

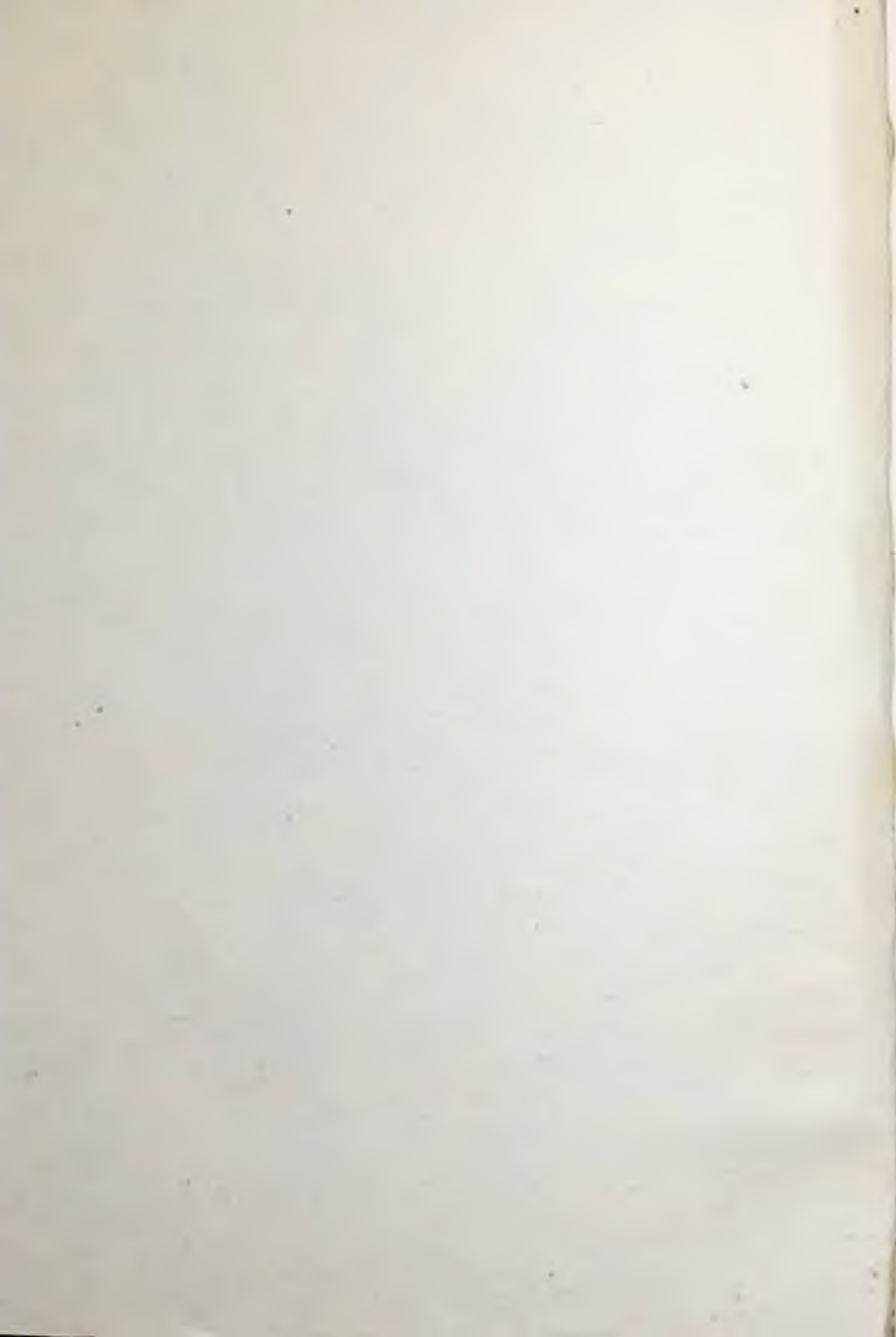

CARTEA
DE
VACANȚĂ

ștefan berciu

„CE AVEȚI CU BIBICU?”

CARTEA
DE
VACANȚĂ

ștefan berciu

„CE AVEȚI
CU BIBICU?”

131743
30
ATV15034

131743
30
ATV15034

Coperta : *Ilie Victor*

ștefan berciu

„CE AVEȚI CU BIBICU?”

Ing. V. TEODORU

editura
SPORT-
TURISM

București ° 1984

stefan perciu

BE A BETTER PERSON?

1977-1978

O întâmplare ciudată

Trenul mergea prea repede, ori asta era numai în închipuirea Anei Costea.

Singură în compartiment, rămăsese o vreme cu privirea ațintită asupra unei reproduceri după un tablou, atârnat la dreapta oglinzii din fața ei. Încercă să-și amintească unde mai întâlnise privirea pustie și tristă a copilului pictat într-un cenușiu murdar, parcă anume să nu i se vadă lacrimile pe care nu puteai să nu le intuiești, dincolo, în adâncul încremenirii lui. Nu, hotărât lucru, nu-și amintea, ori nici măcar n-avea ce să-și amintească. Și, fără să-și dea seama, prinse a șopti, ca și cum s-ar fi destăinuit cuiva : „Știu, se întâmplă, uneori, să ne identificăm cu cineva a cărui stare este cea pe care o trăim și noi, la un moment dat...”.

Nu s-ar putea spune însă că era tristă, fiindcă asta presupune un soi de durere a sufletului, ori sufletul ei, în acea clipă, era gol. Simțea o teribilă nevoie să-și afle un reazem și nimic altceva n-ar fi putut-o alina mai bine ca un hohot zdravăn de plîns.

Intr-un târziu tresări ; începuse să plouă. Pe geamul ferestrei se prelingeau, într-un ritm lent, picături ca lacrimile bătrînilor. Dincolo de fereastră, un amurg sumbru părea să grăbească venirea nopții pe dealurile pleșuve care se zăreau în depărtare.

„Și ce vreme însorită, cînd am plecat de-acasă !“ gîndi Ana Costea, dar fără să regrete că acuma, la înapoiere, totul devenise atît de întunecos. La urma urmei, vremea asta se potrivea cît se poate de bine cu tristețea ce o covîrșise, așa că n-avea ce s-o nemulțumească.

Cu patru zile mai înainte, primise un telefon de la el, doctorul Marin Vîrcoleanu, anunțînd-o plin de emoție :

— Ana ! E o toamnă atît de frumoasă, aici, la Constanța ! E un septembrie cum n-a mai fost altul și pe care vreau să-l luăm numai și numai pentru noi. Vino ! Măcar pentru o zi și o noapte !

Și ea și-a luat tot concediul, aproape trei săptămîni, și a plecat la el.

În cea de a doua seară, Marin Vîrcoleanu a fost chemat însă la telefon. Conversația a durat cam o jumătate de oră. Doctorul vorbea mai mult în dodii, silindu-se să pară cît mai firesc, lucru ce-i izbutea însă foarte puțin. Cînd puse receptorul pe furcă, o privi pe Ana cu un fals aer victorios, exclamînd :

— Ei, ți-a plăcut ? Am scurtat convorbirea pînă la limitele ofensei. Și rîse silit, arborîndu-și farmecele de încercat cuceritor.

O clipă, Ana Costea fu tentată să nu-i răspundă ; însă tonul pe care-i vorbise, ca și siguranța că are de-a face cu o idioată, o incitară într-atîta, încît ripostă :

— Cine era femeia ?

Doctorul încercă să-i explice :

— Ți-am spus doar... Ți-am vorbit despre Dina... avocata aia care... mă rog... este una dintre cele două femei ce-au trecut prin viața mea... înainte să te întâlnesc pe tine.

Adevărat, îi vorbise despre Dina, dar asta nu justifică purtarea lui, vecină cu cea mai flagrantă lipsă de considerație. Discutase cu femeia aia o jumătate de oră, în prezența ei, fără să îndrăznească a-i spune orice, numai să pună capăt cât mai repede conversației.

— Spui că totul s-a terminat, murmură Ana, abia stăpînindu-se.

— Da ! Și ți-o repet.

— Atunci, pentru ce nu i-ai spus măcar că ești cu cineva !

Doctorul se uită lung la ea și, după o lungă meditație, izbuti să dea, după judecata lui, răspunsul cel mai potrivit :

— Draga mea, era jenant.

— Ei, bine, te rog să-i telefonezi acuma, dar chiar acuma, că în viața ta este cineva la care tu ții foarte mult și acel cineva nu dorește ca ea să-ți mai telefoneze.

— Imposibil ! strigă Marin Vîrcoleanu, impacientat.

— Ți-e teamă ? întrebă ea, gata să-l înțeleagă.

— Nu, dar nu pot face asta, fiindcă Dina ocupă un post însemnat și... oricînd... s-ar putea să am nevoie de ea.

Marinică, așa cum îl dezmiarda ea, era tot ceea ce se poate numi „moartea pasiunii“ : mic de statură, miop, slab de parcă atunci fusese eliberat de armatele aliate dintr-un lagăr de exterminare, cu dinții din față roși. Ea l-a îndrăgit însă din prima clipă, spu-

nîndu-și că, în sfîrșit, întîlnise pe cineva care să aibă nevoie de ajutorul său.

După discuția purtată, intuind adevărul, și-a strîns lucrurile și l-a părăsit pentru totdeauna, fără să știe că avea să reîntîlnească, foarte curînd, numele lui în niște împrejurări dintre cele mai bizare.

Ploaia se întetise, răpăitul stropilor pe acoperișul vagonului devenise asurzitor.

Ana Costea privi pe fereastră și văzu o clădire străjuită de niște stîlpi ce mărgineau un larg trotuar ; trenul se oprise într-o mică gară. Se ridică de pe fotoliul său, ieși din compartiment și își aprinse o țigară. Culoarul era aproape pustiu. Ar fi coborît geamul, dar se temu că ploaia avea să răzbată imediat în vagon. Afară se lăsa noaptea. Privirea ei rătăci de la un stîlp la altul al peronului și gîndurile i se cufundară într-o amintire dureroasă. După cîteva minute i se păru că peronul nu era altceva decît o scenă, stîlpii — susținătorii unui decor numai de ea văzut, impiegatul de mișcare — regizorul tehnic, lampa din mîna lui — un gong luminos care avea să răsunе din clipă în clipă, anunțînd începerea spectacolului cu piesa „Antigona“, în care ea debutase... de mult, pe scena unui mare teatru, interpretînd rolul titular. Și prinse a murmura cîteva replici, pînă cînd, cineva îi ceru voie să treacă. Abia atunci observă că trenul pornise, decorul se schimbase, „scena“ alerga într-o beznă fără început și sfîrșit, iar ea se rostogolea la nesfîrșit într-o prăpastie fără de capăt. O mîină zdravă îi prinse umerii, susținînd-o : leșinase.

Tîrziu, noaptea, se trezi la ea acasă, în patul ei.

De-ndată ce deschise ochii, descoperi, așezat pe un scaun, un bărbat de vreo patruzeci de ani, cu părul aproape albit, privind-o atent.

— Unde sînt ? a întrebat ea.

Bărbatul zîmbi șters, obosit.

— Ce-i aici, un spital ?

— Da, răspunse cel întrebant. Cum vezi, mi-am adus și pătuțul de-acasă, că noi nu avem somiere prea confortabile, și izbi cu o palmă mare și puternică în spătarul scaunului.

Femeia tresări, privi în jurul ei și încercă să-și ridice capul, dar nu izbuti. Își dădu seama că era la ea acasă, însă nu pricepea cine-i omul acela cu părul alb, cu glas dogit, care părea că o ceartă.

— Sînteți medic ?

Omul rîse din toată inima și se ridică de pe scaun.

— Ia te uită ce distins par în ochii unei tehniciene ! Ia te uită ce salt a făcut Gică Mafome, de pare ca doftor în ochii uneia ca 'mnetale ! Brava mie ! Rîse iar și continuă : Ce te-ar mai distra, surioară, să știi ce-am mai trebăluit eu pă lumea asta, da' în halul în care te-am adunat, n-ai 'mneatale tăria s-ascuți povești d-alea cu bandiți, în puterea nopții. Zi, mai bine, dacă ai mîncare prin casă, nu de alta, dar să-ți încropesc acolo... ceva, că... ce mai ! S-a făcut două noaptea și mi-e că la poteră s-a tras obloanele, așa că... vezi 'mneatale, mi-e că nu are cine să ne toarne în pahare. Apoi, dîndu-și un aer grav, încercă să se explice : Să ști că Gică Mafome nu e o muhaia ! Și nici scîrțan... adică... zgîrcit. Parol ! Dacă făceai ochi mai dăvreme, te duceam la ăl mai prima dintre locante și-ți făceam o noapte dă n-o uitai nici pă lumea ailaltă și...

Ana Costea era obosită, sfîrșită, și nu-i putea urmări sporovăiala. Într-un tîrziu își reveni puțin și atunci îl văzu pe cel de lîngă ea. Era înalt, foarte înalt, foarte lat în umeri, cu un gît puternic, pe care trona un cap de copil cu privirea speriată și ochii umezi, ca

și cum l-ar fi înecat plînsul. Îl auzi șoptind grav, ca o rugăciune :

— Să nu mori ! Auzi ? Să nu mori !

— Cine ești ? bîlgui ea, încercînd să se ridice.

El nu răspunse, și ea continuă :

— Dumneata m-ai adus acasă ?

Bărbatul își înclină capul.

— Cum de-ai aflat unde locuiesc ?

— Păi... ți-am scotocit prin geantă, murmură el, oarecum jenat. Fii liniștită ! Nu ți-am șutit nimic. Uite, am adus și valiza. Eram în tren. Ai leșinat pe culoar și dacă... Mare baftă ai avut cu mine ! Că lumea... ehei ! tare a dracului s-a mai făcut ! Era unii care zicea că te-ai machit, dar eu m-am prins imediat că nu erai beată. Ce mai ! Te-a dat jos, grămadă... desigur, vreo supărare, nu de foame. Ești doar tehniciană.

— Mulțumesc, mulțumesc foarte mult, dar acum te poți duce la dumneata acasă...

Bărbatul se uită lung la ea și, după o vreme, spuse pe un ton care trăda o imensă indignare :

— Așaa... gata ? ! Ne-am făcut treaba, băiatul să se cărăbănească !

— Domnule ! Sigur, ai avut cheltuieli cu aducerea mea aici... acasă. Numai slăbiciunea care m-a covîrșit e de vină că... Mă rog, trebuia să mă fi gîndit la asta... Cît a costat taxiul ?

Bărbatul își întoarse capul și, privind într-un colț al încăperii, răspunse abia perceptibil :

— Nimic... te-am adus în brațe. Erai ca moartă și plîngeai. Apoi, răsucindu-se brusc spre ea, fi țintui privirea și tună ca un apucat : Ascultă ! Dacă vrei să plătești ceva, atunci plătește-mi palmele, că mi le-ai ars cu lacrimile tale, și plătește-mi sufletul ăsta ne-

norocit, că pînă acolo m-a ajuns durerea ta. Spune, ai atîția bani ?...

— Iartă-mă !

— Te iert, că l-am iertat și eu pe Lăzărică Mormînt, și pe Sandu Cacabeci, și pe ăla pentru care am făcut... Dar ce-ți spun eu ție toate astea, că tot n-ai să înțelegi nimic.

Ana Costea obosise din nou, gemu surd și se întinse iarăși pe pat.

— Te rog, continuă să vorbești.

— La ce bun ? răspunse bărbatul.

— Vreau să înțeleg, îi explică ea.

— Pentru asta nu-i totul să vrei, ci să poți.

— Mă crezi chiar atît de proastă ?

— N-o să pricepi, cu mintea, oricît de multă ai avea.

— Dar, cu ce ?

— Cu sufletul. Și ca să ți-o spun pe-a dreaptă, după ce-ai vrut să-mi dai lovele, că te-am adunat și te-am adus aici, cred că ești ca fîntîna aia... Ce faci ? Ai adormit ?

Ana Costea închise ochii. Plîngea.

— Povestește-mi, ce-i cu fîntîna aia...

— Dacă ți-e somn... tac.

— Nu ! Nu mi-e somn.

— Păi, nu-i nici o zmecherie ; am văzut și eu o fîntînă... și gata.

— Vreau să știu de ce m-ai asemănat dumneata cu fîntîna aia.

Bărbatul își petrecu amîndouă mîinile prin păr și bîigui :

— Surioară, lasă-mă dracului în pace, că eu nu știu să mint și o să-ți spun adevărul... și poate că ăla nu e și adevărul tău... și...

— Adevărul este unul singur pentru toată lumea.

— Bine, o să-ți spun... Era cu vreo cinci ani în urmă... când... ce mai ! Caralii...

— Ce-i aia, caralii ?

— Gardienii, așa le ziceam noi... acolo...

— Unde ?

— La închisoare, răspunse bărbatul, pe cel mai firesc ton. Și reluă : Caralii ne-au scos la treabă, la un castel. Era prin Hunedoara... În curtea castelului era o fântână săpată în piatră. Ce mai ! În stîncă de munte. Unul dintre caralii, băiat cu carte — făcea liceul în nocturnă — zicea că fântîna aia a fost săpată de doi prizonieri, cărora barosanul le-a zis : „Bă, când o-ți da de apă, sînteți liberi !” Și-a săpat aia de le-a venit boala, și după cincisprezece ani, când a dat de apă, erau bătrîni și dărîmați, că nu le-a mai trebuit libertate. Eu n-am crezut în toată vrăjala ăluia, da' caraliul m-a luat de mîină, m-a dus aproape de puț și m-a pus să citesc ce scriseseră aia de l-au săpat : „Apă aveți, suflet n-aveți !”. D-aia zic, și cu tine o să fie la fel. Adică... am zis, da' poate am dat-o strîmb și nu te-am ghicit. Acuma, că ți-am spus toate astea, m-am cărat, mai spuse el și se îndreptă spre ușă.

— Stai ! îl opri Ana Costea.

Bărbatul încremenii cu mîna întinsă pe clanță.

— Locuiești departe ?

— Și departe... și aproape.

— Ce înseamnă șarada asta ?

La auzul cuvîntului șaradă, bărbatul se încruntă și spuse supărat :

— Uite ce este : oricît ți-ar fi de rău, dacă-i vorba de ocară, nu ți-o iert. Ce-i aia... șaradă ?

Pentru prima dată, Ana Costea rîse.

— Ma-măă ! se miră bărbatul. Da dă unde-ai șutit perlele alea dă dinți ? Pînă acuma... ziceam că numa ochii e dă tine, da' cum văz... și dinții ! Ce mai, ești

frumoasă, toată, surioară ! Hai, zi ce-i cu chestia aia, și m-am ușchit.

— Șarada este... ca o ghicitoare.

— Da ? Păi atuncea ți-o zic pă a dreaptă : n-am casă. Și se grăbi să adauge : Dar îmi găsesc eu ! Ști, deocamdată... n-am nici casă și nici slujbă... dar îmi găsesc eu. Rămîi cu bine, că se face tîrziu și nu mai e vreme să-mi fac întrerupere pe foaia de drum...

— Unde te duci ?

Bărbatul ridică din umeri, nehotărît :

— Păi... undeo-i vedea cu ochii... Unde mi s-o părea că se poate. Și preciză, cu mîndrie : Acuma sînt un om liber ! Mă pot duce oriunde. Eu nu sînt grațiat ori amnistiat ! Nu ! Sînt nevinovat ! Mi s-a făcut dreptate. Își desfăcu haina și trase din buzunarul interior o hîrtie pe care se grăbi să i-o arate.

Ana citi biletul de eliberare și se cutremură. Bărbatul acela îndurase șase ani de ocnă, pentru că își asumase vina altuia. Reciti de cîteva ori biletul, pînă cînd el o întrerupse, hohotind în rîs :

— Așa-i că nu e de crezut ? Uite, el, ăla marele, m-a crezut. Adică... o fi pus el să se vadă ce e cu mine, o fi întrebat în dreapta și în stînga, ăia de i-a pus, și... a ieșit adevărul. Că eu unul, surioară, nici prin minte nu-mi trecea să-i scriu taman lui, da' s-a ținut de capul meu chiar unul dintre caralii căruia, odată, așa... neavînd ce face, i-am dat sufletul meu pe tavă. Ei, n-aș fi vorbit eu nici atuncea, dar am aflat că ăla pentru care m-am dat eu în vină... murise și... nici măcar atuncea n-a dat-o pă bune... ca să fi zis : „Gică nu-i de vină !“. N-ar avea odihnă dă jigodie ! Apucă iar clanța și se uită lung și trist la femeie, încercînd să glumească : Hai că ți-am spus prea multe și n-o să mai dormi vreo două nopți.

— Crezi că m-a impresionat povestea dumitale ? se arată ea dîrză. Doar ți-ai dat seama că eu sînt ca fîntina aia... n-am suflet !

Bărbatul își întoarse fața spre ușă și apăsă clanța.

— Știi ce ? spuse Ana Costea, vădit tulburată.

— Ce ?

— Deocamdată... rămîi aici. Mîine... voi încerca să-ți găsesc o cameră și... poate chiar ceva de lucru, la combinatul nostru agroindustrial...

Bărbatul continua să rămînă cu spatele la ea, pînă cînd un zgomot puternic îl făcu să vorbească :

— Surioară, faci bine cu cine nu trebuie. Uite, cînd am auzit ce noroc a dat peste mine, ți-am fărîmat clanța... dar ți-o repar eu mîine, că sînt și mecanic... și lăcătuș... și electrician...

— Și mai ce ? interveni ea, silindu-se să pară veselă, ca nu cumva el să creadă că s-ar fi supărat.

Bărbatul se răsuci brusc, îi căută privirea și murmură :

— Știu să fac dă toate ! Auzi, surioară ?

— Aud, frățioare ! îl ironiză ea.

— Tovarășă tehnician, se corectă el, mă pricep la spălat, la gătit... pot să zugrăvesc, să îndoi fiare...

— Bine, tovarășe, îi curmă ea mărturisirea tuturor îndeletnicirilor pe care el voia să i le facă cunoscute. Apoi, zîmbindu-i prietenos, îi spuse : Du-te în camera de alături și odihnește-te. Mîine plecăm în zori, că acolo se muncește zi-lumină.

Ion Daneș, directorul combinatului agroindustrial „Dobrogea“, fusese cît se poate de plăcut impresionat de „achiziția“ Anei Costea.

Trecuseră aproape două săptămîni de cînd îi povestise totul despre întîlnirea ei cu Gheorghe Pos-

tolea, poreclit Mafome, fiindcă în închisoare nicidecum nu se declarase sătul.

— Un adevărat bărbat ! exclamă Daneş, plin de admiraţie. Cred că se simte bine la atelierul de întreţinere al fabricii de mezeluri.

— Dacă m-aţi fi întrebat, v-aş fi spus că şi noi avem nevoie de un mecanic de întreţinere la fabrica de furaje.

Directorul zîmbi şi se arătă dispus să-şi repare „greşeala” pe loc.

— A, nici aşa ! ripostă ea. Omul ăsta nu trebuie să se simtă ca o zdreanţă pe care o aruncăm de colo colo.

Ion Daneş rîse din toată inima.

— Am spus ceva atît de hazliu ? se arătă tehniciana contrariată.

— Nuu ! Mă gîndeam la maistrul lui, căruia l-am încredinţat pe preferatul dumatăle... Ha-ha ! continua el să rîdă. Cred că maistrul s-ar face foc şi pară, dacă ar auzi că ţi-a trecut prin minte să i-l iei. „Mi-aţi dat un tanc, tovarăşe director !” mi-a spus maistrul, după numai şase ore de probă. Face două norme, iar la ieşirea din schimb nu vrea să plece.

Ana Costea oftă.

— N-are unde se duce...

— Cum aşa ? întreabă directorul, nedumerit.

— N-are locuinţă.

— Să crezi dumneata ! Cînd au aflat prin cîte a trecut, nefamiliştii din secţie se băteau care să-l ia la el în cameră. Săptămîna viitoare, Lambru... îl ştii dumneata...

— Cel de la ferma zootehnică ?

— Exact ! Ei bine, Lambru se însoară, aşa încît... camera sa va fi dată lui Gheorghe Postolea. Tăcu o vreme, apoi, cu un aer jenat, îi mărturisi îngrijorarea

lui pentru felul în care vorbea noul angajat : Draga mea, începu el pe un ton patern, omul ăsta are un vocabular dintr-o altă lume. Crede-mă, înțeleg, a trăit printre niște oameni... în sfârșit... au decăzut, însă acest marginal ar putea influența mai ales tineretul.

— Oare ? murmură Ana, fără prea multă convingere.

— Te asigur ! Știu bine că se poate întâmpla asta. Era în glasul directorului un amestec de certitudine și nemulțumire care o puse pe gânduri pe femeie. Și, considerînd că simpla lui afirmație nu era suficient de convingătoare, adăugă : Știu asta de la copiii mei. Băiatul cel mare mi-a zis că și el ar vrea să vorbească la fel ca ceilalți ; dar, deocamdată, nu poate, fiindcă... mă rog, influența... mediul... dar va face tot posibilul. Oricum, e bine că e pus pe treabă și dorește sincer să se dezbrace de asemenea „pedanterii“ lingvistice. Își aprinse o țigară, trase cîteva fumuri, cu lăcomie, ca după aceea, părăind a-și fi amintit de ceva foarte important, exclamă : Ia stai ! Parcă... despre cu totul altceva doreai să-mi vorbești, cînd ai venit la mine.

Tehniciana nu apucă să rostească nici o singură vorbă, deoarece telefonul prinse a suna stăruitor.

Ion Daneș stinse țigara pe marginea unei scrumiere pline cu apă — avea o nemărginită teamă de incendii —, își ridică brațele, ca și cum ar fi vrut să spună : „Asta-i soarta mea !“, apucă receptorul și răspunse : De la capătul celălalt al firului se auzi glasul subțire și agresiv al inginerului Gogu Popescu.

— N-am oameni !

— N-ai destui, vrei să zici, îl întrerupse directorul.

— N-am deloc ! strigă celălalt. Nimeni nu vrea să pună mîna. Nici cei de la grajduri și nici fetele de la ferma viticolă... Nimeni ! Să știți că silozul numărul patru nu va fi gata niciodată.

— Lăsați, tovarășe inginer, că vin eu să vi-l fac. Duceți-vă și jucați o canastă, o partidă de bridge, așa... ca să nu mai puțineți la suflet toate nimicurile astea legate de producția combinatului !

Urmă o lungă tăcere, la capătul căreia interlocutorul lui Daneș spuse :

— O să joc eu și o canastă, însă... după ce veți face recepția... mâine ! Vă așteptăm la prima oră.

— Să vă ia Aghiuță, că pînă nu mă fierbeți voi, bine de tot, nu poate să afle omul și o veste bună ! se arată directorul furios din cale-afară și trînti receptorul pe furcă.

Ana Costea, privindu-l consternată, spuse :

— Nu v-am văzut niciodată atît de furios. Nu mi-aș fi închipuit și... doar vă cunosc...

Directorul hohoti în rîs.

— Aș, m-am prefăcut, ce naiba ! Nu-l știi pe Gogu Popescu ?

— Micky ! ? scăpă tehniciana, fără să vrea.

— Ia te uită ! N-am știut că fostul meu student are un nume de șoricel.

Jenată, Ana Costea se precipită să explice :

— Știți... așa i se spune în echipa noastră de teatru.

— Pe care o instruiești dumneata ! ținu Daneș să precizeze. După care adăugă : Ei bine, Mickyșor ăsta... pînă nu mi s-o tîngui că n-a avut oameni, materiale, vreme, sau că i s-au stricat mașinile și cîte altele, nu e în stare să-mi anunțe că a încheiat cu bine o lucrare, de cele mai multe ori... înainte de termenul fixat. Atunci, eu trebuie să mă arăt mînios, să-mi strig disperarea...

— Trebuie ? întrebă tînăra.

— Sigur ! răspunse directorul, cu încîntarea unui copil căruia îi place jocul despre care vorbește. Și, pe

un ton confidențial, aproape în șoaptă, preciză : Alt-minteri... i-aș strica bucuria, fiindcă el crede că mă păcălește de fiecare dată. Și asta, zic eu, îi face tare bine. N-a avut parte de o copilărie adevărată și simte nevoia să fie copil la orice vîrstă.

— Numai el ?

Ion Daneș zîmbi încurcat. Tehniciansa prinse curaj și atacă în plin :

— Ce bine ne-ar prinde un interpret ca dumneavoastră ! Acum montăm...

— Tovarășe Costea ! se arată de-a binelea speriat directorul. Tovarășă tehnician ! Tovarășă membră în C.O.M. ! Tovarășă instructor ! Cînd să mai fac și teatru ? Ține seamă : combinatul nostru este foarte tî-năr ! Fabrică de furaje, fabrică pentru preparate din carne, crescătorii de porci, de vite, de păsări, ferme agricole, ferme viticole, livezi... Eu trebuie să coordonez toate acestea, să trec pe la toți, să verific lucrările... să discut cu oamenii... să iau măsuri...

— Dar pentru echipa noastră de teatru... cînd aveți de gînd să luați niște măsuri, așa... mai serioase ? Că doar pentru asta am venit la dumneavoastră.

Fericit că avea șanse să scape, directorul se arată cît se poate de binevoitor.

— Gata, știu ! Trebuie refăcută pardoseala scenei.

— Da, dar și recuzita s-a cam învechit !...

— Cum să nu, sigur ! se arată foarte receptiv Daneș. Mai ales recuzita ! Da, da, trebuie să ne gîndim mai din vreme. Și își notă cu grijă problema în agenda sa de lucru.

O vreme tăcură amîndoi, fiecare uitîndu-se în altă parte ; dar, cînd privirile lor se întîlniră au izbucnit în rîs, dîndu-și seama că de fapt nu făceau altceva decît să se pîndească unul pe celălalt.

— Ar mai fi ceva, tovarășe director.

Acesta încremeni la gândul că Ana Costea putea să-i ceară ceva imposibil de realizat. Curînd, însă, își spuse că cel mai bun lucru pe care-l avea de făcut era să braveze, astfel că, arborînd o tandră ironie, întrebă :

— Orgă de lumini din import ?

— Cum de-ați ghicit ! se hotărî tehniciana să joace „tare“.

Directorul porni spre fereastră, năucit, răsturnînd în calea lui cîteva grafice și o planșă la care muncise mai bine de o lună.

— Tovarășă Ana, asta-i curată nebunie ! Draga mea, iartă-mă, dar chestia cu orga de lumini din import mi se pare o nebunie mai mare decît a ălor care construiesc grajduri de vite placate cu marmură !

Tehniciana veni lîngă el, însă Daneș avea experiența unor asemenea „apropieri“ din relațiile cu cele trei fiice ale sale și, știind că rezistența lui urma să se năruie, o imploră :

— Hai să găsim o formulă mai acceptabilă !

Ana Costea se prefăcu a medita o vreme, apoi spuse :

— Cred că am găsit.

— Bravo ! exclamă Daneș, și se întoarse spre ea, gata s-o-mbrățișeze.

— Daa... însă trebuie îndeplinite două condiții. Prima, să-l convingeți pe meșterul Azimioară să ne dea niște tablă dintr-aceea pe care combinatul nostru o vinde la fiare vechi...

— Ana ! Aniță ! Copilul meu, mai bine cere-mi mîna dreaptă, dar nu mă pune în gura nebunului ăla. Știi bine că pe Azimioară nu-l scoate nimeni din litera legii ! A, stai ! Îți dau bani. Uite, îți dau bani pentru o sută de kilograme de fier vechi și cumpără din altă parte.

— Păi... nouă tablă din aia ne trebuie, că e cea mai bună pentru reflectoare.

— Cîte reflectoare vă trebuie ?

— Opt. Gheorghe Postolea mi-a spus că din cîteva bucăți din tabla lui Azimioară ne face reflectoarele.

Directorul reveni la birou, își prinse capul în palme și hotărî să cumpere de la meșterul Azimioară cîteva foi, iar acela să depună banii în contul fierului vechi, pe care echipa lui se angajase să-l livreze statului.

Ana Costea se arată mulțumită, însă spuse că ar mai fi încă ceva de rezolvat.

— Nu se poate ! Ce mai vrei ?

— Să-i spuneți lui Gică... adică lui Gheorghe Postolea...

— Ce să-i spun eu lui Postolea ?

— Că aprobați, ca el, în timpul liber, să construiască cele opt reflectoare, cu tablă de la meșter.

— Cheamă-l !

— Ana Costea deschise ușa și spuse :

— Tovarășă Postolea, poftiți !

Îmbrăcat într-o salopetă nou-nouță, Gheorghe Postolea trecu pragul cabinetului, cu o mîndrie de neînchipuit.

— Aici e băiatu ! Săru' mîna tovarășa tehnician, și respectele mele dom' director !

— Poți să-mi spui, și mie, tovarășe, îi spuse Daneș, zîbindu-i prietenos.

Gheorghe Postolea își duse arătătorul mîinii drepte la obraz, zicînd :

— Salon ! Așa-i ! Da' vedeți 'mneavoastră, meriscente d-acolo... știți...

— Reminiscente ! îl corectă tehniciana.

— Așa ! se grăbi el să recunoască. Astea... de-acolo... că noi, știți, acolo... Numai între 'mnealor

— Și zicea tovarășe, dar cînd vorbea cu noi... ne zicea domnule. Acuma, nu puneți la inimă, tovarășe director, că... zău, na ! Nici prin minte nu mi-a trecut să vă pun la un loc cu șuții ori caramangiii !

— Omule ! izbucni directorul. Cînd ai de gînd să îi vorbești cu vorbele astea din care nu pricep o iotă ?

— Sînteți lipsit de interes, din cauza asta nu înțelegeți.

— Tovarășe Postolea, te-am chemat pentru...

Directorul nu apucă însă să-și termine fraza, deoarece pe ușă intră Vlad Apostol, contabilul șef al combinatului.

— Tovarășe director, vin la dumneavoastră într-o chestiune importantă...

— Tovarășe director, interveni Postolea, eu nu sînt un băiat curios, așa că fac roiu.

Salută și ieși grăbit.

— Cred că nici de mine nu aveți nevoie, spuse Ana Costea, pornind și ea spre ușă.

Contabilul o rugă însă să rămînă, în calitate de membru în comitetul oamenilor muncii.

Tehniciana își relua locul. Contabilul șef se așează lîngă ea și începu să explice scopul venirii sale :

— La șantierul noii fabrici de paste făinoase sînt necazuri.

Daneș se încruntă, întrebînd :

— Iar se surpă malul ?

Contabilul șef își scutură capul, apoi preciză :

— Nu malul, ci banul !

— Banul ? repetă directorul, crezînd că nu auzise bine.

— Așa cum am spus : se surpă banul ! repetă Vlad Apostol. Banul din avutul obștei, banul care s-ar cuveni celor care muncesc cu adevărat pe acel șantier.

Directorul se ridică, veni lângă el și, pe un ton gîtit de furie, întrebă :

— Vrei să zici că se fură ?

— Cam așa ceva, murmură celălalt.

— Se fură ori nu se fură ?

— M'daa... Am indicii că pe un ștat de plată s-ar afla două persoane fictive.

— De cînd durează situația asta ?

Contabilul șef chibzui cîteva clipe, apoi răspunse :

— Imediat după începerea lucrărilor la noua fabrică.

— Tîlhărie ! exclamă Ana Costea, și imediat aruncă o privire jenată către Vlad Apostol.

— Mă rog, spuse contabilul șef, nu asta-i calificarea legală, dar cam tot acolo ajungem.

— Cine a făcut asta ? întrebă directorul.

— Deocamdată, tot ce v-aș putea spune este că lumea vorbește despre un anume Toader Sameș, răspunse după o lungă ezitare contabilul șef.

În secunda următoare, tehniciana sări de pe scaun, ca și cum ar fi fost curentată.

— Pentru nimic în lume ! exclamă ea, spre surprinderea celor doi bărbați. Moș Toader este unul dintre cei mai cinstiți oameni de pe fața pămîntului ! Așa să știți !

Contabilul șef încercă să o liniștească :

— Tovarășă Costea, am spus că-i vorba despre niște indicii, și nicidecum de probe.

Tînăra femeie se adresă directorului, ca unuia mai nou-venit printre ei, precizînd :

— Sameș nu-i nici măcar de meserie. El nu e normator. El a fost cel mai bun excavatorist al combinatului nostru, însă, de cînd a suferit accidentul acela...

— Știu, știu, o asigură directorul.

— Medicii i-au interzis să mai lucreze pe macara sau excavator și cei de la contabilitate l-au recalificat — continuă tehniciana, de parcă nu l-ar fi auzit. Mai bine n-o făceați ! spuse ea pe un ton de reproș.

Incitat de atitudinea Anei Costea, directorul îl întreabă pe Vlad Apostol :

— Cine este șeful lui Toader Sameș ?

— Bibicu Bicicescu, răspunse prompt contabilul șef.

Pronunțarea acestui nume avu asupra Anei Costea efectul exploziei unei bombe, fiindcă sări de pe scaun, intervenind dur :

— Bibicu ! ? Dar omul acesta a avut nenumărate încurcături cu fișele de normări, cu ștatele întocmite prost și cîte altele ! Fostul șef contabil se arătase destul de nemulțumit în privința asta. Își reluă locul și îl avertiză pe Vlad : Fii atent, dacă cineva, acolo, la normări, la ștate a făcut vreo potlogărie, acela nu este moș Toader !

Obrajii lui Vlad Apostol se-nroșiră, de parcă ar fi fost pălmuiți, iar mușchii feței prinseră a se contracta într-un ușor rictus.

Daneș observă starea contabilului șef și interveni, cu tact :

— Mă copii, ia s-o luăm cu binișorul, și să nu ne înflăcărăm chiar de la început. Vasăzică... primele indicii presupun vinovăția lui Toader Sameș...

— Numai... presupun ! ținu Ana Costea să precizeze încă o dată.

— Exact ! consimți directorul, temîndu-se ca nu cumva tactica lui să eșueze. Pe urmă, îl întreabă pe contabilul șef : Cu șeful lui Sameș ai discutat ?

— M'daa, răspunse acesta, privind oarecum speriat spre tehniciană, care-l țintuia cu o privire inchi-zitorială.

— Ce a spus șeful lui ? continuă Daneș, pe un ton și mai calm.

Contabilul șef ridică din umeri, ezită cîteva clipe și apoi răspunse :

— S-a arătat foarte surprins.

— Surprins ! Bibicu... surprins de nereguli ! Auziți, oameni buni ! Auziți, lume luminată ! Cum se face că unui om atît de „încercat“, cum este el, nici prin minte nu-i trece existența unor nereguli ? ! Tovarășe Apostol, te pomenești că a trebuit să-i explici ce înseamnă cuvîntul neregulă ! ? Ipocrizia asta o întrece chiar pe aceea a unei individe care și-a reclamat bărbatul că ar fi furat, iar cînd cercetările au dovedit nevinovăția omului, ticăloasa aia i-a spus : „Mihăiță, dragă, eu am făcut un apel, nu o reclamație, și asta... pentru sănătatea ta morală, fiindcă te iubesc și vreau să conviețuim în continuare, ba chiar să punem și murături, ca și în ceilalți ani“. Cînd acesta i-a spus că nu mai poate rămîne alături de o femeie care i-a murdărit reputația, reclamîndu-l de acte necinstite, femeia aia a reluat placa : „N-am reclamat, am făcut apel...“, și i-a cerut Dicționarul limbii române, ca să vadă acolo definiția reclamației. Tovarășe contabil, Bibicu nu ți-a cerut să-i explici etimologia cuvîntului „neregulă“ ?

— Nu ! răspunse contabilul șef.

— Mă rog, interveni directorul, dornic să aplaneze disputa care amenința să reînceapă. Important este să aflăm ce ai mai discutat cu el.

— Zicea că este atît de copleșit de necazuri, încît a pierdut din vedere pînă și controlul statelor.

Ana Costea bombăni, abia stăpînindu-și mînia :

— Oare ? ! Bibicu și... necazuri !

— Da, continuă Vlad Apostol, adresîndu-se de data aceasta doar lui Daneș. O căsnicie neizbutită, un fiu

de douăzeci și patru de ani care gîndește și se comportă ca unul de cinci... Un idiot !

— Cum, Bibicu are un fiu ? se arată impresionată tehniciana. Un asemenea fiu ? Dar imediat după aceea exclamă : Nu se poate !

Contabilul șef înșiră și alte supărări ale nefericitului normator șef, pe care Bibicu i le mărturisise.

— Nu se poate ! repetă Ana Costea.

— Dar bine, tovarășe Costea ! se arată Daneș supărat. Dumneata chiar nu poți crede nimic din toate astea ?

Tehniciana se grăbi să explice că acela era sistemul dintodeauna al lui Bibicu, și că directorul nu avea de unde să știe, pentru că era nou.

— Dacă totul n-ar fi decît niște scorneli, cum și-ar fi permis să mă invite la el acasă ?

— Te-a invitat ? se arată Daneș surprins.

— Da. Mi-a spus că acolo și-ar deschide sufletul, altfel decît la birou, într-o atmosferă oficială. Am impresia că dorește să-mi facă unele mărturisiri importante.

— Sper că n-ai acceptat invitația, se arată tehniciana neliniștită.

— Nu ! Dar nici nu l-am refuzat.

— Du-te, hotărî directorul. Ce pierdem ?

— Timpul, explică Ana Costea.

— Cred că tovarășul director are dreptate, declară contabilul șef. S-ar putea ca la el acasă, Bibicu să facă unele mărturisiri care să grăbească rezultatul verificărilor noastre.

— V-ați și găsit omul ! O să vă ducă cu vorba pînă și-o pune la adăpost banii furați. Ar trebui legat, arestat chiar din clipa asta.

Contabilul șef voi să riposteze, însă directorul interveni pe un ton blînd :

— Tovarășă Costea, pentru ceea ce sugerezi dumneata este nevoie de probe. Arestarea cuiva nu se poate face în lipsa unor dovezi categorice. O asemenea măsură se ia împotriva unui om a cărui vinovăție s-a dovedit pe deplin.

— Evident ! îl susținu Vlad Apostol pe Daneș. Și se grăbi să-i explice că actele probatorii presupuneau minuțioase verificări, expertize și cîte altele.

Departe de a se arăta convinsă, Ana Costea spuse că toate astea nu însemnau decît niște tergiversări menite să întîrzie înfăptuirea justiției și, implicit, menținerea bănuielilor asupra lui Sameș.

Vlad Apostol ripostă, spunînd că asta era de competența serviciului său, și nicidecum a celorlalte compartimente din cadrul combinatului, ceea ce o făcu pe tehniciană să devină și mai vehementă, strigînd :

— Ascultă ! Cînd e vorba despre un furt din avutul obștei, din venitul fiecărui muncitor, nu-i doar treaba contabilității tale ! E și treaba noastră, a celor care am muncit efectiv și care am împărțit cîștigul cu cine știe ce lepădături sau... chiar cu niște morți.

Rămăseseră să mai chibzuiască.

În aceeași seară, pe la orele nouă, în drumul ei spre casă, Ana Costea îl întîlni pe Gheorghe Postolea, „protejatul“ ei — cum îl numise directorul. Părea trist din cale-afară și ea nu se putu abține să nu-l întrebe care era pricina mîhnirii sale.

— Ce mai, surioară ! Și imediat se corectă : Tovarășă tehnician, cred că am rămas fără adăpost. Se vede că așa mi-a fost mie sortit, și pace !

Ana Costea îl privi nedumerită, știind că toți se oferiseră să-l găzduiască vreme de o săptămînă, pînă avea să i se repartizeze o cameră în blocul de nefamiliști.

— Chiar așa, continuă el. Din toți ăia care se băteau pe mine, m-a luat moș Toader Sameș că... zicea "mnealui, am nevoie de o casă de oameni, de o fier-tură ca lumea și... ce mai ! Ei bine, la șase, cînd am plescat de la treabă, știți, mai aveam ceva lovele, mi-am zis că nu se cade să merg la om, așa... dă husă, și am cardit cîteva mascofale...

— Stai ! îl întrerupse ea. Vorbește ca lumea, că nu pricep o iotă.

— Surioară ! șopti el, gîtit de supărare. Am... ce mai ! Am cumpărat patru mascofale dă la bombonărie.

— Mascote, vrei să spui !

— Da, dom'le, d-alea ! Cînd am ajuns acolo și i le-am pus în brațe lu' madam Sameș s-a supărat dă moarte. Vezi 'mneatale, că, ce-i aduc eu zmecherii d-alea, că... adică ce, vreau să-i plătesc potolu ?...

— Ei, iar ai luat-o razna !

— Păi... adică nu vrea nimic dă la mine. Da ce ! Ce, eu sînt un pomanagiu ? I-am zis-o și eu : Maistre, nu te-nflăcăra, că le-am plimbat așa, de salon. El nu și nu, că nevastă-sa face prăjituri mai bune.

— Mare nărod mai ești ! rîse din toată inima tehniciana. Sameș e bun ca pîinea caldă. Se vede că i-a părut rău de cheltuiala pe care ai făcut-o și, ca să nu repeți gestul, s-a prefăcut supărat.

Gheorghe Postolea rămase pe gînduri. După o vreme, murmură :

— Zău, tovarășa tehnician ! Adică... s-o fi făcut numai dă chichi ?

— Dă chichi !, numai, dă chichi, îl asigură tehniciana.

Rîseră amîndoi.

— Ehe, Gică ! își spuse el, mai ai multe de învățat... Și suspină adînc. Păi... acum, cum dracu' să mai dreg busuiocu ?

Ana Costea privi la ceas și-i spuse :

— Încă nu este prea târziu. Știi ce ? Merg și eu cu tine. Oricum trebuia să trec pe la moș Sameș, că aveam de luat un model de jachetă de la soția lui.

— Surioară, ești dă miliarde ! izbucni într-un elan de fericire. Halal dă ăla care s-o lipi dă 'mneatale !

Ana Costea zîmbi.

— Dacă aveam cu fo zece ani mai puțin, ochii să-mi sară, stăteam cu cartea în mînă pînă mi-ar fi sărit capacele și tot ajungeam dă nasul tău ! Și, speriat, se corectă : Iartă-mă ! Și ochii prinseră a-i juca în lacrimi.

Ana îl bătu pe umăr șoptind :

— Ia lasă prostiile ! Dacă vrei, n-ai decît să-mi spui pe nume : Ana ! Doar știi cum mă cheamă, iar din partea mea... să nu te aștepți să-ți zic nene, că... așa bătrîn cum te crezi... ne despart numai cinci ani. Ți-am văzut actele.

— Păi... și eu ți le-am văzut... dar...

— Gică, dacă mai zăbovim, chiar se face târziu și rămîi pe stradă !

Seara era caldă și liniștită. Din depărtare se auzea orchestra unui restaurant. Se cînta o arie din „Voievodul țiganilor“.

— Ana ! murmură el într-un târziu. Și, speriat parcă, spuse imediat : Surioară !

Ea îl privi lung, prietenos, îndemnîndu-l să continue.

— Eu n-aș mai merge la Sameș, adăugă el cu tristețe în glas, ca un copil pe care-l duci la cămin înainte să-și fi făcut somnul.

— Și unde vei dormi ?

Postolea ridică din umeri, ca și cum acela ar fi fost ultimul lucru la care se putea gîndi.

— Ce contează o noapte pe stradă ? Știi 'mneatale

cît mi-am dorit eu, atuncea... cînd eram acolo... să fiu liber ? Să umblu liber o noapte întreagă pe străzi ? Acuma nu vreau să te supăr, ori să crezi că-s fo muhaia, dar prima mea noapte mi-am petrecut-o la 'mneatale, cînd ți-a venit boala în tren. P-ormă... m-ai dus la combinat și... cine știe cînd o să mă plimb...

Era atîta căldură și-atîta patimă în vorbele lui, că Ana Costea se simți turburată.

O vreme meraseră tăcuți. Apoi Ana Costea îi povesti cele constatate de contabilul șef și bănuielile ei în legătură cu Bibicu Bibicescu.

— Ană ! Dacă tot ce i-a spus el lu contabilu' șăf este vrăjeală ?

— Adică ? întrebă ea.

— Ce mai ! Adică... a mințit !

— Sînt sigură !

— Păi, atuncea... îți spune moș Gică ce să faceți voi, ca să-l ușurați pe Bibicu de tot ce-a furat, ba să mai dea și ceva pă deasupra, numai să scape din hîrdăul în care o să-i faceți baie. Că... de cînd îi coc eu pe d-alde ăștia ! Și te blestem cum e mai rău, dacă nu mă bagi și pă mine în afacere. Ehei ! Am auzit eu că tu ești o mare instructoare... Te-am văzut și jucînd pe scena clubului nostru. Știu că echipa voastră a luat de două ori premiile alea mari, pă țară ! Da' la o chestie d-asta.. nu-i de-ajuns doar amatorii... și, mai ales, cînd e vorba să aperi un om nevinovat, cum e moș Sameș.

În ziua următoare, contabilul șef și directorul ascultau spusele Anei Costea.

— Dați-mi mîină liberă mie și brigăzii de teatru amator a combinatului, și vă promit că nici cea mai rapidă anchetă din lume nu va scoate de la Bibicu,

mai bine ca noi, adevărul. Și, toate astea, într-un timp record !

— Asta seamănă a plan de bătaie ! se arată contabilul șef neliniștit.

— Exact ! confirmă tehniciana. Vă garantez obținerea mărturisirilor chiar din gura vinovatului.

— Să zicem că aprob, șopti, grav, Daneș.

— Pare un scenariu din lumea fantasticului ! spuse contabilul șef și mai neliniștit.

Da ! Și primul interpret vei fi tu, Vlad Apostol ! hotărî Ana Costea.

Contabilul șef sări în picioare, vrînd să protesteze vehement, apoi privind deznădăjduit spre Daneș, zise:

— Tovarășe director, vă rog, nu-i faceți pe voie ! Asta ar fi prea de tot !

Daneș surîse complice.

— Stai, omule, că nu îți dau un rol de învățat ! îl asigură Ana Costea.

Liniștit să audă că nu avea să depună un efort suplimentar, contabilul șef întrebă cam ce ar avea de făcut.

— Nimic altceva decît să-l vizitezi pe Bibicu și să-mi comunici numele și descrierea persoanelor despre care îți va vorbi, iar noi, la rîndul nostru, îți vom furniza date care să te ajute în verificările tale contabile.

— Atîta tot ?

— Ei, ar mai fi ceva... răspunse Ana Costea.

Vlad Apostol tresări, gîndind că abia din clipa aceea urma să primească adevărata lui însărcinare.

— Nu te impacienta. Nu este vorba decît de o rugăminte : să nu te arăți surprins în fața lui Bibicu de întîmplările la care s-ar putea să asisti...

Contabilul șef răsufală ușurat.

victima destinului

De cîtăva vreme, „nea Gică“ devenise suportul tehnic al clubului ; instalația electrică nu mai avea de suferit, pardoseala scenei fusese schimbată, scaunele numerotate cu plăcuțe confecționate de el din bucățele de tinichea, pe care i le dăduseră băieții care adunau șpanul. Într-un cuvînt, era sufletul echipei de teatru, iar pentru niște pasionați ca cei din echipa instructoarei Ana Costea, ceea ce făcea Postolea era de o foarte mare importanță.

După ce își termina treburile în atelier, pîndea ca toți să plece acasă și, pînă reveneau, spre seară, pentru repetiții, el trebăluia, iar echipa găsea totul pregătit.

Odată, unul dintre oamenii de bază ai echipei de teatru a combinatului, Gogu Popescu, venind mai devreme la club ca să-și repete rolul, l-a surprins pe Postolea muncind ca un disperat : rașcheta dușumeaua scenei, într-un ritm infernal.

— Trudești ca și cum te-ar mîna cineva cu biciul ! remarcă tînărul Gogu Popescu.

Postolea își văzu de treabă mai departe și-i răspunse fără să-l privească :

— De mînat, mă mîna cineva, dar nu cu biciul.

— Cine ?

— Păi, cine alții, decît voi... Că... dacă nu mi-ați fi dragi... Își ridică privirea, puse lama rindelei pe dușumea, și preciză : Auzi neică ? Mie dacă nu-mi place ce fac, mi se înțepenesc mîinile. Și își reluă lucrul.

A doua zi, echipa îl cooptă printre membrii ei. Și de atunci, seară de seară, Gheorghe Postolea asista la repetiții, după care o conducea pe Ana Costea acasă.

Așa ajunsese el confidentul Anei, în ceea ce ea intenționa să întreprindă, paralel cu verificările contabilului șef Vlad Apostol, pentru darea în vileag, cît mai rapidă și completă, a neregulilor lui Bibicu Bibicescu.

Acuma, Gheorghe Postolea mergea tăcut, alături de tehniciană, în drum spre casa ei. Din cînd în cînd se oprea, silind-o și pe ea să facă la fel, vrînd parcă să-i spună ceva, ca imediat după aceea să pornească din nou, fără să fi rostit măcar un singur cuvînt.

— Ce-i cu tine ? îl întrebă tînăra femeie, într-un tîrziu.

Bărbatul murmură trist :

— Să mă ierți dacă nu ți-o place vorbele mele, dar te simt că... de unde erai atîta de hotărîtă să-l coasem pe Bibi, acuma... gata !

— Așa-i, recunosc tehniciana. Mă tem să nu...

— Surioară, nici o strîngere de inimă în legătură cu jigodia aia de Bibicu !

— De ce spui asta ? întrebă ea, gîndind că s-ar putea să fie totuși nevinovat.

- Păi... știi cu cine l-am văzut astăzi ?
Tînăra îl privi mirată.
- Cu doctorul.
- Mă rog, cine-i doctorul ?
- Păi, cin' să fie ? Un doctor, na ! Da ...și doctor și escroc. Îl cheamă Marin Vîrcoleanu și...
- De unde știi tu că doctorul este escroc ?
Postolea o privi surprins, pe urmă ripostă :
- Ascultă ! Gică Mafome n-a mințit decît o singură dată în viața lui, și asta l-a costat șase ani de pripon, și dacă a mințit atuncea... a făcut-o fiindcă nu putea s-o vază pe soru-sa plîngînd, și s-a dat el... Și să nu te mai îndoiești niciodată de mine, că mă supăr și mă duc înapoi la ăia că... se vede treaba, n-am ce căuta printre voi... ăștia !... strigă el furios.
- Iartă-mă, am fost surprinsă ! se precipită Ana Costea să-i dea o explicație. Îl cunosc... l-am cunoscut pe doctor și...
- Dacă nu ți-ai dat seama dă la prima... că e javră, nu cunoști la oameni. Păi ăla... cred că și pe mă-sa a tras-o pe sfoară, spuse Postolea și-i făcu semn că a terminat.
- De unde știi tu toate astea despre doctorul Vîrcoleanu ?
- Am fost „colegi“ la grupa mare !
- La... creșă ? întrebă ea pe un ton nesigur.
- Nu ! La o carieră de piatră, unde... făcuse el ce făcuse și scăpase de lopată. Făcea pe normatorul, dar... după ce l-am prins că umblă cu turnătorii, a cerut să lucreze alături de noi. Aoleu, surioară, era plin dă lovele, că făcea blat cu ăia dă veneau să ia piatră pentru te miri ce șantiere.

Cîteva clipe mai înainte, Ana Costea mai spera ca Postolea să fie victima unei confuzii, însă, acum,

insistentele repetări o făcură să fie convinsă că bărbatul de dinaintea ei vorbea despre doctorul Marin Vîrcoleanu, omul pe care ea îl iubise și poate îl mai iubea încă, și care a decepționat-o de atîtea ori.

Îl cunoscuse pe doctor cu aproape un an mai înainte, cînd venise la dispensarul din localitate unde își avea sediul Combinatul agroindustrial la care ea lucra ca tehnician zootehnist, de-ndată ce terminase școala. Odată, a condus o colegă căreia i se făcuse rău, la dispensar.

Amabil, din cale-afară, noul medic s-o oprit cu privirea asupra ei și i-a spus :

— Colega dumitale are o banală tulburare ; se va rezolva pe loc. Dumneata, însă, mă îngrijorezi : cred că ai o anemie pe cînte !

Au urmat analize, îngrijiri care necesitau vizite aproape zilnice și toate astea au condus la o prietenie foarte strînsă care, după părerea multora, avea să culmineze cu o căsătorie. Apoi, după cîteva luni, doctorul a fost transferat la Constanța. Prietenia — devenită dragoste — a continuat, Ana făcînd drumul pînă la el, aproape săptămînal.

Își dăduse ea seama încă de multă vreme că doctorul nu era numai al ei, că purtările sale trădau un caracter nu prea integru, dar îi trecea multe cu vederea, fiindcă îl iubea și, mai ales, pentru că îl considera un neajutorat care, fără ea, purtîndu-i grija, s-ar fi prăpădit. Ultima dată, însă, cînd și-a ratat concediul, nemaiputînd îndura micimea lui suflutească, își jurase să termine cu el pentru totdeauna, socotind că domnul doctor era gata să jertfească dragostea ei pentru cel mai neînsemnat profit.

Acuma, însă, spusele lui Gheorghe Postolea despre Marinică Vîrcoleanu o cutremurară. Așadar, medicul acela cu înfățișarea lui de om pricăjit, care îi

înspirase mai întâi milă și apoi dragoste, nu era doar un interesat, un profitor, ci și un pungaș trecut prin pușcărie. Gemu surd, apoi, fără să-și privească interlocutorul, întrebă aproape în șoaptă :

— Ce făcuse... doctorul, ca să fi ajuns acolo ?

Postolea rîse din toată inima.

— Păi, surioară, de făcut făcuse el mai multe, dar legea, pentru ăștia de pîrlește fraierul...

— Ce-i aia ?

— Adică înșeală pe... na... ! Cum dracu-i zice ?

— Naiv ! explică Ana.

— Așa... așa ! încuviință Postolea. Asta ziceam, legea e tare blîndă cu escrocii, că cine a făcut-o... ce și-o fi zis : „Ăștia nu ia pielea omului pă briceag, nu... paca-paca cu trăgaciul, nu morcovește — adică nu sperie, se corectă el imediat — ca să-i dai lo-veaua"... Vezi 'mneatale, ăștia e ca niște îngerași din oastea Domnului. Zău, surioară, eu nu știu de ce dracu i-a mai înscris pe escroci în pomelnicul fără-delegilor, dacă pentru tot răul ce-l fac, nu le aprobă decît... așa, cîteva luni de pîrnaie. Și, încruntîndu-și sprîncenele, continuă pe tonul unei adevărate ple-doarii : Uite, eu, Gheorghe Postolea, zis Gică Ma-fome, fost... mă rog, așa și pe dincolo, strig în gura mare că escrocii e mai răi ca răii din lume, fiindcă ăștia nu dă cu barda, să-ți rupă fo mîină, nu-ți pră-duiește boarfele, cînd nu ești acasă, ori mai știu eu ce, dar în schimb umblă la sufletul și nevoile și încrederea omului aflat la ananghie. Păi, ce-i mai rău decît să-l minți pă omul la strîmtoare ? Asta e ca și cum te-ai grozăvi bătîndu-l pe unul legat de mîini și de picioare, că nu există legătură mai adracu' ca nevoia. Află dă la mine că la facerea legilor ar trebui să se țină seama că escrocii e mai răi ca hoții și

tîlharii, că ei prăduiește credința și sufletul oamenilor și d-aia face scîrbă mai mare ca oricare alta. Tovarășa tehnician, uite 'mneatale cum aș judeca eu pă ăia dă calcă legea : după scîrba care mi-o face! Că nu-i simțire mai tare ca scîrba ; nici dragostea dă femeie, nici aia dă mamă... și nici oricare alta. Cea mai tare simțire e scîrba ! Că aia, cînd te apucă, ori te duci încotro vezi cu ochii, ori faci cine știe ce trăsnaie, fără să-ți mai pese de ce-o fi. Și escrocii ăștia îți fac atîta scîrbă, că-ți vine să dai cu ei dă pămînt ori să-i trimiți, pă viață, la ocnă. Așa că... nu-ți mai face probleme despre Bibicu ăsta, că... dacă s-adună cu doctorul e la fel, amîndoi !

Bibicu Bibicescu era un bărbat slăbuț, blond, cu niște ochi mici și vioi, de-un albastru-spălăcit ca ai unui pește foarte bine fiert, bărbia o avea teșită, iar buzele subțiri. Vorbea mult, dar știa să și asculte, dînd oricui impresia că-i sorbea cuvintele, dar de cele mai multe ori se gîndea la cu totul altceva. Această sublimă educație a voinței sale era datorată în mare parte eredității, fiindcă și tatăl lui, fost crupier la cazionul din Constanța, se putea detașa de tot ce-l înconjura, cînd era vorba să fure un ban cîstit. Nu puteau însă fi de neluat în seamă și calitățile personale, dobîndite cu mari strădanii și nenumărate privațiuni de libertate prin diverse penitenciare. Cum toate necazurile de după gratii se soluționaseră la stadiul de prevenție, Bibicu nu dobîndise un cazier, fiindcă vitregul său destin nu-l purtase pînă în faza finală de recompensare a relelor făptuite — adică să fi dobîndit o condamnare. Așa că la Combinatul agroindustrial Dobrogea el fusese angajat fără nici o rezervă.

Slugarnic cu cei mari, satrap cu cei din subordine, Bibicu întrunea calități sigure ce aveau să-l arate oricui un adevărat om de caracter.

Părea econom din cale-afară, deoarece era văzut cumpărînd, de la magazinele din vecinătatea combinatului, fie o sută de grame de mezeluri, fie o jumătate de pachet de unt, dar și țigări „Mărășești” fără filtru. Adevărata aprovizionare și-o făcea însă la două săptămîni, de pe piața neagră a orașului Constanța, de unde cumpăra whisky, gin, țigări „Marlboro” sau „Kent” — numai super-long —, cîte 2—3 cartușe, icre de tot felul, specialități din carne, nu de alta, dar să fie în casă ș.a. Nu primea vizite, nu făcea vizite. Nimeni n-ar fi putut spune despre el că avea un prieten în localitatea unde trăia și... muncea.

Locuința sa era alcătuită din două camere, ticsite de mobile vechi, în toate stilurile.

Dormitorul era tapetat în culoarea oului de rață, parchetul acoperit cu o mochetă din aceeași culoare, iar deasupra patului — în formă de semilună — atîrna un tablou de cel mai autentic gang, semnat în fals cu numele pictorului Zoglu Zaharescu, reprezentînd o țigancă ai cărei sîni voluptuoși, din cale-afară, transpareau printr-un tul azuriu, dincolo de care îngerași minusculi făceau de strajă cu aripioarele lor, care violete, care de un roșu-sîngeriu, de-i credeai abia scăpați din cine știe ce masacru. Un scrin maron, cu șase perechi de sertărașe, care mai de care mai defecte, constituia piesa forte din decorul dormitorului. Despre această mobilă, stăpînul casei declara cu emfază : „Are patimă ! Asta-i dă valoarea ! Dacă o lustruiesc, ajunge fără preț. Patima, domnule !...”. Citise el într-un almanah cum că lorzii, ori alți asemenea nobili de prin Anglia,

își obligă valetul să poarte fulgarinul, paltonul etc. o vreme, ca să prindă patină, fiindcă un om de lume nu se afișează cu haine noi. În dormitor se mai aflau o toaletă cu oglindă nepatinată, dar spartă la două dintre cele patru colțuri, și două șifoniere — unul, Bidermayer, celălalt, Florentin — ce-i drept, foarte patinate.

Sufrageria cuprindea o masă rotundă, la care puteau mânca între două și douăsprezece persoane, încadrată de nouă scaune cu spătarele tapisate, unele în pluș verde, altele cu scai galben sau maron, dispuse într-o ordine care-ți dădea impresia că te afli dinaintea unei uriașe flori-a-soarelui. La dreapta și la stînga, vitrine și bufete, unele negre, altele acaju, evident, tot cu patină, dar mai ales cu praf, pe care Bibicu nu-l ștergea prea des. Știa el de la mămica lui, fostă divorțată de vreo opt ori din lipsă de înțelegere pe teme de gospodărie, că praful conservă mobila, după cum scrumul — covoarele ; și, de aceea, rarii musafiri erau îndemnați să-și scuture țigările peste covorul alb, în centrul căruia se afla un miel înjunghiat — frescă demnă de bunicul dinspre tată, parlagiu la abatorul comunal.

Ceea ce dădea „farmec” sufrageriei erau pianul și mai ales panopliile cu arme ruginite, flinte și pistoale cumpărate de la defunctul Lăzărică Mîlici, zis și „șoarecele de muzeu”, fiindcă bietul de el nu furase, în tot timpul vieții, nici măcar un capăt de ață, dar, în egală măsură, nu-și putuse înfrîna slăbiciunea pentru arme ori alte obiecte vechi. Și Bibicu, milos, cum îi era felul, nu rezista la rugămințile acestuia, așa că, de cîte ori i se aducea, fie un pumnal, fie o sabie, fie o pușcă retezată, despre care îi spunea că a aparținut, să zicem, marelui pirat danubian numit Terente, normatorul șef îi oferea un preț bun, în

timp ce ochii i se umpleau de lacrimi și glasul-i prindea a îngina cîntecul pe care epoca îl dedicase fostului posesor al flintei recent achiziționate : „Terente cu Titina / Se plimbă cu mașină“, ori, și mai romantic, „Flori de nufăr porți în plete.../ Și atît de dragă-mi ești, / Mi-aș da viața pentru tine, / O, tu Zînă din povești !“.

Însă, ceva care ar fi trezit și invidia și interesul oricărui pescar, chiar și profesionist, era colecția de undițe, mulinete, plase, mingiociuri, năvoade, cîrlige și momeli, ca să nu mai vorbim de firele de nylon, de cele mai felurite grosimi și culori, așezate într-o harababură studiată, nu de Bibi Bibicescu, ci de doctorul Marin Vîrcoleanu, care absolvise un trimestru și jumătate din primul an școlar la Institutul de arte plastice și dovedise o mare aplicațiune la sculptura în miez de pîine, în timpul ultimului semestru petrecut într-un penitenciar, unde primise o „bursă“ ca recompensă că vînduse unor bolnavi medicamente furate chiar din cota lor.

Normatorul re trăia acum emoțiile prin care trecuse cu vreo șase luni în urmă, cînd avusese un alt control. Atunci, însă, se simțea curat cam nouăzeci la sută, iar pentru restul — pe care-l ascunsese cu dibăcie — aranjase o masă, tot aici, în sufrageria asta, și-i îmbrobodise pe aceia cu preținsele sale nenorociri.

Dar, de data asta, lucrurile stăteau mult mai rău ; Vlad Apostol își cam vîrîse nasul mai peste tot, se arătase intransigent... Cu toate astea, el nu disperă, preceptele de viață ale doctorului Marin Vîrcoleanu: „Oricine are un preț“ sau „Totul e de vînzare“ păreau să se confirme, datorită faptului că Vlad Apostol acceptase invitația lui. „Un pomanagiu, ca toți ăilalții !“ își spunea Bibi Bibicescu, înfigînd niște

scobituri în măslinile ce garniseau lacherda așezată, în felii groase, pe un platou furat, cu ani în urmă, de la restaurantul „Tomis“ din Constanța, la îndemnul doctorului. Ținea bine minte, mîncase o saramură grozavă și băuse vin alb, adus de doctor, cu ocazia „absolvirii“ de către acesta a... cursului de sculptat zaruri în miez de pîine. Mai aruncă o privire pe deasupra farfuriilor pline cu tot soiul de bunătăți, inventarie băuturile, verifică gheața din cele două fripiere — și ele „amintiri“ de la o cîrciumă din Mangalia — ca apoi, mînat de cine știe ce grijă, să se ducă zorit în camera de baie.

Deodată, soneria se făcu auzită insistent.

Normatorul se duse în sufragerie să se uite la cadrul pendulei și, văzînd că pînă la ora cînd Vlad Apostol avea să sosească mai erau aproape douăzeci și cinci de minute, porni hotărît să afle cine îl poate căuta, tocmai acum cînd trebuia să-l primească peste puțin timp pe contabilul șef.

Deschise ușa și în prag apăru Nelu Țilică, omul său la toate, cunoscut în lumea interlopă sub poreclele de Nelu Broască, ori Țilică Pontoarcă — adică șperaclu, datorită îndeletnicirii sale de a confecționa spărgătorilor instrumentele necesare deschiderii broaștelor de la locuințe, case de bani, mașini etc. În ultima vreme, acesta nu mai lucra, fiindcă genul de afaceri al clienților săi era pe cale de dispariție, iar pușinii profesioniști care se mai aflau în libertate apucaseră pe calea muncii. Lipsit de ocupație, de bani și de anturaj, Nelu Țilică se simțise vreme îndelungată ca un naufragiat pe o insulă.

Într-o zi, fără să cugete prea mult, își lăsă nobilele-i principii : „Munca e pentru vite“ și „Șmecheria e să n-ai treabă“ și bătu la ușa lui Marinică Vîrcoleanu, pe care-l cunoscuse la închisoare, convins

că doctorul o să-l ajute în vreun fel. Adevărul este că Nelu Tilică, nu numai că îl ocrotise pe Marin Vîrcoleanu, dar îi salvase și viața, în timpul detenției, cînd, ca vechi pușcăriaș, încercatul spărgător își asumase importanta funcție de „șef de cameră“, ceea ce, în lipsa gardienilor, îi conferea prerogativele unui adevărat rege, tronînd peste ceilalți deținuți.

Sfrijit, fără vlagă, dar bun de gură, Marinică Vîrcoleanu încercă să se impună „colegilor“ de celulă, declarîndu-le cine este. Sigur, asta a produs un efect oarecum negativ asupra delincvenților cu state vechi de serviciu, situație care i-a atras „ungerea sa ca șef de tun“, adică să deșerte tineta de două ori pe zi. Dar Tilică a intuit că „bariul“, adică barosanul, o să iasă cam o dată cu el și că nu-i rău să aibe o asemenea relație, așa că a scos un drug de fier de la pat, a mîngîiat șalele ăluia de l-a umilit de dom' doctor și, o vreme, Vîrcoleanu a fost „respectat“. Mai tîrziu, însă, delicatul prizonier, suferind de tiroidă, a făcut niște istericale, strigînd că este nevinovat. Ei bine, această cu totul și cu totul neinspirată afirmație l-a făcut pe Fane Balamuc, el însuși victimă a unei grave labilități de comportament, să-l apuce de gît, vrînd să-l omoare, strigîndu-i disprețuitor : „Te dai fraier, mă ? ! De ce nu ești mîndru că stai cu noi ? Cîți sîntem aicea, mă ? Puțini, fiindcă sîntem deștepți ! Aia proștii sînt mulți, că d-abia îi încape pămîntul, d-aia stau afară !“. Și iar l-a scăpat Tilică, rupîndu-i un deget lui Fane Balamuc. După ieșirea din închisoare doctorul îi ascultă necazurile și-l îndrumă către Bibicescu, discipolul și prietenul său.

— Să-i spui doar atîta : „Vin din partea domnului doctor. Vreau ceva de lucru. Băieții buni n-au noroc“.

Îi dădu cîteva sute de lei și îi ură drum bun.

Normatorul intui în noul sosit un fictiv demn de orice sfat, de orice sumă, dar mai ales de continuitate, ceea ce-l îndemnă să-i spună că l-ar putea ajuta „provizoriu și de probă” cu niște bani, dar să-i semneze pe „lista de ajutoare” pe care combinatul le acordă de două ori pe lună celor aflați în nevoie.

Prefăcîndu-se a nu bănuî că Bibicu îi cerea să semneze ca fictiv pe un stat de plată, Nelu Tilică bătu din palme și exclamă :

— Patroane, am trăit s-o văd și p-asta : Armata Salvării în socialism !...

Vorbele lui plăcură normatorului într-atîta, că-l „angajă” pe loc și pentru totdeauna.

— Hai, Tilică ! Intră, băiete ! îşi îndemnă Bibi oaspetele nepoftit.

Acesta se tot căznea să se descalțe la ușă, că lui Nelu Tilică îi puteai reproșa orice, în afară de stil, etichetă și maniere protocolare.

Normatorul șef aprecia ca nimeni altul purtarea frumoasă, cinstită, dură și cu adevărat bărbătească a omului cu care împărțea frățeste, chenzină cu chenzină, mai bine de o mie de lei. Sigur, Tilică nu era unicul fictiv din statele falsificate de Bibicu, dar era singurul care știa să se poarte, fapt pentru care Patronul îi făcuse chiar unele confidențe amoroase, onorîndu-l cu încrederea de a-l fi trimis, cu flori și bomboane în poleială galbenă, la cîteva adrese de văduve prin deces, ale căror soți figurau încă în listele de plată ale combinatului.

Izbutind să se descalțe, Tilică înaintă pe vîrfurile picioarelor, de parcă s-ar fi aflat în plină tinerețe, cînd, covîrșit de elan și precauțiune, se temea să nu trezească pe cel în casa căruia intra, fără să fi fost poftit.

— Hai, Tilică ! îl îndemnă Bibicu, și-l asigură că erau singuri.

— Patroane, începu acesta cu voită sfiiciune. Am o gaură : am jucat aseară „la mai mare“ și m-a ras unul cu plumb în zaruri, că mi-a stricat gestiunea personală pă fo două luni. D-aia ți-am cerut audiență, se scuză el, și rîse silit.

Bibicu se-ncruntă, își frecă palmele, se arată încurcat cîteva clipe, apoi explică :

— Nelule, căzuși cum e mai prost ! Și văzînd privirea lacomă a lui Tilică ațintită asupra bucatelor de pe masă, adăugă : Eu nu știu ce gaură ți-a făcut ăla la zaruri, dar uite cît mă păgubește ăla pe care-l aștept să-l îndop ca pe o gîscă.

— Venituri mari, obligații mari...

— Măi, băiatul moșului, se arată Bibicu cît se poate de tandru. Luna asta nu te poci trece pe stat, că am control. Auzi ? Control, mă ! Și încă din ăla păgubos ! Ai și tu puțină răbdare, că p-ormă o luăm de la început, numai să scăpăm de vifornița asta...

— Și pînă-ntr-o lună ce fac ? se tingui celălalt. Dacă n-achit mia dă lei, ăla îmi face pielea ciur și pierd aerul din plemotorax.

Bibicu căzu pe gînduri și, după ce chibzui vreme îndelungată, scoase din buzunar cîteva hîrtii de cîte o sută de lei, oferindu-i-le cu un gest mărinimos.

— Ia-le, dar să știi că e de arvună pă luna viitoare.

Tilică înhăță banii și se jură că n-avea să-l decepționeze.

— Acuma, flăcăul moșului, continuă normatorul șef, fă-mi și tu un serviciu. Dar, mai întîi, ia așa-ză-te tu, colea, la măsută ! îl îndemnă Bibicu, punîndu-i într-o farfurie două bucăți de batog și o felie de pîine.

— Da' udătură ?

— Înghite iute, că ăla trebuie să vină din clipă-n clipă ! După ce îi turnă un pahar mare de mastică, adăugă : Măi, Neluțule, pă la nouă, astă seară, mă ! pă la nouă, dai un telefon la mine acasă.

— Gata, Patroane ! spuse Tilică, și se grăbi să dea dușcă paharul plin-ochi. Ce să zic ?

— Nimica ! preciză Bibicu.

— Păi... atuncea la ce să mai telefonez ?

— D'aia !

— Aha ! făcu Tilică, avînd aerul că, în sfîrșit, explicația îl lămurise pe deplin.

— Cînd auzi glasul meu, închizi telefonul. Restul mă privește personal.

— Gata, Patroane ! Înghiți ultima îmbucătură, se ridică de pe scaun și porni către ușă, fără a-și dezlipi privirea de pe masă. Da' știu că-l îndopi bine pe ăl de-l aștepți !

— Un controlor ! „Nimic nu apropie mai mult pe oameni ca relațiile de ospetie !“

— Ești filosof, Patroane ! se arătă Tilică plin de admirație.

— Da' de unde ! protestă modest Bibicu. Am citit asta într-o carte în care era vorba de Timur.

— Ăla de la planificare ? încercă Tilică să se arate, cît de cît, informat.

Bibicu surîse îngăduitor și se grăbi să-l lămurească:

— Nu, băiatul moșului. Timur ăla avea alte socoteli... Lucra la armată... sau cam așa ceva.

— Acolo-i treabă, nu glumă ! Numai din furaje, și... dacă ești mai strîngător, în două luni ai cît îți trebuie pentru douj' de ani. Acolo era de dumnea-tale, Patroane. Și s-a găsit nenorocitul ăsta de controlor să verifice un om... un înger ca matale ! Păi

știe nenorocitul ăla ce ocnă ești ? Că dacă îi dai o vrăjeală de un ceas, îl faci de se crede proprietar de vapor, de avion... ba chiar și de submarin !

Incitat de elogiile lui Tilică, normatorul strigă furios :

— Trăim vremuri anapoda ! Nu vezi că lumea s-a întors cu fundu-n sus ? Cu cât ești mai isteț, cu atîta se țin mai mulți de capul tău. Ce mai ! Am ajuns să trăim și asemenea clipe, cînd fraierii îi controlează pe hoți !

— Ba, și mai rău ! interveni Tilică. Asemenea controale au încăput pã mîna celor mai cinstiți. Păi asta e numai influența filmelor cu gangsteri. Nu ții minte filmul ăla, „Incoruptibili“ ? Păi, ce ! Aia era oameni ? Fiare, dom'le, nu alta ! Nu băătură, nu femei !... Omul adevărat trebuie să aibă și lipsuri, că altminterea nu e om ! Cică... odată, Dumnezeu și cu Sfîntul Petru mergeau pe Pămînt să mai vază ba de una, ba de alta. La un moment dat, se ivește un drumeț care venea spre ei, cîntînd și clătinîndu-se pe picioare. Sfîntul s-a arătat spăimos, dar Dumnezeu i-a zis-o de la obraz : „Petre ! De omul care cîntă și bea, să nu-ți fie teamă !“.

— Vrea să mă înfunde ! Vrea să mă bage în pușcărie ! spuse Bibicu izbucnind într-un rîs nervos.

— Patroane, pã dumneata nimeni nu te poate înfunda. Ești un adevărat artist !

Bibicu privi spre pendulă și, constatînd că mai erau doar cinci minute pînă la sosirea contabilului șef, îl zori pe Tilică să plece, atrăgîndu-i atenția ca nu cumva să uite a-i telefona la ora nouă.

Tilică apăsă clanța, după ce asigură șeful de totala și devotata lui complicitate, și ieși din încăpere.

Rămas singur, Bibicu Bibicescu se grăbi să ducă în bucătărie farfuria și paharul pe care Tilică le folosise. Pe urmă reveni, bombănind :

— Vino, bă, nemîncatule ! Vino ! Abia aștept să-ți joc marea farsă a celui mai nefericit om din lume. Băăă ! Eu sînt victima destinului ! strigă el, șoptit, personajului imaginar pe care și-l închipuia așezat la dreapta lui.

Apoi, hohoti în rîs, fericit, la gîndul că avea să-l îmbrobodească și pe acest contabil șef, după pofta inimii sale.

După cîteva secunde, soneria îl avertiză pe normatorul șef că omul mult așteptat sosise.

Ieși în grabă și reveni împreună cu Vlad Apostol.

Contabilul șef părea obosit, cum și era de altfel. Dimineața și-o petrecuse în minuțioase verificări la Biroul de normări, al cărui șef era Bibicu Bibicescu, iar după-amiază alergase la diverse adrese, în căutarea unei persoane aflate pe unul din statele de plată, ca muncitor zilier, și care lui i se păruse a fi fost înscris fără să fi prestat munca pentru care fusese retribuit. Persoana însă exista și muncise pentru banii încasați.

Bibicu îi luă haina de ploaie, i-o atîrnă în cuier și-i deschise larg ușa, invitîndu-l în camera de zi.

De-ndată ce dădu cu ochii de masa atît de îmbelșugată, Vlad Apostol întrebă oarecum derutat :

— Dumneata ai o petrecere ?

— Da' de unde ! se arătă Bibicu umil. M-am gîndit că îmi treceți pragul casei pentru prima dată și... mi-am zis... să nu fie masa goală. Luați loc, domnule contabil șef, așezați-vă !

Vlad Apostol continua să privească bunătățile de pe masă și nu se sfii să mărturisească:

— Dar ce văd eu aici este o pregătire demnă de cel mai autentic festin !

— Nu folosiți vorbe de-astea, că ce-i pă masă nu-i demn nici măcar de o chermază, dar 'mi-te de un festin. Și, prefăcându-se mîhnit, adăugă : Oare vreți să rîdeți de mine ? Apoi se precipită, încercînd, chipurile, să-și motiveze intenția : Am luat și eu, acolo, niște răcitură... puțin batog... cîteva feliuțe de lăcherdă... nișele icrișoare de Mancurica... așa... ca să avem cu ce închina primul nostru păhăruț de...

— Mastică de Hios ! preciză Apostol, examinînd sticla pe care Bibicu tocmai o desfăcu.

— Mi-am zis că dacă o să vă simțiți bine, poate v-o ține Dumnezeu obiceiul să mai dați pe la mine. Tare mă simt singur și... dacă cineva își mai aduce aminte de mine, nu știu cum să-i mulțumesc.

Vlad părea să nu-l asculte, preocupat parcă numai de inventarierea bucatelor de pe masă. Într-un tîrziu, exclamă :

— Ooo, fazan !

Gazda confirmă pe un ton de adîncă umilință, ca și cum și-ar fi cerut scuze :

— Da, tovarășe contabil șef, juma-n aspic, juma-n portocalițe... Nu de alta, dar ca să avem cu ce închina primul nostru pahar cu vin alb...

— Băbească '63 !

— Păi da, știți, mi-am zis că... dacă o să vă simțiți bine... poate v-o ține Dumnezeu obiceiul să mai dați pe la mine, că tare mă simt singur și... dacă cineva își mai aduce aminte de mine... nu știu cum să-i mulțumesc.

Contabilul șef privi băuturile din cele două fripiere și exclamă :

— Grozav ! Șampanie franțuzească ! „Cordon Rouge“ !

— Păi, da ! se arată Bibicu modest din cale-afară. Știți mi-am zis că... dacă o să vă simțiți bine...

— ...Poate mi-o ține Dumnezeu obiceiul ! îl întrerupse Vlad Apostol, trădînd o ușoară enervare.

— Exact, chiar așa... Ce-nseamnă omul deștept ! Îi spui de cîteva ori și... gata, a priceput despre ce e vorba. Da' ce-mi pare cel mai bine, este că m-ați înțeles cum trebuie și nu altfel. Și p-ormă, ce mai ! Important e că... nu stric orzul pe gîște... Sînteți un cunoscător ! Se vede cît de colo că ați făcut controale serioase, dacă... ehei ! Vă pricepeți și la mastica de Hios și la șămpănica franțuzească. Acuma... să iertați, am căutat eu din aia mai seacă... mai puțin dulce, da' n-avea și... ce mai treabă, socoteală, astea sînt vremurile... bem de care se găsește ! Că eu, tovarășe contabil șef, am fost băiat crescut la cartier... și mă mulțumesc cu ce dă Dumnezeu. Dar, dumneavoastră... de ! om cu carte... și, din cîte am citit ori... am auzit, cultura șlefuieste și omul... dar și gusturile... și tare mi-a fost teamă că n-o să vă placă, însă acuma, cînd văd ce modest sînteți, mă simt liniștit. Întinse paharul și-l ciocni pe cel al lui Vlad Apostol, îndemnîndu-l : Hai să bem ! Bine-ați venit... și să vă țină Dumnezeu obiceiul !

Obosit de alergătura și truda de pînă atunci, amețit de vorbăria lui Bibicu și indignat de disprețul pe care-l mărturisea față de el, socotindu-l din cale-afară de naiv, simulînd o mare amabilitate, pe care o dubla, alternînd-o, cînd cu slugărnicie, cînd cu tragisme, chipurile, abia mărturisite — ca însingurarea la care, fără vina lui, fusese osîndit — Vlad Apostol începea să realizeze cît de greu avea să-i fie de acum încolo.

Hotărît lucru, e mult mai anevoie să joci, improvizînd, decît să interpretezi un rol scris, pe care ai

timp să-l studiezi, să-l repeți pînă cînd ajungi să te identifici cu personajul, ba să mai și ai un sprijin în ochiul limpede și sfatul regizorului. Și-apoi, dacă pe scenă greșești, ai timp să reparați la spectacolul următor, însă, în situația în care Ana Costea îl atrăsese, era viață, și aici greșelile sînt sancționate pe loc, fără nici un drept de apel.

Prinse a gîndi că instructoarea echipei de teatru a combinatului îl azvîrlise, pur și simplu, într-o groapă cu lei. Cum de se lăsase el, om cu atîta experiență, ademenit ? Trebuia să intuiască dificultățile din clipa în care tînăra femeie i-a spus că nu îi dă nici un rol de învățat. Da, da ! Chiar din clipa aceea ! Dar, ciudat, revolta sa părea că se depărtează din ce în ce mai mult, iar în locul ei se cuibărea, cu un soi de stranie insinuare, un sentiment nedefinit încă : mîndrie, dor de aventură, ori... poate doar o dorință nebună de a vedea cum arată adevărul și dincolo de regulamente și cifre, acel adevăr neprins în vreun contur, fără formă, fără volum, fără greutate, dar care să însemne mult mai mult decît noțiunea însăși.

Fără să-și trădeze solilocviul de pînă acum, evident, cu un minim de efort volitiv, afișă un aer nonșalant, relaxat, de om bine dispus invitat la un festin, Vlad Apostol sorbi o înghițitură din celebra mastică de Hios și, degajat (în fond, racordat la rolul său, de a surprinde reacțiile Bibicului, necenzurate, așa, ca la „un pahar de vorbă“), porni să admire panopliile cu arme și colecția de undițe.

Bibicu păstră o tăcere pioasă cîteva clipe, vreme în care își examinează atent „prada“, gata să sacrifice oricare dintre „momelile“ expuse pe pereții sufrageriei. Pe urmă arătîndu-se îndoit de gustul său, întrebă sfios :

— Vă plac ?

Contabilul șef începu să descrie calitățile și defectele fiecărei undițe, plase, mincioc etc., ceea ce-i dădu lui Bibicu ocazia să-l flateze :

— Ce înseamnă omul priceput ! Spunea fata aia frumoasă, blonda aia micuță din colectivul dumneavoastră, că sînteți un adevărat și pasionat pescar. Acuma, însă... îmi dau seama că... una este să-ți placă ceva și alta este să te pricepi !

Vlad Apostol se întoarse către el, oarecum contrariat, însă reuși să-și stăpînească nemulțumirea, ba chiar izbuti să-i zîmbească.

— Ia te uită ! făcu el. Așadar, te-ai informat bine despre pasiunile mele...

— Parcă dumneavoastră nu știți care-i treaba ! ? Cînd vine un control, mai întrebi... te mai interesezi despre oamenii care vin pe capul tău. Și, speriat de ceea ce mărturisise, se grăbi să precizeze : Nu de alta, dar ca să nu te scapi cu vreun termen mai familial și... de-aici să-ți capeți beleaua. Că... știți dumneavoastră... Cin' te controlează... are întotdeauna dreptate, că... lipsuri se găsesc...

— Dacă sînt ! ținu Vlad Apostol să precizeze.

— Dacă sînt ? ! se arătă Bibicu surprins. Păi... cine n-are lipsuri ? Că... vorba aia : „Cine nu muncește, nu greșește“... iar noi muncim, tovărășelule, și dacă muncim... mai și greșim. La fel ca și în cîntecul ăla... încercă el să exemplifice. Și prinse a fredona : „... Că și greșeala... e scrisă-n legile omenești...“.

— Iertarea ! îl corectă contabilul șef... „Iertarea e scrisă-n legile omenești“...

Bibicu mimă o uriașă admirație pentru cel care-l făcuse să descopere marele adevăr :

— Da, tovarășe Vlăduț ! Da, tovarășe contabil șef ! Chiar așa ! Iertarea !!! Iată lucrul de care avem

atîta nevoie fişte care dintre noi, oamenii, indiferent de avere, sex şi alte prejudecăţi ! Da, da ! Toţi avem nevoie de iertare, dar ne-am făcut ai dracului, ai dracului dă tot, şi-n loc să căutăm aspectele pozitive, umblăm numai după lipsuri. Adică... ce-ar pierde omenirea... şi chiar contabilii şefi, dacă ar mai trece cu vederea cîte ceva, ca omul să se îndrepte şi altădată să nu mai greşească, fie cu voie, fie fără voie, ori, chiar, din neglijenţă ? Ei, vă spun eu, Bibicu Bibicescu, ar fi taman chestia de care dumneavoastră, chiar dumneavoastră, aţi vorbit atît de frumos, mai adineaori, şi anume, despre i e r - t a - r e ! ! !

Vlad Apostol puse paharul cu mastică pe masă şi apucă o undiţă pe care o examinează atent. Lui Bibicu nu-i scăpă interesul contabilului şef pentru piesă. După o vreme, îl întrebă aproape în şoaptă :

— Nu-i aşa că e frumoasă ?

— Doar nu ţi-o fi spus colega mea blondă că pescuiesc babuşcă ! răspunse Vlad Apostol, fără să-l privească.

— Tovărăşica aia mică şi simpatică ! Ha-ha !... rîse silit normatorul şef. Şi îşi plesni palmele de cîteva ori, ca şi cum ar fi aplaudat invocarea aceleia. Apoi, complice, preciză : Ba da, chiar dumneaei mi-a spus că... din contră... babuşca nu vă place. Ce mai, vă ştie obiceiurile ! De... aşa se întîmplă cînd stai mai multă vreme cu un om, pe acelaşi loc... vreau să zic în acelaşi loc de muncă, în acelaşi birou...

— Pescuieşte şi ea ? întrebă, insinuant, contabilul şef.

Derutat, Bibicu spuse :

— O fată... o domnişoară atîta de gingaşă, nu poate fi... pe baltă ! Tovarăşe Vlăduţ, iertaţi-mă, dar să vorbesc aşa cum aş face-o către copilul meu... Poate...

poate că nu aveți unde să mai schimbați o vorbă și...

Vlad Apostol se răsuci brusc către normatorul șef, întrebându-l :

— Și ?

Bibicu tresări o clipă, se asigură că insinuarea lui nu produsese indignare și continuă :

— Acuma... de ! N-aș vrea să fiu greșit înțeles... Oricum, dacă socotiți că prezint destulă onoare... să știți... la mine... vorba aia... casă onorabilă... puteți veni oricând... adică... Ce mai ! Să zic așa... oricând sînteți în trecere pe-aici, cu dom'șoara Olguța, că...

Vlad Apostol își mușcă buza de jos, încercînd să-și stăpînească furia ce-l cuprinsese (în mod reflex realizează o asociație de idei cu un studiu citit recent despre „Autosugestie. Antrenamentul psihotonic“, și-și impuse : „Vlade, intră-ți în rol ! Vlade, trebuie să-l «cumperi pe Bibicu !») și răspunse :

— Nu credeți că lumea e rea ?

Fericit, Bibicu Bibicescu încercă să-l asigure că, într-adevăr, lumea e rea, dar el este bun ca pîinea caldă. Pe urmă, văzînd că Vlad Apostol nu reacționează în nici un fel, puse tăcerea lui tot pe seama neîncrederii și-l întrebă direct :

— De ce nu vă încredeți în mine ?

— Cred că nu e rău să nu-ți manifesti încrederea în cineva pe care abia l-ai cunoscut.

— Adevărat ! consimți normatorul șef. Eu însă sînt mormînt. Și-apoi, ascultați bine ce vă spun : Nici singur nu poți trăi. Întrebați-mă pe mine cît de grea este singurătatea.

Vlad Apostol se așează pe un scaun, își aprinse o țigară și se declară nedumerit :

— Tovarășe Bibicescu, ieri... spuneai parcă ceva despre soția dumitale.

— A ! făcu normatorul, oarecum jenat. Păi sigur, am vorbit despre ea, însă...

— Mă așteptam s-o cunosc, îl întrerupse Vlad Apostol.

Bibicu, cuprinzându-și capul în palme, murmură trist :

— A plecat, m-a părăsit...

În clipa aceea, Vlad Apostol își reaminti de sarcinile pe care Ana Costea i le dăduse și se strădui să-și întreprindă în rol. Sigur, n-avea de unde să știe că „planul de bătaie“ fusese „stilizat“ de Gheorghe Postolea, dornic să se răzbune pe oamenii necinstiți de pe urma cărora avusese atîta de suferit. Gîndul că din clipa aceea devenise un factor important în lupta dusă de un colectiv al combinatului îl emoționează într-atîta, încît trebui să facă un real efort spre a-și potoli emoțiile. După o vreme, cînd izbuti să-și recapete stăpînirea de sine, întrebă :

— Cînd a plecat soția dumneavoastră ?

Bibicu gemu surd și apoi răspunse :

— Alaltăieri.

— Ei, dar asta se întîmplă. Ce vedeți grav într-o călătorie a soției dumneavoastră ? Desigur, își vizitează familia...

Bibicu își ridică ochii spre contabilul șef și-i aruncă o privire deznădăjduită. Apoi, spre a întări și mai mult autenticitatea celor ce avea să mărturisească, murmură :

— Tovarășe contabil șef, mi-a spus că n-o să se mai întoarcă.

— Dar ce s-a întîmplat ?

Normatorul căzu de pe scaun, ghemuindu-se pe podea, de parcă ar fi fost victima unei crize de colită. După ce se perpeli cîteva momente, gemu prelung și răspunse, mîrîind :

— Mi-e greu, mi-e foarte greu ! E o poveste mai tristă ca a lui Rocambole, explică el, luînd drept mărturie singura carte pe care o citise de mai multe ori, și pe care o pomenea ori de cîte ori dorea să-și epateze interlocutorul. Suspină adînc și imploră : N-ați vrea să lăsăm povestea asta pentru mai tîrziu ?

Vlad Apostol consimți, deși îi părea rău că instructoarea și echipa ei aveau să fie lipsite de niște date care se anunțau de mare importanță. Atacă frontal problema care-l interesa pe Bibicu în cel mai înalt grad :

— Mă așteptam să mă întrebî cîte ceva despre felul în care decurge controlul. Așa... ce-am mai găsit... ce-am mai aflat... Dar văd că tăcerea mea nu te nemulțumește.

„Asta se crede mare șmecher“, își spuse normatorul șef.

— Repet, ai ceva de spus ? îl întrebă contabilul șef.

Speriat la gîndul că Vlad Apostol i-ar fi descoperit vreo fraudă, Bibicu se grăbi să răspundă :

— Nimic... n-am nimic de spus.

Contabilul șef se hotărî să insiste, dar cu mare grijă, fiindcă acuma își dăduse perfect de bine seama că Bibicescu îl trata ca pe-un naiv. Făcuse și el vreo doi-trei ani antrenamente de jiu-jitsu, iar acuma își amintea principiul de căpătîi al acelui gen de luptă : „Cînd adversarul atacă, nu-i opune rezistență, ci angajează-l, împinge-l, cu ajutorul forței sale, în același sens al elanului său. Astfel, se va dezechilibra și va ajunge să cadă, ori cel puțin să fie imobilizat și dominat de tine“. Deci, Bibicu îl trata ca pe-un naiv ? Foarte bine ! Va insista pe această linie de conduită, pînă cînd acela se va „dezechilibra“ și se va da de gol.

— Și... chiar nu vrei să știi nimic... nimic în legătură cu stadiul controlului ? întrebă contabilul șef, pe tonul omului care, îndatorat peste măsură, ar vrea să se revanșeze.

Normatorul, prudent pînă atunci, mușcă din momeală, zicîndu-și : „Dacă prostul ăsta ține morțiș să mă prevină, de ce nu l-aș lăsa ?“

— Păi... dom' Vlăduț, răspunse el plin de bunăvoință, de vrut... aș vrea eu... însă nu se face să vă plictisesc cu probleme personale... Ce dracu ! Doar sînteți oaspetele meu. Și continuă emfatic : Oaspetele nu trebuie plictisit ! Și, grăbindu-se să prevină orice bănuială de „furt literar“, mărturisi : Am citit asta într-un magazin... Apoi, spre a nu lăsa impresia că acela era singurul panseu pe care-l aflase vreodată, se grăbi să adauge : „Curiozitatea nu scuză indiscreția !“. Pe asta o știu dintr-un almanah, continuă el, cu oarecare jenă în glas. Mă rog, n-aș vrea să vă inoportunez cu indiscreția mea, însă, dacă insistați... iaca vă întreb : Tovarășe contabil șef, ce se mai aude pe la biroul meu ?

De data asta, Vlad Apostol își spuse că trebuie să renunțe la preceptul de bază al jiu-jitsului și atacă frontal :

— Vezi dumneata... de auzit se aud numai glasurile persoanelor suspecte a fi fost trecute în mod fictiv pe unele state de plată...

— Dar de văzut ? se arată normatorul șef impacientat.

— Ei, făcu Vlad Apostol. De văzut... se văd sumele plătite acelor oameni ce par a nu fi muncit pentru banii încasați.

Bibicu sări ca ars de pe scaunul său, încercînd să limpezească lucrurile.

— Sigur, asta e ! Ați descoperit adevărul pe care eu doar îl bănuiam... Doamne ! Ce înseamnă să fii perspicace, cult și perseverent ! Asta e ! N-am muncit cum trebuie ! Știți, v-am mai spus... „Cine nu muncește nu greșește“. Vorba cîntecului, mai spuse normatorul șef în apărarea sa, și începu să fredoneze : „Că și greșealaaa... e scrisă-n legile omenești“.

— Iertarea ! îl corectă din nou contabilul șef.

— Cum hotărîți dumneavoastră, tovarășe contabil șef ! Pentru mine, legea ospitalității e sfîntă ! O știm de la Timur, un nepot de-al lui Gingis-Han, soldat... ori general, oricum, militar conștiincios și patriot de nădejde ! Deviza lui, ca și a mea, este : „Nu da înapoi !“.

— Bine-bine, dar de uitat înapoi... mai trebuie să te uiți, măcar din cînd în cînd. E o problemă de răspundere...

— Bine-nțeleș, tovarășe Vlăduț ! Răspunderea este de neînlăturat ! Răspunderea e ca și moartea. Nimeni nu scapă de ea ! Și este la fel de adevărată... adică, vedeți, pînă acum a gîndeam foarte îngust, crezînd că singurul adevăr în viață este moartea. Ce înseamnă o discuție cu un om inteligent ! Asta e. Din vorbă în vorbă... cazi în conversație. Și p-ormă, de ! tragi concluzii. Uite, acum știu că sînt două adevăruri : moartea și răspunderea ! Cred că vă dați seama ce cîștig important am dobîndit de cînd mi-ați călcat pragul casei !

Ironia normatorului șef devenise aproape agresivă, ceea ce-l indignă pe contabilul șef într-atîta, încît voi să-i strige întreaga vinovăție ce se contura în privința activității sale necinstite. Jocul odată început, îl obliga însă să-și continue rolul de naiv și victimă, mai ales că urmărea să afle amănunte în

legătură cu neregulile pe care începuse să le descopere și să le verifice.

— Domnule Bibicescu, chiar dacă nu dumneata ai întocmit acele state false, de răspundere tot nu poți scăpa.

— Ei, bravo ! făcu normatorul șef revoltat. Vasăzică... vinovat ori nevinovat, pînă la urmă... tot aia este !

Contabilul șef era nemulțumit. Interlocutorul său se lăsase prins în capcana propriei sale tactici. Se hotărî să bată puțin în retragere și, spre a fi cît mai convingător, se arătă chiar încurcat și grăbit să-și repare greșeala de exprimare, de pe urma căreia, chipurile, nu s-ar fi făcut prea bine înțeles.

— Nu... nu-i chiar așa, domnule Bibicescu. Uite, dat fiind faptul că neregulile despre care vorbim nu datează de astăzi, ci... de cîteva luni, nimeni nu ar fi dispus să creadă că dumneata... ca șef de birou... nu ți-ai fi dat seama... vreau să zic... n-ai fi adulmecat, așa, cît de cît... ce se petrece cu statele acelea...

Convenindu-i formularea și considerînd că Vlad Apostol alunecase pe drumul dorit de el, Bibicu Bibicescu își spuse că mai trebuie să se „tocmească” pentru a ajunge la un preț cît mai scăzut în privința răspunderii sale.

— Poate că așa ar trebui să fie... bîigui el, arătîndu-se derutat. Poate că nu mi-am dat seama...

— Atîta vreme ? îl incită contabilul șef, vrînd să-l îndemne a-și mărturisi gîndul pe de-a-ntregul.

Și, spre surprinderea lui, normatorul șef motivă dur :

— Da, atîta vreme, fiindcă sufăr de multe și, colac peste pupăză, și de astenie ! Apoi, în susținerea acestei circumstanțe atenuante, adăugă : Domnule contabil șef, suferința asta nu e o glumă. O aseme-

nea boală începe cu dureri de cap și se termină cu amnezie.

— În ceea ce te privește, la dumneata boala a început cu amnezie și, mă tem că, se va termina cu dureri de cap...

Această ultimă considerare a contabilului șef avu darul să-l descumpănească într-atîta pe normatorul șef, că acesta prinse a se tîngui fără rezerve :

— Ce-aveți cu Bibicu ? Vreți să-l înfundați ?

Contabilul șef își dădu seama că era pe punctul de a nu mai obține nici o informație, și se hotărî să revină la strategia de mai înainte, adică să-și continue jocul de-a naivul :

— Dimpotrivă, spuse el pe un ton sincer. Vreau să te ajut domnule Bibicescu, sînt convins că nu d-ta ești autorul neregulilor, dar legea te va socoti însă complice, ori... în cel mai fericit caz... tăinuitor!

— Tăinuitor ! se arătă normatorul șef înspăimîntat. Eu, și tăinuitor ! Poate, tovarășe contabil șef, poate că oi fi și tăinuitor, însă...

— Însă ?

— Dacă am făcut așa ceva, s-a datorat numai fricii !

— Frică ? mimă Vlad Apostol nedumerirea.

— Recunosc, am ascuns... dar numai pentru că am fost și sînt șantajat.

La auzul acelei mărturisiri, Vlad Apostol își uită rolul pe care Ana Costea i-l încredințase, situația prezentînd-se de o gravitate pe care el n-ar fi bănuț-o.

Omul din fața lui își mărturisise vina tăinuirii, își asumase responsabilitatea și consecințele încălcării legii penale, iar motivarea faptei sale nu părea o improvizație, mai ales că, la mintea oricui, o asemenea afirmare trebuia susținută cu probe. El n-avea

de unde să știe și nici măcar nu bănuia că alunecase în cursa normatorului șef, care era dispus să-și recunoască o vină mai ușoară ca cea reală.

Era o cursă concepută cu mare dibăcie de Marin Vircoleanu, a cărui deviză de as al înșelăciunilor era : „Cînd minți, strecoară și cîte un adevăr ; cînd ești înghesuit de dovezi, recunoaște-ți o parte din vină sau, dacă ești învinuit de mai multe lucruri, ți-l asumi pe cel mai puțin grav“. Și Bibi Bibicescu procedase cum nu se poate mai exact, respectînd în întregime recomandările mentorului său, izbutind să înșele buna-credință, chiar și a unui om perspicace și mai ales prevenit.

— Ascultă, omule ! Dacă ai tăinuit nereguli de teama unui șantaj, va trebui să dovedești asta, fiindcă... altminteri, legea te va socoti... poate... poate chiar la fel de vinovat ca și falsificatorii statelor de plată.

Bibicu Bibicescu se putea felicita : lovise în plin, jucase perfect, aruncase în luptă elementele potrivite să înfrunte un moment ivit, într-un cuvînt, lucrase ca într-un scenariu cu suspens-ul perfect gradat, apropiindu-și potrivnicul de un desnodămînt-„bombă“ care avea să-l transforme pe acela din ostil în prieten, gata să-l ajute. Conștient că „bomba“ trebuia așezată cu mare grijă, spre a distruge orice posibilitate de înaintare a adversarului spre răsturnarea pretensei sale șantajări, normatorul șef manevră cu foarte multă prudență, după hotărîtorul exploziv, lăsînd impresia că teama de a pune mîna pe el era cel puțin egală cu aceea față de șantajul căruia îi căzuse victimă, dacă nu chiar și mai rău.

— Probe ! Înțelegi, omule ? insistă contabilul șef. Trebuie să te ajuți ! Trebuie să scapi de coșmarul ăsta. Doar nu vrei să înnebunești... Fără dovezi...

Socotind că întinsese nervii partenerului în suficientă măsură, și nedorind să vadă plesnită coarda răbdării acestuia, Bibicu Bibicescu se hotărî să detoneze explozibilul, mărturisind, aproape în șoaptă :

— Dom' Vlăduț... sînt pierdut ! Dacă dovedesc... înseamnă că mă dau în vileag... adică... se va afla motivul tăinuirii statelor fictive...

— Doar asta vrei ! se arată revizorul derutat.

— Sigur că vreau, dar nu pot. Vedeți dumneavoastră... motivul tăinuirii e și motivul șantajului, iar motivul șantajului, odată aflat de cine nu vreau eu... înseamnă... Apucă brusc un cuțit de pe masă și, ridicîndu-l, simulă că și-l prăvale în dreptul inimii. Mai bine mort, decît fără ea !

— Să nu faci una ca asta !

Normatorul șef gemu, apoi spuse pe un ton rece, indiferent :

— Sînt o cîrpă, un laș !...

— Dar ce mare nenorocire s-a abătut asupra dumatiale ?

Bibicu își descoperi chipul, îi aruncă o privire pierdută, în care disperarea și resemnarea se amestecau deopotrivă, și murmură :

— Domnule... e o poveste tristă... foarte tristă...

— Sînt convins, însă dacă aș ști despre ce este vorba... poate te-aș ajuta, insistă Vlad Apostol.

— Spovedanie, iar spovedanie... murmură, prăbușit, Bibicu.

— Zi-i și așa, îl încurajă contabilul șef.

Normatorul șef suspină, își frecă palmele, una de cealaltă, ca omul aflat în pragul unei hotărîri importante, apoi spuse :

— Mă tem că n-o să înțelegeți !...

— Încearcă !

— Am mai încercat odată, în fața unui preot...

— Mă rog... Când asta ?

— De mult... acum vreo treizeci și ceva de ani, când am venit din armată. De atunci nu mai cred în spovedanie. Nu mai pot și... nici nu mai vreau !

— Dar ce ți s-a întâmplat ?

Bibicu oftă de două ori, apoi luă paharul din care contabilul abia sorbise și i-l dădu, îndemnându-l să bea.

Vlad Apostol mimă o mare compasiune.

Normatorul șef prinse curaj și încredere, începînd să spună ceea ce, după tonul șoptit și aerul grav pe care îl abordase, nu mai spusese nimănui, niciodată:

— Domnule Apostol, zdruncinarea încrederii mele s-a produs în ziua când mă lăsasem la vatră. Venind acasă, și fiind ajun de Paște, biată mama mi-a zis : „Bibi, du' dă te spovedește“. La început nu prea m-a îndemnat sufletul, dar când tăticu... știți, om mai hotărît... mi-a croit un ciomag peste fălci, m-am dus. Că... zicea tata : „Bă ! Io nu te bat, io n'umai te mustru“. D-aia zic, dom' Vlăduț. Ajung la biserică. Acolo, de cine-mi izbesc ochii ? De părintele Tacianu, pe care nu-l mai văzusem de când aveam patru-cinci ani, și de care mă lega o pioasă amintire sau, mai exact, pe el îl lega de mine o chestie d-asta. Atuncea, când eram mic... mititel, tot așa, pe la Paște, m-a dus mama la spovedanie, la miruire... dar eu nu voiam să iau împărtășanie. Biserica era plină de lume, iar eu mă încăpățînam să refuz. Încurcat, părintele mi-a zis : „Bibi, dacă iei împărtășanie, îți dă, tata popa, mere“. Ne-nduplecat, am continuat să refuz, dar preotul a încercat să mă ademenească, promițîndu-mi pere. La auzul noii oferte, puritatea și demnitatea mea de copil inocent și nevinovat s-a revoltat foarte, și refuzul a devenit aproape vehement și cît

pe-aci să capete un aspect categoric. În clipa aceea, mama, țin bine minte, i-a suflat popii, într-o sacră complicitate : „Zi că-i dai nuci, părinte !” Și omul din amvon mi-a făcut această ofertă. Ei bine, tentația era prea mare față de apetitul și pofta mea culinară pentru nuci, însă, dorind să mă asigur că popa ăla avea să se țină de vorbă, l-am întrebat : „Să hie al dracului care minte !”. „Sigur !” Când m-a văzut liberat din armată, părintele Tacianu a re trăit emoția momentului de neîncredere pe care eu i-l creasem față de toată lumea din biserică, fiindcă a tresărit, s-a încruntat, s-a aprins la față și a venit spre mine, vorbind cu glas tremurător : „Ai venit la spovedanie, Bibicule ?”. Zic : „Da, părinte”. „Cum văz, te-ai lăsat la vatră, fiule”. „M-am lăsat”, am recunoscut eu. M-a luat de braț și m-a condus în spatele altarului. Eu am ingenuncheat iar el mi-a pus patrafirul pe cap și a început revizia contabilă, adică... interogatoriu în toată regula. Zice : „De hulit, ai hulit ?”. Zic : „Da”. Zice : „Rău, fiule !”. Și continua să se intereseze, da' numai de lipsuri, că... parcă nici nu auzise de fapte bune. „Pe părinți i-ai nesocotit ?”. „Nu !” am recunoscut sincer. Mă rog, m-a chestionat dacă am băut iarba necuratului, adică dacă am fumat, dacă l-am suduit pe Dumnezeu și cîte altele. Când l-am auzit însă întrebându-mă : „Preacurvie ai făcut ?” mi-a sărit țandăra și i-am strigat în față : „Uite ce este, părinte, eu am venit la dumneata să mă umilesc, nu să mă laud !”. Eram atîta de supărat, că voiam să-l dau afară din biserică. Păi, spune dom'le contabil șef, are voie cineva să abuzeze de funcția lui, ca să te-ntrebe ce izmene porți ? Eu accept și înțeleg multe, dar promiscuitatea — nu ! De-atuncea nu mai am încredere în spovedanie și nici în

acela care mă ascultă, fiindcă mă tem că nu mă va înțelege.

Vlad Apostol se arată din ce în ce mai impresionat și, în egală măsură, nerăbdător să afle din ce pricină ajunsese Bibicu atît de sceptic și, mai ales, atît de nefericit.

— Uite, promit domnule Bibicescu, să fiu receptiv la tot ce-mi vei destăinui și... și să te ajut, evident, pe potriva puterilor mele.

Normatorul șef ținu să sublinieze bucuria față de promisiunea auzită și, după ce bău încă un pahar de mastică, declară :

— O să vă spun tot adevărul. Sînt un nenorocit ! Un cîine al nimănui, lovit din toate unghiurile și punctele de vedere. Însă... mai înainte să abordăm chestiunile personale, să abordăm pe alea de serviciu, că așa se cuvine. Își trase scaunul la oarecare distanță de cel al lui Vlad Apostol, îi căută privirea și continuă : Dom'le contabil șef, v-am spus-o și am curajul răspunderii să v-o repet : Știam, știu, am știut că pe unele state au apărut vreo doi muncitori fictivi.

— Numai doi ! se arată contabilul mirat.

— Or mai fi și alții, dar eu sînt obligat să nu văd, să n-aud, să nu vorbesc, tocmai fiindcă sînt șantajat.

— Bine ! Și eu ți-am mai spus că această situație trebuie s-o dovedești, iar acuma, uite, te fac atent: mobilul șantajului trebuie să fie foarte puternic.

Bibicu privi pe furiș către pendulă și constată că pînă la ora nouă, cînd trebuia să-l sune Tilică, erau mai bine de treizeci de minute. Apoi răspunse :

— Mobil puternic ! Așa ziceți ? Își lipi palmele de piept și gemu, ca și cum o durere năprasnică l-ar fi săgetat. Pe urmă exclamă : Ooo ! ! ! Ce poate fi mai

amenințător ca despărțirea, pentru vecie, de femeia iubită și adorată ?

— Nu înțeleg, mărturisi contabilul șef.

Bibicu începu să plîngă și, printre lacrimi și sughițuri, istorisi începutul marilor sale nenorociri :

— Eram tînăr... Era toamnă... Eram romantic... Era frig. Ea era și mai tînără și... îi era și mai frig. Ne-am cunoscut de Sfîntu' Dumitru, adică pe 26 octombrie, cînd tătucu și mămica, în fiecare an, la sărbătoarea asta, puneau cele cîteva boccele, pe care le aveau drept mobilă și lenjerie, pe un camion, și ne mutam unde vedeam cu ochii. Și la 23 aprilie, de Sfîntu' Gheorghe, iar ne mutam. Știu de la mama, că tatii nu-i plăcea să plătească chiria și din cauza asta, în ultimii ani ne tot cărăbăneam, cînd proprietarul nu era acasă. Eram ca păsările migratoare. Mi-a rămas asta în minte, fiindcă tata, cînd ne urcam pe camion, cînta : „Cînd rîndunelele se duc...“. Și Bibicu începu să cînte : „A ruginit frunza din vii / Și rîndunelele-au plecat“. Și, după ce mai sorbi un păhărel de mastică, spuse : Dom' Vlăduț, fata aia a făcut un copil !

— Un copil ! ? se prefăcu Vlad că abia atunci afla asta.

— Da, un băiat.

— Evident, al dumitale...

De data asta, Bibicu Bibicescu făcu ochii mari și, luînd aerul celui mai autentic idiot, răspunse :

— Nu știu... Pe urmă se grăbi să adauge : Nimic nu-i mai rău ca incertitudinea ! Poate... poate doar nesiguranța sau chiar îndoiala, dar incertitudinea este cea mai mistuitoare dintre chinuri și suferințe. Eu am recunoscut copilul, l-am îngrijit și i-am asigurat un bun nivel de trai, prin corespondență, dar

asta nu trebuia să-l transforme în dobitoc, cretin și înapoiat, prin debilitate mintală.

— Cum vine asta... îngrijire prin corespondență?

Normatorul șef tresări, dar imediat își recăpătă stăpînirea de sine, dîndu-și seama că Vlad Apostol nu pricepuse ideea datorită numai unei serioase carențe în cunoașterea lumii occidentale. În consecință, explică pe un ton plin de bunăvoință, din care însă nu lipsea acea nuanță de superioritate, pe care orice spirit ales cu greu și-o poate stăpîni, atunci cînd se adresează unui semen de-al lui, provenind dintr-o societate ce viețuiește în comuna primitivă.

— Dragă domnule Vlăduț, sigur, noi n-am ajuns încă la treapta dezvoltării evolutive, ca americanii, de la care beneficiem, nu numai noi, ci întreaga lume antică din contemporaneitate, beneficiem zic, de sifilis, porumb și curcani. Acolo, iubiture, ehei !!!... Acolo se poate învăța și prin corespondență, adică... tu îi scrii profesorului ce vrei să înveți, iar dînsul îți scrie ce note ai căpătat, după care... mă rog, poți da chiar și examen... dacă nu te mulțumești cu aprecierile lui. Uite, tot așa și eu cu fiul meu : i-am dat sfaturi, l-am dojenit, ba... uneori i-am adresat și mici sume de bani, mai ales pînă pe la zece ani.

— Mici sume de bani ? întrebă contabilul șef, care abia își putea stăpîni hohotul de rîs care îl amenința.

Bibicu nu observă și răspunse :

— Păi da, nu de zgîrcit... dar să nu-l învăț cu risipa. Știți, asta contează foarte mult în conduita viitoare a fătului.

În secunda următoare, Vlad Apostol izbucni în rîs, exclamînd :

— Grozav ! Măcar i-a prins bine purtarea dumitale ?

— Nu prea, răspunse oarecum derutat normatorul șef, fiindcă astăzi, când e gata să împlinească douăzeci și patru de ani, încă nu face dovada unui trai cumpătat în privința mîncării, băuturii și manierelor. Se comportă ca un animal! Își acoperi ochii cu palmele. Și, simulînd că plînge înfundat, continuă să mărturisească : Ce să vă mai ascund ? Că m-ar bate bunul Dumnezeu, după cum sînteți de bun și răbdător față de persoana și necazurile mele... Tovarășe contabil șef, aflați că bietul meu fiu este idiot !

Încurajat de „compasiunea” arătată în continuare de Vlad Apostol, Bibicu se strădui să prezinte situația copilului și mai complet :

— Dom' Apostol, o să vă surprindă sau chiar o să vă mire, dar nenorocirile mele cu acest singur fiu nu se opresc aici, la acest aspect unilateral de tîmpenie. Sigur, nu este ultima bucurie pentru un părinte, să-și vadă copilul că șade unde l-a pus, dar nici să îndure ceea ce îndur eu...

Contabilul șef își încordă atenția, fiindcă trebuia să memoreze fiecare amănunt, spre a i-l raporta Anei Costea. Își aprinse o țigară, servindu-l și pe normatorul șef cu una.

După ce trase cîteva fumuri, Bibicu reluă :

— E bîlbîit... gîngav... hoț... sparge... ba chiar distruge tot ce-i iese în cale și, în special, incendiază. Pe urmă gemu surd, după care, cu un vădit efort de voință, făcu și ultima mărturisire, evident, pe cea mai gravă : Face pe el... treabă mică ! Și normatorul șef izbucni în plîns.

Într-un tîrziu, bău două păhărele de mastică, mîncă o felie groasă de lacherdă și cîteva măslinae, vrînd parcă să-i demonstreze lui Apostol că, la mare supărare, omul nu mai știe ce face.

— Îmi închipui că ai avut destule necazuri de pe urma acestui copil... neizbutit, reluă discuția Vlad Apostol.

Bibicu se porni într-un torent de mărturisiri, care mai de care mai sumbre. La sfârșit, spuse covârșit de tristețe :

— Poate că toate astea s-au întâmplat... pentru că nici eu nu m-am purtat ca un adevărat părinte... față de acest unic și sărman copil al meu. Sigur, la început eram prea tânăr... mai apoi m-au luat valurile vieții... cu pasiuni amoroase și șprițuri reci... după aia munca și iar munca. Trebuia să-mi organizez timpul liber, în așa fel, încât fiul meu, în toată idioțenia lui, să se fi bucurat de prezența mea fizică și morală... dar... spre regretul unanim, și al meu și al lui, n-a fost așa. Nu ! Și d-aia îmi pare nespus de rău.

— Oricum, sînt sigur, măcar pe plan material... ți-ai achitat obligațiile...

Normatorul șef luă un aer de om suficient.

— Adică... întreținerea ? Ooo ! Materialmente... nu i-a lipsit nimic !

Vlad Apostol îl întrebă pe Bibicu cum se numește copilul.

Acesta nu i-a răspuns imediat, ci a lăsat să se scurgă cîteva clipe, după care rosti, silabisind :

— Dă-nu-țu !

— Frumos nume ! spuse contabilul șef, și-i ceru să i-l descrie din punct de vedere fizic.

— Dom'le contabil șef, ca să zic așa, e bine dezvoltat, însă... umblă mai tot timpul jerpelit, fiindcă maică-sa îi bea banii. E brunet, bate la 1,80, trage la vreo 80 de kile, dinți buni, părul bun, labe mari, violent și blajin în același timp... ca să nu mai vorbim de vocabularul de o infantilitate embrionară, și plînsul ca și rîsul, fără vreo noimă. Acuma, ca să discu-

tăm dialectic, motivarea nu trebuie să lipsească din nimica, fiindcă absența ei duce la dezechilibrul oricărei situații și chiar a conversației, nu ?

Obosit de sporovăiala normatorului, a cărui deviză în astfel de împrejurări era : „Amețește-l bine, pînă zice ca tine“, abia după un timp reuși să-l mai audă ce spune :

— ...și anii au trecut. Pe urmă, adică... odată cu ei, m-am trezit om în toată firea, dar singur și nefericit, pînă cînd, așa cum spune proverbul : „La barza chioară îi face Dumnezeu cuib“. Am citit asta...

— Într-un magazin de prin '41, interveni Vlad Apostol, ca să se amuze.

— Sînteți cult, se vede cît de colo ! Mulțumesc ! Tăcu o vreme, apoi reluă : Se vede că cerul s-a îndurat de mine, fiindcă mi-a scos-o în cale pe Nina.

— Nina ! murmură Apostol.

— O cunoașteți ? ! se arată Bibicu neliniștit. De cînd ? De unde ? Ați făcut școala împreună ? Sînteți la fel de tînăr ca ea !

— Fii pe pace, omule ! îl asigură contabilul șef. M-a impresionat numele, fiindcă și pe fetița mea tot Nina o cheamă, minți el, și se felicită pentru cît de bine intrase în rolul pe care i-l hărăzise instructoarea echipei artistice.

Bibicu răsufală ușurat, ca orice om gelos cînd scapă de o bănuială.

— Ea este actuala mea soție, declară normatorul șef. E tînără, blondă, frumoasă, fată săracă, dar cu carte ! Are peste două sute de reviste de mode !

— E croitoreasă ?

Întrebarea avu darul să-l irite pe Bibicu, pentru că ripostă pe un ton neprietenos :

— Vă rog să nu abuzați de calitatea pe care o exercitați față de mine ! Nina nu este croitoreasă !

Nina este intelectuală ! Şi în sprijinul acestei afirmaţii, adăugă : Scrie cu mîna stîngă şi poartă ochelari.

— Sigur, citind prea mult, vederea sălbeşte, se arată conciliant Vlad Apostol.

Normatorul şef rîse din toată inima şi apoi mărturisi că Nina vedea foarte bine, dar fără ochelari omul nu poate să pară ceea ce doreşte după împrejurări.

— Formidabil ! Cum văd, între dumneavoastră doi... există o mare potrivire de caracter !

Bibicu recunoscuse asta, plin de modestie, dar mîndru de faptul că personajul creionat de el prinse viaţă în mintea contabilului şef. Astfel, încurajat de felul în care decurgeau lucrurile, şi văzînd pendula care arăta că mai erau opt minute pînă cînd Nelu Tilică avea să-i telefoneze, se gîndi că n-ar fi rău să se grăbească.

— Cum vă spuneam, tovarăşe Vlăduţ, actuala mea soţie este o femeie ideală : vehementă, intransigentă, perseverentă, decentă, frumoasă, tînă, sinceră, corectă, castă... într-un cuvînt... nevastă ! Dar, şi nu mă feresc de dumneavoastră, în ciuda acestor defecte şi calităţi, Nina mi-a pus două condiţii, chiar în ziua cînd ne-am cunoscut : „Bibi ! Mai întîi şi mai întîi, să nu mă minţi, şi pe partea ailaltă... să nu dispui de copil. Dacă te prind că trişezi, te-am ras !“. Aşa mi-a zis, dom' contabil şef, şi cu ea nu-i de glumit ! Ce mai ! I-am ascuns că am copil, că altminteri nu se unea cu mine. Vă daţi seama ce figură ar face să-l vadă pe Dănuţu !...

— Îl răsfeţi, domnule Bibicescu !

— Ce să-i faci ! Aşa-i cînd ai un singur copil, caută normatorul şef să se scuze, şi se uită la ceas.

Contabilul șef îi surprinse privirea și-l întrebă dacă așteaptă pe cineva.

— Doamne păzește ! Pe cine să aștepte un câine al nimănui ? Că... eu... domnule contabil șef, mi-am alcătuit o sărbătoare din venirea dumneavoastră la mine, într-o zi... într-o zi când mă simțeam mai singur ca oricînd... datorită faptului că Nina m-a părăsit.

— Și totuși, te-am văzut uitîndu-te la ceas.

Bibicu suspină de două ori, apoi se arată înfrînt, declarînd în șoaptă :

— Recunosc, am privit la pendulă fiindcă... se apropie ora nouă seara...

— De ce vorbești așa de încet ? Doar sîntem numai noi doi.

Buzele lui Bibicu începură să se miște în gol, neizbutind să articuleze vreun cuvînt. După o vreme, se răsuci brusc spre Vlad Apostol, îi caută privirea și murmură :

— Mi-e frică !

Contabilul șef se uită la el, neîncrezător.

— Frică ? De cine !

— Da, da, mi-e frică ! repetă Bibicu. Și, părăsind scaunul, se ascunse în spatele celui pe care stătea Vlad Apostol.

— Poate că eu îți inspir această teamă... Uite, dacă așa stau lucrurile, plec !

Se ridică în picioare și făcu doi pași spre ușă, dar Bibicu se tîrî după contabilul șef, tăindu-i calea și implorîndu-l deznădăjduit :

— Nu ! Cum să plecați tocmai acum ?

— De ce să nu plec, tocmai acum ?" întrebă Vlad Apostol.

— E ora nouă ! strigă gîtit de spaimă Bibicu. Și, pentru că Vlad Apostol nu părea să fie lămurit, adăugă : Șantaj ! Șantajista !

— Bine omule, dar, ce, are oră fixă ?

Oarecum derutat, normatorul șef uită să mai mi-meze teama și, ca orice infractor luat prin surprindere, răspunse firesc :

— Știu și eu ? Apoi caută să-și repare lipsa prezenței de spirit și reluă jocul „groazei” de mai înainte : Dom’ Vlăduț, bestia asta mă terorizează în fiecare seară la această oră !

— Cum ?

— Simplu, dar convingător : îmi telefonează !

— Și ce îți spune ?

Normatorul șef răspunse, imitînd vocea răgușită și dură a unei femei mature : „Dacă suflă o vorbă despre Gigi Cavaleru, soția dumitale va afla că ești tatăl unui copil nelegitim și cretin, a cărui existență i-a ascuns-o, tăinuind-o ani de zile !”.

Prefăcîndu-se a fi uitat mărturisirea de mai înainte a gazdei, contabilul șef întrebă, arătîndu-se uluit :

— Domnule Bibicescu, nu-mi vine să cred ! E posibil ca un om capabil de atîta sinceritate să fi mințit femeia iubită ? Spune-mi, chiar ai tănuit Ninei existența lui Dănuțu ?

— Da, trebuie să recunosc ! Acesta e adevărul, crud și gol-goluț, unic și ireversibil ! I-am tănuit Ninei că am un fiu ! Începu să plîngă, apoi, după ce mai bău un pahar de mastică, suspină adînc și continuă : To-varășe contabil șef, poate că n-aș fi făptuit una ca asta, dar... va trebui să-mi acordați circumstanțe atenuante, întrucît ea a exercitat presiuni fizice și morale asupra mea. Îmi dau seama, am greșit ! Însă, dom’le Vlăduț și tovarășe contabil șef, greșeala mea

este doar o jumătate de greșeală, căci, așa cum am declarat, pentru jumătatea ailaltă... ea m-a îndemnat. Dar o iert, fiindcă e o femeie neprihănită, intelectuală...

— ...scrie cu mîna stîngă și poartă ochelari ! se grăbi contabilul șef să-i întregească portretul.

— Dumneavoastră o cunoașteți pe Nina, tovarășe Vlăduț ! Vă rog, fiți sincer, așa cum sînt și eu !

— Ți-am spus doar că n-am văzut-o în viața mea, dar nu pot să uit caracteristicile ei personale, despre care mi-ai vorbit atît de frumos. Ai pomenit numele de Gigi Cavaleru. Cine este ?

— L-ați interogat ? întrebă normatorul, vrînd să afle dacă acel fictiv fusese deja depistat de Vlad.

La întrebarea lui Bibicu, contabilul șef se simți pus în încurcătură, din mai multe puncte de vedere : în primul rînd, mărturisirea numelui unui fictiv, pe care el îl suspecta, putea fi o încercare a lui Bibicu de a tatona cît și ce stabilise cu ocazia acelor prime verificări. Deci, dacă normatorul șef declarase sincer numele fictivului, el, Vlad Apostol, avea de ales între a mărturisi că nu-l descoperise, că habar n-avea despre Gigi Cavaleru, sau, să joace în forță și să se arate atotștiutor. În al doilea rînd, dacă numele celui fictiv nu era decît o născocire a celui pe care el îl verifica, și i-ar spune : „Da, îl știu, nu mi-ai spus nimic nou“, atunci s-ar compromite definitiv în fața lui Bibicu. După o severă chibzuință, optă pentru un răspuns sincer :

— Nu, nu l-am interogat pe Gigi Cavaleru !

Bibicu îl privi neîncrezător, disperat.

— Dacă l-ați interogat... dacă ați făcut asta, nu-mi rămîne decît să mă sinucid ! Și se porni să geamă,

tînguindu-se : Ce-aveți cu Bibicu ? Ce-aveți cu Bibicu ?

— Domnule Bibicescu, îți repet, numele lui Gigi Cavaleru l-am auzit acuma, așa că, fii pe pace, nu-l cunosc, nu l-am interogat.

— De la mine ? De la mine l-ați auzit ?

— Da.

Prăbușit, Bibicu spuse ca pentru sine :

— Mi-a luat Dumnezeu mințile ! Apoi îi explică contabilului șef : Așa se întîmplă... Ori de cîte ori Dumnezeu vrea să-l piardă pe unul dintre oameni... mai întîi îi ia mințile. Am citit asta...

— Într-un almanah de prin '40 !

Și, considerînd că Vlad nu este pe urmele fictivului pomenit, Bibicu continuă :

— E o plăcere vecină cu satisfacția să facă omul conversație cu dumneavoastră ! Iată, mă văd determinat a vă situa pe aceeași treaptă cu Nina, dacă îmi este îngăduit să reșez scara valorilor, căci, ca să zic așa, păreți la fel de instruit, citit și documentat, ca și dînsa ! Rostise toate aceste cuvinte pe nerăsuflete, încît după o mică pauză adăugă pe un ton grav : Fie-mi permis, chiar dacă lezez îngăduința dumneavoastră, să vă fac o tandră și, în același timp, sinceră critică. Permiteți ?

— Te rog !

— De ce nu purtați ochelari ?

Vlad Apostol ridică din umeri, derutat da întrebare, ca omul care, logic, nu se folosește de ceea ce nu are nevoie.

— Păcat ! continuă normatorul șef. Ar fi numai și numai spre folosul dumneavoastră.

— Dar văd perfect, îl asigură contabilul șef.

Bibicu fluieră a pagubă, evident, mîhnit că nu se făcuse înțeles și acuma trebuia să-și explice gîndul, ca în fața unui slab de minte.

— Ce-are de-a face că vedeți bine ? Purtarea ochelarilor, și mai ales a unora fumurii, ar fi spre folosul dumneavoastră, pentru că... oricine... mult mai lesne și-ar da seama cît sînteți de intelectual și, în special, cult !

Vlad Apostol nu mai putea suporta sporovăiala la adăpostul căreia șmecherul de normator șef amîna „bomba“ pe care el o simțea acuma, apropiindu-se, așa că îl luă scurt :

— Te-am întrebat cine e Gigi Cavaleru ! ?

Speriat de schimbarea de atitudine a interlocutorului, normatorul șef declară prompt :

— Un fictiv !

— Atunci, nu există.

„Vasăzică, ăsta are o gîndire limitată“, consideră Bibicu, și se hotărî să-i dea o lecție din care Vlad Apostol să tragă învățăminte că el, Bibicescu, îi face o favoare, declarînd și recunoscînd cîte ceva.

— Ba există !

— Cum așa ? întrebă contabilul șef indignat că cineva poate nega evidența, și asta într-un mod sfruntat. Cum poate exista cineva care nu există ? Spune-mi, dumneata... cunoști semnificația cuvîntului fictiv ?

Bibicu zîmbi superior, ca și cum abia se putea stăpîni să-i răspundă : „Tu nu o cunoști !“. Pe urmă, îi răspunse :

— Să iertați, eu o cunosc așa... după mintea și posibilitățile mele...

— Atunci, explică-mi !

— Fără supărare ?

— Fără !

Normatorul șef îl învăluie într-o privire compătimitoare, de parcă i-ar fi spus : „Tu ai vrut-o !“, și-i explică :

— Se vede că la lecția asta... ați lipsit.

Așteaptă câteva clipe ca remarca lui brutală să-și facă efectul și apoi gândește să acționeze ca într-un meci de box când, după ce ai plasat o lovitură decisivă, știi că poți face demonstrații de virtuozitate, fiindcă partenerul este grogy, nu mai poate să se apere. Adică, neisprăvitul ăsta — cum îl socotea el pe contabilul șef — avea de gând să-i explice lui chestia cu fictivii ?“ Nu, puiule ! strigă, în sinea lui, normatorul șef. „Practica tăticu ! Fii gata să iei notițe !“ Și se porni să-i arate că, pentru el, pregătirea contabilului șef nu făcea nici doi bani.

— Dragă domnule Vlăduț, continuă Bibicu, binevoitor, fictivii sînt de mai multe feluri : mai întîi, cei care există ca identitate și persoană, dar... n-au prestat muncă pentru sumele încasate. După aia... urmează cei care sînt trecuți în state... cu sume mai mari decît li se cuvin, și atuncea... greșit le mai zicem persoanelor că ele sînt fictive, pentru că... așa cum ați gîndit și dumneavoastră, dacă există — nu sînt fictive, spre deosebire de prima categorie. Aici, însă, la grupa asta... avem de-a face cu sume fictive și, deci, nu trebuie să confundăm banii cu persoanele. Dar... fictivii de bază... vin tocmai la urmă de tot... pentru că ei sînt aceia care nu există cu desăvîrșire ; ei fac parte din categoria celor ce nu cuvîntă !

— Adică... animale ? se arată surprins Vlad Apostol că lor li se spune necuvîntătoare.

Bibicu susținu că există un autor de filme și de romane care consideră că lumea celor care nu cuvîntă nu este a celor morți, ci a celor care nu vorbesc.

Bibicu fluieră a pagubă, evident, mîhnit că nu se făcuse înţeles şi acuma trebuia să-şi explice gîndul, ca în faţa unui slab de minte.

— Ce-are de-a face că vedeţi bine ? Purtarea ochelarilor, şi mai ales a unora fumurii, ar fi spre folosul dumneavoastră, pentru că... oricine... mult mai lesne şi-ar da seama cît sînteţi de intelectual şi, în special, cult !

Vlad Apostol nu mai putea suporta sporovăiala la adăpostul căreia şmecherul de normator şef amîna „bomba“ pe care el o simţea acuma, apropiindu-se, aşa că îl luă scurt :

— Te-am întrebat cine e Gigi Cavaleru ! ?

Speriat de schimbarea de atitudine a interlocutorului, normatorul şef declară prompt :

— Un fictiv !

— Atunci, nu există.

„Vasăzică, ăsta are o gîndire limitată“, consideră Bibicu, şi se hotărî să-i dea o lecţie din care Vlad Apostol să tragă învăţăminte că el, Bibicescu, îi face o favoare, declarînd şi recunoscînd cîte ceva.

— Ba există !

— Cum aşa ? întrebă contabilul şef indignat că cineva poate nega evidenţa, şi asta într-un mod sfruntat. Cum poate exista cineva care nu există ? Spune-mi, dumneata... cunoşti semnificaţia cuvîntului fic-tiv ?

Bibicu zîmbi superior, ca şi cum abia se putea stăpîni să-i răspundă : „Tu nu o cunoşti !“. Pe urmă, îi răspunse :

— Să iertaţi, eu o cunosc aşaa... după mintea şi posibilităţile mele...

— Atunci, explică-mi !

— Fără supărare ?

— Fără !

Normatorul șef îl învăluie într-o privire compătimitoare, de parcă i-ar fi spus : „Tu ai vrut-o !“, și-i explică :

— Se vede că la lecția asta... ați lipsit.

Așteaptă cîteva clipe ca remarca lui brutală să-și facă efectul și apoi gîndi să acționeze ca într-un meci de box cînd, după ce ai plasat o lovitură decisivă, știi că poți face demonstrații de virtuozitate, fiindcă partenerul este grogy, nu mai poate să se apere. Adică, neisprăvitul ăsta — cum îl socotea el pe contabilul șef — avea de gînd să-i explice lui chestia cu fictivii ?“ Nu, puiule ! strigă, în sinea lui, normatorul șef. „Practica tăticu ! Fii gata să ieși notițe !“ Și se porni să-i arate că, pentru el, pregătirea contabilului șef nu făcea nici doi bani.

— Dragă domnule Vlăduț, continuă Bibicu, binevoitor, fictivii sînt de mai multe feluri : mai întîi, cei care există ca identitate și persoană, dar... n-au prestat muncă pentru sumele încasate. După aia... urmează cei care sînt trecuți în state... cu sume mai mari decît li se cuvin, și atuncea... greșit le mai zicem persoanelor că ele sînt fictive, pentru că... așa cum ați gîndit și dumneavoastră, dacă există — nu sînt fictive, spre deosebire de prima categorie. Aici, însă, la grupa asta... avem de-a face cu sume fictive și, deci, nu trebuie să confundăm banii cu persoanele. Dar... fictivii de bază... vin tocmai la urmă de tot... pentru că ei sînt aceia care nu există cu desăvîrșire ; ei fac parte din categoria celor ce nu cuvîntă !

— Adică... animale ? se arată surprins Vlad Apostol că lor li se spune necuvîntătoare.

Bibicu susținu că există un autor de filme și de romane care consideră că lumea celor care nu cuvîntă nu este a celor morți, ci a celor care nu vorbesc.

Vlad Apostol îl întrebă pe normatorul șef din ce categorie făcea parte Gigi Cavaleru.

Bibicu răspunse ca la școală, începînd cu enunțarea numelui celui aflat în discuție :

— Gigi Cavaleru este...

Nu apucă să-și termine vorba, întrucît telefonul începu să sune.

Bibicu luă o înfățișare de om pierdut și, înainte de a ridica receptorul, spuse în grabă :

— ...este un fictiv care... pe cînd trăia, se afla căsătorit cu șantajista.

— Deci, o cunoști pe șantajistă ? îl întrebă contabilul șef.

— Da, se numește Sofia Cavaleru ! răspunse Bibicu în șoaptă, în timp ce ridica receptorul. Săru' mînușițele, coană Soficuțo ! începu el servil la telefon.

— ...

— Cum ? Sigur că da, pe amîndoi !

— ...

— Exact... Din respect, dar și din recunoștință.

— ...

— Poftim ?

O vreme ascultă concentrat, apoi privi spre contabilul șef, oarecum complice, și continuă discuția telefonică :

— Aa ! Cum să nu întreb, coană Soficuțo ! Iacă, vă întreb : Care mai este starea sănătății dumneavoastră ? Așteptă răspunsul, apoi exclamă : Sigur că mă bucur ! Viața dumneavoastră înseamnă liniștea mea, așa că vă rog să trăiți în continuare, pentru fericirea și prosperitatea celor ca mine ! Să trăiți și săru'

mănușițele încă o dată... și... piciorușele alea frumoasele !

— ...

— Poftiți ? Aa ! Bine-nțeles ? Acuma... ca să fiu sincer, mă interesează și activitatea dumneavoastră... dincolo de interesul pe care mi-l purtați în mod deosebit... Vreau să aflu, cum o mai duceți cu halterele, cu antrenamentele ? Acoperi receptorul cu palma și îi șopti lui Vlad : E halterofilă și poartă ochelari de motociclist.

Apoi redeveni atent la ceea ce i se comunica.

Tot jucându-se cu firul, telefonul ieși din priză.

Vlad Apostol observă asta, dar nu-i atrase atenția, vrînd să vadă dacă normatorul șef avea să întrerupă discuția. Acesta, însă, continuă, pe un ton și mai speriat :

— Stimată doamnă Cavaleru... evident...

— ...

— Cum hotărîți, cum porunciți dumneavoastră... Tăcu o vreme, prefăcîndu-se că își șterge o lacrimă, pe furiș, după care se adresa imaginarei sale interlocutoare, cu umilință în glas : Doar mă cunoașteți, m-ați verificat coană Soficuțo ! Cum vă mai trece prin minte să vă îndoiiți de buna mea credință și frică ? Știți bine că dragostea pentru Nina mă va face să tac chiar și dincolo de mormînt. Își întoarse privirea de la contabilul șef și, simulînd un hohot înăbușit de plîns, repetă de cîteva ori cuvîntul „mormînt !“ — vrînd astfel să sublinieze ce teamă, vecină cu moartea, îi transmitea îngrozitoarea lui interlocutoare.

— ...

— Dar sînt în mîinile dumneavoastră ! se tîngui el, dorind, chipurile, s-o asigure de discreția lui abso-

lută. Sînt un vierme ale cărui iubire și destin le poți strivi la orice oră, zi sau anotimp ! După aceea, prefăcîndu-se că ascultă replica șantajistei, continuă : Iertați-mă ! Dacă știți toate astea, atunci — strigă el, disperat — de ce mă mai chinuiți seară de seară, la orele douăzeci și unu ? De ce ! urlă el, privind pe furie la Vlad Apostol, dornic să vadă efectul jocului său. Mulțumit, își spuse : „Hai, că te-am tîmpit ! Hai, că nu mai dormi la noapte !“.

— ...

— Da, coană Soficuțo, n-am să denunț... am să tac... am să tac... o să-ți plătesc în continuare taxa... salariul... tot ! continuă el să strige în aparat.

Contabilul șef se apropie de el și-i șopti s-o invite.

— Spune-i că vrei să discuți cu ea niște condiții care ți-ar permite să-i mărești venitul.

Docil, Bibicu spuse la telefon, cu glas mîeros :

— Iubită coană Soficuțo... ce-ar fi să treci pe la mine ?

— ...

— Da ? Vrei ? Foarte bine !

— ...

— Cînd ?

— Mîine seară, îi suflă contabilul șef.

— Mîine seară, repetă „victima destinului“. Apoi se prefăcu că ascultă și explică : Ei ! Surpriză... Rîse silit și continuă : Nici o grijă ! Și, privind complice spre contabilul șef, preciză că ar avea o idee nouă în privința relației lor și ideea ar putea naște bani, mulți bani. Acoperi receptorul și-i spuse lui Vlad Apostol, plin de mîndrie : Am încuiat-o ! Hai ?

— Foarte bine ! Perfect ! Magistral ! se arată acesta de acord. Așadar, vine ?

— Așa a zis... dar asta e o mare japiță ! Și luînd palma de pe receptor, se adresă din nou șantajistei, plin de teamă :

— Da, coană Soficuțo, cum hotărîți dumneavoastră, cum porunciți dumneavoastră !

— ...

— Desigur, iau gheață... iau fripturici... iau Kentanu... Ce mai, iau de toate !

— ...

— Pofțiți ?

Tăcu o vreme, apucîndu-se de spătarul unui scaun și apoi bîlgui :

— Ce să fac ?

— ...

— Da... O să pregătesc plicul... Dar să știți că sînt înainte de leafă și... pe deasupra, am control !

— Nu-i spune asta ? șopti contabilul șef.

— Nu !... strigă Bibicu. N-am control... Am spus așa pentru că nu dispun de prea mulți bani și...

— Așa e bine ! îl încurajă Vlad Apostol.

— ...

— Sigur ! continuă discuția normatorul șef la telefon. Puteți veni și cu halterele, dacă altfel nu se poate.

— ...

— Hă-hă ! rîse el prosteste. Cum dracu', să nu înțeleg eu chestiile astea !... Că vorba 'ceea : „Cine nu face sport, n-are hoby“. Hă-hă-hă !... Cumnată-mea crește doi pisici, o fotoreporteră de la Cluj călătorește pe motocicletă cu o vrabie ce-i stă mereu agățată în păr... De ! Grădina lui Dumnezeu e mare și... bătrînul a lăsat porțile larg deschise. Ce mai contează, acolo... niște haltere ?

În timp ce Bibicu era preocupat să-și admire debutul verbal pe care și-l socotea spiritual la culme, con-

tabilul șef repuse telefonul în priză, fără a fi observat de Bibicu, pentru ca acesta să nu se simtă demascată. Acuma urmărea cu atenție pauza de ascultare, jucată destul de bine de normatorul șef, care-l ademenise în casa lui pentru a-l deruta.

— Vă promit coană Soficuțo că am să țin seamă de tot ce mi-ați poruncit, reluă Bibicu discuția. Nu vă mai osteniți, că-mi sfîșiați sufletul, amintindu-mi poezioara care-i era atît de dragă lui Dănuțu !

Începu să recite : „Cățeluș cu părul creț / Fură rața din coteț. / El se jură că nu fură, / Dar... l-am prins cu rața-n gură !“. Izbucni în plîns și, printre sughițuri perfect mimate, se tîngui :

— Știu ! Știu, coană Soficuțo ! Cu poezia asta... eu, eu și numai eu puteam face din unicul meu fiu... un mare sperjur. Dar se vede că nu m-am preocupat îndeajuns de educația lui, și d-aia a rămas neevoluată, că altminteri, chiar dacă n-ajungea sperjur, măcar un bun inginer tot ar fi devenit. Cîteva momente se prefăcu că ascultă replica interlocutoarei, după care jucînd disperarea, urlă : Desigur ! Sînt pătruns de pericolul care mă paște ! Sînt cuminte ! Nu vreau să afle Nina că am un copil cretin !

Pe urmă, după ce făcu „rezumatul“ șantajului, Bibicu prinse a-și rupe cămașa de pe el. Nu de alta, dar ca să sublinieze cît mai pregnant, cît era de înspăimîntat. În cele din urmă, bîlgui, sfîrșit de vlagă :

— Coană Soficuțo, ce ai cu Bibicu ? !

Vlad Apostol socoti de datoria lui — judecînd după rolul pe care escrocul i-l atribuisese — că trebuie să-i sară în ajutor și, mai ales, să se arate foarte afectat :

— Domnule Bibicescu ! șopti el grav, și-i prinse mîna care, lipsită de control, izbutise să rupă doi nasturi ai cămășii.

— De ce, coană Soficuțo ! De ce ? continuă normatorul șef să se tînguie la telefon.

— ...

— Uite, sînt cuminte... Pe urmă, atitudinea lui se schimbă brusc din umilință în agresivitate : Eu nu mă tem de nimeni. Și ai face mai bine să nu vii la mine, că-ți dau cu halterele-n cap, îți rup picioarele...

— Dar ai invitat-o, interveni contabilul șef.

În clipa aceea, Bibicu își îmbrînci oaspetele, își trase o palmă, își mai rupse un nasture de la cămașă și-i spuse dur șantajistei de la celălalt capăt al firului :

— Dacă vii la mine, te omor ! Bani de la mine nu mai pupi ! Din clipa asta, întîmplă-se orice s-o-ntîmplă ! Eu, Bibicu Bibicescu, nu mă mai ating de o para din avutul obștesc. Mai bine nenorocit și cinstit, decît hoț fericit !

Și-l privi pe Vlad Apostol, întrebîndu-l din privire : „Ți-a plăcut ? Ce zici, cu cine ai de-a face ?“.

— Cred că femeia a închis telefonul mai înainte de a-ți fi auzit amenințările...

Normatorul șef tresări, cu-adevărat speriat, la gîndul că spusele contabilului șef puteau fi o aluzie la descoperirea farsei, pe care el pusese atîta preț, și bîigui prostește :

— Atuncea... n-o mai omor ?

— Evident, nu ! Și-apoi... la ce bun ? Las-o să vină. Dacă aud discuția voastră pe tema șantajului, eu voi fi principalul dumatăle martor în apărare.

Bibicu se repezi la pieptul lui Vlad, de parcă s-ar fi adresat ultimei instanțe, cerîndu-i ajutor.

Contabilul șef era lămurit că normatorul șef fi jucase o farsă, înscenînd acea convorbire telefonică , dar, în același timp, se simțea derutat ; să fi recurs

el la acea simulare de spaimă, vrînd să-l convingă că era pur și simplu șantajat, ori toată situația creată de normatorul șef era, măcar în parte, și rezultatul fricii pricinuite de modul serios în care cei de la serviciul contabilității abordaseră verificarea biroului normări, condus de Bibicu Bibicescu ? După cîteva clipe, Vlad Apostol avea să-și răspundă că, altminteri, un individ de teapa lui Bibicescu nu ar fi alunecat chiar pînă la limita grotescului.

Sigur, de aceea îl prevenise Ana Costea să nu se mire, să nu se lase surprins de ceea ce ar putea să vadă ori să audă în casa normatorului șef, fiindcă, și ea, ca și directorul, își imaginau la ce poate conduce frica pe un vinovat care se afla încolțit, gata să fie dat în vileag.

La drept vorbind, Vlad Apostol se simțea chiar vinovat pentru clipele în care pusese la îndoială reușita planului celor care nu doreau altceva decît să-i vină lui în ajutor. Dar, nu va fi el acela care să-și dezamăgească prietenii ! Va lupta alături de ei pînă la stabilirea întregului adevăr.

Telefonul fără fir... vorbește

Marinică Vîrcoleanu chefuia de zor cu Ciufi, o tî-nără frumoasă pe care o cunoscuse la cîteva zile de la eliberarea sa din penitenciar. Relațiile dintre ei erau doar de șpriț și de gazdă ocazională. Doctorul, apreciind-o pentru dexteritatea cu care opera prin buzunare, îi adăpostea „venitul“ de pe urma hoției dacă era mai însemnat.

Ana Costea o cunoscuse pe Ciufi cu cîteva luni înainte de a se despărți de Vîrcoleanu. Fiind în trecere prin Constanța, a gîndit că-i va face o surpriză doctorului dacă va trece pe la el.

Sună, așadar, la ușa apartamentului ocupat de iubitul ei și, spre stupoarea sa, cînd ușa s-a deschis, în prag apăru o lungană cu părul roșcat și ochi verzi, foarte frumoasă dar cu fața plină de pete roz-violacee. O clipă, Ana Costea fu tentată să creadă că a greșit ușa, dar Ciufi o trezi din derută, spunîndu-i prietenos :

— Hai, gacico, aruncă-te în coteț, că și-așa face lumea șucăr, că-i trafic mare !... Și rîse din toată inima, după care adăugă : Dacă vrei, aștepți ; dacă nu, valea, că dom' doctor e jos, în spatele blocului, să-și repare mașina !

— Dar dumneavoastră cine sînteți ?

— Cine te crezi, mami ? ! Mă vezi în capoțel, în casa mea, și mă iei la trei-păzește ! ? Însă, deodată, puțin speriată, întrebă politicos : Nu cumva, dumneavoastră sînteți... doamna Ana ?

— Da, răspunse ea. Spune-i domnului doctor că n-o să-l mai deranjez !... Și dădu să plece.

Ciufi alergă disperată după ea, implorînd-o :

— Iertați-mă ! Dacă află dom' doctor cum v-am vorbit, mă zdrobește în bătaie. Dumneavoastră sînteți sufletul lui... Ați văzut doar că v-am recunoscut. Vă știu din discuții nu cu mine, cu prietenii de teapa lui... Eu sînt o nenorocită... Îi spăl, îi calc... și mă miluiește cu ce-mi trebuie de mîncare, ba mă și îngrijește, că... vedeți, am fața arsă... dintr-un accident de muncă.

Impresionată, tehniciana fu gata să-și ceară scuze pentru intransigența ei, dar între timp apăru în casă doctorul cu două sticle de cognac „Henessi“ în mîină, urmat de un bărbat în uniformă de marinar de pe alte meleaguri. După ce sărută fruntea Anei, discută ceva în franțuzește cu marinarul și îi ceru lui Ciufi să-i dea acestuia trei sute de lei. Marinarul luă banii și plecă.

— Ea este Ciufi, pacienta și prietena mea, începu doctorul să facă prezentările.

— Ne-am cunoscut ! Adică... eu m-am prins imediat că dînsa e doamna Ana.

— Ciufi mă ajută în gospodărie, așa... cînd poate, cînd are chef...

— Mi-a spus și ea, îl asigură tehniciana. Relația cu o astfel de femeie nici nu poate fi de altă natură. Eu, însă, cred că nu mai am ce căuta aici.

Pe drum, Ana a constatat că-i lipseau din poșetă patru sute de lei, stiloul și o brichetă „Ronson“. Era convinsă că Ciufi le furase, dar n-a vrut să spună nimănui despre acea întâmplare.

Pe la orele trei și jumătate, noaptea, când doctorul continua să chefuiască de mama focului, spre dispariția și neodihna vecinilor, își făcu apariția și Bibicu.

Normatorul șef adunase de cu seara în valiză tot ce considera el că are mai de preț prin casă : bibelouri, câteva ceasuri cu cuarț, o brățară cu ajutorul căreia momea câte o naivă, dornică de chilipir, ca să înnopteze la el, patru metraje pentru costume, cinci case-tofoane mici, cumpărate la un preț derizoriu de la niște marinari străini, într-o noapte când aceia abia se mai țineau pe picioare, o blană sintetică și altele. Sigur, prevăzător, Bibicu Bibicescu se gândise și la ipoteza în care valiza s-ar fi deschis singură sau cu ajutorul vreunui om al ordinii publice, curios să vadă ce ascundea acel imens bagaj transportat în puterea nopții. Într-o asemenea situație, Bibicu i-ar fi spus că divorțează și, din întreaga lui gospodărie, nu și-a luat decât câteva obiecte care reprezentau pentru el amintiri sentimentale de care nu se putea despărți.

Scrută strada, în dorința aflării vreunei mașini, dar după o oră de așteptare se mulțumi cu o cabrioletă a unui necunoscut care trecea întâmplător prin fața casei sale. Tocmeala, odată făcută — optzeci de lei — cabrioleta porni spre gară.

— Păcat că n-ai un cal mai de nădejde, în două ceasuri eram la Constanța ! spuse amărît normatorul șef.

— Jupîne, calul meu e de nădejde, dar e mare pișcher. Uite, dacă-i șoptești că-i dai un ciubuc de trei sute, în trei ceasuri ești la Constanța, și nu mai cumperi bilet, și nu te mai urci în tren, și nici nu mai cauți pe altul care să te ducă de-acolo, unde ai dumneata treabă cu dulapul ăsta cît casa.

Bibicu își făcu toate socotelile și-i oferi două sute.

— Nici ca mine, nici ca dumneata, se arată căruțașul binevoitor. Două sute jum'ate, și te-am dus !

Normatorul șef se uită la valiza-gigant din spatele său și întinse mîna căruțașului — semn că este de acord. Acesta fluieră de două ori, scurt. Se vede că semnalul îi era bine cunoscut calului, fiindcă brusc trecu de la pas într-un trap vioi.

Cerul era înstelat.

Cea mai mare parte a drumului trecea pe lîngă țărmul mării sau pe lîngă Techirghiol. Dinspre mare venea un aer rece.

— Ce faci, jupîne ? spuse vizitiul într-un tîrziu. Ți-au cam luat-o dinții la trap.

— Mi-e frig !

— N-ai și 'mneata ceva mai gros de-mbrăcat în toată hărăbaia de dulap ? Ori nu-i bagajul dumitale și ți-e teamă să umbli la el ? !

Îngîndurat din pricina controlului care se abătuse asupra lui, obosit de scena pe care i-o jucase lui Vlad, normatorul șef întîmpină presupunerea omului de lîngă el ca pe o soluție salvatoare și nu ar fi lipsit mult să-i mulțumească pentru această idee, așa încît recunosc :

— Adevărat, nu-i bagajul meu. Îl duc unui medic din Constanța, că nu a fost în stare să și-l plimbe singur și îi sînt foarte obligat. A fost la dispensarul din vecinătatea Combinatului agroindustrial, dar numai cîteva luni.

— Ei, jupîne ! făcu celălalt, și fluieră a pagubă. Am cunoscut un evreu, căruțaș și el, dar mult mai bătrîn ca mine. Ascultă 'mneatale ce vorbă deșteaptă avea ăla : „Mai bine să ai un cancer, decît să trebuie să fii recunoscător cuiva, fiindcă de cancer scapi în cîteva luni, dar recunoștința te chinuie toată viața !“.

— Bate-te peste gură ! răspunse Bibicu. Și se grăbi să bată în marginea din lemn a cabrioletei, așa cum apucase el din familie, convins că gestul acela era capabil să anuleze orice necaz invocat de alții sau chiar de el însuși.

O vreme tăcură, vizitiul regretînd că și-a supărat clientul, celălalt preocupat și ros de îndoieli în legătură cu cinstea doctorului Marin Vîrcoleanu, căruia îi încredințase toate furțișagurile sale și despre care gîndea că l-ar putea lăsa la fel de sărman cum venise în combinat, lipsindu-l de întreaga lui agoniseală necinstită. Acuma, însă, n-avea de ales, dacă ținea seamă de controlul pornit de Vlad și, mai ales că, pentru prima dată de cînd ajunsese normator șef, cineva descoperise fictivi în statele de plată. „Ce-o fi, o fi !“ își spuse Bibicu, socotind că, oricum, doctorul îl putea păgubi numai de bani și obiecte, pe cînd contabilul șef, chiar și de libertate.

Unica lui certitudine în vălmășagul întîmplărilor din ultimele zile era aceea că îl derutase pe Vlad Apostol după pofta și interesele sale ; dar, precauția trebuia avută în vedere.

Dinspre mare se auzea un vuiet surd, prevestitor de hulă, peste care se suprapunea sirena unui vapor pierdut în adîncul negurilor ce-nvăluiau apa fără de capăt.

Calul își purta trapul lui mare și regulat, care părea să păstreze aceeași cadență ca bătaile inimii lui Bibicu, ecoul lui pierzându-se, cînd spre cer, cînd înapoia acelei limbi de pămînt dintre cele două ape.

După o vreme, cînd trecuseră bine de Tuzla, Bibicu, ca mușcat de o neagră presimțire, șopti :

— Hai înapoi !

Căruțașul strînse hățurile și calul își domoli mersul, pînă cînd se opri de tot.

Imediat după aceea porunci hotărît :

— Ba nu, dă-i înainte !

Nedumerit de oscilația hotărîrilor, vizitiul ținu să se asigure, întrebînd :

— Înainte, sau înapoi ?

— Înainte, spuse normatorul șef.

Și cabrioleta își reluă drumul spre Constanța.

Bibicu răsufală ușurat că, în sfîrșit, izbutise să se decidă încotro s-o apuce. La un moment dat își reproșă chiar că bănuielile sale în legătură cu cinstea doctorului îl împinseseră pînă la a fi renunțat la ajutorul lui, căci cine altul putea să-l înțeleagă mai bine decît Marinică Vîrcoleanu ? Doar trecuse prin pușcărie și, ca drept-credincios, cum se arăta, cu siguranță că avea să respecte porunca : „Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face“. Așa că, în privința lui, nu mai rămîneau decît certitudine și încredere nemărginită. Prinse a se gîndi, ce cap avea să facă doctorul cînd o să-i povestească cirul pe care i l-a făcut contabilului șef și ce-o să mai rîdă acela, aflînd discuția sa cu șantajista inventată, pentru îmbrobodirea lui totală. Și normatorul șef începu să rîdă în hohote, încercînd să-și imagineze clipa în care Vlad Apostol va suporta marea deziluzie produsă de neprezentarea Sofiei Cavaleru. „Vorba lui“ gîndi Bibicu. Dacă e fictivă, înseamnă că nu există !“.

Normatorul șef se bucură că nu trebuia să-i tulbure somnul bunului său prieten și mentor și se grăbi să sune.

Din pricina muzicii produse de cele două picupuri, care funcționau simultan, proprietate personală, provenite din atențiile unor bișnițari care-și adăpostiseră la el, mai multă vreme, câteva lanțuri din aur și vreo două sute de cartușe de „Kent“, doctorul răspunse cu greu.

De-ndată ce intră, Bibicu închise ușa care despărțea vestibulul de sufragerie, și-i șopti grav :

— Marinică, sînt în pom !

Celălalt pufni în rîs.

— Cum văd, n-ai lanțuri, așa că poți coborî cînd vrei.

— Lasă gluma ! Aseară am primit vizita ăluia care mă controlează. E balamuc mare ! S-a prins că sînt băieți în plus pe state.

— Dacă a venit la tine, înseamnă că e „cuminte“ și copiii cuminți trebuie răsplătiți. Hai în sufragerie, că ți-o fi sete...

Bibicu deschise ușa de la intrare și-l trase pe doctor în afară.

— Cine-i ăsta ? întrebă Marinică Vîrcoleanu, dînd ochii de vizitiu. Sper că nu dorește să se mute la mine.

— Omul ăsta m-a adus aici cu cîteva lucrușoare.

Doctorul văzu geamantanul cel mare al prietenului său și-i spuse :

— Dacă-i așa, bagă „dulapul“ în casă. Ia-l și pe ăsta, și haideți, că am niște pipițe care sînt mai iuți cîle mîină, și mă pot lăsa pauper.

Normatorul șef îi arată că se făcuse aproape patru dimineața și avea să întârzie la combinat, așa că îi era imposibil să rămână.

Vizitiul cără geamantanul în vestibul, iar Bibicu povesti în șoaptă farsa pe care i-o jucase lui Vlad Apostol, simulând spaima față de șantajista inventată.

Doctorul rîse în hohote.

— Dacă-i așa deștept, spune-i s-o descopere și pe fictiva asta ! Așa să-i spui contabilului șef, ăluia al tău. Te salut și fii fără teamă.

Dimineața cerul se acoperi cu nori, vîntul sufla dinspre mare.

— Bate Sudul, se arată tehniciana îngrijorată, dinaintea unui grajd aflat în construcție.

— Păi... ce-nseamnă aista ? întrebă o zidăriță care, după accent, părea moldoveancă.

Ana Costea mai privi o dată cerul, apoi răspunse :

— Aici, la mare, ori de cîte ori bate vîntul dinspre sud înseamnă că se strică vremea. Și... uite, voi încă n-ați terminat de închis peretele ăsta. Cînd o să-l mai acoperiți ?

Se auzi din spate glasul lui Gheorghe Postolea :

— Mîine o să fie pus acoperișul !

Tînăra femeie se întoarse spre el, vrînd să spună că nu avea chef de glume. Dar, cînd îi întîlni privirea, în care bucuria se amesteca cu o stranie mîndrie, îl întrebă :

— Și... cine o să-l pună ?

— Eu !

— Dar tu lucrezi la atelierul de întreținere...

— Cu timpul meu liber fac ce vreau, ripostă el. Și, ca nu cumva Ana Costea să creadă că s-a supărat, zîmbi larg, fericit. Am trecut ieri pe-aici și am au-

zit-o pe fata asta că tinichigiul lor e bolnav. Sigur, s-ar fi descurcat și fără mine, dar eu i-am spus cine sînt și dacă vrea s-o scot din necaz. Tovarășă Costea, ăl mult în zece ceasuri acopăr grajdul, și mai am vreme să-l dau cu catran.

— Dar asta-i muncă de echipă și... e o treabă de cel puțin două zile, încercă ea să-i domolească elanul.

Gheorghe Postolea rîse, și-i șopti :

— Surioară, cum mă simt eu acuma, printre voi, pot să ridic singur o casă într-o noapte.

— Poate ! îi spuse tehniciei zidărița convinsă. Un bărbat ca el, poate. Ieri, numai ce trecea pe-aici și mi-o cărat patru sute de kile de mortal, că dumnea-voastră nu l-oți văzut cum arăta, cînd și-o scos salopeta... Fetele din echipa noastră or zis că aista-i bivoli, nu om ! Și p-orămă, îi tăi numai suflet și vrere... Și dacă cineva vre, atunci și poate !

— Bine, m-ai convins, o asigură tehniciana în timp ce îi făcu semn lui Postolea s-o urmeze.

În drum spre atelierul unde lucra el, i-a povestit ce se întîmplase în casa lui Bibicu Bibicescu. Cînd află că, din neatenție, acesta scosese telefonul din priză, în timp ce se prefăcea că vorbește cu Sofia Cavaleru, Gică izbucni într-un hohot de rîs homeric, exclamînd :

— Zmecher se mai crede normatorul ăsta ! Ce mai, acuma șpilul este ca Sofia aia să năpădească în casa lui Bibicu, cu haltere, cu ochelari de motociclistă, cu... mă rog, cu tot ce-a pomenit ăla.

— De unde s-o scoatem așa cum este ? Eu nici măcar n-o cunosc.

— Nimic mai simplu, surioară ! Mneatale ești Sofia Cavaleru, că atîta lucru oi fi în stare să te prefaci, că doar îi înveți și pe alții cum să joace teatru... Gata ! Nu mai dai 'mneatale de o plească d-asta... că

asemenea rol nu s-a tocmit pînă astăzi. Ce dracu, surioară ! Ești femeie cu carte doar ! Ce, ăia care fură, omoară, înșală, ăia, zic, nu joacă teatru cînd s-arată mai cinstiți ca pruncul nou-născut ? Păi, de ce să nu jucăm și noi teatru ? Că doar așa te-am sfătuit ? Acuma... te dai d-o parte ?

Tehniciana îl privi plină de admirație pe bărbatul din fața ei, care, în simplitatea lui, făcea dovada unei minți agere, unei fantezii debordante și, mai presus de orice, a unui bun-simț ce se identifica cu cea mai perfectă logică.

— Evident, ai dreptate. Da, da ! În tot ce-ai spus, dreptatea este de partea ta. Numai că femeia care o va juca pe Sofia Cavaleru trebuie să semene cu ea. De unde s-o iau eu pe asta, ca să văd cum arată ?

— Mai întîi, de la cimitir ! veni imediat răspunsul.

Ana Costea făcu un pas înapoi, bîiguind :

— Vrei să zici că și ea a murit ?

— Nu, dacă am priceput bine, acolo ar fi bărbatul ei, domnul Gigi.

— Ascultă ! Ai cumva de gînd să-l întrebi cum arată nevastă-sa ?

Postolea își plesni obrazii cu palmele și, pierzîndu-și controlul, spuse :

— Doamne ! Unde-i minte e și prostie ! Dîndu-și seama imediat că o jignise pe Ana Costea i-a cerut iertare. Pe urmă îi explică : Tovarășă tehnician, mergem la cimitir, vedem unde e îngropat Gigi, citim în registru de la ce adresă i s-a făcut transferul, ne ducem la adresă, stăm de vorbă cu Soficuța și, după ce îi luăm fața... adică, se corectă el, ne prindem la înfățișarea dînsii, treaba e făcută.

— Ești genial, Postolea !

— Ferească sfîntul ! Am auzit că ăștia moare iute. Lasă-mă cu ochii-n soare, că mă descurc eu și așa.

După-amiază începu să plouă mărunț.

Cimitirul era la marginea de est a localității și autobuzul întârzia.

— Tu nu ai umbrelă, remarcă Ana.

— Știți, acolo... se ducea viață sportivă. Garderoba noastră nu cuprindea lucruri d-astea.

— Vino sub umbrela mea.

— Dacă m-ar vedea foștii mei colegi de „universitate” sub umbrelă, ar evada cu toții ca să mă salveze, fiindcă ar crede că am înnebunit. Țineau așa de mult la mine ! Nici nu știi ’mneatale ce grea ne-a fost despărțirea, spuse el, cu nostalgie sinceră în glas.

Ori de câte ori îl auzea vorbind despre trecutul său nefericit, pe Ana o impresiona cel mai mult faptul că niciodată, dincolo de o ironie amară, glasul său nu trăda nici ură, nici răutate. Îl luă de braț, acoperindu-l pe jumătate cu umbrela ei, și-i spuse :

— Ne cunoaștem de foarte puțină vreme, dar să știi că țin la tine așa... ca la un frate. Vreau să cred că tot ce mi-ai povestit este adevărat și că niciodată n-o să-mi dezamăgești încrederea.

Ana Costea îl auzi scîncînd, așa cum fac copiii care se încăpățînează să nu plîngă, atunci cînd primesc o lovitură foarte dureroasă.

— Vrei să mergem pe jos ? întrebă el, în șoaptă.

— Hai, se învoi tehniciana, bănuind că-l supăraseră punînd la îndoială sinceritatea lui.

Cimitirul era plin de lume. Se comemora un bătrîn care murise în ziua ce a urmat aniversării sale de o sută de ani, și acuma se adunaseră fiii, nepoții, strănepoții, stră-strănepoții și patru neveste rămase în viață, din cele nouă, cîte spunea lumea că avusese.

Lîngă groapă, o femeie obeză, cu o acnee dizgrațioasă pe obraji stacojii și nasul borcănat, îngîna o melodie care părea un soi de stranie incantație. Dar cînd cei doi se apropiaseră mai mult de ea, auziră înălțătoarele cuvinte aduse, spre laudă, mortului, ca prinos al dragostei :

„Ici e tină, ici e glod !
Colea... zace Iancu mort.
Și-o să-i vînz izmenile,
Ca să-i fac pomenile !“

Deși crescuți în mediu rural, unde obiceiurile erau păstrate cu multă rigoare, spre necazul lor, nici unul nu-și amintea vorbele ce le auziseră rostite de gră-sana aia, ale cărei decență, sensibilitate și îmbujorare vineție trădau o adevărată bacantă.

Mai departe, pe o alee paralelă cu aceea unde odihnea Iancu, în legănările cîntecului bețivancei, Ana și Gică întâlneau o namilă de om care, împrumutînd casmaua de la groparul care stătea lîngă un mormînt abia început, săpa de zor, fără să-i pese nici de lumea care mai trece pe lîngă el, nici de ploaia care se întetise.

— Mamă, ce-i merge casmaua ! se minună Postolea. Țsta nu-i om, ăsta-i buldozăr.

Groparul, care-i auzise, își părăsi locul și veni spre ei.

— Pînă se înnoptează vrea să sape și mormîntul ei și pe-al lui, ca mîine să-i îngroape pe-amîndoi o dată.

Postolea vru să se repeadă în salvarea nefericitului, dar groparul îl opri, șoptindu-i :

— Nu te pune cu el, e disperat... Doar maică-sa îl poate lua de-aici. Și aseară, tot ea l-a scos din cimitir. Cînd o vede, uitați-vă la el, așa mult cît este, i se

'moaie balamalele și merge după ea, rugînd-o : „Să nu plîngi ! Să nu plîngi !...“.

Gică Postolea își ridică ochii spre cer, urlînd înfundat :

— La ce dracu' ne-am mai născut, dacă trebe să-nebunim de durere ? La ce dracu ? ! La ce dracu ? ! !

După ce căpătară informațiile cu privire la poziția mormîntului lui Gigi Cavaleru, o apucară pe-o potecă îngustă, pînă au ajuns la locul indicat. Acolo, piatra funerară purta două inscripții. Prima : „Aici zace cel mai bun soț“, urmată de o semnătură caligrafică : „Sofica“. A doua alături : „Aici zace cea mai virtuoasă soție“, după care urma o semnătură și mai frumoasă ; „Gigi“.

Cei doi își zîmbiră, la gîndul că domnul Cavaleru n-ar fi fost de acord cu „dedicația“ așternută de soția lui și, poate că era gata să facă chiar o contestație, părerea lui despre nevastă-sa fiind cu totul alta. Apoi trecură la examinarea fotografiei care o reprezenta pe coana Soficuța în picioare, lîngă un jilț pe care ședea răposatul. Sigur, la prima vedere oricine ar fi fost ispitit să creadă că el era zbirul, că ea era victima căreia bărbatul voinic și cu mustața în furculiță îi anulasese complet personalitatea ; însă, dacă priveai mai atent acel cuplu, nu puteai să nu observi că realitatea fusese cu totul și cu totul opusă aparențelor. Bietul soț stăea pe jilțul acela părăind la fel de relaxat ca un sclav în lanțurile galerei, așteptînd, din clipă în clipă, sfichiul biciului de care nu ducea lipsă niciodată. Pe de altă parte, femeia, fără a fi prea arătoasă și nici măcar voinică, îl privea cu o uitătură din care voluptatea călăului transparea din plin.

— Dacă ți-ai lăsa mustață, ai semăna bine cu Gigi Cavaleru, spuse tehniciana într-un tîrziu.

Postolea făcu un pas înapoi și murmură :

— Fie umbrele lui acolo ! după care își scuipă în sân.

— Bravo ! Scuipi în sân, bați în lemn... Te pome-nești că faci și vrăji !

Gică se bosumflă.

— Ei, dar cu tine nu-i de glumă ?

— Ba e, da' nu mă lua peste picior, că astea le am dă la mama.

— Bine, n-am știut. Ce zici de asemănarea ta cu Gigi Cavaleru ? Sper că pricepi la ce mă gîndesc...

— Fie, dar și 'mneatale o faci pe Sofica, că asta-i treabă de meșter, iar printre fetele pă care le-am văzut eu prin combinat... nu cred să fie una mai cu glavănă... adică... mai cu cap ca 'mneatale. Este ?

— Fie ! consimți ea, și-l îndemnă s-o urmeze spre poartă.

Ploaia se domolise, dar vîntul sufla din ce în ce mai tare.

— Și-acuma, încotro ? întrebă bărbatul, de-ndată ce ajunseseră în stradă.

Ana zîmbi complice.

— Să-i informăm pe director și pe contabilul șef că ne-am documentat asupra personajelor pe care le vom interpreta. Oricum, Vlad Apostol trebuie să fie sigur că eu voi veni în seara asta la Bibicu, iar cît privește tovarășul Daneș, de la el poți căpăta ori-cînd o sugestie, un sfat...

Ajunși la combinat, cei doi afluă că Vlad Apostol plecase acasă. Îi telefonară, punîndu-l la curent cu „ultimele știri“. Directorul, însă, părea de negăsit : „E la grajduri, l-am văzut mergînd spre crescă-toria de porci, acum două mniute mi-am încruci-șat pașii cu el, în dreptul fabricii de furaje“ curgeau informațiile. Daneș, însă, nicăieri ! După aproape o

jumătate de oră l-au întâlnit ducînd în brațe un ied de numai cîteva zile. În urma lui venea o capră be-hăind.

— Și-a rupt o ureche, explică directorul. Uite, mamă-sa e disperată ; crede că vreau să i-l iau de tot. Părerea mea este că tot ea l-a călcat. Haideți pînă la doctorul Gilortu, și pe urmă discutăm.

Tehniciana luă iedul din brațele directorului, precizînd :

— Asta e treaba mea ; s-a întîmplat în sectorul meu și este de datoria mea să mă ocup de asemenea probleme.

După aceea porni zorită către punctul de prim ajutor pentru animale.

Cînd reveni, tehniciana îi regăsi pe Daneș și Postolea discutînd aferați, ca vechi cunoștințe.

— Ană, dragă, o întîmpină directorul, Gică al nostru (acest „Gică al nostru“ îl făcu fericit pe Postolea) mi-a spus că ai avea unele neclarități pentru întîlnirea cu Bibicu Bibicescu, din seara aceasta.

Ana Costea se uită cam pieziș spre Mafoame, reproșîndu-i parcă de trădare, apoi mărturisi :

— Adevărat ! Existența Sofiei Cavaleru... am stabilit-o, dar nu-i cunosc purtările ; nici măcar ce obișnuiește să îmbrace, cum vorbește, tonul, mă rog, nu știu nimic despre ea.

Directorul izbucni în rîs.

— Mă pui pe gînduri.

— De ce ?

— Pari amnezică.

— Vreți să spuneți că știam totul despre Sofia Cavaleru și am uitat ?

— Probabil...

— Și... de unde aş fi aflat eu cum se comportă văduva fictivului Gigi Cavaleru ?

— De la Bibicu Bibicescu !

Postolea chicoti vesel și își lovi fruntea cu palma.

— Păi, sigur, surioară ! Și, imediat se corectă :
Tovarășă Costea.

Daneș zîmbi îngăduitor, iar Postolea continuă :

— Ce mai ! Doar ne-a spus tovarășul contabil șef tot ce i-a îndrugat Bibicu despre coana Sofica.

Ana Costea ridică din umeri, părînd oarecum derutată. Pe urmă îi explică directorului :

— Mi se pare de-a dreptul ridicol să mă erijez în postura unei smintite care se plimbă cu halterele prin oraș... care ziua și noaptea nu se desparte de ochelarii de motociclistă... care...

— N-ai fantezie ! conchise Daneș, prefăcîndu-se decepționat.

Tehniciana se încruntă.

— Chiar credeți asta ?

Directorul rîse, iar Gică interveni :

— Eu zic să ne dăm de-o parte, tovarășe director, că după chibritul pe care l-ați aruncat, tovarășă Ana face explozie.

— Să facă ! îi spuse Daneș.

— Foarte bine ! exclamă instructoarea echipei de teatru amator a combinatului. Așadar...

— Așadar, o întrerupse directorul, cel mai bine este să te costumezi și să te porți în conformitate cu dorința normatorului șef. Doar pe el vrei să-l bucuri, nu ?

Ana rîse silit, apoi replică dur :

— Mulțumesc pentru sfat. Cred că o să-i placă...

— Sînt convins ! o asigură Daneș.

— Aș bea o bere și cu sufletul ! spuse Gică Postolea de-ndată ce-au ieșit din combinat.

— Te invit ! se arată bucuroasă tînăra femeie.

— Iar mă iei în balon, surioară ! Fii sigură, Mafoame își cunoaște lungul nasului și nici prin minte nu i-a dat ca să mergem împreună. Nu intri 'mneatale cu unul ca mine în cîrciumă ! Ce, crezi că nu știu ?

Ana Costea se încruntă, apoi ripostă vehement :

— Ești un prost !

— Să nu mă faci dă prost ! Auzi ?

— Ba te fac, fiindcă ești și rău pe deasupra.

— Dacă ai zis adevărat... Dacă ai zis adevărat că... să mergem împreună... că 'mneatale bei la masă cu Mafoame... Păi, surioară, atunci sînt ăl mai mare prost !

— Ești ! șopti ea, impresionată de emoția lui Postolea.

— Și... mai mergi ? Vreau să zic, acum, după ce te-am supărat ?

— Măi băiete, tu ești un prieten formidabil, așa... ca o licoare pentru sufletul omului cînd e necăjit.

Bărbatul o privi lung, scrutînd-o pînă cînd ochii ei se umeziră.

— Dacă ai necazuri, zi-le, că așa prost cum mă vezi tu, fac o curățenie în jurul tău... dă nu se mai alege nici praful de cin' te-a necăjit !

— Viteazule ! Să știi că vom muri de sete.

Restaurantul era pe o străduță liniștită, nu prea departe de locuința tehniciei. Fusesse acolo de cîteva ori cu Marin Vîrcoleanu, și acum voia să meargă aici dintr-un imbold nedefinit. Poate că, pe undeva, dorea să se purifice și să purifice tot ce o înconjura, mergînd alături de omul acela simplu, dar cu o can-doare ce contrasta flagrant cu doctorul și multe alte

asemenea figuri, gata să te jertfească pentru cel mai neînsemnat și nesigur profit.

În drumul lor, îl văzură pe Bibicu Bibicescu mergînd zorit pe celălalt trotuar.

— Unde s-o fi grăbind ? întrebă Gheorghe Postolea.

Tehniciana nu-i răspunse imediat, fiindcă normatorul șef îi amintea de Marin Vîrcoleanu. O vreme îl urmări cu privirea pe cel care voia să pară victimă a destinului, apoi își privi ceasul și după aceea răspunse :

— Probabil vrea să facă decorul așteptării Sofiei Cavaleru, pînă la sosirea contabilului șef, ca acela să creadă că el o așteaptă cu-adevărat pe santa-jistă.

— Surioară, cred că s-a dus dracului udătura. E trecut de șapte, și la nouă „se ridică cortina“.

— O bere, n-o fi foc ! spuse tehniciana.

Și își reluară drumul spre restaurant.

Întocmai cum prevăzuse Ana, normatorul șef, de-ndată ce ajunsese acasă, începu pregătirile. Așeză pe masă o jumătate de pîine neagră și uscată, care nu-i lipsea niciodată din recuzită, apoi o bucată de slănină rîncezită de cine știe cînd și, în sfîrșit, o ceapă, alături de o solniță din lemn. „Spectrul mizeriei !“ avea el să-i explice contabilului șef, fiindcă hrăpăreața aia de șantajistă, dacă vede salam, ia, dacă vede pîine proaspătă, mănîncă... Și-apoi, orice lucru mai de soi, așezat pe masă, o face pe nenorocita aia să-și mărească pretențiile.

După ce termină totul de aranjat, începu să se plimbe nervos prin încăpere. Deodată, pașii lui Bibicu se opriră brusc. Întreaga lui ființă era cutre-

murată de gîndul că Vlad Apostol și-ar fi dat seama de farsa înscenată, fiindcă mai erau doar cinci minute pînă la ora douăzeci și unu, iar acesta nu apăruse. Dar, tocmai cînd mîhnirea amenința să-l cîvîrșească, soneria țîrîi de două ori consecutiv. Prudent, Bibicu privi prin fereastră, și apoi porni spre ușă, fericit că Vlad Apostol mușcase din momeală.

Ajunși în sufragerie, contabilul șef căută o ascunzătoare de unde să poată asculta șantajul Sofiei Cavaleru și, poate, chiar s-o și vadă. La sugestia normatorului șef, se instalează în dormitor lîngă patul din bronz, străjuit de imensul baldachin. Fiind sigur că șeful contabil avea să depună o strașnică mărturie în folosul lui, Bibicu își stăpînea cu greu rîsul, spunîndu-și că nu asistase în viața lui la ceva mai hazliu, cum și că nu văzuse vreodată pe cineva mai caraghios și mai credul ca acel contabil șef.

Ora douăzeci și unu și cinci minute.

Bibicu începu să dea semne de neliniște :

— Tovarășe Vlăduț, se face cam tîrziu ! șopti prin ușa întredeschisă dintre cele două camere, ca și cum s-ar fi temut că cineva îl putea auzi.

Nu aruncă în joc și ipoteza că „s-ar putea să nu mai vină“, fiindcă asta avea să fie încununarea în succesului operațiunii inițiate de contabilul șef. Nu. Deocamdată, atît, ca să vadă în ce ape se scaldă oaspetele.

— Domnule Bibicescu, să mai avem răbdare. Prea este mare interesul acelei femei ca să renunțe la o discuție cu dumneata, care ești o sursă de venit.

— O vacă de muls ! Un nenorocit pe care-l poți stoarce și de ultima picătură de vlagă ! Asta vreți să spuneți ! ? ripostă Bibicu.

— De-ndată ce se va demasca, șantajista e pierdută, iar dumneata salvat ! îl încurajă contabilul șef.

— Nici nu știți ce fericit voi fi, cînd bestia aia o să calce pragul casei mele, știindu-vă aici, alături, cu gîndul că mă veți ajuta. Ce m-aș fi făcut eu fără dumneavoastră ?

Și, pentru că Vlad n-avea cum să-l vadă, se prefăcu a plînge, nu de alta, dar ca să fie auzit, cît de mare îi era speranța că va scăpa pentru totdeauna de Sofia Cavaleru.

Se mai uită o dată la pendulă, așteaptă pînă cînd bătu de nouă și un sfert și, pe un ton care, chipurile, trăda numai un început de decepție, șopti destul de tare :

— De ce o fi întîrziind atîta ?

— Ei, nu știi cum sînt femeile ? Cochetează, le place să se lase așteptate.

— Dar asta nu-i femeie ! tună Bibicu. Asta e șantajistă ! Ați văzut și dumneavoastră, cînd am zis nouă, la nouă a sunat, că așa mă chinuie mereu. La ea, ora e oră fixă, că poți să-ți potrivești ceasul după 'mneaei !

— Vine ! se arată oaspetele încrezător.

„Așadar, fraierul ăsta de contabil șef crede cu-adevărat în tot ce i-am spus, gîndi normatorul șef. Cine știe ce-oi mai avea de tras cu prostul, pînă îl voi convinge că femeia s-a speriat și d-aia nu mai vine“.

— Dom' Vlăduț, spuse normatorul șef, după o vreme, poate că întîrzie ca să mă verifice. Poate că acuma face verificări prin vecini și, dacă află că sînteți aici, adică... află că la mine e cineva, așteaptă să plece și după aia să intre ca să mă fiarbă fără martori.

Îi venea să se felicite în gura mare pentru ideea asta, sperînd că Vlad Apostol va părăsi locuința sa și după aceea el îi va putea îndruga orice. Cunoștea el lecția asta, cu „să-i rupi filmul“ cuiva care te incomodează, de la Marin Vîrcoleanu. Odată întrerupt filmul, poți îndruga, că s-a întîmplat, ce-ți convine, în secvența pe care naivul n-a văzut-o.

Acum aștepta efectul sugestiei făcute, cu inima strînsă cît un purice. Spre surprinderea lui, contabilul șef, însă, declară :

— Cred că n-ar fi imposibil ca șantajista să se țină pe-aproape...

— Din partea unei asemenea ticăloase te poți aștepta la orice ! Astfel de individe nu au nici un scrupul, și, cînd e vorba de bani, evită să-i stoarcă în prezența martorilor. Ehei ! Periculoase, domnule contabil șef și dragă domnule Vlăduț.

Vlad Apostol chibzui o vreme, apoi veni în sufragerie.

— Ce-ai zice... să arunci o privire pe-afară ? sugeră el.

— Grozav ! exclamă Bibicu. Apoi, dîndu-și seama că entuziasmul lui i-ar putea trăda gîndul („Prost mai ești ! Dacă ies, ți-am și dat pastila că aia mă aștepta în curte, că n-a intrat, fiindcă a văzut lumină în amîndouă camerele, și umbrele a două persoane de sex masculin mișcîndu-se prin casă“), se arată puțin îngrijorat : Dacă o întîlnesc în stradă ?

Contabilul șef îl privi ironic :

— Te asigur că îi va fi teamă să te șantajeze în public.

Bibicu Bibicescu tresări. Oare Vlad Apostol nu cumva se prefăcea că e fraier ? Știa că șantajista nu există și se juca cu el „de-a șoarecele cu pisica“ ? Apoi se întrebă, de ce și-ar pierde contabilul șef

timpul, dacă tot n-ar afla nimic, fiindcă, nevenind, Sofia putea fi invocată oricînd.

— Păi, dom' Vlăduț, atuncea... să mă duc și să văz dacă-i pe-afară, dar cine știe unde și-o fi instalat postul de observație ! La veniturile ei, ar putea cumpăra chiar și pe deținătorul cărții de imobil ! se arătă Bibicu îngrijorat.

Contabilul șef își privi ceasul.

— Să plec, totuși ? întrebă Bibicu.

Vlad Apostol se gîndi cîteva secunde și apoi îi făcu semn să păstreze cea mai deplină liniște.

— Ce s-a întîmplat ? șopti Bibicu.

— Aud pași !

Normatorul șef ascultă încordat.

— Eu n-aud.

Contabilul șef își mai privi o dată ceasul. Era ora nouă și jumătate.

— Acum o s-auzi ! spuse el pe un ton sigur.

Bibicu păși încet spre fereastră, dar, pînă s-ajungă acolo, soneria zburîni brutal.

Urmară cîteva clipe de tăcere, vreme în care cei doi bărbați se priviră atent.

Vlad Apostol murmură emoționat :

— A venit !

Normatorul șef părea să nu-l fi auzit, fiindcă întrebă, năuc :

— Cine să vină la ora asta ?

— Cine trebuia să vină la nouă... și a întîrziat puțin ?

Soneria se auzi din nou.

— Cine ? blîgui Bibicu năucit.

— Șantajista, domnule ! Cine vrei să fie ! ?

Bibicu Bibicescu se holbă la el, de parcă semnificația acelei vorbe îi era cu totul străină, și întrebă aiurit :

— Care șantajistă ?

— Halterofila ! îi explică Vlad Apostol, abia stăpînindu-și rîsul.

Bibicu, dîndu-și seama că nu mai putea continua în atitudinea de nedumerire, răspunse cu aerul cel mai firesc :

— Bine că a venit ! Ca să vezi, dom'le, ce-nseamnă o conversație agreabilă ! Asta-i ! Sînteți un om cu adevărat fermecător, dacă ați reușit să mă faceți să uit pentru ce ne-am adunat aici.

Spusese toate astea, convins că nu mai putea fi vorba de Sofia Cavaleru, ci probabil de un prieten, venit din întîmplare tocmai acum.

Cînd soneria țîrîi a treia oară, contabilul șef trecu grăbit în dormitor, îndemnîndu-l pe Bibicu să deschidă ușa. Nu mai fu însă nevoie, deoarece ușa se dădu în lături, violent, iar în sufragerie intră o femeie care se repezi spre normatorul șef, strigîndu-i mînioasă :

— Bibicule ! Aici au ajuns relațiile noastre de colaborare ? ! Trebuie să apăs pe butonul soneriei tale în trei reprize, ca la boxul amator ? Să-ți fie rușine ! Mă inviți aici și după aia nici nu te gîndești să-mi deschizi ?

Consternat, de asemănarea vizitatoarei cu adevărata Sofia Cavaleru, dar și derutat de purtările femeii descrise de el, Bibicu Bibicescu făcu vreo doi pași înapoia unui scaun, în căutarea unui reazem, ori chiar a unui adăpost, și începu apoi să-și analizeze cu mare atenție oaspetele nedorit.

Femeia nu părea să fi trecut de treizeci de ani, însă vestimentația ei putea să pună pe gînduri chiar și pe cel mai curajos dintre bărbați. Cizmele ei tip Bürger, bine lustruite, cu capsele frecate îndelung

cu praf de curăţat, făceau impresia că erau purtate de vreun vînător. Din ele ieşeau nişte pantaloni negri, cu poze pe genunchi, pentru care copiii s-ar fi dat în vînt. Dincolo de un centiron din piele, lat şi gros, cum purtau cîndva jandarmii, apărea un maiou marinăresc. Ochii îi erau mascaţi de nişte ochelari mari de motociclist. Pe cap purta o pălărie enormă din pai vopsit într-un verde ţipător, garnisită cu flori de cîmp, care îi acoperea fruntea aproape în întregime.

Dar nimic nu-l sperie pe Bibicu mai rău ca momentul cînd femeia se întoarce brusc, vrînd să se asigure că nimeni nu mai era acolo, şi-i văzu spatele vizitatoarei „tatuată” cu un cap de mort sub care se aflau două ciolane încrucişate, aşa cum se poate vedea pe capacele cutiilor ce acoperă o puternică sursă de energie aducătoare de moarte.

— Mamă ! exclamă normatorul şef. Ca imediat după ce scuipă în sîn, să adauge : Semn rău !

— Bibicule ! tună vocea musafirei nepoftite. De ce m-ai deranjat ? Doar nu eşti singurul pe care-l şantajez, iar prin chemarea ta ai lipsit, cel puţin cinci clienţi, de serviciile mele. E prima şi ultima dată cînd servesc la domiciliu ! Şi-acuma, dă-i drumul ! Ce propuneri vrei să-mi faci ?

— Doamnă... nu vă cunosc... spuse normatorul şef, aşezîndu-se pe scaunul de care se sprijinise pînă atunci, înspăimîntat că Vlad Apostol l-ar putea auzi din cealaltă cameră.

Ana Costea era nespus de tulburată. Sigur, dorise ca, împreună cu echipa ei de artişti amatori, să-i dea o lecţie acelui om necinstit. Dar acum, scopul părea umbrit de tracul şi emoţiile jocului şi, poate, mai ales, de reuşita care se întrezărea, văzîndu-l pe nor-

matorul șef covârșit de deruta în care-l cufundase apariția ei.

„Farsă a vrut, de farsă va avea parte !” își spuse Ana, și se apropie de Bibicu, strigînd :

— Vorbește odată !

— N-ați vrea să abandonați halterele ?

— Fii pe pace, Bibicule ! Am venit direct de la antrenament, cu recuzita proprie. Atîta vreme cît sînt în mîna mea, aceste trei sute nouă kilograme de fier nu se vor atinge de tine.

Normatorul șef se ridică de pe scaun și se furișă spre fereastră, de parcă ar fi vrut să strige după ajutor. Pe urmă îi făcu semn să se apropie de el, pentru că locul acela era cel mai îndepărtat de ușa întredeschisă, în spatele căreia asculta contabilul șef, și-i spuse, șoptit :

— Stimată doamnă, jur, nu vă cunosc ! Nu v-am văzut în viața mea !

Dacă pînă în clipa aceea Sofia Cavaleru se arătase reținută în violența ce părea s-o caracterizeze, negarea lui Bibicu atît de categorică păru s-o enerveze din cale-afară, fiindcă se repezi la el, înșfăcîndu-l de reverele hainei.

— Neisprăvitule ! Pari gata să mă dai afară din casă, după ce m-ai pus pe drumuri ? ! Cine te crezi tu, mitocanule ! ?

Halterele azvîrlite pe dușumea se rostogoliră pînă la ușa dinspre vestibul, făcînd un zgomot asurzitor.

Bibicu profită că „șantajista” își întoarse privirea într-acolo și, scăpînd din strînsoarea mîinilor ei, se refugie de partea cealaltă a mesei, de unde șopti disperat :

— Doamnă ! Stimată, venerabilă doamnă... nu vă cunosc ! Dați-mi voie să repet și acordați-mi negație !

Ana Costea porni în urmărirea lui, cu pași de felină, sigură că va înhăța prada, însă fără grabă, bucuroasă parcă să-și înspăimînte cît mai mult victima. După o vreme, ca o încununare a cruzimii de care arăta că se mîndrește, ea se opri, ca și cum ar fi dorit să-i mai dea un pic de răgaz, înainte să-l devoreze. Îl țintui îndelung cu privirea, zîmbi sarcastic și, în cele din urmă, prinse a-i vorbi rar, apăsînd pe fiecare cuvînt, spre a lăsa să se întrevadă furtuna ce avea să se dezlănțuie din clipă în clipă.

— Vasăzică... așaaa ! Adică, tu, Bibicu Bibicescu... nu mă mai cunoști ! ? Ca imediat după aceea să strige : Eu sînt Sofia Cavaleru !

Cutremurat de spaimă, normatorul șef încercă să se ascundă sub masă, dar femeia îl împiedică, îngustîndu-i drumul cu o cizmă pe care i-o așează dinainte, pe cît de autoritar, pe-atît de eficace.

— Bibi-Bibicuțule ! îi vorbi ea tandru, ca unui copil speriat de-un coșmar. Eu sînt Sofica-Soficuța, pe care tu, Bibicuțu-cuțu ai chemat-o aseară la telefon... Și, înșfăcîndu-l din nou de reverele hainei, îl sili să-i susțină privirea, întrebîndu-l autoritar : Nu ? !

Stăpînit de teamă, cu ochii bulbucați, normatorul biîgui :

— Da... de... Da... adică poate... adică de ! Știu și eu ?

Spre surprinderea lui Bibicu, femeia-cu-ochelari-și-haltere îi eliberă reverele hainei și se puse pe plîns, murmurînd printre lacrimi :

— Ești un... un... ești tot ce poate fi mai josnic ! Așa, să știi ! Cum poți spune că nu-ți amintești de mine, Soficuța ta dragă, pe care tu, și nu altcineva, ai chemat-o aseară la telefon ? Bibi, — continuă ea, de data aceasta arătîndu-se înfrîntă de pe urma am-

neziei lui — ar trebui să iei glutacid. Ești bolnav ! Memoria ta e pe ducă !

— Iau ! consimți Bibicu. Dacă trebuie, iau și gutapercă, și acid boric, luminal, pioneze, numai să mă fac bine !

Cum ar mai fi dat-o el afară din casă pe intrusa asta, pe care numai o mare nenorocire o adusese acolo, dacă alături nu s-ar afla contabilul șef și, mai ales, dacă el nu s-ar fi temut de consecințele verificărilor pe care acela le făcea în scriptele biroului de normări. Sigur, marea nenorocire la care se gândea putea veni numai și numai din perseverența lui Vlad Apostol, dar el va anihila activitatea acestuia, continuând să-și joace rolul de nefericită victimă a unui șantaj pe care el însuși îl inventase.

Gîndurile însă îi fură curmate de vocea Sofiei Cavaleru.

— Te implor, amintește-ți că n-am venit aici de capul meu ! Doar nu vrei să-mi pierd mințile !

„Cum dracu' a nimerit asta în casa mea ? se întrebă Bibicu. Că doar n-am vorbit la telefon nici cu ea, nici cu altcineva care să mi-o trimită“. Ar fi vrut să-i ceară o explicație, dar nu putea, deoarece contabilul șef aflat în camera vecină asistase la acel simulacru de convorbire, cînd normatorul șef o invitase, chiar el, pe Sofia Cavaleru acasă. Astfel, prins ca între un ciocan și-o nicovală, își spuse că n-avea ce face, decît să-i îndure prezența pînă ce se va ivi posibilitatea să scape de ea, bine-nțeleș, onorabil. Oricum, faptul că purtarea vizitatoarei nu mai era agresivă, ca pînă atunci, îl bucura și, prinzînd puțin curaj, încercă să-i explice pe un ton confidențial, la adăpostul căruia să nu fie auzit de omul care stătea dincolo, la pîndă — că, într-adevăr, n-o văzuse în viața lui :

— Madame, dragă, stimată și neprețuită doamnă, vă jur că sînt străin de identitatea dumneavoastră !

Sofia Cavaleru nu se arată supărată, ca mai înainte, ci, cu blîndețe, dar pe un ton suficient de ferm, replică :

— Iubite domnule Bibicu Bibicescu, mă surprinde perseverența dumată în contestarea cunoștinței noastre. (Și făcu un mare efort să-și stăpînească rîsul, gîndindu-se la prețiozitatea limbajului folosit, spre a se apropia cît mai mult de vocabularul celuilalt). Nu vorbim noi în fiecare noapte ? Nu sînt eu aceea care-ți tulbură somnul, seară de seară ? Îl luă în brațe și strigă deznădăjduită : Bibi ! Apoi, eliberîndu-l, continuă cu voce joasă, abandonîndu-se disperării : De ce a trebuit să ajungem noi... noi doi... într-o asemenea situație de vrajbă ? Făcu o pauză, după care, cu glasul înecat de plîns, mai întrebă : De ce ?

— Nu știu ! bîlgui complet năucit normatorul șef. Zău, nu știu ! Dar nu sînt încăpățînat... nu sînt un băiat rău. Ajută-mă să-mi amintesc... Poate că tu ai dreptate și eu nu mai țin minte.

— Doar ne cunoaștem de-atîta vreme, murmură femeia.

La această insistență : „Doar ne cunoaștem de-atîta vreme“, normatorul șef continuă răspunsul cu glas tare, ca să-l poată auzi bine și contabilul șef :

— Păi, da... sigur că ne cunoaștem, doamnă Soficuțo, cum să nu ne cunoaștem, dacă ne știm atît de bine ? Că ne-am născut în același an, în aceeași lună și în aceeași localitate. Și am fost împreună la școala șantajului, numai că eu am rămas corigent la capitolul „milă“, pe cînd matale te-ai dovedit o adevărată jigodie și ai ajuns șef de promoție printre pungași !

Aşadar, Bibicu devenise agresiv, părînd să ajungă doar la un pas de violenţa fizică.

Noua atitudine a normatorului şef l-a pus pe gînduri pe Vlad Apostol, socotind că Bibicu realizase jocul în care el era complice, fiindcă, altminteri, ce rost ar fi avut discursul acela cu voce tare. O clipă fu tentat să intervină, ca nu cumva situaţia să capete aspecte cu totul nedorite, însă, spre marea lui mirare, Ana Costea făcu dovada unei reale prezenţe de spirit :

— Dă ceva de băut, Bibișor...

În secunda următoare, normatorul şef păru total năucit, surprins de siguranţa intrusei, pe care, în felul său vulgar, încercase s-o anuleze. Uitînd decorul iniţial — ceapa, slănina rîncedă şi pîinea uscată — bărbatul se repezi la cămară, reveni cu o sticlă de Bourbon '68, şi începu să toarne în pahare.

Ana Costea vărsă conţinutul paharului ei pe duşumea, după care îi porunci normatorului şef să i-l umple din nou.

Acesta se grăbi să-i facă pe voie, dar se împiedică şi căzu. Se ridică în grabă, murmură ceva în semn de scuză şi apucă sticla. Mîinile îi tremurau într-un asemenea hal, încît sticla lovea marginea paharului, în ritm de tobă.

— Să bem ! Să bem şi să ne-nveselim ! spuse el.

Sofia Cavaleru răsturnă şi acest pahar, ceea ce-l făcu pe normator să-şi mărturisească îngrijorarea :

— Pătează, coană Soficuţo ! Zău așa, păcat !

— Nemernicule ! Credeam că atîta sacrificiu puteai face pentru cel care a fost Gigi Cavaleru ! Apoi, însoţindu-şi mînia cu o bună doză de dispreţ, continuă : Doar i-ai mîncat leafa pe patru luni, de pe patru state fictive, în care, invariabil şi cu o supărătoare lipsă de fantezie, împinsă pînă la plictiseală, l-ai trecut numai pe fila 3, numărul curent optzeci şi nouă !

Uimit de cunoașterea atît de riguroasă a situației, normatorul șef ținu să-și repare greșeala de mai înainte, turnînd, la rîndul său, cîteva picături de vin pe covor.

— Să fie primit ! rosti el cu o exagerată evlavie, în timp ce încerca să deducă de unde dracu o fi aflat atît de exact această femeie datele acelea.

Ana Costea se dovedi o bună cunoscătoare a situației, ea știind că prea mult răgaz de meditație lăsat interlocutorului poate înclina balanța situației în favoarea lui, așa încît îi luă iar prin surprindere, enervată și gata de orice :

— Ia ascultă ! strigă ea. Încă nu mi-ai spus pentru ce m-ai chemat ! Sper să-ți dai seama că timpul pe care mi-l răpești acum o să te coste, iar prețul, eu sînt aceea care-l face !

Bibicu își spusese că dacă avea să-i cînte în strună, Vlad Apostol se va convinge de șantajul făcut de intrusă, iar aceasta, mulțumită, îl va lăsa în pace. Făcu vreo patru-cinci pași, apropiindu-se cît mai mult de ușa întredeschisă, în spatele căreia contabilul șef aștepta confirmarea faptului că el falsificase unele state sub imperiul fricii, și răspunse :

— Coană Soficuțo, m-am gîndit că aici vom putea discuta în liniște, nu de alta, dar să punem, odată pentru totdeauna, capăt șantajului dumitale.

Femeia lovi cu pumnul în masă, protestînd :

— Asta, niciodată ! Auzi ? ! Nici prin minte să nu-ți treacă asemenea prostie ! Bibi ! șopti ea grav, amenințător. Nu cumva ai de gînd să renunți la afacerea cu statele fictive ?

Normatorul șef ezită cîteva clipe, apoi spuse, într-o doară...

— Păi, dumitale... n-ar mai trebui să-ți pese... Îți dau acolo, cît ai lua, pînă la sfîrșitul anului, și ne despărțim „per tujur“. Nu-i cinstit ?

Sofia Cavaleru dădu semn că nu disprețuia propunerea lui, dar sfîrși prin a refuza.

— Ar trebui să te mulțumești cu ce îți ofer, pentru că... chiar dacă dom' Gigi ar mai fi salariatul meu, tot n-ai ști că nu moare mîine, și te lasă cu buza umflată...

— Tare deștept te mai crezi, dar ești mai nătărău decît toți nătărăii din lume ! Cum naiba nu te gîndești că, în calitatea lui de mort, Gigi valorează mai mult, și apoi... este și mai durabil, fiindcă viața e limitată, pe cînd situația de decedat este eternă ! Bibi ! Ține minte ! Cel mai durabil și mai sigur lucru în viață este decesul !

Normatorul șef încercă să cumpănească în ce măsură vorbele Sofiei Cavaleru erau valabile, dar un hohot de rîs venit din camera alăturată îl făcu să renunțe, la gîndul că cea care-și asumase rolul șantajistei avea să-i reproșeze prezența unui străin în afacerea lor.

Tehniciana zîmbi și ea, privind undeva, aiurea, și făcînd un semn complice cuiva, numai de ea știut. Apoi, surprinzînd mirarea lui Bibicu, se adresă personajului imaginar, dojenindu-l într-o șoaptă tandă :

— Gigi, tu nici acolo nu te potolești ? !

„Perfect !“, își spuse normatorul șef, punînd conversația ei pe seama credinței în viața de apoi și posibilitatea angajării unei conversații cu cei plecați pe celălalt tărîm. Sperînd să găsească o comunicare mai accesibilă cu șantajista, Bibicu îi propuse să-l consulte pe fostul ei soț în privința acceptării sumei oferite.

— Memoria lui nu trebuie întinată într-o asemenea tranzacție ! Pentru mine, el n-a murit. Și, dacă pentru mine trăiește, înseamnă că trebuie să trăiască pentru întreaga lume. Pricepi ?

Din nou speriat, Bibicu se strădui să-i facă pe voie, arătându-se convins :

— Sigur, dom' Gigel trăiește ! Și adăugă pentru el : „E bine, sănătos, la «Odhina veșnică»“.

Într-un târziu mai încercă o dată să-i explice interlocutoarei sale că era ferm hotărît să nu mai continue afacerea statelor fictive, mărturisindu-i disperarea față de neînțelegerea ei...

Femeia răspunse după o lungă pauză :

— Domnule Bibicu ! Un singur om m-ar putea convinge să accept ca Gigi Cavaleru să dispară din statele fictive, și acela nu este altcineva decât... soția dumitale, doamna Nina !

Normatorul șef simți că-i fuge podeaua de sub picioare. Auzise el de telepatie și alte asemenea chestii, dar pînă-n clipa aceea luase totul în derîdere. Acuma, însă, nu găsea altă explicație faptului că intrusa asta cunoștea tot ceea ce el născocise, decât printr-o comunicare telepatică, evident, involuntară. Și, cînd era gata să se liniștească, socotind că întîmplarea îi jucase o festă, că telepatia se amuzase pe socoteala lui, o idee stranie îi fulgeră mintea, revelîndu-i-se că se putea foarte bine ca Vlad Apostol, blestematul ăla de contabil șef, să folosească în verificările financiare asemenea oameni. Iar încercă să-și facă ordine în minte, să abandoneze asemenea ipoteze, pentru care nu avea studii corespunzătoare, cînd își aminti că în piesa „Hipnoza“, pe care o văzuse cu cinci-șase ani în urmă, era vorba de citirea gîndu-

rilor și chiar comandarea unor mărturii, prin telepatie și hipnoză.

„Doamne, dacă sînt hipnotizat ? se cutremură Bibicu Bibicescu. Dacă ea mă întreabă, fără cuvinte, și eu îi comunic tot în acest mod, toate cîte le-am născocit ?“. Dar tot acest zbucium parapsihologic avea să i se risipească în clipa cînd auzi glasul atoateștiutoarei sale musafire nepoftite :

— Ei ! Te-ai hotărît ? Îi spunem soției dumitale întreaga poveste și, dacă ea spune că trebuie să renunț, renunț !

— Iar mă ameninți ! ? strigă normatorul, revenind la situația concretă ce-i impunea să se disculpe cît mai veridic față de contabilul șef. Iar mă șantajezi ? continuă el și mai prăbușit, pentru ca Vlad Apostol să fie cît mai convins de puterea constrîngerii, fără de care el, Bibicu Bibicescu, n-ar fi întocmit niciodată un stat fictiv. Apoi, spre mirarea lui, începu să plîngă cu lacrimi adevărate, poate pentru prima dată de cînd se știa pe lume : Ce-aveți cu Bibicu ? Ce-aveți cu Bibicu ? !

— Bibi, încetează cu plînsul ! Îți ordon ! Și dacă ai de gînd să continui, atunci amintește-ți, îngerașul meu, ce bătaii îți dădeam cînd făceai asemenea crize ! Doar n-ai uitat... că numai oamenii plîng, numai oamenii adevărați, cînd regretă cu adevărat vreun rău pe care l-au pricinuit semenilor. Am spus „l-au pricinuit“, adică... am ținut să subliniez remușcarea pentru trecut, și nu pentru viitor. Nu-ți dau voie să plîngi pentru răul pe care ai de gînd să mi-l faci, de-acum înainte, scoțîndu-l pe Gigi din statele tale fictive. Ce naiba, doar ești normator șef !

Vlad Apostol simțea că n-avea să mai reziste multă vreme, fără să poată rîde după pofta inimii. Fantezia

tehnicienei era debordantă, situațiile și argumentările improvizate depășeau orice așteptare, iar reacțiile lui Bibicu făceau deliciile unei splendide comedii.

Normatorul șef încerca disperat să-și amintească în ce împrejurări îl bătuse femeia asta și, mai ales, dacă îl bătuse cu adevărat, dar simțea că memoria îl părăsea clipă cu clipă. După o vreme, stăpînindu-și lacrimile, înălță spre ea o privire rugătoare, ba chiar și gemu.

— Aha ! făcu Ana Costea, vasăzică continui în postura ta de victimă ? Dar cum răspunsul nu venea, îl înșfăcă de o mîneacă a hainei, tunînd : Bibi ! Să nu-mi scot ochelarii de motociclistă ! Pe urmă, adăugă cu o blîndețe rău-prevestitoare : Dacă-mi scot ochelarii nu mai văd bine și... s-ar putea să te confund cu o halteră, la stilul „smuls“, ori chiar „aruncat“ și-i arată fereastra.

Îngrozit de noua perspectivă, normatorul șef încercă să-și flateze călăul :

— De ce să scoți ochelarii, madamme Cavaleru ? Apoi, tremurînd și bîlbîindu-se, continuă : Îți șade atît de bine cu ei ! Zău ! Semenii cu Nana Muskuri. Sînt sigur că ai văzut ce noblețe capătă vocea ei cînd cîntă cu ochelarii pe năsuc. Ooo ! De ce nu te-apuci de muzică ușoară ? Și imediat se corectă : Pardon, ca halterofilă nu poți cînta decît muzică grea ! Și rîse prostește, căutîndu-i privirea, spre a se asigura că șpușele lui își făcuseră efectul scontat.

— Merție ! primi răspunsul, spre marea lui bucurie. Și, simulînd că îi smulge o scamă de pe haină, murmură, cochet : Ai fost tare galant ! Asta îmi aduce aminte de răposatu... De cîte ori îl băteam, mă vedea frumoasă. Ce crezi, era sincer ?

— Vai de mine, coană Soficuțo ! Dumneata, frumoasă ? Dar ești superbă ! Mai ales „tatuajul“ de pe

spinare face toți banii ! Rar am văzut o femeie mai elegantă și cu haltere ! îndrugă Bibicu, nemaștiind ce complimente să-i facă, spre a-i câștiga bunăvoința.

— Bibi, șopti ea, ținându-i privirea. Dă-mi un strop de vin. Simt nevoia să beau. Ori de câte ori mă gândesc la Gigi al meu, nu știu cum se-ntîmplă, dar mi se face sete.

Bibicu apucă sticla și-i umplu în grabă paharul.

— De, coană Sofico ! I-o fi lui sete, și din cauză că nu poate bea, ți-o transmite dumitale. Se vede că ori n-are băutură, ori... și pe-acolo sînt băgători de seamă care numără paharele duse la gură. Oftă prelung, se prefăcu a-și șterge o lacrimă care, chipurile, amenința s-alunece pe la coada ochiului stîng, și după aceea mai spune : Dacă îți face plăcere, bea ; și dacă lui îi plăcea, bea și pentru el. Oricît ți s-ar părea de curios, eu am citit într-un almanah că băutura limpezește mintea și clarifică gândurile.

Ana Costea sorbi o înghițitură, apoi puse paharul pe masă.

— Ohooo ! remarcă Bibicu. Da' știi să bei ! Bețivul nu bea tot paharul dintr-o dată, ci... așa ca matale ! Soarbe încet și rar, de parcă s-ar chinui, și cînd colo, te trezești că paharul lui e gol, așa... pe nesimțite.

Ana surîse jenat, iar Bibicu, încurajat, continuă :

— Nu-ți fie rușine ! Doar proștii cred că ăsta-i un viciu.

— Dar ce e ?

— Hobby, madamme Cavaleru, asta-i ! Unii pictează, alții, mai zgîrciți, adună bani ori timbre... Noi,ăștilalți, mai de viață, bem.

— Cred că ai dreptate, consimți tehniciana.

Se așeză apoi pe un scaun mai aproape de Bibicu și, după ce îl îndemnă și pe el să se așeze, adăugă : Ia să discutăm noi, ca între vechi prieteni.

— Păi... așa s-ar cuveni, spuse Bibicu cu glas tare, ca să poată auzi și contabilul șef despre șantajul ce se anunța.

— Ehei, îngerașule, ai cam slăbit... ai slăbit... Nu cumva ți s-o fi mărit colesterolul ?

Normatorul șef se grăbi să-i risipească acea bănuială, încercînd să explice proasta lui înfățișare prin excesul de muncă și unele necazuri.

— Necazuri de familie ?

— Care familie, madamme ? ripostă necontrolat Bibicu.

— Cum, care familie ? Soția, doamna Nina, băiatul... Își prinse capul în palme, ca și cum ar fi plîns, pradă unei triste aduceri aminte : Ce mai face nefericitul tău fiu ?

Bibiu se simți ispitit să strige : „Destul, nebuno ! De unde tot născocești aiurelile astea ?“. Dar zărind ușa întredeschisă, dincolo de care se afla contabilul șef, căruia îi îndrugase toate alea, se stăpîni și răspunse cît mai firesc :

— Ce să facă... nu știi dumneata ? Soția, ca soția... Băiatul, ca băieții... ștengării !

— Ștengării ? ! Ha ! se arătă Sofia indignată.

— Nu trebuie ? Dacă nu-i voie, n-o să mai facă, și gata...

— Cum poți glumi pe seama unui biet idiot ?

Întrebarea Anei Costea îi conveni de minune normatorului șef, fiindcă nu făcea altceva decît să-i confirme contabilului șef că el, Bibicu Bibicescu, avea un copil cretin.

— Ai dreptate, coană Soficuța, se grăbi acesta să răspundă. Dar fii bună și ține seamă de sentimentele mele de tată și părinte. Înțelege că m-am săturat de

compătimirea lumii. La urma-urmei, e prostul meu, și mă doare ! (Considerația asta o auzise la biata maică-sa, cînd învățătorul o sfătuia să-l retragă de la școală, fiindcă făcea numai prostii.)

— Oricum, ar trebui să te simți fericit ! Îți seamănă ! După o lungă pauză, vreme în care privirile ei rătăciră parcă dincolo de zidurile camarei, undeva, înapoia timpului, femeia murmură : De ! Copil fără tată... Apoi ,mușcată parcă de un imens regret, se grăbi să-i acorde o circumstanță atenuantă, privind lipsa părintelui de o prea mare grijă față de copil : Bibi, să mă ierți ! Poate că te-am judecat prea aspru... Trebuia să țin seamă că pentru tine, înainte de orice, este munca și nu băiatul.

Încurajat, normatorul șef mușcă din momeala care avea să-l tîrască pe un drum total neprielnic și, plin de modestie, recunoscă :

— Chiar așa, coană Soficuțo, chiar așa ! Întotdeauna, și mai ales astăzi, munca a însemnat pentru mine totul !

— Dincolo de orice, pentru tine au importanță statele fictive ! i-o reteză tehniciana.

„Perfect, gîndi normatorul. Indiferent ce urmărește gușterita asta de la mine, acuzațiile ei mă ajută nebănuir de mult față de revizor“. Se ridică de pe scaun, apropiindu-se de întredeschizătura ușii, ca Vlad Apostol să-l și poată vedea și, mînios din cale-afară, ripostă :

— Bravo ! Păi bine, madamme, nu-ți dai seama că asta-i prea de tot ? Chiar ți-a sărăcit Dumnezeu mintea într-atîta că vrei să devii ridicolă ?

— Crezi ? îl înfruntă femeia.

— Soficuțo ! îi spuse el pentru prima oară pe nume. Și continuă pe un ton ex-catedra, ca omul care se

simte stăpîn pe situație. Mai întîi și mai întîi, adică... înainte de toate alelalte... dumneata mă silești, mă constrîngi, mă șantajezi, mă ameninți ca să tăinuiesc organelor financiare ale combinatului falsificarea unor state în folosul defunctului Gigi Cavaleru, ca să încasezi dumneata bani nemunciți. Femeie cu ochelari de motociclist și haltere consideri dumneata că această purtare față de un om al muncii, cum sînt eu, este cu adevărat etică ? Te-ai gîndit, măcar o clipă, că mă îndemni să comit fapte urîte și antisociale, cum sînt statele fictive și mai ales... tăinuirea lor, spre paguba obștei ! Nu ! Și știi de ce ? Pentru că dumneata, să nu te superi, ești produsul unor asemenea purtări care își au un puternic substrat și numeroase rădăcini adiacente în mentalitatea odioasă a orînduirii burgheze din care provii ! Făcu o pauză, de parcă ar fi așteptat aplauze la bară, pentru că tot ceea ce debitate era o reproducere destul de aproximativă a rechizitoriului pe care-l auzise rostit de un tînăr și înflăcărat procuror în acuzarea lui Marin Vîrcoleanu. Apoi, sigur de el, aidoma unui gladiator generos, gata să-și lase în viață adversarul învins, îi mai făcu o mică morală, nu de alta, dar ca Vlad Apostol să rețină nu numai esența vinovăției șantajistei, ci și a nevinovăției lui : Draga mea, poate că acuma, în cel de-al doisprezecelea ceas și jumătate, îți dai seama de oroarea greșelii pe care ai făcut-o față de mine. Dumneata mă silești la necinste, speculînd o chestiune intimă, sufletească, sentimentală și de familie, și după aceea... tot dumneata mă acuzi !

Întreaga lui pledoarie avea să se năruie peste cîteva clipe, cînd Ana Costea spuse :

— Domnule, îngăduie-mi să te felicit ! Nu te-am crezut atîta de... jurisconsult și contencios, în același

timp. Ai vorbit magistral ! Abia acum, cînd ți-am cunoscut valențele și dimensiunile intelectuale, pot declara, chiar și la radio, că ești cu-adevărat demn de Nina, soția dumitale !

Numele soției inventate avu darul să înmoaie genunchii normatorului, iar el să fie nevoit a-și întinde brațele după un reazem pe care îl află în spătarul unui scaun, însă puțin cam tîrziu, fiindcă apucase deja să se prăbușească, gemînd :

— Nu, n-am soție !

Sigur, poate că ar fi revenit asupra acestei mărturisiri, dîndu-și seama că Vlad Apostol era foarte aproape de el, însă șantajista luase act de cele declarate și, afectată de o sumbră presimțire, întrebă :

— Ai ucis-o ?

Întreaga-i siguranță de sine, pe aripile căreia se leșănase cîteva clipe mai înainte, îl părăsise ca prin farmec, iar acum se simțea abandonat celor mai negre presentimente. Evident, nu era el omul pe care să-l atingă un afront sau chiar o aluzie la necinste, însă, de data asta, cineva rostise împotriva lui o acuzație directă, și încă pe cea mai gravă : c r i m ă ! Dacă pînă atunci soția născocită putea dispărea la capătul unor verificări, totul sfîrșindu-se cu o farsă de prost gust, ori, cel mult, ca o minciună josnică, din secunda asta soția trebuia să existe, fiindcă — după judecata lui — șantajista l-ar fi putut denunța ori-cînd pentru omor !

Hotărît lucru, nici chiar Vlad Apostol nu se gîndise la o asemenea tactică din partea Anei Costea care, prin această manevră, îl făcuse pe normatorul șef să dorească apariția nevestei inventate.

Sofia Cavaleru se arată în continuare îngrijorată de soarta Ninei și, în timp ce îl ajută pe Bibicu să se ridice de pe podea, repetă întrebarea :

— Mie îmi poți spune dacă ai ucis-o ?

— Nu ! Jur ! șopti normatorul șef, privind-o disperat. N-am ucis-o... n-am gonit-o... A plecat ! Pe urmă, recăpătându-și oarecum stăpînirea de sine, preciză : Ne-am certat și... a plecat.

— Unde ?

Această insistență i se păru normatorului șef tare perfidă și, indignat, se repezi la ea, strigînd :

— Vrei probe că Nina trăiește ?

— Da.

— Minți, madamme Cavalerul ! Minți ! Scopul... adevăratul scop pe care-l urmărești este ardesa unde se găsește soția mea, ca să-i vorbești despre copilașul meu, care e idiot. Nu-ți dau adresa, fiindcă nu vreau să-mi distrug căsnicia ! Ai văzut că sînt pe cale să mă îndrept și dorești să te răzbuni, să mă pierzi. Lasă-mă să devin iar un om cinstit ! Vreau să fiu cinstit !

În camera alăturată, Vlad Apostol făcea eforturi supraomenești să nu-i strige : „Cine te împiedică ?“.

Bibicu, de parcă l-ar fi auzit, drept răspuns, urlă :

— V-ați unit cu toții împotriva unui normator sincer ! Toți ! Ce-aveți cu Bibicu ?

Teama că acuzarea de omor putea fi readusă în discuție, îl îndemnă pe Bibicu să folosească și el arma șantajului, deci, să recurgă la un contrașantaj. Și, cu ce altceva o putea reduce la tăcere pe Sofia Cavalerul, decît cu suprimarea defunctului ei soț de pe state ? Se mai înșelase el cu cîte unul ici, altul colo, dar în privința banilor încă n-avusese vreun insucces. Și-apoi, știa și de la doctorul Marin Vîrcoleanu, prietenul său în șarlatanii, că totul e de vînzare, iar tot omul are un preț.

Într-o seară, pe cînd abordase o asemenea temă dinaintea lui Ciufi, Tilică și Bibicu, în sprijinul teoriei sale, escrocul le povesti un film ori o piesă de teatru al cărui erou, cinstit și incoruptibil, ajunge să ucidă pentru bani. Cum ? „Simplu ! — le-a spus doctorul. Niște glumeți i-au aranjat mai întîi să devină șomer ; apoi, cînd și-a terminat și ultimul dolar din bancă, incoruptibilul a primit, de la cei care-l încercau, o mie de dolari. I-a cheltuit, a făcut iar foame, însă după două luni a primit încă cinci mii. Ei... cu suma asta, incoruptibilul s-a îmbrăcat, s-a mutat într-o locuință mai bună și a tocmit niște mobilă și o mașină în rate. A urmat o pauză de trei-patru luni. Mărunțișul s-a dus. Băiatul se învățase cu bani mulți... Ce mai, tristețe lungă ! Apoi, cînd era gata să-și pună funia de gît, primește un plic. Însă, de data asta nu se mai afla înăuntru cecul aducător de belșug, ci o scrisoare prin care i se cerea să omoare pe un tip de care nici nu auzise, promițîndu-i-se în schimb zece mii de dolari. Și a ucis“.

De-atunci, normatorul șef era convins că din orice om poți face chiar și ucigaș, dacă îi „tai craca“, lăsîndu-l pe drumuri, dar și fără asta, dacă individul dă de gustul banului. Odată intrat la cîștig nemuncit, băiatul se spurcă și gata ! Așa că, fără prea multe menajamente, îi spuse direct șantajistei :

— Puicuțo, dacă e să jucăm tare, află că și eu știu să lovesc ! Da, da, și încă la... păpică. Uite, dacă mă superi, denunț afacerea cu statele fictive și mergem amîndoi la pîrnaie. Ce zici ? Îți convine o „vacanță“ de vreo doi-trei anișori ?

Femeia surîse ironic, așa cum fac marii jucători cînd au drept partener un agiamiu pe care l-au prins în cacialma.

— Bibi, ești prea mic pentru mine. Supără-te cît vrei, dar, mai înainte de orice, bagă de seamă : trebuie să te autodenunți că ai omorît-o pe Nina ! Faci douăzeci de ani, și pe urmă... rezolvi și povestea cu statele. Auzi ?

„De data asta aude și contabilul șef ce presiuni face nemernica asupra mea“, gîndi Bibicu.

— Fie ! consimți normatorul șef. Cu toate că n-am ucis-o pe Nina, îți jur că nu voi denunța afacerea statelor fictive.

— În ordine, dar, ca să te cred, dă-mi adresa soției dumitale.

— Vrei garanții ? Cuvîntul meu nu-ți ajunge ? Uite, ți-am promis că fac totul pentru perpetuarea plăților pe numele lui dom' Gigi, dar și dumneata trebuie să consimți ca nevastă-mea să nu afle că i-am ascuns atîția ani existența acelui copil nenorocit.

— Ticălosule ! ripostă Sofia. Condiționezi buna mea credință ? Îndrăznești să insinuezi că aș fi o mincinoasă ?

— Coană Soficuțo ! încercă el s-o îmbuneze.

— De ce vorbești urît despre copilașul tău ? ! îi curmă tehniciana vorbele. Și, spre surprinderea normatorului șef, continuă : De pe urma cui este atît de nefericit acest băiat ? Din pricina cui se găsește el în postura de idiot ireversibil ? Cine altul, în afară de tine, poartă întreaga răspundere, ca să nu zic vină ? Cu cine seamănă mititelul cap-tăiat ? Cu tine, Bibi !

Descumpănit, obosit, neștiind ce să mai creadă, normatorul șef bîlgui :

— Așa a vrut Dumnezeu...

— Nu Dumnezeu, ci tu, pentru că te-ai sustras celor mai elementare îndatoriri părintești, lipsindu-l chiar și de sînul matern. Nu cumva... ai ucis-o și pe

mama fiului tău, ca pe actuala ta soție ? întrebă tehniciana, fulgerată parcă de revelația unui adevăr la care abia atunci se gîndise.

Hotărît lucru, cu nebuna asta nu era de glumit. Insinuările ei îl puteau pierde. Speriat de-a binelea, Bibicu încercă să-i explice că mama băiatului trăia, era sănătoasă și lucra ca aviatore la Sanepid.

— Vreau adresa și numele acestei decedate ! insistă Sofia, vădit neîncrezătoare în spusele normatorului șef.

În camera cealaltă, Vlad se lămurise că escrocul mințea cu fiecare respirație, dar credea că Anei îi va fi foarte greu să ducă acțiunea mai departe.

— O cheamă Veta, e aviatore. Locuiește în București, pe undeva... prin Balta Albă ori Floreasca. Numele de familie nu i-l știu, fiindcă, după spusele ei, era copil din flori, încercă Bibicu să scape de noua povară.

— Mă duc la ea ! Copilul are nevoie de o mamă...

— Nu ! gemu Bibicu. E o femeie imorală și mă tem că băiatul ar putea deprinde obiceiuri ușurate. Înțelege-mă, madamme Cavaleru, totuși... sînt tată !

— Mă rog, dacă aia nu-ți place, dă-i altă mamă.

Bibicu răsufală ușurat, la auzul acelei concesi dătoare de speranță, și încercă să mai cîștige teren.

— Coană Soficuțo, soția mea actuală este prea tînră ca să poată înțelege aventurile mele. Mă tem că nu mi-ar ierta niciodată și tănuirea și minciuna, cu toate că voi femeile aveți simțul matern... mult mai dezvoltat... chiar și decît noi, bărbații.

— Ești un lingușitor ! îi spuse șantajista, cu oarecare cochetărie în glas, cea ce-i dădu normatorului șef o nespus de mare încredere în apropierea sfîrșitului acelei convorbiri care îl epuizase.

— Hai, pa ! murmură el, zîmbind jenat, de parcă s-ar fi temut că discuția putea degenera într-o scenă amoroasă.

Femeia se îndreaptă spre ușa care ducea în vestibul, apăsînd clanța ; dar, spre marea lui dezamăgire, nu deschise, ci, întorcîntu-se cu fața spre el, spuse :

— Adresa Ninei ! Tot nu mi-ai dat-o...

Bibicu tresări. Așadar, coșmarul nu se terminase, iar singura soluție pe care o întrevedea, spre a pune capăt acelei nedorite și nefericite întîlniri, era să joace în forță. Îi spuse pe un ton hotărît :

— Cred că tot autodenunțarea mă va scăpa de dumneata. Fie ce-o fi cu mine, dar ține minte : Memoria lui Gigi Cavaleru va fi deferită justiției !

— De acord ! răspunse Sofia. Cu prețul ăsta, copilul dumitale va avea o mamă și un cămin.

— Teme-te, femeie ! strigă el, ca un apostol al răzbunării.

Sofia deschise ușa, păși în vestibul și, de-acolo, îl asigură :

— Bibicule, din clipa asta, îți promit solemn să mă îngrijesc de tine. Îți voi organiza familia, dar îți voi produce și mari stricăciuni în gestiunea ta personală !

După ce Ana Costea plecă, contabilul șef reveni în sufragerie.

— Nu mai pot, dragă dom'le contabil șef ! i se tîngui Bibicu. Ați văzut și dumneavoastră în ce hal se poartă cu mine...

— Sigur că am văzut. Dar ce-i cu dumneata ? Îți tremură mîinile, ești nervos...

Bibicu reacționează dincolo de orice închipuire. Mai întîi protestă, spunînd că stă bine cu nervii. Dar, imediat după aceea, prinse a se lovi cu pumnii în stomac, urlînd :

— Pe mine ficatul mă supără ! Şi, apoi, cu glas mai încet, continuă: Trebuie să recunoaşteţi că m-am opus cu străşnicie şantajului ei. Ha-ha ! rîse el silit. Am făcut-o să crape de ciudă că nu i-am dat adresa Paulei.

— Paula ? se arată surprins contabilul şef. Parcă... pe soţia dumitale o cheamă Nina !

Bibicu Bibicescu tresări şi îşi privi speriat interlocutorul, apoi se precipită să-i explice :

— Păi, da... Nina ! Sigur, Nina voiam să zic. Paula e mă-sa, adică... soacră-mea. O femeie adorabilă. Dacă-i faci pe voie, n-ai treabă cu ea. Totul e să fugi din raza ei, cînd aruncă în tine cu crătiţi şi alte alea, că dacă-i trece accesul uită şi te pupă, de te face bale ! Eu am ținut foarte mult să locuiesc la noi, însă Nina mi-a spus că s-ar putea să ne demoleze fizic şi moral, fiindcă e supărăcioasă...

— De soacră poate-ai scăpat, dar... tare mă tem că şantajista asta o să-ţi facă mari necazuri.

— Credeţi ? făcu normatorul şef, speriat.

— Ştiu şi eu ? Poate că exagerez... Dar pe mine, unul, femeia asta m-a făcut să tremur.

Fericit de impresia produsă de Sofia Cavaleru asupra celui care-i descoperise neregulile, Bibicu răspunse :

— O fiară, dom'le Vlăduţ !

— Un monstru ! declară contabilul şef. Suspină adînc, uşurat parcă de plecarea ei şi continuă să-şi mărturisească îngrijorarea : Drept să-ţi spun, nu prea văd cum o s-o scoţi la capăt cu o asemenea ticăloasă.

— Aşa-i ? se arată Bibicu că-i împărtăşeşte părerea.

— Şi-apoi... m-ai cam derutat cînd mi-ai descris-o ca pe o simplă halterofilă... Era de datoria dumitale

să mă fi prevenit cît este de periculoasă și de perspicace.

— Aveți dreptate. Acuma să mă credeți că am avut și încă mai am de cine să mă tem și să fiu tentat a continua tănuirea statelor fictive.

Contabilul șef jucă un moment de mare derută, apoi spuse, parcă, mai mult pentru sine :

— Ce-i de făcut ? Cum să te ajut, domnule Bibicescu ?

— Totul este să vreți, să doriți sincer, sincer cum sînt și eu față de dumneavoastră, singurul om din lumea asta care îmi cunoaște destinul și soarta.

— Vreau ! îl asigură Vlad.

„Brava mie ! S-a prins fraierul !“ își spuse Bibicu, fericit la gîndul că avea să se folosească de contabilul șef ca de cel mai favorabil martor.

— Atuncea, totul e în ordine. Dacă dumneavoastră vreți, vrea și Dumnezeu, că... în unele ceasuri ale existenței, cineva... trimis din cer, vine să te ajute. Ajută-mă, dragă dom'le Vlăduț, că n-o să rămîi nerăsplătit !

— Ce vrei să spui ? ! întrebă contabilul șef pe un ton care trăda indignare.

— Păi... ce să vreau ? Așa... ziceam că m-o lumina și pe mine ăl de sus să vă fac vreun bine, de să mă țineți minte și să nu vă pară rău că ați pus umărul pentru liniștea mea. Cîteva clipe tăcu, apoi se arătă înfiorat că lui Vlad i-ar fi trecut prin minte că el ar fi intenționat să-l mituiască, și se grăbi să repare ipotetica greșală : Să vă fi gîndit, oare, că vreau să vă dau șpagă ? Vai de mine !

Pentru că acesta nici nu se arătase dispus să accepte, însă nici nu protestase, Bibicu chibzui că n-ar fi rău să încerce puțin marea cu degetul :

— Acu', dom'Vlăduț, vorba ceea ! Ce v-ar putea oferi un nenorocit ca mine ? Ziceți și dumneavoastră...

Vlad Apostol dorea să afle cît mai repede proporția neregulilor chiar din gura vinovatului, așa încît îi răs-punse surîzător și naiv :

— Habar n-am, dar presupun că, în asemenea împrejurări, un individ necinstit ar lua bani.

— Da... sigur că da, bani, însă... vorba ceea, depinde cît de mulți pretinde, că sînt unii... Eu nu știu, că n-am avut ocazia, dar zice lumea că te pune să-ți vinzi pînă și hainele de pe tine.

„Prudent“, gîndi Vlad, văzînd că celălalt nu oferă nici un „preț“ în funcție de care să poată evalua, pentru moment, cam cît sustrăsese prin falsificarea unor state. În consecință, marșă, întrebîndu-l :

— Și... cam cît se oferă în situațiile despre care vorbeai ?

„Hopa ! Băiatu' e de-nșeles“, gîndi Bibicu și, amabil, murmură :

— Dacă e un control din afară, adică... ocazional, dai cîteva miare, și gata ! Nu te mai întîlnești cu el. Dacă e un control intern... cum e ăsta, al nostru, nu poți da prea mult dintr-o dată... că de ! e vorba de continuitate... sau chiar permanență, așa, încît, cazi la pace cu omul și-i fixezi, acolo, încă o juma' de leafă ! Nu credeți că-i echitabil ?

— Bine-nșeles, cît se poate de echitabil. Numai că în situația dumitale ar fi o greșală de neiertat să oferi bani. Dumneata ai fost silit, printr-un șantaj odios, să întocmești state de plată în care se află cîțiva fictivi.

„Gata, idiotul ăsta mă scapă gratis ! Am scăpat !“ jubila Bibicu de bucurie. Dar contabilul șef avea să-l readucă, oarecum brutal, la realitate :

— Spune-mi, te rog, acuma... că sîntem numai noi doi, adevărul : ai ucis-o pe Nina ?

Normatorul tresări, se uită la el, complet aiurit și, numai după ce-și reveni în fire, întrebă consternat :

— Nu cumva nebuna aia v-a împins în păcat ? Cum, și dumneavoastră mă bănuți de mortăciune ?

Vlad Apostol se arată cît se poate de încurcat.

— Dragul meu, știi bine că mă aflu aici spre a te apăra. Știi la fel de bine că discuția dumitale cu nemernica aia m-a tulburat nespus. Dar... în sfîrșit, presupunerea ei nu poate fi neglijată.

Contabilul șef urmărea o manevră tactică, al cărei scop nu era altul decît introducerea în joc a Ninei, fiindcă apariția altei persoane inventate de Bibicu, în stilul Sofia Cavaleru, ar fi trezit bănuieli din partea normatorului șef, sau chiar l-ar fi determinat la o retragere definitivă din arenă.

— Tovarășe contabil șef, spuse Bibicu, într-un tîrziu, luîndu-și un aer solemn. Chiar credeți că cineva, vreau să zic... autoritățile, și-ar pleca urechea la chestia asta cu... decesul soției mele ?

— De ! făcu Vlad. Cine știe ? Oricum, verificări, anchete...

„N-au decît ! gîndi Bibicu. Pînă la urmă o să vadă ei că Nina nici nu există și, mai ales, eu n-am avut și nu am nevastă. Dar ce mă fac cu nărodul ăsta de contabil șef ? Dacă află că l-am aiurit, adio mărturia că am fost șantajat și mă dă pe mîna autorităților, și alea mă duc după gratii !...“.

Vlad Apostol era sigur de deruta în care își azvîrlise gazda și, socotind că în acel moment planul său ar fi fost ajutat de o speranță pe care să i-o sugereze celui de dinaintea sa, îi spuse aproape în șoaptă :

— Să zicem că n-o să poată dovedi moartea Ninei...
— Dar nici n-a murit ! sări Bibicu ca ars.
— Tocmai, tocmai de aceea... Să abandonăm o clipă această supoziție și să ne gândim că Sofia Cavaleru... în mod sigur... tot va denunța soției dumitale existența unui copil, pe care l-ai tăinuit.

— Asta da ! exclamă normatorul șef, arătându-se cuprins de o spaimă și mai mare ca cea dinainte : Vai de mine, dom' Vlăduț ! Ferească Dumnezeu ! Ce mă fac ? Ce mă fac ?

Contabilul șef mimă că stă pe gânduri pentru a chibzui, apoi îi spuse :

— Ce-ar fi să-ți chemi soția acasă ?

— Păi... n-o să fie mai rău ? Măcar acuma... șantajista habar n-are unde se află... Adică, să i-o servesc pe tavă ? Vă dați seama la ce m-aș expune ?

— Nu cred că ar putea fi mai rău ca această incertitudine. Nimic nu-i mai chinuitor ca incertitudinea, domnule Bibicu. Ia seama la ce-ți spun și ai să vezi că dreptatea este de partea mea.

— E riscul prea mare, încercă normatorul șef să scape din imposibila situație.

„De unde s-o aducă el, acasă, pe Nina care, poate, nici nu se născuse încă ?“, gândi el în sinea lui.

Vlad Apostol, însă, insistă pe un ton grav :

— Dar bine, omule, revenind lângă dumneata, Nina va înlătura orice bănuială cu privire la moartea ei. Apoi, vă împăcați... lași câteva zile... îi faci un dar... mai lași să treacă alte câteva zile și... printre altele, aduci vorba despre copil.

— Și gata ? Chiar așa ? se arată normatorul șef înspăimântat.

— Bine-nțeles ! După aia ai să vezi ce limpede va deveni viața în familie. Te vei simți descătușat de

teroarea șantajului, eliberat de povara minciunii în care ți-ai ascuns băiatul, în sfârșit, vei putea denunța, fără teamă, murdara afacere pe care ai fost nevoit s-o tăinuiești, dînd în vileag fictivii incluși fără consimțămîntul dumatăle în statele false, pe care numai constrîngerea te-a determinat să le întocmești.

„Hotărît lucru, dobitocul ăsta crede că am fost șantajat, că Nina există, că Dan există, că... Dar dacă se preface ? Da, da ! Trebuie să-l verific și, cu ce altceva îl pot pune la încercare, decît cerîndu-i să-mi fie martor oficial ?“.

— Toate bune și frumoase, dom' Vlăduț. Promit să fac ceea ce mă învățați dumneavoastră, dar am și eu o propunere.

— Accept dinainte, oricare ar fi ea, consimți contabilul șef.

— Nu vă pripiti ! Ceea ce vă voi cere eu... este piatra de încercare a curajului de care dispuneți, dar și a bunăvoinței de care m-ați asigurat.

— Te ascult, vorbește !

— Veți depune ca martor... în favoarea mea, spunînd tot ce ați auzit din gura șantajistei și presiunile în care m-a ținut spre a nu putea să redevin un normator cinstit, onest și sincer față de combinatul nostru ?

— Domnule Bibicescu, n-am crezut că mă disprețuiești așa mult...

— Eu ? se sperie normatorul șef, fără să înțeleagă unde greșise.

— Mai și întrebi ? ! strigă Vlad Apostol suierînd de mînie. Adică... eu una zic, și alta fac ? Ți-am promis, rămîne sfînt ! Te voi apăra pînă în pînzele albe ! Așa cum am fost martorul aceluia odios șantaj care a avut loc în casa asta, la fel voi depune, ca martor al

dumitale, în orice proces, oriunde, înaintea oricărei instanțe, fie ea chiar și de natură supremă ! declară Vlad, cu patos, fericit că Ana Costea nu asistase la acel monolog grotesc.

În urma asigurărilor primite, normatorul șef declară că e gata să facă orice, numai că nu avea nici o idee referitor la procedeul de urmat.

— Te voi ajuta, se arată contabilul șef binevoitor. Spune-mi, însă, motivul plecării ei de acasă.

— E... e absolut necesar ? întrebă Bibicu, acoperindu-și ochii cu palmele, rușinat.

— Iartă-mă, dar e singurul lucru care mă poate ajuta.

Bibicu suspină adânc, își descoperi chipul, plescăi din limbă — semn al mării încercări prin care trecea — și răspunse evaziv :

— Ce mai, o prostie ! Ei, dar ce spun eu, prostie ? O prostioară ! Știți, ea fiind mai tânără... mult mai tânără ca mine...

— Ai fost gelos ! se prefăcu Vlad că ghicește pricina pe care normatorul șef dorea s-o invoce.

— Nu, dom'le contabil șef, n-a fost gelozie ! Pur și simplu... refuzam să iau medicamentele pentru ficat, iar dînsa mă cicălea întruna.

Oaspetele se strădui să se mențină într-o atitudine cît mai sobră, cum de altfel impunea momentul acelei tragice mărturisiri, și se arată împăciuitor :

— Nu spune asta, domnule Bibicescu ! Nu spune „mă cicălea“, fiindcă... delicata ei insistență s-ar fi putut să fie rodul dragostei. Sigur, tinerețea face ca elanul să fie debordant, însă nu dorința de a te necăji a împins poate curatele ei sentimente să te îndemne la tratament, ci, mai mult ca sigur, intensitatea unei iubiri adevărate.

— Posibil, însă... ce-i mult, nu-i bun ! Și mă mai obliga să țin regim alimentar. Își aprinse o țigară, trase un fum lung, ca și cum ar fi aspirat o idee salvatoare, și continuă : Acuma, că-mi știți necazul, în ce fel credeți că ar trebui acționat ?

— O scrisoare, dragul meu. Nimic altceva.

— Așa, pur și simplu, o scrisoare ? bîigui Bibicu, în timp ce mulțumea providenței că îi scosese în cale un asemenea naiv. Într-un târziu jucă bucuria revelației, exclamînd : Vai ! Cum de nu mi-a trecut prin cap chestia asta... cu scrisoarea ? Sigur, dom' Vlăduț ! Scrisoare. Că eu, vai de păcatele mele, mă gîndeam să merg personal acolo, s-o rog, să-i promit... Ca să vedeți și dumneavoastră că vîrsta n-are nici o importanță. Da, da ! Totul este... cum te naști ! Te-aduce barza, deștept — deștept ești ! Te-aduce fraier — rămîi viceversa ! Păi mă duceam în persoană, cine știe în ce condiții o găseam și... Doamne apără... mă mai trezeam la doctorul Marin Vîrcoleanu, ăla care repară schilozii, fără ac și fără ață ! Că... mi-a spus mie Nina într-o seară, pe la începuturile iubirii noastre : „Să nu mă superi Bibi, că-ți rup o mîină și te bat cu ea pîn' te-ascultă surdul cu urechea !“. Bună ! Bună idee, asta, cu scrisoarea. tactică, dom' contabil șef ! Dar ce spun eu, tactică ? Strategie ! Strategie curată ! Iertați-mă, dar cred că sînteți născut pentru funcția de șef de Stat Major, la Armata 409 ! Auzi, domnule ! Rezolvare de conflicte prin scris, evitarea unor contacte directe care ar putea degenera în violență și masacrarea unor membre... Formidabil !

Vlad Apostol așteaptă răbdător ca Bibicu să-și epuizeze stocul de false și stupide complimente, ca apoi să-i sugereze :

— Poate că ar fi mai bine să-i trimiți o telegramă.

— Și mai bine ! se arată normatorul șef entuziasmat. Apoi se întristă deodată și, la insistențele contabilului șef, mărturisi : Cu siguranță că vă veți supăra pe mine, dar vreau... îndrăznesc să vreau...

— Hai, omule ! îl îndemnă Vlad. Spune odată !

— Ajutați-mă să compun telegrama. Capul îmi este ca o baniță. Nu-mi pot aduna gândurile, mă tem să nu greșesc...

— Ce atâtea scuze ? Își scoase un carnet din buzunar, rupse o filă pe care i-o înmînă lui Bibicu, împreună cu un stilou, și-l îndemnă : Scribe !

Normatorul șef se supuse docil, așternînd pe hîrtie ceea ce îi dicta Vlad Apostol :

„Nina, vino urgent. Stop. Sînt foarte grav bolnav. Stop. Bibicu.“

— Sînteți diabolic, dom' Vlăduț ! mărturisi Bibicu, cu falsă admirație. Păi... dacă pentru nevastă-mea jucați așa tare, nici nu-ndrăznesc să-mi închipui cîte suflete de femei frumoase ați transformat în zdrențe ! Dacă aveam eu mintea dumneavoastră... luam... luam medicamentele, mîncam buruieni, iar dragostea Ninei ar fi fost continuă și nu alternativă. Doamne, cîte mai am de învățat, ca să pot fi fericit ! Dar voi învăța, tovarășe contabil șef, se înflăcăra el. Voi face eforturi intelectuale, voi citi cît mai multe almanahuri și magazine, voi lua pastile, voi bea ceaiuri și tot ce-mi va recomanda scumpa mea soție, ca... pînă la sfîrșit să ajung în posesia dragostei la care jinduiesc, încă de pe băncile școlii primare. Jur !

— Așa să faci, îl încurajă Vlad. Și, privindu-și ceasul, spuse : Cum văd, s-a făcut tîrziu, dar serviciul de telegrame mai funcționează încă. Dacă vrei,

o pot duce eu, fiindcă locuiesc în imediata apropiere a oficiului poștal.

Normatorul șef îi întinse amîndouă mîinile, și-i declară întreaga lui recunoștință.

— Adresa ! Trebuie să scrii adresa ! îi atrase atenția contabilul.

Celălalt ezită cîteva momente, apoi scrise, în timp ce murmură :

„Doamnei Nina Bibicescu, strada Cuza Vodă, numărul 579, Ploiești.“

Vlad luă textul telegramei și plecă.

Rămas singur, Bibicu chicoti vesel : „Vezi să n-o găsească ! Bă... prostule ! La numărul ăla strada s-a terminat de mult. Așa, hai ? Vă țineți de capul meu ? Vă învăț eu minte !“ strigă el, de parcă s-ar fi răfuit cu întreaga omenire.

O dragoste împlinită

Chemat de urgență la telefon, doctorul Marin Vîrcoleanu se grăbi să răspundă bunului său prieten.

— Ce s-a întîmplat ?

Era ora zece dimineața, însă doctorul încă nu-și făcuse somnul, după o noapte cît se poate de agitată, pe care o petrecuse în compania lui Ciufi și a altor patru fete, la fel de încîntătoare și de bine-crescute.

— Vino, nenică ! Am făcut treabă bună ! L-am înnebunit pe controlor, dar mai sînt niște chestii de pus la punct și tare aş avea nevoie de un creier electronic, așa cum este al tău.

— Ai înnebunit ! protestă celălalt. Astăzi am o zi infernală. Trebuie să văd cincizeci de oameni care vor să se angajeze la construcția noului port. Îmi este imposibil !

— Marinică ! vorbi rugător Bibicu. Nu mă lăsa !

De la capătul celălalt al firului se auzi un căscat prelung, apoi un oftat adînc și, în cele din urmă, glasul celui solicitat :

— După-amiază e tîrziu ?

— Știam eu că nu mă părăsești. Mulțumesc ! strigă normatorul șef, bucuros, și închise telefonul.

Pe la ceasul prînzului, în timpul pauzei de masă, meșterul Sofronie îl căută pe Postolea întrebînd din om în om. Îi adusese niște budincă făcută de nevastă-sa și acesta se temea că, răcindu-se prea mult, băiatul ăla n-avea să-i simtă gustul pe de-a-ntregul.

— E la tovarășa tehniciană Ana Costea, spuse o fată de la atelierul mecanic. Dacă vrei, îi spun eu să vină, că tot acolo mă duc. S-a produs o defecțiune la instalația de colectat laptele.

— Păi, să vină, și cît mai repede ! se arată Sofronie supărat. Uite, a greșit o piesă și trebuie s-o refacă degrabă, că stă treaba în loc.

— Dar acum e în pauza de masă, ripostă tînăra.

— M'da, făcu meșterul încurcat. Atuncea... știi ce ? Da-i tălică... piesa și...

Fata luă pachetul, îl pipăi, apoi îl duse la nas, exclamînd :

— Știe Gică să facă... piese d-astea ? și rîse complice.

— Ascultă ! Te duci tălică și-l iei de-o parte, îți rupi o bucată, așa... de poftă, da stai lîngă el pînă o mănîncă.

Tînăra își mușcă buza de jos, apoi spuse :

— Meștere, fă dumneata treaba asta, că ăla, cînd are o pîine în mîna, dacă apucă o îmbucătură... Restul îl mănîncă cei din jur și ce rămîne dă la vrăbii... la porumbei.

Sofronie porni către tehniciană.

Acolo se aflau Vlad Apostol, Ana Costea și Lia Bold, tehniciană și ea la ferma zoo. Toți îl ascultam pe noul angajat, Gheorghe Postolea.

— Totul este să nu te pierzi, tovarășă Bold, îl auzi meșterul pe Gică Postolea. Fii atentă, surioară : eu

sînt pătit și împătimit de pe urma nelegiuitorilor ca ăla de ăla în casa căruia vei intra. Trebuie să nu te arăți speriată nici o clipă, că altminteri... totul se duce de rîpă, și ar fi păcat. Joacă-te cum vrei, fă pe nebuna cît mai mult, că ține. Doar așa o să-l sperii și o să-l stăpînești. Tot ce ți-a zis tovarășul contabil șef e dă bine, da' nu-i destul. Aici e teatru mare, și orice greșală se plătește de toată lumea, nu cu o simbrerie mai mică, numai pentru dumneata. Sigur, e bine să-l știi pe dînsul acolo, lîngă dumneata, dar după mintea mea, uită asta, și joacă-te cu ăla, ca și cum ai fi singură, numai voi doi. Asta îți dă tărie !

„Teatru mare... fă pe nebuna“, bîlgui Sofronie ca după o vreme să tragă concluzia că instructoarea punea la cale un spectacol. Dar meșterul avea să se întrebe, de ce nu zicea Ana Costea ce și cum trebuie să-și joace rolul Lia Bold, ci Gică, iar toți ceilalți ascultau la el, cu gurile căscate. Într-un tîrziu rîse, explicîndu-și că, desigur, Mafoame îi împărtășea zootehniciei din trista lui experiență, învățînd-o cum să se poarte cu un răufăcător. Se depărtă de grup și-l așteptă pe cel de care îi era nespusă milă, pînă cînd putu să-i dea budinca.

— Iar ? spuse Postolea.

— Iar ! Da' uite, stau aici lîngă tine, pînă o mănînci, c-așa mi-a spus nevasta.

— Săru' mîna, dar eu... știi... prea multă vreme am mîncat singur... Acuma... așa... ca să-mi tic-nească... hai să mănînci și dumneata cu mine.

— Fă cum vrei, dar... ia zi-i : Ana te-a băgat în echipa artistică ?

— Da. Mi-a dat un rol de hoț, glumi Postolea.

— Să-i fie rușine ! tună meșterul. Și-apoi spuse ca pentru el : Se schimbă lumea... Păcat !

— Nu ! Am rolul unui profesor, al unuia care... care-i învață pe alții cum să se apere de slujenia din sufletele răilor... Da, da ! Mi-a dat un rol de profesor.

Sofronie îi căută privirea, vrînd să afle adevărul.

— Mă miram eu ca Ana să-și fi pierdut judecata. Rîse silit, apoi mărturisi : Bine că mi-ai spus... Altă dată să nu mai faci glume d-astea, că... ce mai ! Eram gata-gata să-i trag o prafătură și mă făceam de ocară. Gică desfăcu pachetul și începu să înfulece lacom, iar Sofronie, împăcat, îi surîse și se depărtă cu pași mărunți și apăsăți.

Pauza de masă se terminase.

Un fum alburiu se ridică din coșul fabricii de mezeluri, acoperind o vreme cerul, apoi se risipi spre mare, unde avea să se piardă cu totul, amestecîndu-se cu apa și gîndurile rătăcitoare de cîteva clipe.

Cînd orele de lucru se terminară, Postolea o așteptă pe tehniciană, pînă cînd apăru dincolo de poarta combinatului.

— Ce-i cu tine ? Pari trist, spuse ea, și-i zîmbi prietenos.

Gică lăsa privirea în jos, murmurînd :

— Surioară, de s-ar termina odată chestia asta cu Bibicu, și p-ormă... să ne vedem cît mai rar.

Ana avu o strîngere de inimă.

— Te-am supărat cu ceva ?

— Tu nu poți supăra pe nimeni, dar m-am gîndit că... lumea e rea și...

— Și ?

— Păi... asta-i ! Se vede că așa mi-e scris : să n-am parte de nici o bucurie, că asta ești tu pentru mine.

— Nu înțeleg nimic. Vorbești în bobote.

El îi făcu semn să-l urmeze, și ea îl ascultă docilă.

— Ți-e foame, surioară ?

— Puțin.

— Uite, ți-am oprit o bucată din budinca pe care mi-a adus-o meșterul Sofronie. Ia și tu din partea asta, de unde n-am mușcat.

Ajunseseră lângă mare. Mergeau tăcuți, de-a lungul unui dig, în jurul căruia apa făcea mici valuri înspumate. Erau singuri. Tînăra mînca, părăind absentă. Într-un tîrziu, Gică Mafoame puse capăt tăcerii :

— Am auzit azi pe unul care zicea lu' altul că eu mă țin cu tine.

— Și ?

Bărbatul se așeză pe stîncă, mai lângă capătul dinspre mare al digului, își prinse capul în palme, ca și cum și-ar fi refuzat să mai vadă măreția și splendoarea peisajului pe care-l simțea nepotrivit cu durerea lui.

— Am vrut să-l fărîm, dar mi-am zis că ție nu ți-ar place, așa că mi-am mușcat mîna, în fața lui... El s-a speriat și a fugit.

Abia atunci observă Ana că partea de jos a palmei lui drepte sîngera.

— Frățioare ! spuse ea emoționată. Iar cînd el ridică privirea, îl întrebă, cu timiditate : Am spus bine ?

Chipul lui Postolea se luminează ca prin farmec. Începu să rîdă, semn că toată mînia lui de pînă atunci se risipise.

— Nu-i lumea rea, sînt însă unii atît de săraci sufletește... că nu pot înțelege o prietenie adevărată. Asta-i tot.

— Crezi ? întrebă bărbatul.

— Sigur. Nimic altceva, decît că nu pot vedea soarele, fiindcă îl caută privind în jos, prin noroi. Bine-ai făcut că nu te-ai luat la harță cu ăla... De asemenea oameni trebuie să-ți fie milă. Și... presupun că îți este, chiar dacă nu ți-ai dat seama.

— Poate, bîlgui el, dar rău am făcut că nu i-am ras măcar o casma... să-i sară capacele, ca p-ormă să am de ce să-mi fie milă. Da... cum ți-am zis, n-am vrut să te supăr...

— Și... din pricina asta... nu mai vrei să mă vezi ? Se așază lîngă el și-i întinse ce mai rămăsese din budincă. Uite, în timp ce tu o să mănînci, ajutîndu-te de mîna stîngă, eu te voi lega strîns la dreapta, ca să nu-ți pătezi hainele de sînge.

Scoase din geantă o batistă de un alb imaculat și începu să-l bandajeze.

— Da... mă legi și-aici ? întrebă Postolea, lipindu-și o palmă de piept.

— Sigur.

— Atunci e bine.

Ana simți ceva umed pe mîna ei și, privind în sus, văzu lacrimi prelingîndu-se pe obrajii lui Postolea.

— Te doare ? întrebă ea, încremenind.

— Anaaaa ! strigă el, smulgîndu-și mîna dintr-ale ei și chicotind. Și continuă să-i vorbească, privind în larg : Ori ești proastă, ori ești ca ăia de nu vād soarele din pricina noroiului. Se aplecă peste dig, luă apă în căușul palmelor și își turnă pe obraji și pe cap de cîteva ori.

Ana îl privi cu atenție și, în amurgul ăla de toamnă, descoperi că, spre deosebire de Marin Vîrcoleanu, bărbatul ăsta era cu adevărat frumos. Ochii lui mari și vii trădau o sinceritate dezarmantă, ca aceea a copiilor, trăsăturile chipului său, ca cioplit cu dalta, arătau vigoarea și forța de care te puteai rezema, dar și teme. Acuma, părul lui, devenit numai bucle, juca aidoma unor tăciuni stinși în spuma mării, scăldați în razele palide ale unui soare obosit, care, cu ultimele puteri, se străduia să mîngîie frumusețea și puritatea acelui adevărat bărbat.

Fără să-și dea seama, Ana se aplecă, la rîndul ei, își cufundă mîinile, reveni cu apă în palme și își udă fața și părul, rîzînd și privindu-și însoțitorul, de parcă i-ar fi spus : „Ce, numai tu știi să te prostesti ?“.

— Surioară, murmură el, într-un tîrziu, cuprins de o oarecare teamă. Nu mi-aș fi închipuit că știi să rîzi așa... așa... ca bucuria adevărată. De ce erai numai lacrimă, cînd te-am întîlnit... atuncia ?

Ea se întristă brusc, iar Postolea se sperie. Obrajii ei se albiră, privirea prinse a rătăci undeva departe, părăind a se fi desprins de veselie și chiar de locul acela.

— Te-am necăjit rău, așa-i ?

— Da, răspunse tînăra femeie.

— Asta-i, nu trebe să te bagi în chestiile altora, că fîi frîngi gîtu. Da' să știi, Aniță, n-am făcut-o cu răutate, ci doar din prostie.

— Din dragoste ! îl corectă ea. Tu iubești oamenii și crezi că, aflîndu-le necazurile, îi și poți ajuta. Ești un tip formidabil, Gheorghe Postolea.

După ce își aprinse o țigară, Gică chibzui cîteva clipe și apoi spuse :

— Înainte... trecea mai greu... Eu, unul, ziceam că necazul ți-o rămîne înfipt acolo... în inima aia a ta, cît o casă, pă vecie. Și acuma... trecu cît ai bate din palme. Brava, surioară ! Înseamnă că te faci bine, fiindcă ți s-a făcut lehamite. Ascultă la mine : omul se lăcomește la bine, ca la vin, dar... cînd ți-e sete tare, tare de tot, bei poșirca și zici că niciodată n-ai dat pă gît ceva mai acătării. P-ormă... verși și scapi numai cu gustul rău și dureri de cap, dar ca să ajungi la asta... trebe mai întîi să ți se facă scîrbă, însă... știi ? O scîrbă d-aia mare... mare de tot ! Ți-o spune Gică Mafoame. Și tu să bagi la cutiuță: nici o simțire

omenească nu-i mai a dracului, dar și mai de folos ca scîrba, fie de lucruri, fie de om ! Zău, cînd te-apucă lehamitea, te duci, tătucu, unde vezi cu ochii, ca să nu mai dai de ce te-ai scîrbit. Mai cumpănește, și o să-mi dai dreptate, că a mai trecut și alții prin chestii d-astea.

— Ești formidabil ! Da, da ! Am spus că tu ești un tip formidabil ! strigă Ana, vrînd să scape de amintirea viermănoasă a doctorului Marinică Vîrcoleanu, care încă se mai tîra prin ungherele sufletului ei, rănind-o. Așa e, cum spui tu, dar vreau și eu să știu ceva despre tine.

— Ce ?

— Măi Gică, e adevărat că zidărița aia... pentru care ai trudit tu o noapte întreagă să învelești acoperișul grajdului de vite... îți cam face ochi dulci ?

— Ana ! începu acesta, încruntînd sprîncenele și scrișnind din dinți, vrînd parcă să fărîme pe cineva. Eu m-am școlit între ucigași, tîrfe, hoți și tot ce-i mai rău printre oameni, da... vreau să știi însă că pînă și ăia ori alea care-au sărit peste pîrleazul legii au o credință a lor. Eu știu că zidărița e în vorbă cu Florică, ăla de la ferma viticolă, că băiatul o pierde din ochi și că ea îi cam face fițe... Eu nu-mi pot șterge bocancii de sufletul ăluia, și oricît și-ar da aia ochii peste cap, tot degeaba. Asta se obișnuiește... am auzit și eu, în lumea mare. Zicea un avocat, p-ormă un fost negustor, altădată un... ce mai ! tot un mahăr, ba că au luat nevestele altora, ba că alții le-au luat pe ale lor, adică... așa, o chestie d-aia... în devălmășie. Păi știi tu, Aniță, că damele alea care se vindeau pe bani, nu s-a pomenit să-și ia una alteia iubitul ? Știi tu că hoții nu se fură între ei ? Să nu crezi că am admirație pentru oameni d-ăștia, dar uite că, uneori,

sînt mai domni ăia de care-ți vorbeam. Eu nu am făcut d-astea... cum zici tu... să m-arunc la femeia al-tuia, niciodată... și... și, mai ales, acum... cînd sînt...

— Ești îndrăgostit ? se pomeni Ana întrebînd.

El nu răspunse. Își întoarse privirea spre mare și gemu de parcă cineva i-ar fi despicat pieptul.

— Te-am întrebat ceva, insistă tehniciana.

Gică se răsuci brusc spre ea, îi prinse umerii cu pal-mele lui mari și, țintuind-o cu o privire de gheață, răs-punse, ca și cum era silit s-o facă :

— Da, doamnă ! Da, surioară ! Sînt... așa cum zici tu... Nu m-aș mai fi născut !

Tulburată peste orice așteptare, tînăra femeie bîigui :

— Dar asta-i foarte frumos.. cînd iubești...

Postolea își desprinse mîinile de pe umerii ei și o rugă să-l ierte.

— Te-am speriat, așa-i ? Dacă o să mă știi mai bine, ai să vezi că nu sînt un porc... Mi-am agățat mîinile de tine, așa... ca să nu mă ia apa, că... sînt și eu om... și mă mai ia valurile...

— Da, vreau să zic... nu sînt supărată... doar sîntem prieteni. Tu m-ai purtat pe brațe cînd mi-a fost rău... Sigur, era firesc... să te rezemi de mine... dacă...

— Gata cu vrăjala, surioară Am înțeles : fiecare în banca lui, iar la soare... să se uite numai ăia de n-au noroi în suflet.

— Prostule, asta ești ! Ai un cap creț și prost ! încheie ea, silindu-se să rîdă.

Dintr-o dată încremeni, cu ochii la capătul dinspre plajă al digului.

Urmărindu-i privirea, Gheorghe Postolea îl descoperi pe doctorul Marin Vîrcoleanu care, în drum spre Bibicu, îi zărise pe ei.

Surpriza avea să fie foarte mare pentru fostul iubit al Anei, văzînd alături de cine se afla femeia care-l adorase.

Primul care se desmetici fu Postolea.

— Ghinion, Marine ! îşi întîmpină el fostul coleg de penitenciar. Ziceam, doamnei tehnician, că tot de pungaşi are parte ! Atîta doar, că eu i-am spus adevărul din prima clipă, iar tu ai minţit-o clipă de clipă ! Acuma, ghinion şi pentru tine ! Şi dacă vrei, şi pentru mine, că şi la pîrnaie, cînd te vedeam, mi se întorcea maţele pe dos, că şi acolo te ţineai de coţcării, ba mai erai şi turnător.

Doctorul o salută ceremonios pe tehniciană, ca şi cum nimic nu se întîmplase. Vorbele lui Gheorghe Postolea nu-l afectaseră, după cum nu-l afectase nici despărţirea de Ana. Şi-apoi, ce nevoie avusese el de o femeie care să-l iubească ? Ce nevoie avea el, în general, de una care să se aştepte din partea lui la dragoste ? Odată, fără ca Ana să-l fi întărit în vreun fel, Marin îi reproşă, plin de o răutate pe care numai neputinţa ţi-o poate da : „Tu ţi-ai făcut un zeu din mine, eu... niciodată nu-mi voi face un cult din tine“.

— Draga mea, mă bucur că te-am întîlnit ; Nu vrei să facem cîţiva paşi...

— Nu pot...

— Ai auzit ? ! scrişni Gheorghe Postolea. Şi întinse un braţ, gonindu-l : Hai, păşeşte, că-ţi rup picioarele !

— Ana ! Cum îşi permite acest domn să stingherească discuţia ta cu mine ?

Gică Postolea aruncă Anei o privire de cîine care aşteaptă doar un semn, fie spre a se gudura, fie a-l sfîşia pe acela care-i necăjeşte stăpînul, şi în ochii ei citi doar spaimă.

— Surioară ! fi vorbi el la ureche. Dacă vrei, plec. Eu am vrut să ştii cine-i guşteru.

— Să plece el ! Tu ești bărbatul meu ! se agăță ea de brațul lui Postolea.

Mafoame trecuse prin multe, în viața lui chinuită, și de cele mai multe ori făcuse față unor situații destul de grele, însă emoția de-acuma îl năucise într-atîta, că se pomeni chiuind. Pe urmă, a îngenuncheat la picioarele lui Vîrcoleanu și l-a implorat :

— Du-te, Marine ! Du-te, nenică... unde-oi vedea cu ochii... că eu, de-acuma sînt orb de-atîta lumină, și mi-e să nu te prăpădesc în flăcările din mine...

— Mă duc... o să mă duc, bîigui speriat doctorul. Rămase însă pe loc, neputîndu-se mișca.

— Du-te, frățioare ! continuă celălalt, fără să-și dea seama că îi îmbrățișase picioarele, ca și cum i-ar fi cerut iertare pentru ceea ce se putea întîmpla.

— Ridică-te ! interveni tehniciana.

Postolea tresări. Se uită la ea și se ridică.

Simțindu-se apărat de puterea pe care femeia o avea asupra lui, cum și de dorința de a se retrage onorabil, doctorul fu îndemnat să spună :

— Vezi bine, domnule, este total nepotrivit și umilitor să-mi cerșești dragostea pe care această doamnă n-o are și n-o va avea... decît pentru mine. Ceea ce ai dumneata... acum... sînt gunoaiele pe care eu le-am azvîrlit... după...

Doctorul n-apucă să-și termine fraza, fiindcă, în secunda aceea, infatuarea i-a rupt orice legătură cu pămîntul, și stătea agățat de pumnul lui Postolea, care-l ținea peste zidul digului.

— Lasă-l ! strigă Ana.

Și Postolea îl lăsă... în mare. După aceea o măsură cu o privire neprietenoasă, bodogănind :

— Și tu ești la fel ca ăsta !

Apa nu era prea adîncă, așa că doctorul reveni curînd pe dig, scuturîndu-se cu dezinvoltura unui cîine care a făcut baie, fără voia lui.

Gheorghe Postolea izbucni în rîs, cînd doctorul trecu pe lîngă el, privindu-l disprețuitor, iar Anei, declarîndu-l sentențios :

— Doamnă, înfrunt ridicolul de teama melodramei ! și porni grăbit spre mal.

— Cum ai făcut asta ? ! îl dojeni Ana pe Mafoame. Bărbatul se uită lung la ea, apoi îi spuse :

— Dacă nu ți s-ar fi dus sîngele în ghețe, făceam și cu tine la fel.

— Nu mai îmi placi, ești o brută !

Postolea o privi lung, spunîndu-i parcă : „Asta-i tot ce-ai înțeles din ce se petrece cu mine ?“.

— Auzi, surioară ? Du-te după ăla, că tare mult semănați ! adăugă el într-un tîrziu.

— Te-am crezut prieten...

— Ți-am fost și prieten... și bărbat. N-ai spus tu asta ? și rîse amar. Dacă pentru ăla cădeai din picioare, cînd te-am cules din tren, vai dă mama care te-a făcut ! Da' nu te las ăluia, că te prăpădește... Habar n-ai ce japiță e !

Tehniciana privea spre capătul dinspre mal al digului.

— A căzut ! strigă ea, arătînd într-acolo.

El îi urmări privirea și-l descoperi pe doctor, prăvălit lîngă o stîncă. Se smulse din loc și alergă într-acolo. Ana privea, încremenită de spaimă, apropierea lui Postolea de doctor, socotind că în următoarele clipe Marinică Vîrcoleanu avea să fie sfîrtecat. Dar, spre marea ei mirare, presupusul agresor se lăsă pe un genunchi, scoase o batistă, se aplecă peste parapet, o udă în mare și prinse a șterge chipul omului de lîngă el.

— E grav ? întrebă Ana, înspăimîntată, cînd se apropie de cei doi bărbați.

— Pe dracu ! S-a zgîriat de o piatră și... Așa-i, mă ? strigă Postolea doctorului.

Marinică Vîrcoleanu gemu.

— Zi, mă ! zi ceva. Doar nu vrei să înnebunesc... După cîteva minute doctorul deschise ochii... „Mort a fost, și-a înviat ! Pierdut a fost, și s-a aflat !“ exclamă Gică fericit. Păi bine, bă... Marinică, să-mi faci tu, mie, bătaie dă joc la inimă ? Dă ce, bă, frățioare ! Dă dragoste, hai ?

— Poate, murmură doctorul.

— Păi... dacă-i din suflet, că te-a găsit damblaua, află, bă, că doamna a zis că-s omul ei, așa, dă chichi... Este tovarășă tehnician ?

Ana observă lacrimi care se prelingeau pe obrajii lui Gică, în ciuda unei veselii căznite pe care voia să o afișeze.

— Uite, tovarășa tehnician e aici, și abia așteaptă să te ridici... continuă Postolea. Hai, dacă vrei, mă duc să caut o mașină...

— Domnule, bîlgui doctorul, într-un tîrziu. Sînteți foarte amabil, dar... dar nu vă cunosc...

— Chiar așa ! De unde să mă cunoașteți dumneavoastră ? Eu vă știu de medic, în Constanța, da' dumneavoastră... de unde să mă țineți minte ?

Ana Costea nu mai știa ce să creadă, fiindcă Postolea îi spusese despre doctor că stătuse cu el în penitenciar. Și nu era el omul care să mintă. Atunci, de ce oare, în clipa aia, se arătă a-și recunoaște eroarea ? Ba... mai și plîngea. Se simțea vinovată de toate cele întîmplate, mai ales pentru că, în tulburarea ei pricinuită de apariția lui Vîrcoleanu, încercase atît de stupid să se apere de el, spunîndu-i că cel de lîngă ea era bărbatul ei, adică omul pe care-l alesese, după

despărțirea lor. Acuma, în urechi, prinse a-i răsună chiotul de mai înainte al lui Postolea, și se cutremură, dîndu-și seama cît de mult o iubea. Sigur, grija purtată fostului coleg de penitenciar nu era decît penitență la altarul nenorocului său. Vru să-i mîngîie buclele din care apa încă se mai scurgea, amestecîndu-se cu lacrimile ce-i curgeau pe față. Întinse mîna, însă, fără să-și dea seama de ce anume, și-o retrase.

Vîrcoleanu se retrase puțin, sprijinindu-se într-un cot, apoi scoase din buzunarul de la piept un stilou și murmură :

— Domnule, aveți un petic de hîrtie ! Vreau să vă notez telefonul și adresa mea... Sigur, a fost o neînțelegere... Și doresc să vă fac dovada iertării... ca drept credincios ce sînt...

Tehniciana rămase cu privirea ațintită asupra stiloului pe care îl recunoscuse, după o mică defecțiune a capacului, ca fiind cel ce-i dispăruse atunci cînd fusese ultima dată la Constanța.

— L-ai uitat la mine, luna trecută, cînd m-ai vizitat, se grăbi să-i explice doctorul.

— Hopaaa ! exclamă Postolea. Ia scoală mata, că tot așa făceai și cînd erai la pripon.

Căută privirea Anei, vrînd parcă să-i ceară iertare că puterile îl părăsiseră și redevenise cel dinainte, dar Ana Costea părea să nu-l observe, spunîndu-i doctorului :

— Mi-a fost furat !

— Posibil să ți-l fi luat Ciufi. E o hoată, domnule, zise el lui Mafoame, ca și cum l-ar fi luat martor al nevinovăției sale. O nenorocită, una pe care o țin prin preajma mea, dîndu-i impresia că-mi este de mare ajutor, așaa... știți... ca să n-aibă impresia că îi dau de pomană.

— Ce ți-a mai prăduit, surioară ? se interesă Gheorghe Postolea. Și, pentru că ea tăcea, îl întrebă direct pe doctor : Zi bă, că dacă nu, te fac eu de zici ! Il înșfăcă de o mîneacă a hainei, și continuă : Adu-ți aminte, bă, că te-am mai făcut eu să-i dai înapoi lui Filică Cacabeci, drumeții ăia din antilopă, pe care-i învățai tu să meargă la plimbare, cînd aveai vorbitor cu litera ta... Scoate tot, că ți le-ntorc pă dos, morții mă-ti ! Scuzați, tovarășă tehnician, da' altfel nu pricepe că-i groasă, și iar să dă mare.

— Gică, hai ! interveni Ana și, luîndu-l de braț, porniră spre centru.

Într-un tîrziu, Postolea o rugă să se oprească.

— De ce ? îl întrebă ea.

— Așa ! Vreau să mă dumiresc dă ceva... și dacă nu-ți văd ochii...

Ana îi susținu privirea, apoi zîmbi trist.

— Ei, te-ai dumirit ?

— Da, răspunse el, sec. Și-i făcu semn că era gata să-și reia drumul.

Ana refuză, însă, să facă măcar un singur pas, cerîndu-i să-i mărturisească la ce concluzie ajunsese. Postolea se uită către mare, urmări cu privirea zborul unui pescăruș și, după o vreme, răspunse :

— Aveam... acolo, pe unul de prin Ardeal... Ilva Mică... sau cam așa ceva. S-a luat de el, odată, unul care se dăduse mare, adică... mă rog, făcea pe grozavu și... din una în alta, ardeleanul l-a încuiat, l-a... ce mai ! L-a pus cu botul pe labe. După aia, tot ăla care făcea pe grandele i-a zis că el are școală și minte mai multă, dar cel din Ilva Mică i-a strigat în față : „Dom'le dragă, oi avea dumneata minche multă... să știi ghe la minie... că nu-i tătă prea bună !“. Acușica... supără-te, dar asta cred eu despre tine.

Rîseră amîndoi și își reluară drumul.

La o intersecție, niște muncitori care asfaltau șoseaua mîncău salam, ceapă și rupeau cu nădejde dintr-o pîine mare, de casă.

Cei doi se priviră și înghițiră în sec. Le era tare foame.

Cînd ajunseră în dreptul restaurantului, Mafoame îi spuse Anei pe un ton poruncitor :

— Rămîi aici și m-așteaptă.

Ana încuviință, supusă. Gică intră, zăbovi cîteva minute, după care reveni, triumfător, ținînd într-o mînă o sticlă cu apă minerală și în cealaltă un pachet.

— Hai înapoi !

Ținăra femeie îl urmă cuminte, fără să încerce măcar să afle de ce anume.

Se întuneca.

— Aici n-o să te vadă nimeni, așa că poți mîncă în voie, spuse Postolea de-ndată ce se aflară lîngă mare. Puse sticla pe stîncă din fața lui, apoi desfăcu pachetul în care se aflau niște cîrnați, o bucată de brînză, o ceapă vineție, gata curățată, și o pîine. Se uită mîndru la însoțitoarea lui, de parcă i-ar fi strigat : „Vezi ce de bunătați am adus ?“ și o invită să se așeze lîngă el.

Ana era atît de emoționată, că nu izbuti să spună decît că îi era sete. Gică apucă dopul de metal cu dinții și-l smulse.

— Bea, surioară... Luam eu și vin, da' mi-am zis că o să crezi cine știe ce despre mine, așa că...

Rupse pîinea în trei bucăți, fărîmă ceapa cu pumnul și așteptă ca ea să înceapă să mănînce.

Tehniciana apucă o bucată de pîine, apoi, surprinzîndu-i privirea, rămase cu mîna așa cum o dusesse spre gură :

— Nu ești supărat ? întrebă ea. Nu mai ești supărat pe mine ?

Bărbatul ridică din umeri, apoi smulse miezul din bucata lui de pîine și-l aruncă unui pescăruș care căuta zadarnic de mîncare, obișnuit să găsească pe plajă ceea ce rămînea de la turiști.

— Și nu te mai uita așa trist la mine, că...

Ana începu să mănînce, socotind că purtarea ei îl iritase.

Mafoame înfulecă lacom un cîrnat și o bucată de pîine, apoi luă miezul cepei și i-l oferă ei.

— Asta-i tot ce-i mai bun : e inima !

— Cînd te vede omul, mîncînd, nu se poate să nu i se facă foame.

— Ehe, am o foame veche surioară... Și de asta n-or să mă lecuiască nici ei, doctorii ăia mari ca...

Ana izbucni în rîs, mușcă cu poftă din ceapă și își umplu gura cu brînză și pîine.

— Cum naiba ești tu construit ? îi zise cînd termină de mestecat. Uite-așa, pe nesimțite, mă faci să pricep că niciodată n-am știut ce înseamnă o bucurie adevărată.

— Numai cînd ți-e foame simți gustul pîinii, și numai cînd ți-e sufletul însetat, îți bei și lacrimile, dacă ești om și... dacă poți plînge.

Ea îl privi lung și, fiindcă nu izbutea să deslușească prea bine spusele lui, încetă să mai mănînce.

— Ia apă, surioară, că lacrimi... ai băut destule. Acuma te cunosc eu, mai bine de cum te știi chiar tu.

Ana bău cîteva înghițituri.

— Bea dă te satură ! P-ormă vreau și eu să beau, că nu mai pui tu gura pe sticlă după mine.

— Ți-am spus eu că ai un cap prost și creț ! ripostă ea, și începu din nou să mănînce. Știi, am putea veni

în fiecare seară, aici, să aducem cîte ceva pentru pescăruși. Ce zici ?

El își azvîrli bucata de pîine din mînă și o privi mirat.

— Ai tu suflet și pentru zburătoarele astea ? Mai ai tu suflet și pentru altcineva, decît pentru...

— Pentru tine ! îl întrerupse ea.

— Așa-i că-ți sînt prieten ? continuă Mafoame, surîzînd ironic.

— Ești ceea ce vrei !

— Păi, se arată el derutat, eu...

— Am spus : tu poți însemna pentru mine ceea ce vrei tu să însemni. Și, cu asta, am terminat ! Prea multe explicații strică...

Gheorghe Postolea se ridică în picioare și-o țintui cu privirea.

— Da... nu-ți iei vorba înapoi ? întrebă apoi, parcă speriat. Și cum ea se încruntă, se precipită mai departe : Gata, știu ! Creț și prost... Se aplecă, adună resturile de mîncare și murmură : Dacă vrei, hai să ducem astea pentru o nenorocită de cățea care a născut într-un șopron părăsit.

— Mergem.

— Să știi că asta-i taman pe lîngă dom' Bibicescu...

— Atunci, te duci singur, iar eu merg la Lia. De mîine dimineață intră... în scenă, și trebuie să mai repet cu ea.

S-au despărțit.

O vreme, Gheorghe Postolea rămase țintuit locului, urmărind-o cu privirea pînă cînd Ana Costea s-a pierdut în depărtare. Ros de gelozie, încercă să se liniștească, spunîndu-și că nu avea a se teme din pricina neisprăvitului ăla de Marin Vîrcoleanu care,

oricît de doctor ar fi el, tot o pocitanie și o jigodie rămîne. Răsufală oarecum ușurat, dar numai după cîteva secunde retrăi clipa cînd Ana, văzîndu-l pe medic la pămînt, se arătase mai mult decît îngrijorată. Sigur, el, Gheorghe Postolea, n-avusese de-a face cu multe femei, dar atîta lucru nu era prea greu de înțeles. Ana îl iubea, îl mai iubea încă pe Vîrcoleanu, de care se simțea legată prin acele fire nevăzute, dar mai tari ca lanțurile, că lanțurile îți priponesc doar mîinile și picioarele, pe cînd legăturile alea o ținneau pe ea cu mintea și cu inima lîngă doctorul-escroc, ehei ! Alea îi zălogiseră gîndurile. Și asta, chibzui el, era mult mai al dracului ca oricare altă legătură a cuiva cu altcineva. Și, din nou încercă să se liniștească, amăgindu-se că tînăra femeie dorea sincer să se rupă din mrejele ăluia despre care își dăduse ea seama că nu o merită, și că cea mai bună dovadă că așa stăteau lucrurile fusese aceea că ea îl recomandase medicului „bărbatul meu“. Însă imediat își aminti că după acel strigăt, că strigăt fusese recomandarea aia, și încă unul disperat, Ana se aplecase cu dragoste (da, da, cu dragoste !) să oblojească zgîrie-tura de pe colțurile unor buze care rostiseră cele mai multe minciuni din cîte s-au pomenit vreodată. Ehei ! Și-acuma, îi spune lui, Gică Mafoame, uns cu toate alifiile, că poate fi pentru ea tot ce dorește el să-i fie. Haida-de ! Și-a găsit ea nașul ! Că.. de iubit, o iubeste, asta... fără îndoială, dar se va retrage din calea ei, chiar de-ar fi să-și smulgă inima din piept, cu dinții ! La ce bun să stea în calea nebuniei sale, dacă ea se simte fericită cu javra aia de pungaș ? Dar gîndul că ar putea-o abandona unei rătăcirii atît de primejdioase, că Marin Vîrcoleanu ar putea-o împinge dincolo de pragul celei mai sumbre disperări,

îl făcu să se cutremure. Abia stăpînindu-și durerea ce-l cuprinsese, se hotărî să n-o părăsească și să vegheze asupra ei, discret.

Porni spre șopronul părăsit, unde se afla căteaua pe care voia s-o hrănească. Gîndul că avea să treacă pe lîngă casa lui Bibicu Bibicescu îl umplu de ură și de scîrbă. Nu-și dădea seama dacă acuma îl disprețuia pe normatorul șef mai mult pentru că era pungaș, ori pentru că se afla în cîrdășie cu medicul-escroc, dar își simțea întreaga lui vrere mistuită de o fierbinte dorință de dreptate. Ce n-ar fi dat el, în clipa aceea, să poată mîntui lumea de mincinoși, de hoți și escroci, mai ales de escroci ! Și, bine-nțeleș, să înceapă cu Marinică ! Și cu Marinică și cu Bibicu ! Da, da ! Cu ăștia doi ! Așa, să-i dea de pildă întregii omeniri, că după aia, poate că ceilalți s-or potoli.

La un moment dat, Postolea avu impresia că cineva îl urmărește. Deși nu se temea, nici din pricina întunerului și nici că cineva l-ar fi putut răpune, pieptiș, auzind la un moment dat pașii mai multor oameni în spatele său, își băgă pachetul în sîn, ca să aibă mîinile libere, și-o apucă pe prima străduță, la dreapta, oprindu-se apoi brusc, după numai doi-trei metri. Întorcîndu-se către direcția din care venise, așteptă să vadă dacă cineva avea să vină după el. Nu trecură decît vreo zece secunde, și patru gealați, însoțiți de o aschimodie de om, care-i îndemna : „Pocniți-l, omoriți-l !“, apărură după colț.

În cîteva clipe doi dintre urmăritori se aflau pe caldarîmul străzii, întinși aproape fără să mai respire. Însăimîntați, ceilalți doi au fugit ca potîrnichile. Aschimodia, care nu era altul decît Marin Vîrcoleanu, se prinse de-o șipcă dintr-un gard, implorîndu-l :

— Iartă-mă, Gicuță !

Gheorghe Postolea se apropie de el, îl scuipă și-și continuă drumul.

„Țițoasa“, așa o botezase el pe cățelușa cu pui mulți, fiindcă din pricina suptului pieptul îi atârna de pământ, îl întâmpină cu bucuria revederii, dar și cu spaimă, pentru că puii ei părăsiseră văgăuna din fundul șopronului unde se născuseră și acum porniră s-o însoțească, în primul lor drum.

„O să cer o casă cu curte, și-o să vă iau pe toți“, promise Gică, în gând. Apoi scoase pachetul din sân și-l desfăcu dinaintea cățelei, asigurînd-o : „N-ai teamă !“.

Normatorul șef își întâmpină mentorul cu nespusă bucurie.

Doctorul ceru ceva de băut.

Bibicu desfăcu repede o sticlură de Johnny Walker, ceea ce îl supără nespus pe Marin, meschinăria „pacientului“ considerînd-o drept o gravă lipsă de stimă :

— Da' una mai mare n-ai ? ! întrebă el nervos. Ori... d-alea ții pentru fețe mai simandicoase !...

Bibicu înșfăcă sticlura de pe masă și aduse alta, de 750 grame. După ce-o deșurubă, zîmbind, doctorul îi ceru să-i povestească totul, de cînd se abătuse asupra lui acel blestemat control.

După dezbateri aprofundate, în timpul cărora Vîrcoleanu întoarse lucrurile pe toate fețele, ajunseră la concluzia că Vlad Apostol era un dobitoc lesne de îmbrobodit, iar apariția Sofiei Cavaleru, pe care normatorul șef n-o chemase, cu siguranță, se datora unei indiscreții făcute de contabilul șef și speculată de o femeie „zmecheră“, a cărei vizită căzuse cum nu se poate mai bine și, deci, merita și ea, acolo, un

ce profit. Mai mult, doctorul se gîndi că, după tupeu și prezență de spirit, aceasta i-ar putea fi și lui de folos în afacerea cu medicamente expirate de cîțiva ani.

Tîrziu, cînd zorii acelei dimineți de duminică apărură la orizont, Vîrcoleanu se simți asaltat de o idee revelatoare :

— Ascultă, Bibicule ! Oi fi tu mare zmeu, dar ești mai fraier ca domnul colonel Tălîmbu, de pe vremea lui Pazvante Chioru, ăla de-a pierdut o bătălie fiindcă a așteptat mai întîi să-și mănînce penele, și p-ormă a dat alarma. Hă-hă ! rîse el prosteste. Și continuă : Uite, îți zic, dar să fii sincer... și să recunoști că toată viața nu ți-ar fi trecut prin minte o chestie d-asta.

Incitat, normatorul șef era numai ochi și urechi.

— Nenică, treaba e cum ți-o servesc eu : aia dă s-a dat madamme Cavaleru n-avea de unde să știe vrăjeala ta cu contabilul șef, decît de la ăla, că în privința ta, sînt sigur, nu te trezești vorbind singur, de nebun, pe stradă.

— Asta ți-am spus și eu, preciză Bibicu.

— Adevărat, dar ce-o s-auzi d-aici încolo, o să-ți tulbure mințile. Dacă aia a aflat de la dom' contabil șef de tărășenia ta cu fictivul Gigi Cavaleru, fii convins că e blat cu el, și amîndoi vor să împartă șpaga, frățește.

Normatorul șef chibzui o clipă, apoi declară :

— Ești genial, doctore ! Mai ales, dacă ținem seama că aia știe și fila, și numărul curent unde se afla înscris pe statul de plată răposatul ăla...

— Le dai și tu ce le-oi da, și cu asta, basta ! Important este că s-au dat de gol ! Vor bani, dă-le bani, dar nu te arunca la prea mult. Țasta e un amărît, și s-ar putea mulțumi cu o mie-două... Că știi vorba

mea : „Nenorocirea vine atunci cînd ce ai stricat nu se mai poate repara cu bani“. Aşa că... nu te împotrivi la cheltuială, Bibi ! Dai, şi scapi...

Normatorul părea că nu îşi mai poate urmări interlocutorul. Revelaţia pe care i-o făcuse, aşa, dintr-o simplă trăsătură de condei, cum că Sofia Cavaleru era părtaşă cu contabilul şef, îl năucise. Dovada cîrdăşiei dintre ea şi omul care-i controla activitatea era evidentă. Sofia Cavaleru nu putea afla nici fila din statul de plată şi nici numărul curent la care figura Gigi, decît cu ajutorul contabilului şef. Şi, pentru că nici măcar nu-i trecuse prin minte o asemenea judecată care, acum, i se părea atît de elementară, normatorul şef se simţea strivit de personalitatea mentorului său. Într-un tîrziu, nemai-putînd îndura, mărturisi doctorului propria-i micime :

— Pe zi ce trece mă simt tot mai neînsemnat, faţă de unul ca tine.

— Fiindcă nu judeci, nu asociezi, nu confrunţi datele problemelor, într-un cuvînt, ţi-e lene să gîndeşti !

Bibicu înghiţi în sec, încovoindu-se dinaintea acelor vorbe de ocară, ca sub loviturile unui bici.

— Îţi închipui, continuă Vîrcoleanu, că eu o să te dădăcesc toată viaţa ? Crezi că eu n-am problemele mele, încurcăturile mele ?

Normatorul şef tresări şi, neputîndu-şi stăpîni surpriza, bîigui :

— Tu ? Tu să ai încurcături ?...

— Da ! Fără îndoială, că dacă îmi lipsesc... adică... mi-au lipsit nişte medicamente pe care le-am vîndut cînd erau încă valabile, dar acum... le-am înlocuit cu altele al căror termen expirase de doi ani, ce să fac ? Am cumpărat şi eu cu ce am găsit... nu ?

— Păi, da ! se arată Bibicu de acord, dar glasul său trăda o vădită îngrijorare, pentru că doctorul, avînd probleme, nu mai avea timp să gîndească cu destulă eficiență și pentru el.

— Mă, Bibi, ești incapabil să înțelegi. Auzi ? Cum dracu' să-ți ceară omul o soluție, un sfat, cînd tu pari surd la tot ce nu te privește pe tine ?

— Dar nu sînt un egoist !

— Știu ! Ești doar un găinar. Și, bagă la cap ce-ți spun : Dacă vei continua astfel, mi-e teamă că, într-o zi, voi începe să te evit.

— Nu vreau să te supăr...

— Atunci... lansează-te într-o afacere de zile mari ! Te voi ajuta. E timpul, Bibi ! Apoi, cînd să iasă pe ușă, mai aruncă o privire discipolului său, rugîndu-l : Dacă nu-ți cer prea mult, și ca să mai pot veni la tine, nestingherit, alungă cățeaua care s-a pripășit la cîteva curți mai jos de casa ta. O știi ?

— Sigur că da ! A și fătat, de vreo săptămîină-două. Am în casă verde de Paris. Îi mierlesc pe toți ! Mîine îi vezi cu burțile în sus, mama lor dă javre !

— Mulțumesc ! spuse doctorul, arătîndu-se recunoscător.

Vîrcoleanu plecă singur la gară, fiindcă — socotea el — lucrurile aveau să decurgă mult mai bine dacă lumea îi va vedea cît mai puțin împreună.

Rămas singur, Bibicu pregăti ceva de mîncare, își umplu un pahar cu vin și puse ibricul pe foc. Se simțea tare obosit și, după o cafea zdravănă, avea să doarmă ca după ceai de mac.

Nu apucă să ia prima gură, că soneria de la intrare prinse a țîrîi prelung, răuprevestitor. Normatorul în-

jură de toți sfinții pe cine-i tulbura dimineața aia de duminică, mohorîta ca și sufletul lui.

Se ridică de la masă, hotărît să nu deschidă. Privi lung spre fereastră și desluși figura unei tinere femei, blondă, cu o siluetă ca de manechin, care ținea într-o mînă o geantă de tipul celor folosite cîndva de voiajori. Încercă să-și amintească dacă o mai văzuse vreodată. Nu ! Hotărît, n-o văzuse niciodată, nici măcar în casa lui Marinică, unde puteai întîlni tot felul de oameni. Atunci, înfiorat de neliniște, prinse a se întreba dacă nu era vreo fictivă mai de demult, însă nici în acest context nu izbuti să-și facă lumină în minte. Și s-ar mai fi gîndit el și la alte împrejurări și la alte locuri, dar soneria începu să zbîrnie din nou, mai insistent, ceea ce îl irită nespus, ba chiar îl și tulbură.

Deschise ușa, nervos, gata să-i spună tinerei femei că a greșit adresa, dar deîndată ce se află dinaintea ei, aceasta lăsă geanta să-i cadă din mînă și, entuziastă pînă peste poate, i se aruncă în brațe, strîgînd veselă :

— Bibicule, am sosit !

Sufocat, uluit, doborît de oboseala nopții petrecute cu Vîrcoleanu, căruia a trebuit să-i țină companie la băutură, normatorul șef era gata să se prăbușească. Reuși totuși să balmăjească ceva, în semn de nedumerire, apoi chiar să se elibereze din efuziunea brațelor ei, care păreau destul de vînjoase. După aceea mumură stins, ca o spovedanie în ceasul de pe urmă :

— Doamnă... domnișoară... tovarășă... tovarășico... nu vă cunosc, nu v-am văzut în viața mea ! Să moară mama !

Femeia își relua valiza, îl apucă pe Bibicu Bibicescu de un braț și, pe un ton poruncitor, îi spuse :

— Hai în casă !

Bibicu o însoți docil. Era atît de uluit, încît simțea că, în curînd, avea să-l părăsească puterile și se va prăbuși. Singura lui dorință, în clipa aceea, era să se așeze pe un scaun ori chiar să se lungească pe patul lui, sub baldachinul cel galben și odihnitor.

Ajunși în sufragerie, tînăra își puse geanta de voiaj pe scrin și închise ușa, după care, pe un ton ce nu mai putea ascunde o mare bucurie, zise :

— Mare șmecher ești, Bibi ! Cum văd, mă așteptai cu masa pusă... Eram sigură că o să te interesezi la gară și, aflînd cînd sosește trenul, o să-mi pregătești măcar o cafea.

— Madame, eu, încercă Bibicu să se explice.

— Iubitule, te-ntreci cu gluma ! nu-i dădu răgaz femeia. Oi fi tu pișicher, dar și eu sînt de la Ploiești !

Nimic nu l-ar fi mișcat mai mult pe normatorul șef, ca pomenirea orașelor Ploiești și Brăila, fiindcă pentru el, primul avea semnificația inteligenței, iar cel de-al doilea, supercalificarea în jocul de table.

— Sînteți din Ploiești ? se arătă el fascinat de ceea ce aflase.

— Întocmai.

— Și totuși, repet, nu vă cunosc ! își reveni el din admirația căreia îi căzuse pradă cîteva clipe.

Tînăra femeie îl sili să se așeze, apoi, luînd oarecare distanță de el, vorbi răspicat :

— Ori faci pe prostul, ori îți bați joc de mine ! Eu sînt Nina ! Auzi ? Ni-na ! ! !

— Care Nina ?... întrebă surprins normatorul.

Covîrșită de stupoare, femeia îl privi lung, apoi, ca și cum ar fi înecat-o plînsul, răspunse :

— Nina... soția ta.

Normatorul șef se lăsă pe spate, pînă căzu, cu scaun cu tot. De-acolo, de jos, cu un ultim efort, murmură :

— Am trăit s-apuc și clipa asta ! Apoi, ca prin minune, se ridică brusc și, luînd aerul unui scos din minți, urlă cît îl ținu gura : Soția mea ? !

— Da, șopti tandru Nina, care nu era altcineva decît Lia Bold, tehniciană și artistă amatoare în echipa condusă de colega ei, Ana Costea.

Bibicu o privi de parcă atunci îi descoperise prezența în camera lui și zîmbi împăcat cu soarta care îi hărăzea să se bucure de trăirea fiecărei minciuni născocite de el, spre derutarea contabilului șef, Vlad Apostol.

— Mă rog, madamme, să zicem că ești nevastă-mea. Ceea ce nu pricep, însă, este... cum ai aflat adresa mea ?

Perfect instruită, Lia jucă momentul, cum nu se putea mai bine. Arătîndu-se mînioasă, declară sentențios că fericirea lor conjugală avea să se destrame, în condițiile unei purtări jignitoare, de care el făcea dovada, clipă cu clipă.

— N-ar trebui să te porți așa, îl dojeni ea. M-ai luat de nevastă, căsătorindu-te cu mine, încă de pe vremea cînd eram pe băncile școlii...

Se opri, descumpănită că uitase rolul ce-l avea de jucat ; după cum o învățase Gică Mafoame cînd, în prezența Anei, i-a spus : „Nu strîmba din nas la vorbele mele, că dacă-i vorbești altminteri, te ia de fraieră. Ăștia nu știu de frică decît cînd vede pe unul mai priceput ca ei, mergi la sigur și dacă te pierzi nițel, nu-l lăsa să simtă că ți-a căzut biciul din mînă, că atuncea te dă de-a dura. Țipă, dă-i o labă, dă cu pumnul în masă, fă ceva ca să ai vreme, dacă de asta

oi avea nevoie. P-ormă... ia-o de la început". Lovi cu pumnul în masă și strigă :

— Ticălosule ! Te prefaci că nu-ți mai amintești de mine ? ! Îi veni să rîdă din pricina jocului grotesc, dar izbuti să se abțină. Se simțea iar stăpîna pe situație, și avea de gînd să profite de uluiala în care-l cufundase, așa încît continuă : Bibicule ! Te-am urmat ca orbul lumina și n-am avut nimic mai presus de amorul nostru. Te-am îngrijit, ți-am dat hapuri de ficat de două ori pe zi, ți-am oblojit șalele. Și, ca dovadă a devotamentului ce ți-l port, iată, am cumpărat și acum o sută de pliculețe cu ceaiuri din ierburi, plante și buruieni, ca să nu-ți lipsească. Apoi, plîngînd, îi mîngîie, sfioasă, o mîneacă a hainei.

Normatorul șef sări ca ars și fugi la fereastră.

— Nu vă cunosc, nu vă recunosc ! bîlguie el.

Nina păru să nu-l fi auzit, fiindcă continuă să-și depene firul... amintirilor :

— Am venit după tine, ca puiul după mamă, mi-am deschis sufletul meu neprihănit, dinaintea ta, ca un ghiocel la prima rază de soare. Nu mă arunca în brațele deznădejdei, fiindcă tu încă n-ai fost femeală, ca să cunoști pînă unde poate merge răzbu-narea sexului gingaș !

Disperat, Bibicu încercă să se elibereze, neîndrăznind însă nici o brutalitate, pe cît putu, servindu-se de gemete, icneli și scîncete, asemenea unui copil plictisit de prea multă dragoste a bunicii sale.

— Dragostea mea, ești tare bolnăvior, dacă ai ajuns să nu-ți mai recunoști soția !...

— N-am soție ! N-am avut niciodată soție !

— Da, da ! Ești tare bolnav...

— Niciodată n-am fost bolnav !

— Și mai grav, nu-ți dai seama...

— N-am soție, n-am fost bolnav !

Lia Bold își desprinsese mâinile de pe el și-l întrebă cu cea mai firească mirare :

— Bibicule ! Dacă nu ești bolnav, de ce m-ai chemat ?

— Madame, ești nebună ? ! Madame, nu am auzit în viața mea de 'mneatale. Nu te-am chemat !

Atunci ea deschise poșeta și scoase o telegramă confecționată de ea, pe care o flutură pe dinaintea lui, arătându-se indignată.

— Dar asta ? !

Normatorul șef privi aiurit la telegramă și rosti, incoerent :

— Văd... însă... jur, eu nu...

— Ce, nu ? întrebă ea. Cred că nu mi-am autoexpediat telegrama asta. Și tînăra citi conținutul, rar, apăsînd pe fiecare cuvînt : „Nina, vino urgent. Stop. Sînt foarte grav bolnav. Stop. Bibicu“ !...

Normatorul șef întoarse fața la perete și se tîngui :

— Doamne, nu mă lăsa ! Sfîntă zi de duminică, ce-am făcut ? ! Apoi, pradă unei revelații, veni cu pași repezi spre Nina : Îmi puteți spune... cam pe unde locuiți ?

— Desigur ! răspunse ea, mimînd bucuria speranței, că, în sfîrșit, el avea să-și amintească totul. Ploiești, strada Cuza Vodă, numărul 579. Eram la mama, Bibicuțule ! La Paula, mămica mea...

Așadar, contabilul șef expediase telegrama, gîndi normatorul șef. Dar, Ploieștiul... Ce se întîmplase cu Ploieștiul ? Își ieșise cumva din matcă ? Și strada Cuza Vodă, la fel ? Adevărat, nu mai trecuse prin orașul acela de vreo zece ani, dar... să se fi petrecut

oare o asemenea extensie urbanistică ? Și-apoi, Nina... Paula... localitatea... Nuuu ! Prea multe coincidențe ! De ce nu-l avea pe doctorul lângă el ? Ce bine i-ar fi prins un sfat de-al lui. De ce plecase așa de repede ? Își aminti însă, că și acesta avea încurcături, și asta îl întristă. Se hotărî să-și rezolve singur situația :

— Uite ce este, drăguță ! începuse deodată Bibicu. Nu te cunosc, nu te-am văzut, nu te-am chemat ! E bine ? !

Tînăra femeie ezită cîteva clipe, apoi întrebă :

— Cum rămîne cu telegrama ?

— Vrei să zici că ai venit la... cerere ? !

— Exact !

Bibicu se scotoci prin buzunare și scoase două hîrtii de cîte o sută de lei :

— Ține ! spuse el, dîndu-i banii. Și se grăbi să-i explice : Una e pentru tren... ailaltă sută pentru deranj. Și acuma, valea, că vreau să mă culc !

Lia Bold nu dădu nici un semn că ar fi fost dispusă să-l părăsească. Merse spre fereastră, privi în stradă, unde cîteva dintre membrii echipei de teatru amator se aflau gata să intervină, dacă ea ar fi avut nevoie, ori n-ar fi apărut la geam din zece în zece minute. Își petrecu mîna prin păr, semn că totul era în ordine, pînă cînd contabilul șef avea să-i vină în ajutor. Dar, pînă atunci, mai era ceva vreme, fiindcă, deși duminică, Vlad Apostol și alți doi funcționari de la contabilitate cercetau minuțios activitatea oglindită în scriptele biroului normări, condus de Bibicu Bibicescu.

Lia reveni lângă pretinsul ei soț și își mărturisi îngrijorarea :

— Iubirea mea, ia-ți banii înapoi. Nu te pot abandona așa... fără să te îngrijesc măcar. Cred că tot răul îți vine de la vechile tale crize hepatice și de la insomnii. Scoase din poșetă un plic din care răsturnă pe masă câteva pastile. Bibi, în numele mării noastre iubiri, ia un bulin !

Lui Bibicu îi fulgeră deodată prin minte o idee, pe care se grăbi s-o pună în practică :

— Să vină pompierii ! Salvarea ! Ajutooor !!! strigă el cît putu de tare.

Lia Bold nu se arată îngrijorată de această ieșire. Se apropie iar de el și-l rugă să-și ia medicamentul.

Normatorul șef fugi, ca și mai înainte, zbierînd că n-avea de gînd să facă pe voie acelei femei care voia să-l ucidă prin otrăvire.

Și, în timp ce disperarea puneă din ce în ce mai mult stăpînire pe el, care vedea că nimeni nu-i vine în ajutor, ușa dinspre vestibul se deschise, iar în prag apăru contabilul șef.

Vlad Apostol rămase o vreme tăcut, privind scena de urmărire, apoi se adresă gazdei :

— Ce s-a întîmplat, domnule Bibicescu ? Am văzut ușa de la intrare larg deschisă, am auzit strigăte și iată-mă venit în ajutorul dumitale.

— Se simte rău, domnule, încercă Nina să-l scuze.

— Mă numesc Vlad Apostol, și sînt coleg cu domnul Bibicescu, la combinatul agroindustrial, de aici, se prezintă contabilul șef.

Nina zîmbi politicos și-i întinse mîna.

Privirile lui Bibicu oscilau de la unul la celălalt, cu regularitatea unui pendul de mare precizie.

— Nina Bibicescu ! se prezintă tînăra femeie, jenată parcă de împrejurarea penibilă, în care era nevoită să facă cunoștință cu un coleg al bărbatului ei.

— Soția dumnealui ! exclamă Vlad Apostol. Sigur, trebuia să vă fi recunoscut din descrierea atât de frumoasă și amănunțită a domnului Bibicescu, se grăbi contabilul șef să-și repare, chipurile, mirarea. Soțul dumneavoastră mi-a vorbit foarte mult despre dumneavoastră, despre dragostea ce v-o poartă, despre fericirea căsniciei dumneavoastră. Și, arătându-se oarecum jenat, adăugă : Vă rog să primiți mulțumirile mele, deși ar trebui să vă felicit... pentru promptitudinea cu care ați răspuns telegramei pe care... știți... chiar eu v-am trimis-o.

— Era de datoria mea, răspunse Nina. Și-apoi, iubirea ce i-o port m-ar fi readus acasă chiar și fără acest apel...

Contabilul șef plescăi din limbă, în semn de admirație :

— Acum îmi dau seama, cu-adevărat, că dom' Bibicescu are pentru ce să vă adore.

Urmă un oftat sfârșietor, din pieptul femeii care, după o presupusă despovărare, izbuti să precizeze :

— Mă adoră, dar... nu mă recunoaște !

— Ei, cum așa !

— Vreau să-l îngrijesc, vreau să-l știu sănătos, dar el refuză tratamentul și, spre a se echiva, zice că nu m-a văzut în viața lui. Cred că vă dați seama ce copilăros procedează, sperînd că la adăpostul unei pretinse amnezii aş putea renunța să-i acord asistență medicamentuoasă, în pastile și prafuri care, dincolo de a nu fi nocive, sînt curative !

De-ndată ce află toate astea, Vlad nu se putu abține să nu atragă atenția normatorului șef, la ce primejdii își expunea sănătatea, și se grăbi să-l sfătuiască :

— Nu mai ezitați nici o clipă ! Luați pastilele care vă sînt atât de necesare. Mai mult, cred că puțin re-

gim alimentar, bazat pe fructe, legume și zeamă de compot ar restabili imediat buna dumneavoastră dispoziție.

— Bine-nțeleș, aprobă Nina. Și, adresându-se mușafirului, continuă ; Ați văzut și dumneavoastră la ce crize de nervi duce afecțiunea lui hepatică, rebelă și încăpățînată.

— Am văzut, confirmă Vlad.

Apoi luă un bulin și porni spre Bibicu, rugîndu-l și el :

— Hai, dragul meu, ia-l și fă-te sănătos !

Acesta luă o pastilă și, disperat, întrebă :

— Ce-aveți cu Bibicu ? !

— Nimic, dragule, îi spuse grijulie Nina, care-i pregătise ceaiul și-i făcu patul ca pentru noapte.

Resemnăt, Bibicu plecă în dormitor și își îmbrăcă pijamaua. După ce își trase pe deasupra un halat de casă, reapăru în sufragerie ca să-și bea ceiuțul de sunătoare, sub privirile binevoitoare și grijulii ale soției sale și ale lui Vlad Apostol.

După ce normatorul șef isprăvi și ultima picătură, contabilul șef felicită prietenos fericitul cuplu și plecă.

Era nerăbdător să împărtășească, celor care îl așteptau afară, măiestria și talentul de interpretă ale Liei Bold.

Trebuie o carte de vise

Ajuns în stradă, Vlad Apostol iuți pasul pînă la încrucișarea cu șoseaua care ducea spre parcul de joacă al copiilor, din imediata apropiere.

La intrarea în parc, el a fost întîmpinat de Ana Costea și de Gică Postolea, amîndoi explodînd într-un : „În sfîrșit !“, după îndelunga și încordata lor așteptare.

Contabilul șel le istorisi cele petrecute în prezența lui, acasă la Bibicu, și cei doi traseră concluzia că Lia Bold era stăpînă pe situație, normatorul șef fiind în mîinile ei, datorită marelui strateg — SURPRIZA.

— Odată și-odată, o să scriu eu toate chestiile astea, spuse Gheorghe Postolea, de-ndată ce porniră spre debarcader, acum, cu aspect dezolant, dacă priveai bărcile și bicicletele nautice trase la mal, ba unele deja stivuite lîngă o magazie, gata de iernat.

— Ia te uită ! exclamă Mafoame. Parcă-s niște oameni care și-au încheiat socotelile cu lumea și acuma

nu mai așteaptă decît să le pui în mînă o lumînare, ca să vadă drumul de pe urmă...

— O să învie, la vară. Așa-i întotdeauna toamna, spuse Ana și se porni să recite niște versuri în legătură cu frunzele care cad în acest sezon al anului.

Gică Postolea rămase mut de admirație.

— Dacă-ți plac versurile, mîine îți aduc un volum mare... cu niște poezii numai și numai despre toamnă, îi promise ea.

— Cîți ani avea poetul ăla, cînd a scris despre toamnă ?

Ana gîndi cîteva clipe, apoi răspunse :

— reizeci, ori chiar mai puțin.

— Ce pot să aflu eu de la unul de vîrsta lui ? Se întoarse spre ei și, luîndu-i parcă drept martori, spuse cu oarecare îngrijorare că n-avea să-l înțeleagă prea bine : Despre toamnă ar trebui să scrie bătrîni, că au trecut prin ea, iar despre iarnă... nimeni, că nimeni nu mai are gînduri după ce-a ieșit din matcă. Și eu, fraților, nu cred în zmcheriile ăloră dă vorbesc cu morții.

— Tovarășe Postolea, se arată contabilul șef sincer impresionat, dumneata trebuia să te fi făcut scriitor.

— Ehei, tovarășe ! rîse amar Gică. Mai înainte de asta... trebuia să mă fi făcut cititor, că altminteri-lea... ajung ca ăla despre care se zice că a scris mai mult decît a citit. Am cunoscut odată o femeie tare zmecheră. Zicea aia că... de ce să existe o uniune a scriitorilor și să nu fie și una a cititorilor că... oricum, mai interdependentă e prima de a doua, decît viceversa.

După ce rîse pe săturate, Ana Costea explică semnificația cuvîntului interdependență, precizînd că, în

contextul celor spuse de el, termenul potrivit era dependența.

— Vezi, tovărășelule, cîte mai am de învățat ? îi spuse el contabilului șef, de parcă Ana îl susținuse în amînarea carierei scriitoricești pe care acesta i-o propusese. Eu ziceam că întîi de toate am de citit, da' cum vezi și 'mneatale, 'nainte de orice trebuie să învăț a vorbi ca tovarășa tehnician... p-ormă să știu ce zic, și p-ormă, p-ormă... cititul și scrierea pentru alții. Auzi ? Uite, că mi-am adus aminte. Acolo... mă rog, unde am stat ăia șase ani, era unul care fura numai mărunțișuri : o rufă de pe frînghie, o pernă pusă la aer, pe fereastră, chestii d-astea... și se tot plîngea că „lucra“ din zori și pînă-n noapte, dar nu se ajungea cu banii. Și eu, și alții, i-am dat dreptate, să știți 'mneavoastră cum e cu orice marfă : o „scoți din prăvălie“, și-a pierdut valoarea cel puțin cu jumătate, însă... un grangur, șulfă bătrînă în materie de case de bani, Nelu Zbonghici, băiat de familie — tac'su fusese codoș așa dă mare, că avea grajduri dă cai alături dă vodă, la Periș — zice : „Bă, nenorocitul ! Păi cum să te ajungi dacă te ții de găinării ? Dă și tu o bombă, ca mine, ori cum dădea nea Iancu Broitman... sau Florică Florescu... sau Voinescu împreună cu Cairo, ăia dă s-au mierlit pentru o gagică, la «Dunărea»... Altminteri, ajungi să crăpi dă foame și să-ți lași oasele prin pîrnae, într-un coșciug dă patru poli“. Necăjitul ăla s-a și aruncat la treabă. Zice : „Dom' Zbonghici, — că acolo, ca și în «lumea bună», se respectă puterea și averea — merg cu 'mneavoastră. Sînt gata la datorie !“. Nelu a rîs mînzește și l-a întrebat : „Da' ce știi tu să faci ? Ai lucrat, sau măcar ai ținut în mînă o gură de lup ? Știi să folosești un lărgitor ? Ai învățat să umbli cu lampa COCA?, aia dă taie ca briciul

în oțelul caselor dă bani ? Știi să ascuți, ca doftorul, peretele unui safé, și să spui unde-i plin și unde-i gol, ca să fii singur unde trebuie dată gaura dă burghiu ? Ai și tu, acolo, barem, o legătură dă pontoarce, câteva leviere, plastilină ori ceară roșie să iei modele dă chei ? Învățat-ai, oare, să pilești o cheie plină, după model ?". Cînd a auzit toate astea, nefericitul ăla își uită dă sărăcie și spuse : „Dom' Zbonghici, dacă ai învățat toate astea, la ce dracu' te mai ții de prăduială, că puteai să te faci inginer !".

Tehniciana și contabilul șef se amuzară copios, înțelegînd că prin exemplul dat, Postolea se speriasse la gîndul că, pentru a scrie toate cîte le simțea, trebuie să deprindă foarte multe lucruri.

Își reluară drumul traversînd parcul de joacă al copiilor.

O femeie care nu părea să fi fost mama băiețelului pe care-l pălmuia brutal, fiindcă el nu voia să părăsească leagănul, unde se bucura de tovarășia altui copil, striga cît o ținea gura, că prea multă joacă strică, și că ea a obosit să tot împingă leagănul.

Gică se apropie de femeie, o salută și, cu sfială, o rugă să-l lase pe el să legene copiii, lui făcîndu-i mare plăcere.

Un tînr din apropiere interveni batjocoritor :

— Lăsați-l, doamnă, poate că vrea și el să se dea huța-huța !

Lumea din jur rîse zgomotos.

Postolea porni spre cel care-l umilise, îl prinse de mijloc și-l săltă în sus, spunîndu-i, fără răutate :

— Frățioare, te-ai jucat vreodată... așa... pînă să nu mai știi de tine ? Te-ai jucat tu vreodată, așa, să te joci și să te bucuri și să uiți pînă uiți că existi ? Și, cu o disperare cutremurătoare în glas, adăugă : Eu n-am avut niciodată, auzi mă ? ! Niciodată n-am

avut bucuria asta ! Apoi îl depuse cu picioarele pe pământ, revenind la prietenii săi, cărora le spuse :

— Iertați-mă !

Contabilul șef îl luă de braț și-i zise :

— Văd că iubești mult copiii. Uite, duminica viitoare te invit la mine acasă. Am doi băieți, pe cinste !

— Ai și jucării ? Și, fără să aștepte răspunsul, continuă : Dacă n-ai, le fac eu, că d-asta știu să fac. Las' că știu eu ce le trebuie.

După o vreme, au ajuns pe plaja unde lumea se plimba nostalgic, ca pentru a-și lua rămas-bun de la soarele grăbit să apună, ca să răsară pe cine știe ce alte tărîmuri, unde era așteptat.

— La ce te mai gîndești, tovarășe Gică ? îl întrebă Vlad, la capătul unei lungi tăceri.

Mafoame ridică din umeri.

— În legătură cu Bibicu ? întrebă tehniciana.

— Da ! Părerea mea este că Lia Bold a pornit foarte bine în rolul Ninei, dar peste cîteva ore jocul ei se va termina și... nici măcar nu știu în ce fel.

Gheorghe Postolea făcu un gest de negare, clătî-nîndu-și capul. Privea undeva, dincolo de el și de lume, și într-un tîrziu se pomeni exclamînd :

— Doamne, sfîntă e libertatea ! Da' n-o merită nici o jigodie ! Se întoarse spre tovarășii săi și continuă : Ascultați, fraților ! Vă zicem mai înainte că eu nu vorbesc cu morții, da' pă Bibicu ăsta îl bag eu într-o discuție cu lumea dreptilor. Mă prind pă orice, că astă seară îi bag în cap ideea. P-ormă, treaba merge de la sine, că... la urma urmei, o să și do-rească asta.

— Cum ? se arată curioasă Ana.

— Păi... o să afli 'mneatale, cînd ne-om întîlni cu dom'șoara Lia, că ea trebuie să facă începutul. Ori-cum, fata trebuie ajutată. Așa că o să fie nevoie și de tălică... mai către seară. Vorba aia, „Bate fierul cît e cald !“...

Lia Bold reveni la Bibicu, pe la ceasurile cinci, după o absență de vreo două ore. Îl găsi pe normato-rul șef în sufragerie, moțăind pe un scaun, cu coa-tele rezemate de masă. Trecu pe lîngă el, fără a-și face simțită prezența, și intră în dormitor. Despa-chetă în grabă capotul ce-l adusese, îl îmbracă peste jachetă și rămase la pîndă, așteptînd ca pretinsul soț să se trezească.

După vreo treizeci de minute, Bibicu se ridică de pe scaunul ce-i servise drept pat și încercă să aprindă lumina. Zadarnic ! Scoase dintr-un sertar al scrinului o lumîinare și o aprinse, fixînd-o într-un sfeșnic. Apoi, cu sfeșnicul într-o mînă, iar cu cea-laltă ținîndu-și halatul strîns pe corp, începu să se plimbe prin încăpere, gîndindu-se cine naiba o mai fi și Nina.

— Nu... nu sînt nebun ! bîigui el, într-un tîrziu. Sau.. poate că sînt și nu-mi dau seama... Nu ! se ho-tărî el în cele din urmă. Atunci, de ce să merg în pu-terea zilei, cu lumînarea aprinsă, așa... ca ăla despre care am citit odată într-un almanah ? Cînd dracu' am citit eu asta ? Oare să mi se fi năzărit ? Chibzui o vreme, pe urmă își aminti : Ce mai ! Am citit... Îl chema Diogene și era de profesie înțelept. Da, da ! încercă el să se asigure că acelea erau numele și ocu-pația omului care se purtase, cîndva, întocmai ca el, în acele momente. Bine, bine, dar de ce umbla ăla cu lumînarea în plină zi ? Aha ! exclamă Bibicu, con-vins că, în sfîrșit, aflase scopul lui Diogene. Căuta

un Om ! Stai, nu-i destul ! Trebuie să știu și pentru ce îl căuta ? Fiindcă nimeni nu te caută pe degeaba... Nu ? Sînt convins că Diogene dăduse de vreun bucluc, și căuta pe cineva ca să-l scoată din încurcătură. De ! făcu el. L-or fi prins șmecherii cu plumb în zaruri, dacă juca „La mai mare“, și voiau să-i scoată obiceiu din cap cu... șișul. Cine știe ? D-aia umbla dă nebun cu lumînarea-n mîină, după te miri cine...

Puse sfeșnicul pe masă, își aprinse o țigară și, tot pufăind, privea fără întrerupere la flacăra lumînării, ca și cum acolo s-ar fi aflat răspunsul la întrebarea care-l chinuia din ce în ce mai rău.

— Dar eu, pe cine caut ?

Și tot așa, legat de această nedumerire, continuară altele, aidoma unei avalanșe generate de un mic bulgăre care, în rostogolire, antrenează mulți alții. De pildă, ce căuta Sofia Cavaleru în casa lui, cu toate că el n-o chemase ? Cum se făcea că o persoană care sălășluiește numai în închipuirea lui prinsese carne și oase ; ba chiar și curajul să-l înfrunte în locuința sa ? Dar șantajul ? Da, da ! Șantajul de care se plînsese contabilul șef. Rîse, spunîndu-și că doctorul îi explicase asta. Dar nebuna asta, Nina ? De unde mai apăruse ? Tot din închipuirea lui ? Păi ce era închipuirea lui ? Parc public ? Intra și ieșea fiecare după propria sa dorință ? Asta părea să-l supere pe Bibicu în cel mai înalt grad, fiindcă se simțea părăsit de cel mai elementar drept al proprietății ; pînă și ideile se arătau că nu sînt doar ale lui. Cînd țigara îi arse degetele, apropiindu-se de sfîrșit, îi veni în minte un gînd ce părea să-l consoleze cu totul și cu totul. „Nimic nu-i nou sub soare !“.

Se scurseseră astfel vreo cinci minute, la capătul cărora Bibicu făcu o lungă pauză, apoi reluă mărturisirea nemulțumirilor și nedumeririlor sale :

— Vasăzică, Nina ! Cum dracu s-au potrivit și numele și adresa ? Uite, că s-au potrivit ! Doamne, făcu el, cutremurându-se. Și, luînd un sfeșnic în mîină, continuă ca într-un jurămînt : N-o să mai mint niciodată, că... Uite, parcă mi-am cobit. Am scăpat eu de înșurătoare, atîta amar de vreme, ca să mă găsesc sub papucul unei femei fără scrupule, fără să-mi dea măcar o coajă de pîne... Și, cică, mă iubește ! Scînci un trist „Mor de foame !”, după care ținu să se asigure din nou : Nu sînt nebun, ce-aveți cu Bibicu ?

Din camera alăturată apăru Nina, grijulie și tandră, și care îl întrebă :

— Ce face băiețelul meu drag ? A visat pe Bau-Bau ?

Normatorul șef scăpă sfeșnicul din mîină și lumînarea se stinse.

— Nu... A... am dormit bine, răspunse Bibicu, privind-o năuc.

— Bine-bine ? insistă Nina.

— Da, foarte bine... Niciodată n-am dormit mai frumos.

Lia Bold se apropie de el și-l mîngîie.

— Bravo, puișor ! Ai văzut ce bine te simți, dacă ești cuminte și papi tot ce-ți dă mămica ?

— Da, am văzut, văd... Acuma sînt sănătos...

— Într-adevăr, chiar te simți așa cum spui ?

„Mamă ! gîndi Bibicu. Asta vrea să mă îngrijească de tot !”. Și, speriat că tratamentul avea să reînceapă, declară binevoitoarei sale neveste :

— Mă simt bine, am dormit bine...

— Mă bucur, iubitu!e. Uite, pun masa... Știi, orice copil bolnav seara papă ceva mai ușor...

— Desigur, dar măcar o bucată de pîine... o...

N-apucă să-și termine fraza, pentru că Nina îl întrerupse dur :

— Te rog să nu mă necăjești. Tu ți-ai făcut somnul de după-amiază, pe cînd eu n-am închis un ochi, măcar...

— N-ai dormit, fiindcă mă iubești, încercă s-o înduplece normatorul șef. N-ai dormit, fiindcă îmi porți de grijă... fiindcă eu te-am supărat...

— Dragostea mea — protestă blînd Nina — tu nu mă poți supăra niciodată, în afara clipelor cînd te arăți refractar la tratament. O, Bibi ! Nici nu-ți închipui cît mă întristează, știindu-te bolnăvior !

Normatorul o privi aiurit. Părea atît de sinceră în tot ce spunea, încît era gata să se lase convins, nu numai de boala pe care și-o inventase, ci și de bunele ei intenții. Rămase o vreme, privind-o insistent, dornic să pătrundă dincolo de chipul acela angelic (nu era de dă-o-n colo...). Oare ce se ascundea în mintea ei ? Ce gînduri o bîntuiau ca să-l mai chinuie ? Sau o fi vreo obsedată care voia să-i facă binele, crezut numai de ea, cu de-a sila.

— Domnișoară... doamnă, nici nu știu cum să-ți zic. Faci cumva parte din Armata Salvării și te-ai rătăcit p-aici ? Păi... fata moșului, atunci să știi că nu ți-ai găsit omul ! conchise el categoric.

Spre surprinderea normatorului șef, Nina, în loc să-i răspundă la întrebare, se arată în continuare îngăduitoare, rugîndu-l, ca pe un copil răsfățat, să mă-nînce :

— Hai, îngerașule ! Spui prostiuțe, pentru că nu vrei să papi.

Lia Bold lovise în plin, fiindcă, la auzul ultimului cuvînt pe care-l rostise, Bibicu privi la ceea ce așezase ea între timp pe masă și, uitîndu-și supărarea de mai înainte, se arătă lacom :

— Da, sigur, păpăm !

Afectuoasă, Nina îi puse la gît o babețică, iar el, docil, se lăsă pregătit pentru cină.

— Ce păpăm ? întrebă el, nerăbdător.

— Ceiuț de sunătorică, gling-gling-gling ! răspunse femeia, încercînd să imite sunetul unor clopoței. Pe urmă... morcovi tocați mărunțel, toc-toc-toc !...

Bibicu își smulse babețica de la gît, strigînd indignat :

— Dar ce sînt eu : rață, iepure ? ! Ascultă, femeie ! De cînd faci meseria asta... de călău ?

— Dragostea mea, se arătă Nina îndurerată. Asta găsești să-mi spui după ce m-am chinuit aproape două ore să te readuc pe linia de plutire ? ! După ce suferința ta m-a făcut să îndur un adevărat coșmar ?

— Eram convins că nimic n-ar putea tulbura o criminală ca tine, pentru care nimic și nimeni nu înseamnă prea mult față de cîte a văzut și a făptuit... Și după o pauză, adăogă : Zici că ai avut coșmar, hai ? Asta înseamnă că ai visat, nu ?

— Da, răspunse femeia, acoperindu-și ochii cu palmele.

— De rău ? Vreau să zic... ceva urît, care să-ți facă teamă ?

— Da.

— Ce-ar fi să-mi zici și mie ? Poate că te-aș liniști, că și bunica... și mama... și mătușile mele erau tare pricepute în ghicit, descîntece și tălmăcirea viselor. Mă rog, dintr-o familie cu tradiții de clarvăzători.

Cuprinsă parcă de o nădejde la care nu îndrăznea să gîndească, Nina întrebă :

— Ai cumva... carte ?

— Cum vine asta ! Te dai nevasta mea și nu știi ?

— Bibi ! se arată ea supărată. Cred că nu m-am exprimat corect. Am vrut să știu dacă ai o carte de vise, ori măcar ai auzit de unde sau de la cine am putea-o procura.

— Nu, nu posed o asemenea carte. Am însă un prieten, om de știință, care citește și scrie rețete. Nu se poate să-i lipsească o asemenea carte din bibliotecă.

Nina făcu cîțiva pași prin încăpere, ținîndu-și privirea îndreptată spre podea, așa, ca omul aflat într-o mare încurcătură.

— Regret, spuse ea, după o vreme. Cred că ar fi mai bine să nu-ți povestesc visul acela tulburător.

— Cum vrei.

— Da, da ! Mai ales că e vorba de tine...

Afirmația pretinsei soții produse asupra lui Bibicu Bibicescu un efect extraordinar.

— Despre mine, zici ? întrebă el cu glasul tremurat. M-ai visat ginere ? Asta-i moarte. M-ai visat cal ? Înseamnă drum lung. Mai știu și eu cîte ceva de la bunica, dar n-am dat atenția cuvenită la timpul potrivit, cînd puteam să asimilez cunoștințe serioase în tălmăcirea viselor.

— Iubirea mea, replică Nina, trist. Lasă-mă să tac. Mă tem că ceea ce-ți voi povesti ți-ar putea deregla pulsul. Îi veni să rîdă, pentru că ajunsese să coboare la nivelul conversației angajate de el, apoi se lăsă cuprinsă de bucuria că tactica incitării îi izbutise.

— Spune-mi, povestește-mi visul, coșmarul ! imploră normatorul șef. Ai datoria sacramentală să faci asta. Trebuie să mă previi !

Femeia surîse șăgalnic, cu toate că se grăbi să condiționeze relatarea :

— Numai dacă bei un pic de ceiuț.

Bibicu Bibicescu gemu surd, pe urmă spuse ca pentru sine : „Totul se plătește ! ! !“. Și sorbi două îngrițituri din ceaiul de sunătoare, fără zahăr.

Amuzată de abandonarea lui, Nina îl întrebă ce spusese, fiindcă nu auzise prea bine ultimele cuvinte.

— Am zis că totul se plătește, repetă el. Și, ca orice individ de opinie, se dezvinovăți imediat : Ideea nu-mi aparține. Am citit asta într-o carte...

— Bibi ! Tu citești cărți ? își mărturisi Lia nedumerirea.

Cum sentimentul culpabilității părea să-l persecute mereu, falsificatorul de state de plată încearcă să-și micșoreze vina, aducînd în sprijinul său mărturisirea sinceră :

— Nu ! Nu citesc cărți, ci așa... din cînd în cînd cite un titlu, și asta... cu totul și cu totul întîmplător. Apoi, spre a fi cît mai convingător în nevinovăția și buna lui credință, sorbi încă o înghițitură din ceai. Purificat parcă de martiriul suferit, prinse curaj, s-o roage din nou : Îmi spui ce-ai visat în legătură cu mine ?

Lia Bold se așeză în fața lui, închise ochii și își opri respirația cîteva clipe, ca pentru a se desprinde din ceea ce o împiedica să re trăiască visul. Pe urmă, prinse a vorbi de parcă s-ar fi aflat în transă hipnotică, întinzînd brațele și legănîndu-le ca într-o mîngiere :

— Totul e liniște și parfum îmbietor de flori... Regina nopții și-a deschis larg petalele, iar zefirul îi

desmiardă tulpina, ca un adevărat îndrăgostit...

— Aoleo ! se sperie Bibicu. Dacă mă aflu printre flori, e ca și cum aș fi mort !

— ...Celelalte flori... îngînă un cîntec de slavă frumoasei lor stăpîne.

— Prohodul ! strigă normatorul șef, gîtit de spaimă. Asta-i ! Florile sînt popii, iar cîntecul lor nu-i altceva decît : „Du-l, du-l, du-l... / Că de viață e sătul“.

— ...Și Regina nopții, mergînd pe aripile unei muzici divine... descuie niște broaște fermecate... și pătrunse în casa noastră !

— Descindere ! Percheziție ! bîigui normatorul șef. Și începu să tremure, pradă unui frison.

— ...Regina nopții te căuta pe tine ! preciză Lia. Și, ca și cum împlinirea s-ar fi petrecut chiar în momentul acela, îi prinse mîna, strîngîndu-i-o.

Bibicu se smulse din strînsoarea mîinii ei și, speriat, se refugie într-un ungher al sufrageriei, de unde întrebă în șoaptă :

— Nina, ce-avea aia cu mine ? De ce dracu venise ea atîta drum, că eu sînt doar un om modest și nici măcar prea tînăr. Nu găsea ea, acolo, un trandafirăș frumos, un copăcel de liliac, un smochin, palmier, curmal... ? Ce-avea cu Bibicu ?

Menținîndu-se în aceeași atitudine, Nina răspunse :

— Zicea : „Unde e normatorul șef ?“. Eu, încercînd s-o îndepărtiez de căminul nostru conjugal, i-am spus : „Bibi nu e acasă“.

— Foarte bine ! strigă el, înghesuindu-se și mai mult în colțul încăperii, ascunzîndu-se perfect de aceea care-l căuta cu înverșunare.

— ...Regina nopții s-a înfuriat și mi-a trântit-o, așa, de la obraz : „Mincinoaso ! Mă voi adresa la combinat !“.

— Vai de mine, ăsta-i semn rău ! Trebuia să-i fi spus și tu : „Maiestate, bărbatul meu este bolnav și nu se duce la serviciu“, ori mai știu eu ce altă minciună.

— Chiar așa i-am și zis, dar ea părea hotărîtă să aibă o întrevedere cu tine, fiindcă a continuat : „Voi căuta alte persoane care-l cunosc, și tot îi voi da de urmă“.

— Urmărire penală ! bîlgui înfricoșat normatorul șef. Ce mai ! Regina nopții după mine ! Asta e : potera, pe timp de noapte !

— I-am zis, — continuă Nina — : „Află, frumoasă doamnă că nici una dintre cunoștințele noastre nu te va ajuta în hăituiala bărbatului meu !“.

— Aiurea ! făcu Bibicu decepționat. Găsește ea un turnător, că aici nu l-am ascultat eu pe Marinică, să mă fi făcut îndrăgit de fraieri, nu să-i umilesc. M-a luat apa cînd am văzut că pot să mă dau mare, și p-ormă... am primit lecții proaste de la ăla cu aprovizionarea care, cînd mă auzea dojenind cu blîndețe vreun subaltern, îmi spunea : „Bibicule, umilește-i ! Numai așa o să-i stăpînești. Fă din ei servitori, umilește-i !“. Cum vezi, l-am ascultat, și-acuma, dacă întreabă cineva de mine, oricare mă dă în gît. Acuma, gata ! S-au dat cărțile ! Zi, mai bine, ce-a spus aia cînd a aflat că n-o s-o ajute nimeni să dea de mine ?

— Ooo ! Regina a izbucnit în rîs. Dar știi, un rîs plin de batjocură, după care a trecut la amenințări, dintre cele mai groaznice : „Ei bine, dacă prietenii și cunoștințele voastre nu mă vor sprijini, voi face o lectură a statelor de plată semnate de soțul dumitale, și-i voi ruga pe toți fictivii să-l caute. Fiecare

dintre ei va porni pe urmele lui, cerîndu-i socoteală de sumele împărțite cu el, iar Bibicu va fi supus asprei lor judecăți !”.

— Gata ! strigă normatorul șef. Asta-i sfîrșitul meu. Odată, pe cînd eram copil, am furat din căciula unui orb cîțiva lei aruncați de trecători, ca po-mană. Orbul a crezut că m-am aplecat să-i dau și eu ceva, și mi-a urat : „Să ai un sfîrșit bun !”. Mi-am zis că m-a blestemat, dar acuma îmi dau seama că, în viață, important este... nu cum începi, ci cum termini. Apoi, revenindu-și din acea pioasă amintire, Bibicu o rugă pe Nina să-i spună dacă Regina nopții renunșase ori nu la planul ei.

— Jur ! îl asigură femeia. Asta nu știu, dar, ceea ce a urmat, era de-a dreptul înspăimîntător.

— Posibil, se arată el resemnat, și medită : „Loc de mai rău este întotdeauna”.

— Bibi, nu te-am crezut atît de optimist !

Normatorul șef o privi încruntat și nedumerit.

— Credeam că glumești, ori cunoști discuția dintre un optimist și un pesimist aflați într-un naufragiu ?

— Nu.

— Pesimistul, văzînd că vasul începe să se scufunde, a exclamat : „Mai rău nu se poate !”, dar optimistul, observînd incendiul care se declanșase, l-a contrazis : „Ba se poate și mai rău !” Cum văd, tu ești un pesimist-optimist !

Năucit, preocupat de relele prevestiri ce transpăreau din visul ei, bărbatul strigă ca scos din minți :

— Fie ! Dar spune odată : ce s-a mai întîmplat ?

Lia Bold și-a acoperit urechile, de parcă un zgomot infernal i-ar fi amenințat auzul, apoi, privind într-un punct fix, continuă istorisirea coșmarului :

— Casa noastră a fost invadată de zeci de oameni, care mai de care mai... furios, urlînd și amenințîndu-mă să le divulg secretul ascunzătorii tale : „Unde este Bibicu ?” întrebau toate acele ființe cu înfățișări ciudate. Eu am negat că te cunosc.

— Ce folos ! gemu el. Parcă eu n-am negat că te cunosc pe tine ? Degeaba ! Uite, acum beau ceiuș de sunătorică... Doamne ! Zici că în somn se întîmpla cu ăia ce nu-ți dau crezare ? Păi... atuncea poate că și eu visez că mi-ai căzut pe cap !

Sperînd că se va trezi, se ciupi de mîini, de picioare și chiar de obraji, pînă țipă de durere. Apoi o întrebă pe Lia Bold :

— Ia zi, ai scăpat de invadatorii ăia ?

— Da' de unde ! Le-am spus eu să te caute aiurea, dar ei se încapățîneau să cotrobăie prin șifonier, pe sub pat, peste tot, strigînd : „Aici locuiește Bibicu ! Aici, și nu aiurea !”.

— Percheziție ! Descindere ! Cercetări ! îngîna el, grav, speriat. Mă rog, cine erau, de fapt, ăia de se înverșunaseră să dea cu ochii de mine ?

Lia Bold simulă o mare concentrare, așa, ca înaintea unui efort supraomenesc pe care avea de gînd să-l facă, și apoi spuse :

— Dragostea mea, sigur că i-am întreat : „Cine sînteți voi ?” Ei tăceau însă, stăpîniți parcă de o forță extraterestră.

— Zici că forța ce-i stăpînea... era, mă rog, părea... extraterestră ? se interesă Bibicu.

— Da. Cel puțin mie mi s-a părut că forța lor era stranie, dacă nu chiar fictivă. La un moment dat, le-am zis clar : „Fictivilor!”. Și auzind asta, chipurile lor au început să se descompună, iar locul acelor oameni a fost luat de niște rubrici în care se găseau înscrise niște cifre... Da, cifre peste cifre —

unele reprezentînd sume de bani, altele... numere de ordine.

Excesul de zel, ca și lipsa de măsură în dorința de ironizare a Liei Bold, îl făcură pe Bibicu să reacționeze cu totul contrar așteptărilor ei.

În loc să se cufunde și mai mult în temerile pe care pretinsul coșmar al Ninei i le sugerase pînă atunci, normatorul șef se ridică brusc de pe scaun, își pocni palmele, ca și cum ar fi zis : „Ei, mi-am dat seama unde vrei să mă duci !” și spuse, sigur de el :

— Așadar, chipurile alea... au dispărut...

Tînăra interpretă nu sesiză schimbarea tonului său, și convinsă că trebuia să întărească spusele de mai înainte, răspunse :

— Da, chipurile acelea au dispărut, de parcă nici n-ar fi existat vreodată.

— Aha ! făcu Bibicu. Și... sumele, nu ?

— Nu. Sumele continuau să existe.

— Măă, ai dracului fictivi ! Ascultă, păpușico !

Lia Bold tresări, mușcată parcă de presimțirea unui eșec în rolul pe care îl interpreta.

— Da, iubitule, te ascult, se arată ea supusă.

Bibicu redeveni adeptul principiului : „Umilește, dacă vrei să stăpînești”, și-i zise, dur :

— Auzi, fă ? ! Tu... în dreptul cărei sume erai trecută ?

Lia făcu o scurtă pauză, vrînd să-și stăpînească emoția prin care trecea, datorită schimbării atît de neașteptate a purtării normatorului șef. Între timp, în minte îi veniră vorbele lui Postolea „Joacă tare! Tu n-ai nimic de pierdut ! Chiar dacă faci un pas greșit și ți se pare că ăla ți-a pus călcîiul în grumaz, n-ai decît să te scuturi puțin, și-l dai grămadă în gunoiul din sufletul lui !”.

— Ia zi, tu... în dreptul cărei sume erai trecută ? repetă Bibicu întrebarea de mai înainte.

— Vezi, n-am fost prea atentă, pară Nina. Apoi, ca să lovească tare, adăugă : „Știi, dragostea mea, erau atîția fictivi !...

Deși Bibicu se simțea handicapat de două lucruri — existența lui Vlad Apostol în acest joc și neînțelegerea exactă a apariției acestei femei în casa lui — lovi, totuși, și el :

— Ia spune-i tu lui neica Bibi, cam la cîți bani apreciezi descompunerea chipului tău... din fața mea... din casa mea... din viața mea ? ! Însă așa... pentru totdeauna și definitiv ! ținu el să precizeze. Zi-i, fată, cît ceri ? insistă normatorul șef.

„O să te amenințe, o să-ți dea bani, o să facă orice, dar 'mneatale trebuie să știi că te-ai dus acolo ca să-i faci viața frumoasă. Eu și cu tovarășa Costea o să fim pe-aproape, tovarășul Apostol o să mai treacă pe-acolo, așa că nu-ți fie teamă. Și p-ormă, să știi dă la mine, cu hoțu' te bați, cu tîlharul te lupți, da' cu escrocii termini cu prima labă. Sînt lași, dom'șoară“, îi spuse Mafoame, și Lia Bold își aminti vorbele lui, acum, cînd se ivise una dintre situațiile previzionate de el.

— Iar mă gonești ? încercă ea să aducă discuția pe făgașul dorit.

— Cît vrei ? Și, crezînd că nu a fost suficient de explicit, preciză : Bani ! Ce altceva ?

— Adică... tu îmi dai bani, iar eu să... să te părăsesc ? se arătă ea consternată.

— La fel de repede, pe cît ai venit !

— Iubitule, dar eu nu vreau bani !

— Blănuri ? Bijuterii ? Lenjerie ? Parfumuri ? Descumpănit, oarecum, continuă s-o întrebe : Atunci, ce dorești ?

— Să-ți fac viața frumoasă ! îi răspunse ea, și începu să plîngă.

Faptul că pretinsa lui soție era o persoană dezinteresată de bani și hotărîtă a nu-l părăsi niciodată, îl împinse pe pragul deznădejdei. Convins că nici o nenorocire nu vine singură, încercă să se resemneze. În clipa cînd glasul său mărturisea cerului și pămîntului profunda lui disperare, sufrageria fu năpădită de stridența soneriei de la intrarea principală. Nina se scuza :

— Bibi, sînt în capoțel. Așa că... vezi tu cine a venit. Eu mă duc în dormitor.

— Doamne ! urlă Bibicu cînd rămase singur. Pe cine îmi mai trimiți ?

Și, cuprins de o furie orabă, apucă o pușcă de vînațoare de pe panoul cu arme de foc și ieși în întîmpinarea celui care avusese nefericita inspirație să-i calce pragul casei.

Noul venit nu era altcineva decît Sofia Cavaleru. La vederea ei, Bibicu se schimbă total. Pe față îi apăru un zîmbet larg, iar glasul său devenise numai lapte și miere. Dacă pretinsa lui nevastă, continua să rămînă încă o enigmă, Sofia Cavaleru îi devenise chiar simpatcă ; doar făcea parte din aceeași categorie de indivizi necinstiți, ca și el, după cum îi explicase mentorul său, doctorul Marin Vîrcoleanu. O clipă fu tentat chiar s-o îmbrățișeze ; însă, deodată, o idee îngrozitoare îi fulgeră mintea : Dacă și Nina este o complice a contabilului șef ? Dacă Sofia nu știe despre existența complicității lui Vlad Apostol cu Nina, iar pretinsa lui soție este trimisul contabilului șef, ca să observe cum decurge șantajul făcut de coana Soficuța ? Totuși, poate că nici Sofia și nici Nina nu sînt în cîrdășie cu Vlad Apostol, iar acesta ori lucrează de unul singur, ori e cinstit. Nu ! Nu trebuie

să fie cinstit ! Ar fi îngrozitor, pentru că în situația asta ar ajunge în justiție. Dacă Vîrcoleanu s-a înșelat?

— Pleci la vînătoare, Bibi ? îl scoase Ana Costea din regatul ipotezelor negre.

Bibicu bîigui ceva neînțeleș.

— Bravo ! continuă Ana. Îmi place că ești perseverent și consecvent. Uite, și eu mă antrenez pentru cel mai hotărîtor concurs din viața mea. Aici, în geamantanele astea, am tot materialul pentru sala de forță. Ia încearcă să le ridici !

Normatorul șef făcu un pas înapoi, iar femeia rîse.

— Sper că mi-ai păstrat halterele pe care le-am uitat cu ocazia precednetei mele vizite, spuse ea, prețios.

— Păi, cine dracu' să le fure, coană Soficuțo ? Vrei să ți le aduc ?

— Poți ?

— Le dau drumul pe scări, iar dumneata le prinzi.

Sofia Cavaleru chibzui o clipă-două, apoi răspunse:

— Cred că ar fi mai bine să mi le iau personal, din locul unde le-ai păstrat. Mă tem să nu-ți deteriorez imobilul.

Și porni în casă, urmată de Bibicu, care abia se putea ține după ea, împiedicîndu-se în poalele halatului și lovind la tot pasul țeava puștii de treptele scării.

— Pleci în străinătate ? încercă el să afle dacă avea să-l lipsească de prezența ei pentru mai multă vreme.

Pînă s-audă răspunsul, o nespusă speranță puse stăpînire pe el : Vlad auzise că este șantajat, îi cunoștea numele și prenumele, se convinsese că Gigi Cavaleru era trecut și menținut într-un stat de plată al combinatului, în mod fictiv ; acum rămînea ca șantajista să plece cît mai departe, fiindcă drumul,

cu cît este mai lung, cu-atît mai mult oferă șanse... Ba un stop cardiac, ba o prăbușire de avion... și cîte altele. Ce mai ! Sofia își făcuse „depoziția“ față de contabilul șef, așa că putea închide ochii împăcată cu gîndul că își făcuse datoria.

— Nu, nu plec în străinătate. Antrenorul mi-a spus că sînt prea tînără pentru competiții internaționale.

— Cred că ai un program foarte încărcat, coană Sofico ! continuă Bibicu.

— Da ! răspunse ea. Nu știu cum naiba mi-am uitat halterele la tine... și, ca să nu-mi pierd forma, nu ies nici pînă la colțul străzii fără ele, după cum văd că nici tu nu te desparți de pușcă, nici măcar cînd porți halat.

— Coană Sofico, amîndoi sîntem frămîntați din același aluat ! Vorba aia : „Cu cît mai mult sînge pe cîmpul de instrucție, cu atîta mai puțină sudoare pe cîmpul de luptă !“ cită Bibicu, ex-catedra.

— Invers, Bibi !

— Cum hotărăști matale, coană Soficuțo ! se arătă el galant.

Sofia Cavaleru trecu direct la obiectul noii sale vizite :

— Îți spun pentru ultima oară, că memoria lui Gigi nu trebuie pătată, întinată, ori compromisă !

Bibicu îi făcu semn să vorbească mai încet, dar ea își mărturisi de-ndată indignarea :

— Ce-nseamnă asta ? Nu sîntem singuri ?

Gîndul că nu era în folosul lui să ascundă prezența unei persoane străine de combinația lor îl determină să mărturisească :

— Dincolo se află un prieten al meu... Doarme. N-aș vrea să-l trezesc, fiindcă e tare obosit, și dacă se enervează, iar îl trimite la spital.

— Dacă doarme, e ca și mort ! gesticulă disprețuitoare Ana Costea.

— Totuși, să nu vorbim prea tare, încercă el s-o înduplece.

— Bine, consimți femeia, aruncându-i o privire plină de compasiune.

Încurajat, normatorul șef se tîngui :

— Ți-e milă, așa-i ? Ți-e milă de mine ! Dacă ești filotimă... cum vrei să te cred nu-mi spui și cine ești cu-adevărat ?

Virtuala actriță de odinioară reîntră în rolul ce-l avea de jucat, cu o viteză de care nici ea însăși nu s-ar fi crezut în stare :

— Faci pe prostu' ? Așa, hai ?! Pînă acuma... m-ai recunoscut și, dintr-o dată, mă întrebi cine sînt ? Bibi ! Nu cumva să-ți treacă prin minte... să faci pe amnezicul ! Cu mine nu-ți merge ! Așa cum, pentru moment pretinzi că n-ai ști cine sînt eu, mîine-poi-mîine, cu aceeași prefecătorie, mă poți întreba cine-i Gigi Cavaleru, al cărui salariu îl mănînci de cîteva luni !

Bibicu ar fi vrut s-o completeze : „Îl mîncăm“, adică el și ea, însă, cum Vlad Apostol nu se afla acolo, renunță.

— Nu ! se pomeni strigînd Ana. Nu voi îngădui asta ! Apoi, pe un ton aproape prietenos : Vezi bine, dragul meu, nu mă interesează nimic altceva decît apărarea iubitului meu soț, Gigi... Și, patetic, declară : Unul e Gigi Cavaleru, iar memoria lui trebuie să fie veșnic pomenită pe acel stat fictiv de plată ! Altminteri mă văd nevoită să-i spun soției d-tale situația copilului...

— Taci ! o întrerupse Bibi. Soția mea e alături ! îi șopti el, disperat.

Ana Costea jucă un moment de stupoare, mimînd apoi reale eforturi de redobîndire a stăpînirii de sine.

Din camera alăturată, Lia Bold îşi spuse că venise momentul reintrării sale în joc şi porni spre uşă.

— Încă un refuz, în legătură cu menţinerea lui Gigi pe statele tale, şi doamna Bibicescu va afla...

Nina trînti uşa de perete şi apăru în sufragerie, strigînd :

— Ce-mi ascundeţi ? Ce trebuie să aflu ?

Bibicu se repezi la Sofia Cavaleru, acoperindu-i gura cu palma lui mică şi jilavă, în timp ce implora şi porunca în acelaşi timp :

— Nu vei divulga nimic !

— Vreau să aflu ! insistă Nina.

— Doamnă, vei afla ! spuse hotărîtă Sofia Cavaleru.

Ameninţarea părea de neînlăturat, ceea ce mări disperarea normatorului şef, întunecîndu-i raţiunea pînă acolo, încît se repezi asupra Sofiei Cavaleru, hotărît s-o sugrume.

Lia interveni prompt şi Ana se eliberă. Spre marea lui deznădejde, bărbatul se pomeni imobilizat, cu o mîină răsucită spre spate.

Deşi preocupată de menţinerea agresorului într-o poziţie cît mai incomodă, Ana mimă bunele maniere:

— Vă mulţumesc, frumoasă doamnă, pentru intervenţia dumneavoastră, pe cît de oportună, pe atît de eficace.

La rîndul ei, Lia se arată şi ea femeie de lume şi gazdă perfectă :

— Doriţi o cafea ?

Într-un tîrziu, cînd Ana îl eliberă din „turul de braţ“, Bibicu începu să plîngă.

— Goneşte-o pe femeia asta ! E tare rea ! o rugă el pe Nina, după cîteva clipe.

— Iubirea mea, așa ceva nu se cade. Doar tu m-ai învățat că legea ospitalității e sfântă. Când eram mai mică aveam un cumnat care, ori de câte ori venea la noi în vizită, nu ne dădea voie să ne uităm la televizor, spunînd că lui nu îi place. Sigur, l-aș fi dat dracului, dar legea ospitalității e sfântă...

— Stimată doamnă Bibicescu, interveni tehniciana, singurul lucru pe care îl doresc este să-mi achit obligațiile față de dumneavoastră. Mi-ați salvat viața, vă voi salva onoarea ! declară Ana Costea. Aflați că soțul dumneavoastră v-a ascuns, și încă vă mai ascunde...

— Nina, jur ! îi curmă vorbele normatorul șef. Nu ți-am ascuns nimic ! Această femeie minte, fiindcă mă iubește și eu am refuzat avansurile ei deșănțate.

— Madame Bibicescu, jur pe memoria lui Gigi Cavaleru că... de data asta nu mint !

— Vorbiți, doamnă ! o încurajă Lia.

— Șarpe ! șuieră Bibicu, uitîndu-se furios la ea. Tu l-ai îndemnat pe bietul Adam să ia mărul acela blestemat.

— Vrei să zici că eu am instigat pe cineva să fure ? se arată Nina profund indignată. Se vede că ți-ai pierdut pînă și ultima picătură de judecată. dacă poți face asemenea afirmații penale. Să-ți fie rușine !

Derutat de atitudinea ei și văzînd că Ana Costea rîdea homeric, Bibicu se repezi asupra „șantajistei“, strigînd, gîtuit de furie :

— Te omor ! Te omor, ca lumea să scape de o viperă !

Sofia Cavaleru se dădu la o parte din calea lui și, în timp ce normatorul șef, din elan, intră cu capul

în panoplia cu arme de foc, dărîmîndu-le, ea începu să strige :

— Mă omoară !

Lia Bold îi veni în ajutor barînd calea lui Bibicu, care se pregătea pentru un nou asalt, continuînd să o amenințe :

— Dacă mai scoți un singur cuvînt, unde-ți stă capul, acolo îți vor sta și picioarele.

— Nu-mi este teamă ! ripostă Sofia Cavaleru. Voi vorbi chiar și... decedată ! Și, cu răsufllarea întretăiată, într-un ultim efort, adăugă, ca într-un legămînt de credință : Gigi, lupt pentru tine, pentru neîntinarea memoriei tale de fictiv !

Lia Bold își privea instructoarea cu o admirație care era gata s-o facă a-și uita menirea. În acel loc, dacă normatorul șef n-ar fi apucat un scaun cu care să se îndrepte, amenințător, spre Ana Costea.

La rîndul ei, Sofia Cavaleru apucă o halteră și o ridică deasupra capului normatorului. Însă Lia se arată atît de îngrijorată de primejdia în care se afla Bibicu, că se agăță de agresoare țipînd :

— Ucigașe ! Nu te voi lăsa să-mi omori bărbatul. Și ține minte, oricine-ai fi ! Nu voi permite niciodată soțului meu să încurajeze parazitismul ! Dacă vrea să cîștige, Gigi al tău trebuie să muncească !

— Dar e decedat ! ripostă șantajista, abia stăpînindu-și rîsul.

„Doamne ! gîndi Bibicu. Unde-i idiotul ăla de contabil șef ? Dacă ar auzi el ce spun năroadele astea, ar clasa toate neregulile, ba ar mai și plînge de mila mea“. Și se consolă, spunîndu-și că Vlad Apostol avea să sosească din moment în moment.

— Ce dacă e decedat ! se arată Lia indignată. Crezi că această calitate conferă drepturi la venituri ilicite ?

Normatorului șef îi plăcu foarte mult atitudinea Ninei, și se grăbi s-o susțină :

— Acuma am controlul financiar. Fii convinsă, madamme Cavaleru, că dom' Gigi, viu sau mort, va fi chemat să dea o declarație, cît și cum a muncit pentru banii încasați.

— Denunță-l ! Denunță-l ! îl îndemnă Nina. Altminteri poți să fii acuzat de complicitate cu defuncții ! Denunță-l !

Sofia Cavaleru o măsură cu o privire ironică și mîrîi :

Dacă îi dă mîna !...

Bibicu făcu un gest disprețuitor cu mîna, zicînd :

— Vei avea dovada curajului meu !

— Perfect ! În acest caz, doamna Bibicescu va afla totul despre nefericitul tău fiu, a cărui existență ai tăinuit-o atîta amar de vreme...

Nina exclamă consternată :

— Tăinuitorule !

— Minte ! strigă Bibicu, ca un scos din minți. Copilul despre care vorbește ea nici nu există !

— Dacă acela nu există, atunci... care ?

— Nici unul. Nu există nici un copil ! N-am avut copii, niciodată. Nici unul !

— Copilul există, dar l-a abandonat încă de pe vremea cînd era mititel... mititel de tot.

Această nouă mărturisire o afectă nespus pe Nina, îndemnînd-o chiar să-l acuze pe Bibicu de abandon familial. Și, poate că „nefericita soție“ ar fi continuat seria imprecățiunilor, dar se auzi soneria.

— Du-te și deschide, se adresă Sofia Cavaleru normatorului șef. Pe mine mă caută.

Revenind imediat, Bibicu o întrebă :

— Cine e tipul ăla foarte elegant ? Zicea că e cu mașina, după colț. A zis să cobori imediat. Poate

îmi spui și mie, așaaa... ca să nu mor prost. E șeful tău ? Șeful bandei ?

— Nu ! E șoferul meu. Șefa sînt eu ! Apoi se adresează Ninei : Doamnă Bibicescu, plec la Constanța. Dacă aveți de făcut un drum, vă pot lăsa oriunde.

— Nu, mulțumesc. Cobor însă și eu. Simt nevoia să mănînc ceva dulce. Bibi, dragostea mea... îmi dai voie să merg la cofetărie ?

Și, fără s-aștepte încuviințarea, Nina o luă de braț pe Sofia Cavaleru, părăsind casa, împreună cu ea.

Prima grijă a normatorului șef a fost să se culce.

Bărbatul elegant care venise după Ana Costea era Gogu Popescu, unul dintre tinerii de bază din echipa de teatru amator a combinatului. Acasă fuseseră opt copii, iar tatăl său întîrziase să-l dea la școală, cînd îi sosise vremea, pricină pentru care se treziră la ușă cu plutonierul Tiu Șomotecan, șeful postului de miliție.

— Todore ! îi spuse acesta tatălui lui Gogu. Dacă nu-ți trimiți feciorul ăla mare nici anul ăsta la școală, te amendez.

— N-am cu ce-l îmbrăca, nea Tiule. Ailalți iau unul de la celălalt, dar ăsta, ce leapădă, lepădat rămîne.

— Și... așa, hai ? ăsta-i necazul ?

— Da, recunosc Todor, și de cînd cu boala maică-mi, nu mă mai ajung.

Plutonierul lăsă capul în pămînt, apoi întrebă :

— Crezi că te pot împrumuta cu ceva bani, așa... ca între vecini ?

Celălalt scutură din cap, apoi își motivează refuzul :

— Vezi dumneata, sigur, mi-ar prinde bine, dar... prea curînd nu ți i-ai vedea înapoi.

Subofiterul rîse încurcat :

— Atuncea... să-l împrumut pe Gogu, dar el să nu știe, deocamdată. Înțelege ?

— Nu.

— Păi... eu îți dau dumitale cît ți-o fi de trebuință, că nu mă pricep. Știi... n-am avut copii. Pe urmă, cînd Gogu o crește... o să-i spui că-mi dătează niște bani, iar el o să mi-i înturneze. Ce zici ?

— Nea Tiule, fie, dar la anu'... ce mă fac ?

— Eu te-am crezut om cu mintea întreagă, se arată plutonierul supărat. Cînd am spus că îl împrumut pe băiat cu cît îi de trebuință, apoi nu m-am gîndit pentru o singură clasă, ci pentru cît ține școala !

Gogu auzise toată discuția și veni din casă :

— Nea Tiule, nu-ți mai răci gura cu tata. Pe mine mă împrumuți, cu mine stai de vorbă.

Șomotecan îi întinse mîna, apoi îi ceru să-i promită că va fi bun la carte, iar cînd va avea un rost, să nu aibă mai puțin de zece costume, și să fie totdeauna elegant.

Făcuse liceul industrial la Turnu Severin, armata la Oradea și primul concediu, după ce fusese lăsat la vatră, pe malul mării. Zile frumoase, prietenii legate într-o clipă. Acolo a cunoscut-o pe Tina Ormazu, dobrogeancă get-beget și, cum spunea el, a făcut două nunți deodată : una cu Tina, a doua cu combinatul.

Ajunși la combinat, Lia întrebă :

— De mine mai aveți nevoie ?

— Vă puteți retrage cu toții, răspunse instructora echipei artistice. Astă seară intră în scenă nea Gică !

— Îi ținem pumnii ! interveni Vlad Apostol.

— Mie ? făcu Postolea. Lui Bibicuțu, că el are nevoie. Da' lasă, că îl descînt eu și o să-i treacă spaima...

— Eu o conduc pe Lia, se oferi contabilul șef. Apoi, către Gogu : Nu vii și tu cu noi ? Doar mergem în aceeași direcție.

O clipă, tînărul a fost tentat să refuze, dar cînd surprinse privireă îngrijorată a Anei, consimți :

— Chiar așa. Ia te uită ! Ce mi-o fi venit să nu mă duc acasă, că Tina mă aștepată... Sigur, avem bilete la cinematograful și...

După ce au mai discutat ceva în legătură cu Bibicu, Ana și cu Gică, s-au hotărît să facă o plimbare pe malul mării.

— Ai văzut ? Lumea începe să ne ocrotească, spuse la un moment dat Postolea. Ascultă ce-ți spun eu, surioară. După ce isprăvim cu jigodia aia de Bibicescu, să uităm că ne-am cunoscut. Rîse amar, apoi continuă : O să-ți iasă vorbe, și asta l-ar supăra pe dom' doctor.

Ana îl măsură cu privirea, iar el se grăbi să-i rostască replica :

— Știu, am un cap creț și prost...

Au continuat să meargă alături, braț la braț, în tăcere. La un moment dat, Ana i-a spus :

— E o toamnă așa frumoasă și mi-e tare dor de tine...

— Să nu faci teatru cu mine ! îi replică, aspru, Gică, în timp ce îi strînse mîna. Mafoame nu-i scîndura aia de jucați tontoroiul pe ea, și nici casă de carton nu este ! Așa să știți ! Vrei să vorbești cu mine, vorbește ca lumea ! Ce-i aia, „Mi-e tare dor de tine“, cînd te ții lipită de mîna mea ?

Ana îl trase spre ea, și-i căută privirea. Gică îi văzu ochii jucînd în lacrimi.

— Iartă-mă, murmură el stins. Și să nu mai plîngi, că și așa ard eu destul. Da' uite, sînt vorbe al căror rost nu-l pricep cum se cuvine, și d-aia tot calc în străchini. Iartă-mă, Aniță, că nici ție nu ți-o fi moale, și nici inima ta nu zburdă ca păsările... Știi, așa mi-am închipuit eu inima omului, încă de pe vremea cînd eram copil : ca o pasăre pe care o poți doborî, pentru totdeauna, chiar cu o pietricică, și d-aia n-am lovit, ochii să-mi sară dacă am lovit vreodată în păsări... Da-n inima mea s-au tot azvîrlit bolovani, nu pietricele. Crezi tu că nu m-am gîndit la ăla ? Ehei, a priceput el, Gică, toată șandramaua !... Dar să știi că te-nțeleg. Păi, surioară, treburile astea dă suflet, nu e ca durerea dă dinți ; scoți măseaua, și gata ! Uite, eu am iubit o... o femeie. Lumea zicea că ar fi fost din alea... Mă dusesem la o cîrciumă, de unul singur. Era cald și simțeam nevoia să beau o halbă cu bere. M-am așezat la o masă și am băut. La vreo jumătate de ceas a intrat o femeie, cu o cană în mînă. Voia să ia niște bere și s-o bea acasă. O jigodie s-a luat de ea și i-a zis vorbe de ocară... Eu am crezut că se cunosc și aveau răfuială, da' p-ormă mi-am dat seama că aia n-a vrut să șadă la masă cu el și cu golanii lui. M-am ridicat de pe scaun și le-am zis s-o lase în pace. Unul dintre ei a rîs și m-a întrebat cît dau pe ea. Le-am tras fața de masă, cu pahare și farfurii, cu tot, ca să-i fac atenți că mă supăraseră, iar femeii i-am sărutat mîna și i-am zis că mă cheamă Gheorghe Postolea. Așa mă știa lumea pe-atuncea. Am scos-o din cîrciumă, p-ormă am condus-o acasă. Tîrziu, cînd mi-am adus aminte că ea voia bere, am luat cana — că știi, mă invitase la ea — am plecat și am venit cu

gîndul ca să-și facă pofta. După aia... ne întîlneam mereu... mereu... Am fost și la cinema, și la dans... dar niciodată, auzi tu, niciodată nu m-am aruncat... așa... ca porcu', cu toate că puteam face din ea tot ce aș fi vrut. Surîse trist, apoi divulgă aducerea aminte căreia îi zîmbise. Într-o seară mi-a zis : „Dragul meu, tu ești minunea mea“. Știi, vorbea frumos, așa... ca tine. Eu n-am înțeles decît tîrziu... cît de mult m-a iubit. Gemu înfundat, își îndreptă privirea spre mare, și spuse în șoaptă, de parcă n-ar fi vrut să facă acea mărturisire, dar o făcea totuși, fiindcă povara tăcerii îl apăsase prea tare, ani și ani de-a rîndul. Cînd a aflat că m-am învîrtit de pîrnaie, și-a pus funia de gît, că n-a putut îndura, că nu m-a crezut vinovat. Surioară, uite, d-aia te înțeleg eu... dar dacă vrei, îți cad în genunchi, nu te mai întoarce la japița aia de doctor...

— Nu ! N-am să mă mai întorc.

— Că nu te merită, continuă el, de parcă nu i-ar fi auzit promisiunea.

— Nu mă mai întorc acolo, dar nici tu să nu mă gonești. Dacă vorbesc anapoda și nu înțelegi, întreabă-mă ce am vrut să spun, dar nu mă goni.

— Uite, te-ntreb, ce-a fost aia... că ți-e tare dor de mine, chiar cînd îți sînt alături ?

Ana îl sărută, ca pe un copil, pe amîndoi obrazii. Mafoame se clătină.

— Ana, spuse el într-un tîrziu. Vasăzică... asta a fost așa... ca între prieteni ! ?

— Nu, Gică ! A fost ca... între dușmani, răspunse ea și rîse din toată inima, eliberată de temerile încercate pînă în acea clipă.

— Și... de ce mă urăști atît de mult ?

— Pentru că ești urât, schilod, chel, știrb, ticălos și... și tot ce-i mai rău pe lume. N-ai pic de suflet, ești necinstit, mincinos...

— Taci !

— Și nu iubești copiii.

— Taci !

— Și nici pe mine nu mă iubești.

— Taci, și nu te mai juca. Fă asta, acolo, pe scîndura aia, pe scenă, unde-i înveți pe toți să se prefacă. Cu mine nu te juca.

— Mi-e tare dor de tine !

— Nu mă duce de rîpă, că nu ți-am făcut nici un rău...

— Mi-e tare-tare dor de tine !

— Nu mă osîndi.

— Mi-e tare... tare-tare dor de tine !

— Atunci, fă ce vrei !

— Hai să ne plimbăm.

Porniră pe nisipul plajei, afundîndu-se în întunericul care făcea ca apa și pămîntul să pară tot una. Mergeau tăcuți, aproape unul de celălalt, timizi, neîndrăznind parcă să se atingă.

— Te-am necăjit ? îi vorbi ea, de-ndată ce ajunseră lîngă dig, și unde se opri.

Gică își continua drumul pe digul ce înainta spre mare, părăind că avea de gînd să treacă dincolo, în nemărginirea unde trebuia să ajungă.

Ana alergă în urma lui, strigîndu-l, dar el mergea înainte, cu pași rari și grei. La un moment dat, ea se împiedică și căzu. Postolea se opri și făcu cale-ntoarsă. Odată ajuns la ea, o luă în brațe și, privind-o în lumina lunii care abia se zărea prin pîcla unei cohorte de nori alburii, întrebă :

— Te doare ?

Femeia îi înlănțui gîtul cu brațele, își lipi capul de obrazul lui și izbucni în plîns.

— Așa rău te doare ?

— Da ! N-am știut că fericirea doare atît de rău.

El izbucni în rîs, și-i spuse :

— Puteai să-ți dai seama din seara cînd te-am dus acasă, că tot pe brațe te-am purtat.

Ana se smulse din mîinile lui, arătîndu-se indignată. El o ridică cu o singură mînă și o așeză pe o piatră înaltă.

— Cîteodată... mă tem de forța ta, alteori îmi spun că nu ești în stare să faci rău nici unei muște. Pari un copil mare pe care soarta l-a răsfățat cu o putere miraculoasă și cu mult... mult farmec, mărturisi ea.

— Dar mai ales cu noroc ! o completă Gică, privind aiurea. Îți spun din nou, surioară, tare bine ar fi să nu ne mai vedem. Te porți cu mine... așa cum s-au purtat și alții care ziceau că sînt haios, și după o noapte de chef... uitau și cum mă cheamă. Nu zic... poate că tu oi fi nițel mai altfel, da' e mai bine ca fiecare să stea în banca lui. La urma-urmei, poate că tot mai potrivită erai cu doctorul Marin Vîrcoleanu, decît cu unul ca mine.

— Sigur, tu ești altfel, tu ești serios, tu mă respecti ! ripostă ea, strigînd, cu un soi de disperare. Tu nu ești ca el !

Spuse toate astea ca un torent, pe nerăsuflăte, covîrșită de o năprasnică durere. Deși nici una din vorbele rostite cu cîteva clipe mai înainte nu fusese nesinceră, dincolo de aparențe, femeia încerca o nemărginită întristare, la gîndul că bărbăția, generozitatea și cîntea omului care acuma se află lîngă ea nu erau atributele celuilalt. Și pentru asta, aproape

că îl ura pe Gheorghe Postolea, socotindu-l parcă vinovat că-l lipsise pe doctor de toate virtuțile, socotindu-l oarecum vinovat că i le furase. Adineauri, când Gică Mafoame îi făcuse scena aia de gelozie, Ana era tentată să-l considere un impostor care, lipsit de fantazie, își garnisește intențiile cu fraze ce se vor simbol de puritate, de abandon, de adulter, de generoasă renunțare, toate, datorate unei dragoste nemaiîntîlnite vreodată. Marin Vîrcoleanu era cu totul altfel : tandru — dar nu multă vreme, preocupat de diverse treburi și chiar flirturi ; cinic, inteligent, rafinat ; avea o conversație interesantă, un debit verbal pe cît de cursiv, pe atît de ales ; într-un cuvînt, om de lume ! În timp ce tipul ăsta, solid și butucănos, nu știa altceva decît să muncească, mînat parcă de o ancestrală disperare, și să se uite la ea cu ochii unui cîine, pentru care, în afara devotamentului pentru stăpîn, nu mai există nimic altceva. Și totuși, nu-l putea acuza pentru lipsă de bun-simț : oricît de prefăcut ar fi fost, mărturisise că mai potrivită era ea cu doctorul, decît cu el, așa încît aversiunea de pînă acuma prinse să scadă. Îl privi pe furiș, îl compară cu Marinică, și se simți golită sufletește, pînă la a avea senzația că prinde a se rostogoli, cînd în ea însăși, cînd în afara ei, fărîmîndu-se și risipindu-se aiurea. După o vreme, cînd își mai reveni, cutremurată încă de dilema pradă căreia avea să mai fie multă vreme, bîlgui :

— Tu ești altfel... dar eu, eu... Și nu mai putu să-și continue mărturisirea, glasul înecîndu-i-se în plîns.

Gheorghe Postolea înțelese însă tot ceea ce ea nu apucase încă să spună. O privi lung, apoi o întoarse cu fața spre mare și își lăsă capul pe genunchii ei, rămînînd tăcut, parcă pentru a chibzui la toate rosturile sale de pînă atunci, cum și la ceea ce va avea să

fie. Ascultă vreme îndelungată freamătul apei, cli-pocitul valurilor, închipuindu-se cufundat în adâncuri, și simțindu-și sufletul cutremurat de o hulă ce venea din străfundurile spaimei, răvășind întunericul ne-norocului său.

Într-un târziu, simți că ea îi mângâie părul ; se prinse de colțurile stincii pe care se urcase Ana, strângînd piatra pînă cînd degetele îi sîngerară. Era tulburat, ca niciodată. Apoi, cîteva picături calde îi căzură pe ceafă. Se ridică brusc și privi cerul senin.

— De cîte ori să-ți spun că nu te pot vedea plîngînd ? Dacă ți-e dor de ăla și, cu gîndul la el, mă mîngîi pe mine, ți-l aduc ! Auzi ? continuă Gică. Ți-l aduc i...

Fraza îi fu curmată, femeia astupîndu-i gura cu palma ei mică, și implorîndu-l să tacă.

Postolea îi luă mîna într-a lui și, cu glas tremurat, spuse :

— Că doar n-oi plînge pentru mine ! ?

— Ba da, minți Ana.

— Păi... ce ? Am murit ? Apoi, văzînd că ea nu-i răspunde, insistă : Zi-mi, surioară, de ce plîngi ?

— Așaa... pentru că ai un cap creț și prost.

El o coborî de pe stîncă și o strînse în brațe. Apoi se adresă amenințător mării :

— Hoașca dracului ! Dacă la toți le iei mințile, cum mi le-ai luat mie, blestemată să fii ! Simțînd pe obraji mîngîierile Anei, continua cu glas stins : Iartă-mă, coană Mare ! Am greșit. Poate că tu știi cum e mai bine... Dar eu, unul, zău că nu mai vreau altfel, că mai bine înghite-mă acuma, ca să știe toată lumea că Gică Mafoame, care a trăit ca un cîine, a mierlit-o ca ăl mai baban ! Și, întorcîndu-și privirea spre Ana,

o întrebă, cerșindu-i parcă să-l mintă : Îți mai e dor de mine ?

Tinăra femeie își lipi capul de pieptul lui.

— Atunci e bine, spuse Gică convins. Și când nu ți-o mai fi, să-mi zici, că eu n-am să-ți cer socoteală, și o să dispar din viața ta... așa, ca fumul.

— Bine, așa voi face, îl asigură Ana.

Covârșit de primejdia acelui control pe care Vlad Apostol îl făcea cu atîta minuțiozitate, descumpănit că și doctorul Marin Vircoleanul, mentorul său în pungășii, avea necazuri și, deci, nu-i mai ardea să gîndească la alții, Bibicu Bibicescu părea să fi abandonat lupta pentru înțelegerea tuturor necazurilor care se abătuseră asupra lui. Refuză să mai creadă că Sofia Cavalerul era complicea contabilului șef, refuză să se mai gîndească dacă Nina era soția lui, ori el înnebunise de-a binelea și, spunîndu-și că din clipa aceea n-avea decît să i se întîmple orice, se cufundă într-un somn adînc.

Visă șalău, meunière garnisit cu capere, curcan cu portocale, Peche Melba, în care frișca acoperea bulgării de gheață, un butoiăș cu vin alb care se scurgea în paharul său printr-un cep spart anume, un tort Mocca, din care feliile cădeau, rînd pe rînd, în farfuria din fața lui, și totul, învăluit într-o muzică de bun gust, invocînd cîntece răscolitoare, ca „Iubește-mă, lele dragă, / Cît mai ai cămașa neagră...“, „Suie mamă pă uluce, / Să vezi duba cum ne duce...“ și multe altele, redată cu pasiune și îndemînare, de marele acordeonist și gurist Nelu Frumosu, în bomba lu' Florică Nebunu, cu vreo treizeci de ani în urmă.

La un moment dat, Bibicu începu să horcăie, de parcă s-ar fi înecat în bunătățile alea, ca apoi să izbucnească într-un plîns deznădăjduit, cum i se mai întîmplase doar o singură dată în viață, dar atunci fără să doarmă, ci numai fiindcă auzise cîntecul : „Scampolo este o ai-ma-na“, răcnit de Sandu Mormînt, la întoarcerea de la un chef zdravăn.

Mai tîrziu, normatorul își recăpătă liniștea somnului din copilărie, cînd bunica Agripina, mama lui și două mătuși îl legănau în mirosul de tămîie care întregia decorul sublimelor clipe premergătoare descîntecelor menite să-l ferească de pojar, gălbinare și chiar tuse convulsivă. Își întinse mîinile și picioarele, aproape în același timp, dar nu ca la înot, ci ca pentru a zbura, fiindcă starea lui era sublimată de corul unor bătrîne pioase, pe care-l auzea aievea, ca atunci, în vremurile lui fericite, cînd Aglaia, beată-criță, cînta, împreună cu alte babe, ceva cu iz bisericesc, poménind veșnicia, nimicnicia și cîte altele.

Cînd a fost dat la școală, cei mai mulți dintre copii rîdeau de săculețul cu camfor pe care Bibicu îl purta la gît, ca talisman însărcinat cu ocrotirea sănătății lui, dar el n-a ținut seamă de asemenea atitudini și nici în ziua de astăzi nu s-a despărțit de săculeț. Credea, cu strășnicia demnă de o cauză adevărată, în vindecarea deochiului cu ajutorul unei lame de cuțit înfiptă între doi tăciuni stinși cu apă de ploaie, exact la primul cîntat al cocoșului ; era convins că pentru a stăpîni lumea cu ajutorul magiei trebuie să mănînci osul stern al unei pisici dintr-o anumită rasă. Mă rog, știa multe lucruri, dar nici unul dintre acestea nu i-au surîs ca statele fictive, aducătoare de profit imediat și regulat.

Deodată, dormitorul — cufundat în întuneric, singura sursă de lumină fiind aceea pe care un felinar din afară o strecura printre perdelele pe jumătate trase de la una dintre ferestre — se umplu de un zgomot asurzitor : două scaune se răsturnară. Bibicu tresări, apoi continuă să doarmă. Visul i se transformă însă într-un adevărat coșmar. El începea să strige : „Moarte contabililor șefi ! Jos cu tirania controalelor ! Trăiască statele fictive !“, ca și cum s-ar fi aflat dinaintea unor jurați pe care îi înfrunta cu sincerile lui convingeri, în ciuda verdictului nefavorabil ce-l aștepta.

— Scoală-te, avem de vorbit ! se făcu, la un moment dat, auzită o voce gravă.

Normatorul șef bîigui ceva numai de el înțeles și își strînse pleoapele.

— Trezește-te ! porunci iar vocea.

Patul fu zgîlțit. Mișcarea bruscă afectă unul dintre „sertărașele“ subconștientului celui ce dormea, fiindcă de acolo țîșni una dintre amintirile lui Bibicu legate de cutremur. Și bravul normator șef retrăi din plin momentul cel mai sincer din viața lui. Catastrofa l-a prins în casa unui prieten, căruia, cu numai zece minute înaintea seismului, îi spunea cum a devenit el ateu. Ei, bine, cînd a început prăpădul, Bibicu spunea : „Tatăl nostru“, foarte corect, ba chiar cînta ruga pe nas, popește ; nu de alta, dar să fie bine auzit... la Centru. A doua zi a venit la prietenul său și, printre altele, i-a zis : „Vasile dragă, nu care cumva să-ți închipui că m-am înapoiat la misticism. Și, spre a-l convinge, îi dădu următorul exemplu : „Vezi tu, sînt cuvinte înrădăcinate în popor, care însă nu dovedesc reala credință. De pildă, la mînie ori la supărare, tot omul spune Doamne-Doamne ! Ți-am zis asta ca nu cumva să mă crezi un demagog“. Intri-

gat și, mai ales cunoscîndu-l bine, Vasile și-a înălțat privirea spre lampa care atîrna de tavan, iar Bibicu, speriat, a întrebat : „Iar e cutremur ?“. Celălalt a înclinat ușor capul, apoi vrînd chipurile să-l liniștească, i-a șoptit : „Trece, stai liniștit !“. Atîta i-a trebuit lui Bibicu, că în secunda următoare a ingenunchat și s-a pornit din nou să spună „Tatăl nostru“, mult mai frumos ca în seara precedentă, cîntînd ruga cu și mai mare evlavie și devotament.

Ca și atunci, acuma, în somn, normatorul șef înghina o rugăciune, pînă cînd vocea care îl tot îndemna să se trezească se auzi din nou :

— Pricepe odată, omule, vreau să-ți vorbesc !

— Îhî ! mormăi Bibicu și adormi din nou.

Visa acum că afacerile îi mergeau strună, că fictivii se înmulțiseră, iar banii sustrași prin falsificarea statelor de plată, mai ales cele ce cuprindeau pe muncitorii zilieri, curgeau neconținut, asemenea unui rîu, dacă nu chiar... fluviu. Ba chiar și fictivii-fictivi, adică „cei mai fictivi“, cum le categorisea el pe acele persoane decedate, înscrise totuși la plăți, se făcea că veniseră să-l liniștească în privința controlului : „Dacă va fi nevoie, vom declara că spiritele noastre au muncit pentru banii înscrși de domnul Bibicescu în dreptul numelor noastre“. Și asta îl mulțumi pe normatorul șef, gîndind că Vlad Apostol n-avea cum să verifice asemenea declarații care, evident, trebuiau luate în considerare ad-literam. Dar, cu toate că visul îi era mîngîiat prin încurajările unor defuncți, Bibicu continua să fie chinuit de lipsa lui Gigi Cavaleru, cel mai recent dintre fictivii-fictivi, care-l pusese în mare încurcătură față de contabilul șef.

— Ei, hai, deșteaptă-te odată ! porunci din nou glasul celui care ținea morțiș să discute cu el.

— Spune ce ai de spus, semnează statul, i-ați partea ta, și du-te cât mai repede, că am control ! spuse Bibicu, coerent, însă tot dormitînd.

Apoi, trezindu-se brusc, încercă să realizeze cu cine avea de-a face, dar în semiîntunericul ce domnea în cameră nu văzu decît o stranie arătare. Nu mai era pentru el nici o îndoială, că se afla în prezența unei fantome și, pînă să o identifice, îngîină o rugăciune, își scui pă în sîn și dădu să se ascundă, trăgîndu-și cearceaful peste față. Somnul nu se mai lipea însă de el. Și atunci sări din pat și se ascunse după un scaun, într-un colț al camerei, cât mai departe de raza de lumină ce se strecura din afară. Privind îngrozit spre ciudatul său oaspete, normatorul șef întrebă politicos :

— Cine ești, și ce vrei ?

Drept răspuns, un șuierat umplu camera.

— Ce înseamnă asta ? se arătă Bibicu și mai speriat.

Glasul musafirului nepcftit preciză :

— Așa rîdem noi... a c o l o !

Bibicu se frecă la ochi, își trase cîteva perechi de palme zdravene, ca să se trezească de-a binelea.

— Unde rîdeți voi așa... întrebă el.

— A c o l o . doar ți-am spus !

— Și... și unde este... a c o l o ?

— Pe lumea cealaltă !

— Nenorocitul ! Dacă ai scăpat, la ce dracu te-ai mai întors ?

— Probleme...

— Tu vorbești despre probleme ? Uită-te la mine ! Habar n-ai cât mă chinui. Aici nu se mai poate trăi, lumea noastră a devenit imposibilă, fiindcă numărul celor cinstiți s-a înmulțit. P-ormă... contabilii, con-

troalele... ca să nu pomenesc de situații și mai grave, cum ar fi invadatorii. Aici nu mai e de trăit. Îți jur !

Fantoma, înveșmîntată în alb, se așează în raza de lumină, întunecînd camera, aproape în întregime. De acolo părea și mai albă, și mai strălucitoare, și mai înfricoșătoare.

— Dacă nu-ți mai convine aici, n-ai decît să faci pasul. Și sări înainte, explicînd : Uite-așa ! Nu-i greu deloc.

Normatorul șef se cutremură de groază și se chircoi și mai mult în spatele scaunului.

— Aș face pasul acesta, spuse el, mimînd gestul spînzuratului, dar îmi este frică.

Fantoma șuieră de cîteva ori, scurt, brutal, apoi preciză :

— Te înțeleg. Singur... e mai greu. Pe mine m-a ajutat soția.

— Ei ! făcu Bibicu, cu admirație. Femeie de suflet ! Ca după aceea să se arate covîrșit de tristețe : A mea, dacă e a mea, este cu totul alt fel. Nu mai știe ce să facă, doar-doar să-mi fie viața frumoasă.

— Te iubește.

— De, știu și eu ? Cel puțin... așa spune. Dar mai bine nu m-ar iubi !

Fantoma se apropie de normatorul șef și după ce cu o mîină îl săltă pînă la tavan, îi spuse șoptit, mînios :

— Nu vorbi cu păcat ! Dragostea e sfîntă ! Dacă soția te iubește cu-adevărat, în curînd vei fi lîngă mine ! Uite, îmi ești simpatic, și dacă nevastă-ta nu te poate servi în timp util, nu-i nevoie de nici o taxă de urgență, vin eu și o ajut.

La auzul ofertei, Bibicu invocă suferințele prin care ar trece Nina, știindu-l mort.

— Oricît de greu îmi este pe lumea asta, n-aş putea îndura gîndul că biata de ea se va chinui tot restul vieţii în lacrimi şi parastase.

Fantoma chicoti prelung.

— Ce găseşti de rîs ? întrebă normatorul şef.

— Iartă-mă, dar în privinţa nevestelor, voi, pămîntenii, aveţi o judecată foarte îngustă ; vreau să zic, nu vedeţi lucrurile în perspectivă.

— Ce vrea să însemne asta ? Adică... ei nici n-o să-i pese că am părăsit-o pentru totdeauna ? Oare... o despărţire atît de tragică şi definitivă ca aceea produsă prin deces ori moarte... se uită din prima clipă ?

După ce îl puse din nou jos, fantoma îi spuse :

— Vreau să-ţi văd ochii !

Normatorul se tîrî pînă la scaunul ce-i servise drept adăpost, şi bîlgui :

— Iartă-mă, dar este întuneric şi n-ai să poţi vedea nimic. Vrei să aprind lumina ?

Fantoma sîsîi scurt :

— Noi vedem perfect prin întuneric.

— Este... este neapărată nevoie să-mi vezi ochii ?

— Da.

— Pentru ce ?

— Altminteri nu-mi pot da seama dacă eşti idiot sau doar naiv.

— De ce spui asta ?

— Pe de-o parte, tot una e, fiindcă un naiv este la fel de primejdios ca şi un idiot, atîta pentru sine cît şi pentru alţii ; pe de altă parte, dacă eşti numai naiv, aşa cum şi pari, iată, îţi pot explica cît de greşit vezi lucrurile, gîndind că soţia ta va suferi veşnic după tine.

— Dar mă adoră ! exclamă Bibicu, pe un ton şters, fără pic de convingere, însă dornic să facă pe vizitator a renunţa la ajutorul care să-i grăbească moartea.

— Se poate să te adore. S-au mai văzut cazuri. Desigur, te va regreta... Dar asta, nu chiar imediat. Știi, la început ele sînt atît de neajutorate, în văduvia lor, că la supărare... nu mai știu ce fac. Țin bine minte, cînd a fost de m-a îngropat, abia ce terminaseră ăia să m-acopere cu pămînt, că nevastă-mea a și dat de dușcă o litră de rachiu, și, din pricina durerii prea mari, a început să joace tontoroiul pe groapa mea. Juca și cînta...

— Cînta ? se arătă consternat Bibicu.

— Așa cum îți spun.

— Și, mă rog, ce cînta ? Vals, tongo, ori... d-astea mai moderne ?

Pentru o cît mai elocventă exemplificare, fantoma prinse a bate din picioare, gata-gata să desfunde dușumeaua și să cînte :

„Uite... asta-i viața lui :

Patru scînduri prinse-n cui !“

Bibicu se arătă foarte impresionat, chiar gata să plîngă, pătruns de marile adevăruri mărturisite lui. Apoi îi ceru fantomei ajutor ca să scape de Nina. iminenta primejdie care, sub masca iubirii, avea să-l poarte pe celălalt tărîm, așa cum pășise acel exemplu... mort, din fața lui.

— Să mă ierți, spuse normatorul șef, înălțîndu-și pentru prima oară privirile către fantomă. Uite, nu știu cum să mă adresez dumitale... N-ai vrea să-mi zici cum te cheamă ?

Fantoma se răsuci zgomotos în raza strălucitoare trimisă de generosul felinar de pe stradă și scoase un șuierat care mărturisea un adînc regret.

— Ce situație ! Ai dreptate, noi nu ne-am cunoscut decît pe statele de plată !... Alea fictive. Și, în-

tinzînd o mîină înfăşurată în cearceaf, Gică Postolea se prezentă solemn : Fila trei, numărul curent optzeci şi nouă !

Normatorul şef bîigui înspăimîntat :

— Vrei... vrei să zici că eşti Gigi Cavaleru ?

— Chiar el, Bibicule !

— Ştii, soţia dumitale... madamme Sofia Cavaleru, a fost pe la mine... încercă să se arate amabil normatorul. M-a vizitat cu haltere, cu tot... Mi-a dat să mănînc, că Nina mă ţine la regim... Uite, de dumneata nu mă ruşinez. Îmi dă numai ceai de sunătorică — Gling-gling-gling ! imită el clinchetul unor clopoţei — şi morcoviori tocaţi mărunţel — Toc-toc-toc ! Femeie bună !

— O prefăcută, ca şi nevastă-mea !

— Nu, să nu spui asta ! Crede-mă, nu vreau să te supăr... Dar să ştii, coana Soficuţa e om de înţeles şi de aranjamente. Am discutat cu ea... Zău, nu trebuia să te deranjezi 'mneatale, personal.

Un sîsîit prelung curmă vorbele lui Bibicu, care, şi mai speriat, întrebă :

— Am spus ceva nelalocul său ?

— Nu pari hotărît în afaceri şi asta mă indis pune.

— Vai de mine, dom' Gigi ! Jur ! Voi face tot ce îmi şade în putere ca să-i împlinesc rugămintea.

— Băăă ! Deosebirea între Sofia şi mine este că ea te roagă, în timp ce eu poruncesc.

— Înger-îngeraşul meu ! se precipită normatorul şef, îngrijorat. Voi continua statele false, iar numele dumitale va figura... neştirbit... şi de acuma-ncolo, în vecii vecilor, memoria dumitale rămînînd nealterată de nici o vicisitudine.

— Bibicule ! strigă Postolea, apăsîndu-l pe normator cu o mîină grea pe umărul stîng, pînă cînd picioarele acestuia se îndoără. Cînd eşti servitor, po-

ziția ta de drepti este... în genunchi ! Și-acum să lă-săm sentimentalismele !

Lipindu-și fruntea de podea, Bibicu întrebă smerit :

— Poți să-mi spui de ce ai venit la mine ? Dar așa... pă bune, ca între șulfe bătrîne... Că după cum te porți, nici 'mneatale n-ai suferit de prea multă cinste.

Urmă un sîsîit scurt, un șuierat prelung, semn că fantoma se află în oarecare impas.

— Scopul vizitei mele este că... nu sînt de acord cu punctul de vedere al nevastei mele.

— Păcat ! Nu știam că asemenea antagonisme continuă și post-mortem.

— Neînțelegerile conjugale au dăinuit dintot-deauna, chiar dincolo de mormînt.

Normatorul șef se ridică cu greu în picioare, apoi privi neliniștit, temîndu-se că avea să fie din nou dojenit pentru infatuare, dar fantoma se arată blîndă cu el.

— Te înțeleg, și eu am hidroartroză la genunchiul drept. De aceea zic, măcar la bătrînețe trebuie să devenim mai puțin slugoi. Rămîi așa, drept, pe picioare, că tare mi-e scîrbă de ăștia care vă ploconiți dinaintea celor mai mari decît voi, ca după ce nu mai sînt mari, să le luați locul, ori barem să arătați noilor șefi că de ăia care au fost nu v-a păsat niciodată. Ești un lingău, un om de nimic ! Cred că demnitate n-ai avut niciodată. Păi atuncea, cum dracu' te grozăvești dinaintea mea, cerîndu-mi socoteală de ce am venit la tine ?!

Bibicu se ascunse din nou îndărătul scaunului și, prinzînd puțin curaj, răspunse :

— Dom' Gigel, departe de mine gîndul să vă supăr... Am întrebat și eu, așaaa... că m-a luat mi-rarea. Spune-mi, te rog, cum se face că din peste

patru miliarde de locuitori ai globului nostru pămîntesc, tocmai la mine aţi avut dragostea să descindeţi ? Evident, mi-aţi zis chestia aia cu dezacordul neînţelegerii dintre dumneavoastră şi coana Soficuţa, dar... să fie ura asta atît de mare, că v-aţi năpustit asupra unui om curat ca lacrima ? Zău, nu pricep legătura controverselor cu persoana mea !

— M-ai trecut pe state fictive ? întrebă fantoma, pe ton de anchetator.

Bibicu înclină uşor capul, semn că recunoaşte.

— Figurez cu o mie şi opt sute de lei pe lună. Nu ? Şi faci asta, în contul meu, de patru luni !

— Pardon ! protestă Bibicu. Luna asta mi-a venit controlul, aşa că rămînem doar la trei luni.

Şi din nou se auzi un sîsîit scurt şi un şuiertat lung, după care fantoma acceptă durata impusă de normator, însă preciză :

— O mie opt sute, înmulţit cu trei, ies taman cinci mii şi patru sute de lei. Dă-mi banii ! Banii mei, munca mea !

— Care bani ?

— Aia pentru care am muncit !

— Aaa ! făcu Bibicu, de parcă abia atunci ar fi înţeles despre ce era vorba. S-au dus...

Cu un singur gest, fantoma mătură tot ce era pe masă, producînd un zgomot asurzitor, iar apoi sugeră, pe un ton care nu prevestea nimic bun :

— Ia fă bine şi cheamă banii ăia înapoi, de unde s-au dus ! Altminteri... iese prost !

— Ce vrei să spui... mă ameninţi ?

— De ce să te ameninţ ? Dacă nu vrei să ne înţelegem aici, te iau cu mine, şi te duc în faţa Judecăţii de Apoi.

— Bine, dar pentru asta... trebuie să fiu decedat.

— Nu-ți face griji, puiule... N-o să ai dureri... Ba, mai mult, te asigur că nici nu o să te infectez. Igiena, înainte de toate...

Bibicu era speriat din cale-afară, dîndu-și seama că n-avea cum să lupte împotriva fantomei. Tremură ce tremură, pînă cînd crezu că i-a venit o idee salvatoare :

— Dom' Gigi, nu s-ar putea să mă păsuiești, măcar cîteva săptămîni ?

— Ia ascultă, mă, viule ! se arată profund indignată fantoma. Dacă primesc asemenea compromisuri, p-ormă o să vrei și plata în rate !?

— Ei ! Dacă s-ar putea... ar fi minunat. Și, uite, jur ! Pentru o asemenea înlesnire sînt gata să te promesc în fiecare noapte.

— Destul ! strigă enervată fantoma. Pentru nimic în lume nu mă las eu tras în piept de unul ca tine ! Și p-ormă, ține seama că te-ai cam întins la vorbă. Adică, ce ! Vrei să vorbești cu mine... de la egal la egal ? Nuu... tăticu ! Întîi mierlește, și după aia să te ții alături de mine. Sau... îți trece prin minte că ești vreun zmeu ? Bibicule, curaj are ăla care face pasu' dîncolo, nu ăla care se tîrăște, ca să mai apuce o zi ori o chenzină. Ehe !...

— Ești prea intransigent, dom' Cavaleru.

— Bă ! Nu știu dacă vorba aia, care ai zis-o acum, e de ocară, da' bagă de seamă la ce-ți iese din gură. Și... la urma urmei, gîndește-te la drumurile mele atît de lungi și costisitoare... Cum dracu' să-ți aprob plata în rate ?

— Chiar așa scumpă e o asemenea deplasare ?

— Nu face pe deșteptu' ! Citește cotidianul nostru „Liniște și verdeață“, că numai astfel vei cunoaște situația de acolo.

— Citesc, sigur că citesc... Uite, la ziarul ăsta chiar sînt abonat.

Pentru prima dată, de cînd se afla aici, în casa normatorului șef, Postolea simți că-și pierde stăpînirea de sine și va izbucni în rîs. Reuși să se abțină, și-l întrebă pe Bibicu pentru ce îi ceruse Sofiei o declarație în legătură cu sumele din statele fictive.

— Nea... dom'... eu n-am cerut doamnei să...

— Ho ! îl întrerupse fantoma. Acuma îmi aduc aminte că ai dorit ca eu să-ți dau o asemenea declarație. Nu ?

— Vai de mine, nea'... dom' Cavaleru ! Știi și 'mneatale că la mînie... de !... omul spune și vrute... și nevrute...

Fantoma se retrase din raza ce răzbătea din stradă și, astfel, camera deveni mai luminată, fapt ce îl făcu pe Bibicu să se rostogolească, înspăimîntat, iar sub pat.

— Bibi, dragă, nu sînt supărat pe chestia asta. Pot spune chiar că cererea ta mi s-a părut dreaptă și, uite, dacă îți este de trebuință, eu îți dau o declarație, nenică, de te descurcă din toate alea. Ce mai ! Scriu acolo că mi-am încasat toți banii pentru care... am muncit. Și gata, că... de muncit... a muncit cineva pentru banii ăia. Așa-i ?

— M' da... făcu Bibicu, oarecum încurcat.

— Ce, nu ești convins că s-a muncit pentru banii ăia ? În privința asta, fii pe pace, altminteri nu s-ar fi făcut planul, nu s-ar fi îndeplinit normele... Așa-i ? Știi tu bine, că cineva s-a spetit muncind în contul numelui meu, ca tu să iei banii.

— Păi... așa trebuie să fi fost...

— Dacă ai priceput, dă banii și eu îți dau declarația de care te tot văitai că ți-ar trebui.

— M-am răzgîndit, dom' Gigi ! se hotărî normatorul șef. Știind că ești mort, contabilul șef ar putea pune la îndoială semnătura.

Fantoma chibzui cîteva clipe, apoi oferi soluția salvatoare :

— Dom' Bibi, uite : dacă vrea o confirmare, să mă cheme la o ședință de spiritism. În orice zi ! Și-acuma, scoate banii ! Ți-o spun, ca între noi : dacă nu-mi dai banii mei, pentru mine ești ca și mort !

Normatorul șef îngheță de spaimă.

— Vezi 'mneatale, ceva-ceva aș încropi eu, dar nu am întreaga sumă. Adică... am niște bani, însă... nu pe toți.

— Dă-i încoace ! porunci fantoma.

Bibicu trecu în sufragerie, de unde reveni cu niște bancnote.

— Două mii și patru sute ! Atîta am, atîta dau ! spuse el, mizînd pe știința lui în a se tocmi. Și cu asta, gata ! Ne strîngem mîna și rămînem prieteni.

Fantoma înșfăcă banii, întrebînd :

— Cum rămîne cu restul ?

Derutat că Gigi Cavaleru ținea atît de mult la preț, Bibicu îi răspunse :

— Păi... restul, de unde ?

— Pentru rest, îți plimb pianul. Dar mai vreau și o declarație, că nu mă pot prezenta cu obiectul la șeful meu, fără justificare. Cînd o să-mi dai restul de bani, îți înapoiez și declarația, și pianul. Gata ! Treci și scrie declarația, că de nu, te iau cu mine !

Înspăimîntat, Bibicu luă un pix și o foaie de hîrtie, după care întrebă :

— Ce să scriu ?

Fantoma tuși de cîteva ori și dictă :

— Subsemnatul Bibicu Bibicescu, din strada Rovine, numărul optsprezece... Așa... hai-hai, dă-i bă-

taie !... declar că sînt obligat pînă în măduva oaselor să achit... Scrie, bă !... decedatului... domnul Gigi Cavaleru, fictivul... Scrie, neică, ce dracu' ! Ți-e frică de adevăr ?

— Se poate, dom' Gigel ? Adevărul a făcut casă bună cu mine, întotdeauna...

— Atuncea, dă cu plaivazul ! îl îndemnă fantoma, continuînd să dicteze : ...de la fila trei, numărul de ordine optzeci și nouă, de pe statele false...

— Îngerașule ! îl întrerupse normatorul șef. Cred că mult mai corect ar fi să scriu... eronate.

Fantoma porni amenințătoare spre Bibicu care, speriat, se oferi imediat să-i facă pe voie.

— Mă rog, mă rog, dacă trebuie... dacă dumneata consideri că fals este termenul potrivit, uite, scriu : fals !

— Păi, scrie ! porunci fantoma. Și-apoi dictă mai departe : ...întocmite de mine, în ultimele trei luni... suma de trei mii lei, pe lîngă ăia două mii patru sute pe care i-am dat în mîină, astăzi... Buun !... Recunosc că aceste sume trecute în dreptul fictivului decedat Gigi Cavaleru mi le-am însușit pă blat. Șterge pă blat ! ordonă fantoma, realizînd că declarația era un act solemn, în care n-aveau ce căuta asemenea expresii.

— Și ce să pun în loc ?

— ...în mod necinstit, hotărî „musafirul“.

— Vai, dom' Gigi ! făcu Bibicu pe umilul. Să zicem și noi... de nevoie.

— Scrii cum îți spun eu, sau te iau cu mine ? ! repetă fantoma amenințarea.

Și Bibicu a scris.

— Pune data și semnează !

După ce semnă, normatorul șef întrebă, sfios :

— Nea Gigi... pianul.. n-ai putea să mi-l mai lași ?

În loc de răspuns, Gheorghe Postolea deschise fereastra și strigă :

— Heeei, voi, ăi de-acolo !

În secunda următoare, doi vlăjgani năvăliră în casă.

— La chingă, măă ! porunci Postolea.

— Cu ce zburăm, Patroane ? întrebară cei doi.

Fantoma arată spre pian, iar vlăjganii înșfăcă răcheta care, de-ndată ce se simți strânsă și săltată în funii, gemu din toate îndoieturile.

După ce pianul a fost scos din încăpere, normatorul șef întrebă cine erau cei doi.

— Garda mea personală, răspunse fantoma, fi-resc. Acuma, dă și ceasul cu lanț, pe care-l ții pitit după halat !

Bibicu se execută fără șovăire, iar fantoma, remarcând atitudinea lui binevoitoare, ținu să-l răsplătească, asigurându-l :

— Din clipa asta, să nu-ți mai fie teamă de șantajul Sofiei. Te-am luat sub aripa mea ocrotitoare.

— Mulțumesc, bîigui normatorul șef. Și, făcându-și curaj, adăugă : Știi, dom' Gigi, ar mai fi chestia aia cu băiatul...

Fantoma șuieră scurt, arătându-se enervată.

— M'da, sigur... o treabă urită și neplăcută. O să mă rog pentru tine și mai ales pentru acel nefericit, ca să-și afle liniștea în căminul său părintesc. Îl întoarse pe Bibicu cu fața la perete, iar el porni tiptil-tiptil spre ușă, continuînd să vorbească : Fii pe pace ! De-a c o l o ... ruga mea va fi recepționată mai bine și mai repede. Ține seama de distanță...

— Dar copilul nici nu există ! scînci normatorul șef.

Zgomotul produs de ușa trîntită îl făcu să-și dea seama că fantoma părăsise casa.

Noaptea a fost pentru Bibicu un adevărat coșmar. Spre ziuă se trezi, lac de apă, într-o mare de fulgi. Mușcase perna și, în zbaterile lui, împrăștiase puful dinăuntru ei, peste tot.

A doua zi, pe la orele șase, în casa lui Bibicu apărură Lia Bold, abia ducînd o sacoșă cu tîrguieli.

— Iubirea mea ! Mi-au spus cei de la combinat că nu ai venit la serviciu. Și m-am gîndit să-ți aduc de mîncare, se arată Lia îngrijorată. Ai dormit bine ?

Cutremurat de revedere, cu dinții clănțănindu-i, Bibicu abia a putut răspunde :

— Bine... bine de tot, Nina dragă !

— Cum te mai simți ?

Tremurînd din ce în ce mai tare, normatorul șef bîligui :

— A... astăzi... ceva... ceva mai bine. Apoi, dîndu-și seama că nesiguranța lui îl putea duce la continuarea regimului alimentar, se precipită : Adică... ce să mint, astăzi mă simt mult... da, da... mult mai bine... Pot spune, chiar, foarte bine !

— Trebuie să continui tratamentul, pînă te vei însănătoși de tot... Ascultă-mă !

Bibicu strigă speriat :

— Ierburi ? Ierburi ? ! Ierbuuri ? ! !

— Ceiuț de sunătorică... anghinare... mușețel... codița șoricelului și cîte alte bunătăți ! arată Nina. conținutul sacoșei, convinsă că toate acestea aveau să-i crească pofta de viață a soțului.

— Da ceva... așaaa... mai consistent nu mi-ai adus ?

Lia Bold îl învălui într-o privire caldă, și-i răspunse, spre a-l liniști :

— Cum să nu, dragostea mea ! și începu să dea la iveală „delicatesele“ așezate mai la fundul sacoșei, numindu-le, tandru, de parcă le-ar fi mîngîiat : lăptucicuțe, sălățele, cîte șaizeci de grame din fiecare. După aceea îl mîngîie drăgăstos, promițîndu-i : Mîine, dacă te vei simți bine... îți fac o supică bună de chimen și îți dau o jumătate de cornuleț, bine prăjit. Trebuie să te întremezi...

Pradă unei cumplite deprimări, Bibicu păru să-și fi pierdut graiul, fiindcă abia izbuti să bîiguie :

— Dar poimîine ?

— Dacă va fi cumințe... poimîine... băiețelul va primi doi cartofiori. Și, speriată, chipurile, la gîndul că modul de preparare i-ar putea dăuna, adăugă : Dar fără sare și untișor.

— Fără...

Un geamăt sfîșietor răzbătu din pieptul lui Bibicu. Deodată, ca și cînd n-ar fi știut nimic de pian, Nina întrebă :

— Unde-i pianul ?

— S-a dus ! răspunse Bibicu, ezitant.

— Cum vine asta, „s-a dus“ ?

— Păi... l-au luat...

— Cine ?

— O fantomă...

— Cred că n-ai dormit bine în noaptea asta. Iubitule, văd că ești tare obosit și trebuie să te culci. Înainte de asta, însă, te rog să-mi vorbești despre copilul tău. Trebuie să facem ceva și pentru el, doar îi ești tată !

Normatorul șef tresări și răspunse iritat :

— Nu am nici un copil !

— Totuși, Sofia Cavaleru spunea că...
— Nina, cum poți crede în spusele unei...
— Cred, fiindcă am convingerea că este de o mare corectitudine.

— Atunci, de ce mă șantajează ?

— Pentru că ți-ai abandonat fiul. Vai, n-am crezut că poți fi atît de odios. Pînă îți pregătesc ceva de mîncare, te rog să te hotărăști să-mi spui tot adevărul.

Rămas singur, Bibicu își prinse capul în palme.

Zgomotul produs de o pietricică izbi geamul ferestrei, făcîndu-l pe normatorul șef să tresară. Cînd o altă pietricică lovi fereastra, se ridică și, privind spre stradă, văzu o mulțime de oameni în jurul unui zdrențaros care privea spre el, zîmbind șters și agîtînd o mîna în care ținea restul unei țigări de foi.

Intrigat, Bibicu deschise fereastra și-l întrebă pe cel în zdrențe :

— Ori te liniștești, ori vin la tine și te potolesc !

Zdrențarosul îi făcu semn să vină la el.

„Ce să-mi pun mintea cu nenorocitul ăsta ? O să-i dau un leu și o să scap de el“, gîndi normatorul șef, și ieși în stradă.

Zdrențarosul și-a făcut loc prin mulțime și a venit drept la el, oferindu-i o tinichea legată cu panglică albă.

— Ce-i cu asta ? întrebă Bibicu.

— Ca... ca... ca... cadou ! izbuti să articuleze celălalt, bîlbîindu-se îngrozitor.

— Lasă, măi, cadourile, și ia, colea, un leu ! se grozăvi normatorul șef.

Zdrențaroșul își arată indignarea :

— N'... n'... nu pli-mec po... po... pomană ! Nu t'...înt cercetor !

Pus în încurcătură, Bibicu nu izbtui să se salveze, și strigă :

— Hai, cară-te !

— N'țu ! răspunse zdrențărosul.

— Bani nu vrei, să pleci nu vrei...

— N'țu !

— Atunci, ce dracu' faci aici ?

Drept răspuns, tînărul azvîrli cît colo tinicheaua legată cu fundă albă și apoi își aprinse chiștocul, puffăind și suflînd fumul în nasul lui Bibicu.

— Nu ți-e rușine ? ! îl dojeni normatorul șef, iritat.

Drept răspuns, zdrențărosul se repezi la el, îmbrățișîndu-l cu putere și strigînd :

— Ma-ma !

Era atîta patos și atîta disperare în glasul acelui nefericit, că ar fi mișcat și pietrele din caldarîm, nu numai pe oamenii din jur, care se arătară foarte impresionați.

Speriat de întorsătura situației, vădit defovabilă lui, Bibicu a vrut să se retragă în casă, dar zdrențărosul îl ținea strîns și, se pare, cu putere, fiindcă în ciuda strădaniilor sale disperate, nu a reușit să se elibereze.

— Ma-ma ! gemu zdrențărosul, sfîșietor.

Normatorul șef se cutremură la gîndul că individul acela, cu mutră de cretin, ar putea pretinde că este fiul său ; dar imediat își spuse că era o spaimă nefondată, pentru că individul îl numise mamă, și nu tată, cum ar fi fost firesc, și se hotărî deci să-l compromită total în ochii mulțumii :

— Bravo, mă ! Vasăzică... eu îți sînt mamă ! ?

Ironia lui Bibicu avu efectul unei importante revelații asupra zdrențărosului, acesta arătînd brusc realizarea erorii făcute mai înainte :

— Ta-ta ! Ta-ta !

— Cine dracu' mai ești, băi... !

Individul îi aruncă o privire deznădăjduită și, după o lungă tăcere, spuse bîlbîindu-se și agitîndu-și nervos brațele :

— Io t... t... tînt D'... Dă-nu-țu ! și-l sărută pe amîndoi obrazii.

Bibicu dădu să fugă în casă, dar acesta se luă după el, în hohotele de rîs ale asistenței, strigîndu-l : „Ta-ta ! Ta-ta !“, asemenea unui copil care s-a pierdut de părinți în mulțime.

La cîțiva metri de ei, pe celălalt trotuar, Ana Costea, Gică Postolea, Vlad Apostol și o bună parte din membrii echipei de teatru amator a combinatului hohoteau de rîs. După ce s-au mai potolit, Ana le spuse, plină de admirație :

— Nu mi-am închipuit că Gogu Popescu este atît de talentat, dar, mai ales, inventiv. E formidabil ! Nu-i așa, Gică ? Este extraordinar ! se entuziasmă ea. Păcat că nu-l putem vedea cînd va discuta cu Bibicu !

Ajuns în sufragerie, Bibicu văzu că zdrențărosul se afla lîngă el. Privirea tulbure îi lăasă impresia că se putea aștepta din partea lui la orice ; totuși, îi vorbi răstit :

— Cine te-a trimis la mine, mă, nenorocitul ?

— Ma-ma ! Io t... tînt Dă... D'... Dă... Dănuțu ! răspunse zdrențărosul, și-l sili să se așeze pe un scaun, sărutîndu-l ca mai înainte.

— Care Dănuțu ? ! urlă normatorul.

Zdrențărosul își aprinse tacticos chiștocul de havană și, drept răspuns, trimise cîteva rotocoale în nasul celui care nu dădea semne că l-ar recunoaște.

— Care Dănuțu, mă ? insistă Bibicu să-i afle identitatea completă.

Se ridică apoi de pe scaun și veni amenințător spre el. Departe de a se speria, cel întrebat bătu voios din palme, pufăi din țigara pe care o ținea în colțul gurii, și declară :

— To... topilu... topilaciu' tău ! însoțindu-și vorbele cu gesturi dezordonate.

Zdrobit, Bibicu se prăbuși pe dușumea, bîiguind :

— Copilașu'... copilașu' tău... Vasăzică, acuma a venit și copilașu' !

Zdrențárosul prinse a țopăi prin încăpere, bătînd din palme și strigînd fericit :

— Pale bine ? Pale bine că a v... venit to... topilul ?

— Mai e vorbă ? ! murmură Bibicu.

Încurajat, de parcă și-ar fi găsit părintele pierdut, exaltînd de fericire, zdrențárosul se apropie de el, îl ridică de pe jos și-i ceru să-i spună o poezie.

— Vai de capul meu ! Acuma vrei să te-aud și declamînd ! ?

— Spui ? insistă zdrențárosul.

— Ce ? făcu Bibicu, aiurit.

— Po... po... po... poezia ! Poezia ! strigă Dănuț, plin de speranță, pocnindu-și degetele și bătînd din palme.

Bibicu își dădu seama că nervii săi amenințau să cedeze și, cu un efort de care nici el însuși nu s-ar mai fi crezut capabil, strigă :

— Cară-te de-aici ! Văzînd că acesta avea de gînd să continue, ridică un scaun și-l amenință. Spală putina, mă, jerpelitule, că te fac una cu pămîntul !

Probabil că purtarea normatorului șef fu pe placul celui în zdrențe, fiindcă, în loc să-l sperie, îl dipuse la joc și voie bună, fapt pentru care prinse a sări de colo-colo, cîntînd :

— Lăule-dulăule ! Lăule-dulăule ! Hau-hau-hau !
Cufundat într-o derută din care n-avea să mai scape vreodată, și lăsându-se pradă unei totale disperări, Bibicu își împreună mâinile ca pentru rugăciune, implorînd :

— Omoară-mă ! De ce nu vrei să mă omori ?

— Nu vleau să te omol.

— Atunci ieși din casa mea ! și îl trase brusc spre ușa care dădea în vestibul.

— Nu vleau... nu vleau ! protestă zdrențărosul.
Mimînd alarmarea, Nina apăru în sufragerie, întrebînd :

— Ce se petrece aici ?

Zdrențărosul rîse prelung, idiot :

— Hî-hî-hî...

— Cine-i dumnealui ? îl întrebă ea, uluită, pe Bibicu.

Zdrențărosul nu-i lăsă timp normatorului șef să răspundă. Făcu o plecăciune adîncă dinaintea ei, și scoase niște sunete guturale :

— Io tînt to... topilu' !

— Al cui copil ești ?

Arătînd spre Bibicu, zdrențărosul strigă vesel :

— Ta-ta ! Ta-ta ! Ta-ta Bi...bicu ! Apoi, lovindu-se cu palma pe piept, în semn de recomandare, adăugă : D'... Dănuțu ! To... topilu Dănuțu !

Cu glasul gîtuit de emoție, Nina se repezi la Dănuț, îmbrățișîndu-l.

— Copil nefericit ! Copil nefericit !

— Ma-ma ! gemu acesta.

Bibicu privea scena, nevenindu-i să creadă că ceea ce vedea și auzea se întîmpla în realitate. Își mușcă buzele, se ciupi de obraji, își trase două palme și, tot neconvins că visează, exclamă :

— Doamne, ori mi-ai luat mințile, ori așa o fi situația ! Dar de ce nu mi-ai spus și mie, dacă tot m-ai băgat în haznaua asta ?

— N-ai să mai pleci de la noi, niciodată ! îl asigură Nina pe Dănuț, într-un târziu.

— M'... m'... mă-mi-ca m'... maa !

Nina își cuibări capul la pieptul băiatului, hohotind în plîns.

— Da, puiul meu bun și frumos. Mămica ta o să te apere de toate relele, îl asigură ea. Trase fotoliul și-l pofti să se așeze lângă ea.

— Bibi, uite ce cuminte e micuțul nostru ! Privește cît de tandru este ! și își sărută odrasla pe frunte.

— Da, da ! O să vezi tu cît de cuminte e dobito-cul ăsta, pînă ți-o da și ție un brînci, să te duci grămadă la podea.

— Băiețelul nostru nu face așa ceva, ripostă femeia. Nu-i așa, puiul mamei ?

— Ta-ta ! silabisii Dănuț, plin de afecțiune.

Indignată din pricina nepăsării soțului, Nina îl dojeni :

— Cum poți rămîne ca o stană de piatră ? Micu-țul are nevoie de dragoste, de căldura căminului părintesc...

— Cred că dragostea ta îi va fi de-ajuns, răspunse Bibicu fără s-o privească.

Mîngîindu-i părul Ninei, băiatul repeta întruna :

— Nina ! N'... Ni-na !...

— Ascultă, mie să-mi spui mama ! îl corectă ea.

— Da cu tu p... pui o po... povete. Da ?

— Ai auzit, Bibicule ? Îngerașul nostru vrea po-vești. Ce crezi că i-ar place micuțului ? insistă ea.

După cîteva minute, Dănuț începu să caște.

— Ce-i pușor ? se arată mama îngrijorată.
— Șom-nică, răspunse el.
— Bibi, îngerașul nostru vrea năniță. Unde crezi că ar putea dormi mai bine ?

— În pământ ! rosti acesta, mai mult ca pentru sine.

— Te-am întrebat dacă tu consideri că băiețelul s-ar odihni mai bine în sufragerie sau în dormitor ? insistă Nina, de parcă nu l-ar fi auzit.

— În dormitor, măcar să nu-l mai văd !

— Vleau a... aicicea, pe fotoliu, nu vleau acolo ! preciză Dănuț, arătînd spre dormitor.

Vrînd să pună capăt acelei cumplite suferințe, Nina decise în locul soțului ei :

— Bine, dragul meu, dormi unde vrei tu. Hai pușor pe fotoliu, fă năniță !

— Nu se poate ! gemu normatorul șef. Nu se poate să fie adevărat ! spuse el cuiva închipuit a se afla într-un ungher al camerei și se repezi la telefon, chemîndu-l pe contabilul șef, disperat să dobîndească un sprijin.

Tocmai cînd să așipească Dănuț, își făcu apariția și contabilul șef.

— Cum văd, aveți oaspeți, domnule Bibicescu.

— I-a venit fiul ! îl lămuri Nina, în locul celui întrebat, încă marcat de șocul surprizei.

Vlad Apostol jucă o clipă de mare revelație, exclamînd :

— Dănuț ! ? Acesta este copilașul despre care mi-ai vorbit ?

Bibicu nu apucă să răspundă, fiindcă Gogu Popescu îl îmbrățișă strîns, fălindu-se musafirului :

— Tata ! T'... t'... t'... tata !!!

Normatorul șef simulă că își șterge o lacrimă și murmură :

— E fericit ! Nici nu vă închipuiți cît de fericit este băiatul meu, de cînd ne-am regăsit.

— Sper că și dumneata ești la fel de fericit, spuse contabilul șef, abia stăpînindu-și rîsul.

Bibicu făcu un gest cu mîna, de parcă ar fi vrut să zică : „Mai e vorbă ?“, după care îl invită să se așeze. Vlad Apostol continuă să rămînă în picioare, părăd oarecum încurcat. Tăcu o vreme, apoi, cu mult menajament, vorbi :

— Domnule Bibicescu, îngrijorat de boala dumitale, m-am gîndit că n-ar fi rău să te vadă un medic și... am rugat un prieten... evident, doctor, să treacă pe-aici.

„Sînt sănătos-tun ! își zise normatorul șef ; însă prezența ta, a șantajistei, a Ninei și a idiotului ăsta mă bagă în mormînt“.

— Vă mulțumesc ! Vă sînt recunoscător ! Vă rămîn îndatorat, pe viață, dragă dom'le contabil șef și iubite dom' Vlăduț !

— Mă bucur că accepti ajutorul meu, dar cel mai mult mă bucură că hopul cel mare a trecut.

În timp ce Bibicu se gîndea că ar fi fost mult mai bine să nu fi trecut acel „hop“, Nina îi mărturisi oaspetelui :

— Sînt fericită ! Dănuț e un copil adorabil !

Auzind-o, băiatul s-a năpustit asupra ei, luînd-o în brațe și bîlbîindu-i afectuos :

— M'... m'... mama, m'... mea !

— Este exact cum mi l-ai descris, domnule Bibicescu.

Dănuț o eliberă pe Nina din îmbrățișarea aceea sufocantă, și strigă entuziasmat :

— Ma-maaa ! D'... Dănuțu este i... idiot !

— Nu, dragul mamei. Ia spune tu o poezioară lu' nenea ! îl îndemnă ea, chipurile, să-l reabiliteze în ochii musafirului.

Băiatul se depărtă de cei prezenți, se urcă pe un scaun, făcu o reverență ca un dezinvolt copil de grădiniță (de la grupa/mică) și, după ce se asigură că a captat atenția auditoriului, își dresе glasul, apoi își fixă privirea într-un punct al tavanului, de parcă s-ar fi agățat de un reazem, și se porni :

— Po... poezzzi-oară ! Iar își dresе glasul, după care trecu la fondul chestiunii, hotărît : Pi... pi-siccccută... p... pis-pis, pis... / T... te-am visssat a...a...azi n' noapte-n visss... / T... te-am s... s... s... spălat, t... t...

Enervat pentru că nu se putea exprima, coborî de pe scaun și-l desfăcu în bucăți, cu grijă, ca nu cumva să-l rupă în așchii.

— Distrugi lucrurile ? se repezi Bibicu la el, gata să-l sugrume.

— N'... n-am v... v... voie să mă abțin de la n... nimic. A... a... așa mi-a s... spus do... dom' doctor.

— Iubitule ! interveni, îngrijorată, Nina. Copilul nostru e bolnăvior și nu trebuie contrazis.

— Iartă-l, domnule Bibicescu ! se arată și contabilul șef gata să-i scuze purtarea.

Normatorul șef își ridică brațele în semn de capitulare, la insistențele celui de care depindea soarta controlului financiar.

Îndatorată de generozitatea soțului, femeia își îndemnă odrasla :

— Dănuț, cere, frumos, iertare lui tăticu.

Gogu Popescu porni cu elan spre Bibicu, răsturnînd totul în calea lui și bîlbîindu-se :

— T... t... t... t... tăticu ! I... ia... I... iartă-mă, că n'... n'...

— Cine dracu' mi te-a scos în cale ? ! îl îmbrînci Bibicu urlînd la el. Își pierduse controlul.

Nina l-a luat de mîină pe Dănuț, îndemnîndu-l s-o urmeze în dormitor, unde i-a explicat :

— Puișor, tătîcu este nervos...

Tînărul, însă, a întrerupt-o, zicînd-o pe-a lui :

— Vleau în culte tă mă... mă joc, nu vleau în dol'... în dolmitol.

Și plecă afară.

Odată ieșit din casă, Gogu Popescu fugi repede la Ana Costea și Gică Postolea, care îl așteptau într-o gheretă aflată la malul mării.

— Îmbracă-le, puiul neichii ! îl îndemnă Gică pe Gogu.

— Repede ! îl zori tehniciana.

— Bine că scap de zdrențele astea ! se arată fericit interpretul lui Dănuț. Dacă m-a recunoscut cineva în oraș, înseamnă că m-am făcut de pomină pe tot restul vieții.

— Te-ai ajuns, frățioare ! exclamă Postolea, cînd îl văzu îmbrăcat „de petrecere“. Și, întorcîndu-se spre Ana, continuă : Ce zici, cum șade „șmocu“ pe el ? Parcă-l poartă de cînd l-a făcut mă-sa. Brava, Goguță !

Tînărul părea încîntat. Mai zăbovi o clipă, privind-se în oglinda pe care i-o dăduse tehniciana, apoi porni spre Bibicu, călcînd cu pas măsurat, demn, convins parcă de importanța și prestigiul pe care i le dădeau hainele de pe el.

— Vezi, surioară ? Uite, un bărbat ca ăsta îți trebuia ție : tînăr, deștept, cu carte, și... frumos și...

— Și mai ce ! îi curmă ea vorba, supărată.

El o privi lung, trist.

— Să nu mai strigi la mine. Te rog. Și să mai știi că Gică Mafoame nu a rugat și nu s-a rugat de ni-

menea, niciodată. Dar acuma îmi este tare... tare
foame de tine !

Ea oftă lung, apoi spuse ca pentru sine :

— Cum să te sature tu din resturi ? Că asta a
rămas din ce am fost.

Și Gheorghe Postolea înțelese că escrocul acela de
Marin Vircoleanu rămăsese adânc înfipt în su-
fletul ei.

— Aniță, murmură el, într-un târziu. Chiar crezi
tu că nu mai însemni nimic pentru nimeni ?

— Poate...

— Nici pentru mine ?

— Nu știu...

Îi puse o mână pe umeri și o întoarse cu fața la
mare, spunînd hotărît :

— Știi ce ? Dacă nici eu nu însemn nimic pentru
tine, hai acolo, pînă ne-o înghiți babornița asta în-
tunecată ! Și o smuci de mână, tîrînd-o după el, pînă
cînd apa le trecu de glezne.

— Ia-mă în brațe, scînci femeia.

El o ridică cu o mână.

— Nu așa... Vreau să merg alături de tine, dar să
mă ții strîns... strîns de tot, ca bărem o clipă să simt
că cineva mă iubește.

Gică îi dădu drumul în apă, apoi se trînti
lîngă ea.

— Ce zici, așa-i mai bine ? și izbucni în rîs.

Privindu-l, Ana sfîrși prin a face la fel.

— Ascultă ! strigă el, deodată, încruntîndu-se. Ce
mă tot înnebunești ? Dacă ai nevoie de unul pe care
să-ți răzbuni porcăriile domnului Marînică, du-te dra-
cului, și mă duc și eu !

— Nu înțelegi nimic din ce se petrece cu mine !
protestă Ana, și-i cuprinse gîtul cu brațele.

— Fă-mă dă prost, da să știi că o să răcești. Se ridică cu ea în brațe. Apa curgea șiroaie de pe hainele lor. Porni cu ea spre faleză, tînguindu-se : Nu știu cît de creț mi-o fi capul, da' prost... cu duiumul !

Opri o mașină care trecea pe lîngă ei. Mașina era de la combinat. Șoferul îi luă cu el în cabină.

— Nu-i copilul meu ! Ce caută aici ? strigă deznădăjduit Bibicescu refuzînd să-l mai accepte în jocul care-l depășise acuma, aflîndu-se în situația ucenicului vrăjitor.

— Tovarășă Nina, soțul dumneavoastră are mania negării ? își dezvălui, cu voce tare, îngrijorarea contabilul șef.

— Nu-i adevărat ! ripostă cu vehemență normatorul șef, și se bătu cu pumnul în cap.

— V-a tulburat așa de mult revederea fiului dumneavoastră ? îl întrebă Vlad Apostol.

— Am spus că nu-i copilul meu ! Chiar vreți să înnebunesc.

Atunci, contabilul șef îi reaminti că abia îi vorbise despre Dănuț, pe care i-l descrisese cum nu se poate mai exact. Însă normatorul șef a negat, afirmînd că totul nu era decît o aiureală.

Situația penibilă a fost întreruptă de țîrîitul sone-riei.

— Trebuie să fi venit medicul pe care l-am chemat eu, vorbi contabilul șef.

Normatorul șef îl privi cu ostilitate, apoi, nemai-putîndu-se stăpîni, strigă :

— Nina, du-te și deschide ! Poate că doctorul ăsta o să-l ajute pe cretinul nostru. Pe urmă, urlă ca pentru sine : Idiotul nu e fiul meu !

Nina se duse să deschidă ușa.

Doctorul anunțat de contabilul șef era unul dintre medicii veterinari ai combinatului, care activa și în echipa de artiști amatori instruită de Ana Costea. Se numea Ovidiu Mancaș. Iubea rolurile de țărani șugubeți și cînta la fluier.

Instructoarea îl descoperi cu cîteva luni în urmă, surprinzîndu-l doinind.

Era seară. I-a propus să participe la activitatea artistică a echipei, asigurîndu-l că oamenii aveau să se bucure de talentele lui.

Ieri, cînd împreună cu Vlad Apostol se dusesese la directorul Ion Daneș să-l pună la curent cu cele întîmplate pînă atunci în casa normatorului, precum și la stadiul investigațiilor privind activitatea și evidența Biroului normări, condus de Bibicu Bibicescu, îl găsi acolo și pe Ovidiu Mancaș. Cei doi bărbați erau cufundați în analiza unor cifre de plan, medicul veterinar străduindu-se să-l convingă pe directorul Daneș că dactilografia greșise, scriind o cantitate de lapte mult mai mică decît producția reală și că hectolitrii produși de vacile lui însumau recordul pe țară.

Cînd Aňa și Vlad și-au făcut apariția în cabinet, directorul dorind să mai scape cîteva clipe de persuasiunea veterinarului care, deși om de bună credință, de data aceea nu avea dreptate, îi întîmpină cu o bucurie nespusă.

— Ce noutăți aveți în legătură cu Bibicu ?

— Am mai depistat un „fictiv-fictiv“, cum le spune Bibicu morților ce figurează pe statele lui de plată, răspunse Vlad Apostol.

Daneş tresări.

— Figurează de mult ?

— Numai de două luni.

— Cît a încasat ?

— O mie opt sute patruzeci de lei.

— Cum îl cheamă ?

— Niță Ghidon !

Directorul izbucni în rîs.

— Numele lui, ori vreo poreclă ?

— Numele lui, îl asigură Vlad Apostol.

— Știi de cînd a murit Niță ăsta ?

Contabilul șef chibzui cîteva clipe ; apoi, spre hazul directorului, al veterinarului și al tehniciei, preciză :

— Patru ani, nouă luni și opt zile.

Urmă Ana Costea, care-l informă pe director asupra celor aflate, ca rezultat al planului ei.

Într-o doară, directorul întrebă :

— Dragii mei, dar de un doctor, fie el și veterinar, nu aveți nevoie ?

Ana și Vlad se priviră semnificativ, apoi atenția lor se îndreaptă către Ovidiu Mancaș.

— Nevoie ar fi... însă de un medic uman, psihiatru, fin analist al comportamentului omenesc, răspunse contabilul șef.

Ana Costea înțelese jocul lui Vlad și interveni :

— Cred că rezervele dumitale nu-s întemeiate. Am motivele mele să cred că tovarășul doctor Mancaș este un foarte bun psiholog, iar această calitate a sa ne poate servi și nouă.

Mancaș se oferi bucuros, să intre în jocul lor, iar directorul le sugerează cam ce ar putea face, spre a grăbi rezolvarea cazului Bibicu Bibicescu.

— Dumnealui e bolnav ? întrebă noul venit, uitându-se la Bibicu.

— Nu-i copilul meu ! continuă acesta să strige. N-am copil ! N-am avut și nici n-o să am așa ceva !

Îngăduitor, medicul — ca omul obișnuit cu tot soiul de manifestări — o întrebă pe Nina :

— Face des asemenea crize ?

— De la o vreme, încercă ea să-l lămurească, se...

Normatorul șef lovi cu pumnul în tabla bufetului, răcnind :

— Nu ! Nu ! Nu ! Nu !

— Mania negării... murmură Mancaș, ca pentru sine, și-i propune bolnavului să se lase examinat. Doamnă, se adresează în continuare doctorul Ninei. Mi-ați putea spune ce anume neagă soțul dumneavoastră, cu mai multă înverșunare ?

— E o poveste mai lungă, răspunse ea și oftă prelung. Soțul meu are un copil, din prima lui căsătorie. Nenorocirea a făcut să nu-l mai poată vedea multă vreme, iar astăzi...

— Nu-i copilul meu ! Nu-i copilul meu ! urlă Bibicu.

— Bine-bine ! spuse medicul. Dar unde-i acum, băiatul ?

— Alături, răspunseră Nina și Vlad, aproape în același timp.

Normatorul șef se opuse cu vehemență revederii băiatului, motivînd :

— Lăsați-l acolo ! Este un idiot, un animal !

— Vreau să-l cunosc pe fiul dumneavoastră.

Și fără să mai țină seamă de opunerea fermă a lui Bibicu, gazda se grăbi a face pe voia medicului, strigînd :

— Dănuț ! Dănuțuuu !

Gogu Popescu, intrat în vestibul de cîteva minute, își făcu apariția.

— Iubitule, iată-l pe îngerașul nostru ! Hai, puișor, să te prezint doctorului.

— Purta zdrențe și pantofii rupți ! Jur, domnule doctor ! Țsta nu e cel care s-a dat drept copilul meu !

— Nu luați în seamă vorbele tatii, interveni Gogu Popescu. Eu nu cunosc pricina, dar se vede că datorită unui nefericit concurs de împrejurări, tata a făcut o obsesie. Desigur, e regretabil, dar asta se va rezolva, în timp. Nu trebuia să vă pună pe drumuri, pentru atîta lucru.

Bibicu simțea că-l părăsesc puterile. Cu bruma de forță care îi mai rămăsese, murmură :

— Tu ești Șeful ? îl acuză Bibicu pe doctor.

— Al cui șef ? se arată interesat acesta.

— Aiurează, spuse Nina.

— Mamă, n-ai dreptate. Tovarășe doctor, probabil că tata e victima unui complex de inferioritate. Știți, după o prea îndelungată atitudine slugarnică, ajungi să vezi chiar în propriul tău copil, un șef.

— Să trăiți, dom' șef ! bîigui Bibicu, parcă spre a confirma ipoteza tînărului. După aceea, porni spre Dănuț, îl înșfăcă de reverele hainei și, cu o putere nebănuită, îl zgîlțîi, strigîndu-i : Cu cine lucrezi, mă, nenorocitul ? ! Și, fără să slăbească strînsoarea în care-l prinsese, continuă : Domnule doctor, ăsta lucrează cu fantome. Pot să jur ! Mi-a luat pianul...

— Cum, v-au luat pianul ! ?

— Da, da ! Așa cum v-am spus.

— Nu vă supărați, pentru cine l-au luat ?

Cu o candoare ce întrecea cu mult cretinismul lui Gogu Popescu, domnul Bibicescu răspunse :

— Pentru un mort ! Apoi, citind stupoare în ochii doctorului, adăugă : Chiar așa ! Pentru un mort care era cu ei !

— Explicați-mi, vă rog, cum au motivat luarea pianului ?

— Dom'le, cu ăia n-am vorbit. Dar cu mortul...

— Tată, interveni tînărul, ți-a spus și cum se numea ?

Cu ochii scoși din orbite, Bibicu veni spre el și, pradă unei revelații, întrebă grav, în șoaptă :

— Nu cumva... îl cunoști ?

— Domnule Bibicescu, întrebarea dumneavoastră mi se pare nelalocul ei. Gîndiți-vă ! Fiul dumneavoastră e viu, pe cînd mortul... e mort, ținu să-l lămu-rească Vlad Apostol.

Zdrobit de argumentul atît de logic al contabilului șef, Bibicu, pradă unei oarbe furii, se năpusti asupra băiatului, zbierînd :

— De ce nu te mai bîlbîi ?

Gogu Popescu îi reproșă :

— Tăticule, nu înțeleg ce vrei să spui...

— Nu-i copilul meu ! strigă normatorul șef, cu disperarea celui care, mergînd la execuție, avertizează omenirea că va pieri nevinovat. E un nebun !

— Domnule Bibicescu, cum să-mi explic atîta ostilitate din partea unui părinte, față de unicul său copil ? se arată medicul nedumerit.

— E nebun ! căută normatorul șef să-l convingă pe doctor. Urmă o lungă tăcere, la capătul căreia strigă gîduit de furie și deznădejde : Ce-aveți cu Bibicu ? Ce-aveți cu Bibicu ?

— Cred că ar trebui să se odihnească puțin, sugeră doctorul.

Ceilalți se retraseră, părăsind casa în vârful picioarelor.

Cum a ajuns la combinat, Ana a fost înștiințată că doctorul Marin Vîrcoleanu suferise un grav accident în urma căruia se pare că își va pierde vederea.

Dorind să se întâlnească neapărat, Gică a căutat-o pe Ana prin tot combinatul. Către miezul nopții, unul dintre băieții care lucrau în schimbul trei i-a spus că a văzut-o la gară, cu vreo două ceasuri mai înainte. Pentru moment, Gică simți cum un val de sânge îi năpădea creierul, apoi o moleșeală caldă îi înmuie picioarele și se clătină. Cel care-i dăduse vestea l-a prins de o mână, iar el a izbutit, cu greu, să ajungă pînă la o conductă de apă, de care s-a sprijinit. După cîteva clipe, și-a spus că gestul tehniciei fusese cît se poate de firesc, și că el nu-i altceva decît un porc, fiindcă a fost în stare să gîndească urît despre ea.

„Ea e un om adevărat, bă, nenorocitul, pe cînd tu ești o biată lătură !“ prinse el a vorbi, cu o ură dublată de un dispreț, care-l îngrijoră pe cel ce îl ajutase să nu se prăbușească.

— Nea Gică, se încumetă băiatul să-l liniștească, uite, mai odihnește-te puțin, și p-ormă... du-te și 'mneatale la Constanța.

— Ți-a spus ea că se duce acolo ?

Tînărul ridică din umeri.

— Păi... unde să se ducă, că doar tot combinatul știe...

Flăcăul nu-și isprăvi fraza, întîlnind privirea încruntată a lui Postolea care gemu surd.

— Dacă nu te simți mai bine, nea Gică, ți-l trimit pe meșterul Țone, că eu trebuie să dau presiune la cazane și am cam întîrziat.

— Du-te, neică. Nu crăp eu așa, cu una... cu două. Nu' ș-ce dracu am, că de la o vreme mi s-a prostit sufletul ăsta de rahat, și-și bate joc de mine. Hai, du-te ! îl îndemnă el pe tînăr. Și, ca să-l încredințeze că răul îi trecuse, se ridică brusc și sări pe un picior. Cum vezi, sînt bun de „Geamparale“ ! și rîse silit.

După plecarea băiatului, porni grăbit spre gară. Dar, aducîndu-și aminte că nu prea avea bani, rămase în cumpănă. Să se împrumute, nici vorbă ! Atunci ? „Fac un autostop“, își zise.

Către ora unu zări farurile unei mașini care venea dinspre una din frumoasele stațiuni maritime românești. Ajunsă în apropierea lui, făcu semn, dar omul de la volan nu opri. După cîteva minute a zărit o alta. S-a așezat pe centrul părții carosabile, cu brațele întinse în lături. Și a oprit. Era un Volkswagen hodorogit, iar la volan o femeie de vîrstă incertă.

— Ei, ce ai de gînd ! îi vorbi femeia, după ce deschisese portiera. Dacă vrei s-ajungi la Constanța, te iau, dacă nu...

El continua să rămînă acolo, pe axa șoselei, împietrit.

— Dacă ești beat, fă bine și mută-ți destinul pe trotuar. S-ar putea să dai peste un șofer mai puțin milos ca mine. Coborî și se apropie de el. Dacă vrei să mă jefuiești, află că nu am bani, glumi ea. Apoi observ, în lumina farurilor, că pe obrajii lui se prelingeau lacrimi. Ce dracu' ai făcut, de-ți pare rău ? Ori esti necăjit, ori... nebun, că de mirosit, nu miroși nici a ceai de sunătoare... Urcă-te în mașină și, dacă vrei vorbești, dacă nu — nu !

Gică se urni din loc și urcă, lîngă ea, în mașină.

— Mă cheamă Rozalia Vereș !

— Gică ! Gică Mafoame.

Femeia rîse scurt.

— Dar asta sună a poreclă, nu a nume. Te pome-
nești că ți se trage dintr-o răzbunare a unora pe
care-i lăsați flămânzi, pentru că mîncai totul.

— Cam așa ceva...

Rozalia demară, Wolkswagen-ul icni de două ori,
apoi se așternu la drum.

Noaptea era răcoroasă, iar dinspre mare venea un
vuiet asurzitor. Șoseaua părea ca un drum printr-un
deșert. Apoi apărură cîțiva pomi, iar dune de nisip și,
în sfîrșit, o lizieră care dădea impresia că se apropia
vertiginos de ei.

— Aș bea ! șopti bărbatul, într-un tîrziu.

— Îmi pare rău, dar n-am apă la mine.

— Nu, doamnă ! Ziceam că m-aș îmbăta, dar așa...
cui ! Să nu mai știu de mine.

Femeia nu-l privea.

— Hai, spune-mi, că de supărare... îl ironiză ea.

— Chiar d-aia.

— Ehei ! Fir-ați voi să fiți de bărbați ! Am și eu o
podoabă acasă... De la el știu că... la supărare, bei !
la bucurie, bei ! Atunci, cînd dracu' nu beți voi ?

El gemu surd.

— Ți-e rău ?

— Nu tocmai.

— Atunci ?

— Uite, simt că se rupe ceva în mine, aici, în coșul
pieptului !

— Poate că ai răcit și... Își curmă vorba, atentă la
curba bruscă ce se iscuse dinaintea lor. Apoi reluă :
Cu ce te ocupi ?

— Mecanic de întreținere la combinatul din...

— Știu, știu. Am un coleg care e logodit cu o fată
de-acolo, dar acuma a încurcat-o tare rău. Se pare
că își va pierde viața. La el mă duc... Am lucrat îm-

preună cîțiva ani, apoi... el a avut niște necazuri... Și, mă rog, în ultima vreme era la o policlinică din Constanța.

Gică tresări.

— Policlinică ? repetă el, într-o doară.

— Da, o policlinică din Constanța.

— Și-acuma... ce-a pățit ?

— Prea bine nu știu. Mi-a telefonat o prietenă a lui că a suferit un accident, și m-a rugat să vin de urgență. Mi-a spus că a anunțat-o și pe fata aia de la voi. Aș fi luat-o și pe ea, dar... cu siguranță că la ora asta a și ajuns la spital. Tăcu o vreme, apoi îl întrebă : Dumneata unde mergi ?

— La dracu' !

Rozalia Vereș nu se arătă mirată. Surise blind și îl lăsă cu gîndurile lui. Însă după cîteva clipe avu senzația că pe omul de lîngă ea îl tulburase neobișnuit accidentul despre care îi vorbise.

— Ia spune, domnule, lucrezi de mult la combinatul ăla ?

— Așa și-așa... M-a recomandat fata aia despre care vorbeați dumneavoastră.

Femeia încetini mersul, și-l privi cu coada ochiului, atîta cît putea vedea în lumina palidă a aparatelor de la bord. Pe urmă spuse :

— Dacă nu mă înșel, avem aceeași destinație.

— Cam așa...

— Dar dumneata spui întruna, tot „cam așa“, „așa și-așa“, de parcă n-ai fi sigur de nimic.

— Pînă mai acum două ceasuri eram sigur... numai de un lucru.

— Și-acuma s-a dus totul de rîpă, nu ?

— Păi...

— A ! îl întrerupse Rozalia. Să nu-mi mai spui „cam așa“, că înnebunesc. Și rîse zgomotos, de parcă ar fi vrut să-l înveselească.

Cînd au ajuns la spital, trecuse de ora două.

O soră îi conduse la ultimul etaj.

Ana Costea era pe coridor.

Noii sosiți o salutară.

Tehniciana nu schiță nici cel mai mic gest de surpriză, văzîndu-l pe Gheorghe Postolea în acel loc. Bărbatul uită supărarea în care se zbătuse pînă atunci. Se simțea fericit că o regăsea. Ce importanță mai avea că, în închipuirea lui, femeia iubită plecase la celălalt, fără să-l anunțe măcar ? Ce importanță mai putea avea faptul că purtarea ei întrecuse limitele desconsiderării, ajungînd să atingă infidelitatea ? Totul se risipise.

Postolea se așează lîngă ea, și numai într-un tîrziu îndrăzni să întrebe :

— E grav ?

Ana răspunse sec și cu un soi de ură în glas :

— Poți să te bucuri ! S-ar putea să-și piardă viața...

Rozalia dispăruse undeva, la capătul coridorului.

Postolea se ridică de pe banca aia care, în lumina neonului, părea și mai slabă decît vopsea ce o acoperea. Porni spre capătul coridorului, unde, pe o ușă la fel de albă ca și banca, citi : „Prof. dr. Nicolae Barbu“. Ciocăni de cîteva ori în tăblia ușii, dar nu primi răspuns. Apăsă clanța și, timid, împinse ușa. Rămase pe prag, cu ochii ațintiți asupra unei namile de om, cu fața surîzătoare, frumoasă chiar, în ciuda celor trei-patru rînduri de riduri.

— Dacă ai venit pentru doctorul Vîrcoleanu, să știi că șansele de supraviețuire sînt din ce în ce mai puține.

Gică își înclină capul în semn de salut și părăsi cabinetul. Ajuns lângă Ana, nu se mai așeză alături de ea. Îi vorbi pe un ton șters, de parcă ar fi comunicat cuiva o banalitate oarecare :

— Profesorul zice că și-ar putea pierde viața.

— O să scape, spuse Ana, încrezătoare. Dacă-l operează profesorul Barbu, e salvat.

Au plecat împreună. Ana coborî la ea acasă.

— Să te odihnești, îl sfătui tehniciana pe Gică. Mîine avem o zi grea. Mai exact, o seară grea. Jucăm scena finală.

— Baftă ! dar fără mine, răspunse el, trist, și porni agale spre faleză.

Coborî cîteva trepte către plajă. O vreme rămase cu privirea ațintită spre nemărginirea hăului ce se căsca dinaintea lui. Simțea nevoia să blesteme tot ce-l înconjura, dar nu mai avea putere nici măcar pentru atîta lucru.

Totul se plătește!

Nici în seara aceea, Bibicu Bibicescu nu-și afla liniștea.

Răpăiala ploii de pe acoperișurile caselor vecine, după ce-l plictisise, îl iritase, iar acum sfârșea prin a-l înspăimînta. Obosit, flămînd din pricina dietei pe care n-o putea refuza, atîta vreme cît contabilul șef continua să-l viziteze, fiindcă lui i se plînsese de o anume suferință, iar acuma nu mai putea da înapoi, normatorul șef căzu pradă unor sumbre presimțiri. Auzise el că unii medici prescriu o doză de rîs pacienților deprimați, din cine știe ce pricini și, dornic să-și recapete optimismul de care nu fusese lipsit în perioada celor trei-patru luni de măsluire a statelor, se așeză în fața oglinzii din baie și se căzni să rîdă. Sigur, la început, mai anevoie, apoi, din ce în ce mai cu spor, pînă cînd realizează performanța unui hohot care i se păru natural. Dar, după o vreme, mieunatul unei pisici puse capăt, pe cît de brusc, pe-atîta de brutal, acelui izvor de veselie confecționată, azvîrlindu-l înapoi, în melancolie și tristețe. Își aminti apoi

despre un alt sfat medical, citit cu vreo treizeci de ani mai înainte, într-un almanah al căsniciilor fericite : „Vrei ca partenerul tău să te vadă frumoasă ? Ei bine, pentru asta, e nevoie ca tu însăși să te crezi astfel, iar ca să atingi acest stadiu, va fi nevoie ca, în fiecare dimineață, prînz și seara, să te privești în oglindă și să-ți spui de mii de ori : Sînt frumoasă ! Asta te va bine dispune pentru tot restul zilei“. Și normatorul reveni cu fața la oglindă, convins că sfatul pentru femei era valabil și pentru bărbați, întrucît cele două sexe nu se deosebeau prea mult din punct de vedere anatomo-psihologic. Se privi lung, în tăcere, pînă cînd, încîntat de ceea ce oglinda îi arăta, prinse a zîmbi. După vreo două-trei sute de repetări devenise convins de ceea ce spune, ajungînd de la simple exclamări la strigăte de adulație : „Ce frumos ești, Bibi !“. Pe dată, însă, își aminti de verificarea contabilă, care scosese la iveală povestea cu statele fictive. Ieși din baie, trecu prin dormitor, zăbovi cîteva momente în admirația baldachinului ce-i ornamenta patul, și încercă un sentiment de crîncenă ură împotriva camerei, care altădată îi oferea un somn tihnit, iar acum se transformase într-un loc de permanentă tortură. Pe urmă intră în sufragerie.

„Șantajista care nu e șantajistă... și totuși mă șantajează ! Soția, care nu-mi este soție... și totuși... îmi este !“. Izbi cu pumnul într-o mobilă și continuă să se întrebe : „Dar fiul ?“. Amintirea acestuia îl tulbura și mai mult, pentru că făcu o lungă pauză, apoi medită : „Avea barbă, dar n-o mai are... Purta zdrențe... și nu le mai poartă. Se bîlbîia... dar nu se mai bîlbîie. Părea idiot, și totuși nu este. Și-apoi... fantoma ! Ce chestie, domnule ! Să vină atîta drum pentru cîteva mii de lei !... Nu, hotărît lucru, cosmosul, da, da, întregul cosmos, cu lumea asta și cu

lumea ailaltă, la un loc, merge prost. Haos, nu alta ! Lipsă de echilibru ! Dar nu cumva am și eu partea mea de vină în declanșarea acestui haos universal... ori măcar în haosul meu personal ? Poate că Marinică nu este cel mai zmeu dintre șmecheri, poate că Vlad Apostol a fost mai șmecher decît Vîrcoleanu... Atunci, ce-ar fi să mă ajut cu Vlad ?...”

Și poate că șirul înțeleptelor sale considerații ar fi continuat, dacă nu s-ar fi trezit în sufragerie cu Gogu Popescu.

— Bonsoir, papa ! Ce faci ? îl întrebă el, azvîrlind pălăria și mănușile la întâmplare.

Bibicu se învîrte în jurul lui, examinîndu-l foarte atent.

— Ce să fac ? răspunse el după un timp. De, ca vai de lume !

— Mama a venit ?

Din ce în ce mai contrariat, de parcă n-ar mai fi discutat cu el, pînă atunci, normatorul șef bîigui :

— Păi... nu... n-a venit... Încă n-a venit.

— Papa, de ce mă privești cu-atîta insistență ? „Obrăznicia își are limitele ei, dar ăsta întrece orice măsură !” gîndi normatorul.

— Cum văd, ți-ai schimbat iar hăinuțele. Ehei ! Se vede cît de colo că meseria asta rentează.

— Dar, tăticule, m-am costumat întocmai ca fictivul de la fila doi, numărul de ordine cincizeci și șase !

Bibicu se tulbură deodată, și strigă :

— De unde știi tu cum arăta fictivul ăla ? Hai ? !

Gogu gesticulă larg, apoi răspunse amuzat :

— I-am văzut poza de acum patru-cinci ani, cînd era pe catafalc.

— Stai-stai ! se arată normatorul șef speriat. Vasăzică... și ăsta e mort ! ? Inspiră profund, de cîteva

ori, dînd semne de sufocare, iar după aceea continuă, și mai nedumerit : Atuncea... de unde i-am luat eu numele ?

Tînărul îl îndemnă să se așeze pe un scaun, ceea ce Bibicu acceptă fără șovăire.

— Papa, cred că i-ai luat numele de pe piatra funerară.

Normatorul șef murmură îngrozit :

— Niță !

— Da, tată, așa-l chema pe mort : Niță Ghidon.

— Mă, nenorocitul, află de la mine, că abia acum a murit cu-adevărat ! Auzi ? Acuma, în clipa asta ! Ei, să văd cine o să-i mai aprindă o lumînare și, mai ales, cine o să-i mai pomenească numele în fiecare lună. Știa el, de la bunică-sa, ce multă nevoie aveau morții de lumînări și pomeniri nominale, dar tînărul nu se arată nici pe departe impresionat, ba mai fu chiar ironic :

— Cu siguranță că asta o să-i pricinuiască foarte mari suferințe !

— Nu rîde ! E tare greu să fii singur și mai ales să dispari cu totul din amintirea celor rămași în viață.

— Greșești, bătrîne ! Fii pe pace, a chibzuit și la chestia asta... Ehe !

Normatorul șef se arată neîncrezător în vreo posibilitate de ameliorare a situației unuia ajuns pe celălalt tărîm, în afara pomenirilor și lumînărilor, așa că nu se putu abține și întrebă :

— Mă rog, și ce-ai întreprins ca să nu dispari cu totul, în veșnicia uitării ?

— Simplu : m-am reîncarnat !

— Metempsihoză ! Se retrase, tîrîndu-se într-un ungher al sufrageriei, și consideră : Vasăzică... nu e o vorbă-n vînt ! Vasăzică... Niță Ghidon revenise

la viața pămînteană, iar acuma umbla să-și facă rost de bani. Sigur, ce să-l mai mire pe Bibicu asemenea preocupări din partea unuia care se înapoiase pe Terra, dacă pînă și Gigi Cavaleru tot după bani umbla ? Deodată, se trezi întrebînd : Ascultă, Niță ! Ce vrei tu de la mine ?

— Bani ! răspunse celălalt, cu o sinceritate dezarmantă.

— Cîți ?

— O mie opt sute patruzeci de lei pentru cele două luni, cît am figurat în statele tale fictive.

Bibicu trecu în dormitor și reveni cu cîteva bancnote.

— Ține ! spuse el. Ai o mie de lei. Restul, în rate !

— Fie, se învoi „reîncarnatul“, și ceru o declarație în acest sens.

Bombănind, că și lumea „cealaltă“ s-a viciat de forme birocratice, normatorul șef se grăbi să scrie, iar creditorul îi dictă o declarație-„tip“, ca și Gigi Cavaleru, prin care să scrie cît a plătit cu bani-gheață și cît mai datorează.

— Semne ! strigă Niță Ghidon.

Cunoscînd lecția, Bibicu încercă să scape, explicîndu-i că celălalt îi luase pianul și un ceas cu lanț.

— Pendula și scrinul ! hotărî celălalt. Vin mîine după ele. Să nu care cumva să înstrăinezi obiectele pe care le-am ales !

— Jur ! îl asigură celălalt, fericit că, în curînd, avea să scape de el.

Ana Costea, Lia Bold și Vlad Apostol văzură din stradă semnul pe care Gogu Popescu îl făcuse, și se pregăteau să intre în acțiune.

Nina se desprinsese de grup și porni spre locuința lui Bibicu. Intră ca la ea acasă. De-ndată ce ajunsese în sufragerie, Dănuț o întîmpină bucuros :

— Mamă ! Iar ai căzut în darul beției ? Prin ce bombe ai mai umblat ? și îi sărută amîndouă mîinile, zgomotos.

Bibicu urmărea scena, complet descumpănit.

— Va... vasăzică... tu nu ești Niță ! bîigui el, privind-l pe tînăr.

— Ba da, îl asigură acesta.

— Atunci, cum ? Ești și Dan... și Niță ?

— Chiar așa !

În culmea disperării, normatorul șef strigă, gîtit :

— Nițăă ! Tu nu ești Dan ! Însă, privind-l mai cu luare-aminte, concluzionează : Dane ! Tu nu ești Niță !

Femeia rîse vesel și, trecînd în dormitor, le zise :

— Copii, jucați-vă frumos !

Tînărul se apropie de Bibicu și-l întrebă, grav :

— Papa, n-ai vrea să mori ?

Interlocutorul tresări, speriat și, fugind din calea lui, se prefăcu a nu fi înțeles despre ce era vorba.

— Ce ? Ce să vreau ?

— Să mori ! răspunse Dan, pe un ton firesc. Și se grăbi să-i explice motivul propunerii sale : Dacă ai muri onorabil, ai șterge dezonoarea pe care ai adus-o întregului colectiv. Zău, tăticule ! Te-ai purtat ca un porc ! Știi, chestia cu statele fictive... Apoi, tacticos, scoase din buzunarele hainei un laț, un borcănel pe care se afla o etichetă cu cap de mort, semn că înăuntru se afla otrava, și un pistol de butaforie, și declară solemn : Lașii... se otrăvesc ! Eroii... mor de gloanțe ! Tîlharii mor în ștreang ! Puse cele trei obiecte pe masă și-l invită : Alege !

Din pricina soneriei care zbîrnîia continuu, Bibicu nu auzise ultimele cuvinte. Se îndreptă spre ușă, să întîmpine pe noul venit.

Gogu Popescu fugi în dormitor.

După cîteva clipe, Bibicu reveni însoțit de Sofia Cavaleru, care tuna și fulgera :

— Rușine, Bibicule ! Rușine !

Normatorul șef gesticula haotic, vrînd s-o determine a vorbi mai încet și, cu glasul sugrumat de spaima prin care trecea, bîigui :

— Cum vine asta, coană Soficuțo ?

— Așa bine ! Ai abuzat de naivitatea lui Gigi Cavaleru, fictivul de la fila trei, numărul curent optzeci și nouă, de pe statele de plată, măsluite de tine în ultimele trei-patru luni !

— Dar... cu dom' Gigi... am rezolvat, încercă el s-o asigure.

— L-ai înșelat !

— Greșit, doamnă ! I-am achitat întreaga sumă pentru care n-a muncit...

— Dar pentru care au muncit alții !

— Evident ! consimți el. Cineva trebuia să muncească. Așa spunea și dom' Gigi, că altminteri nu s-ar fi îndeplinit normele.

Sofia înaintă spre el, amenințător.

— Bibicule, te sfărîm ! Crezi că poți acoperi diferența de bani peșin cu rabla aia de pian ?

— I-am dat și un ceas cu lanț de argint...

— Cu lanț de legat cîinii ! ripostă Sofia. Mie să-mi dai imediat diferența de bani, că altminteri, îți aranjez o întrevvedere cu Gigi, cît ai clipi din ochi.

Normatorul șef își desfăcu brațele, într-un disperat gest de neputință, și abandon total.

— Fă-mi ce vrei, dar bani n-am !

— Îmi dai o chitanță.

— N-ai vrea... mai bine... o declarație ? Abia m-am deprins cu formalitățile astea, și mi-ar fi mult mai ușor...

Sofia Cavaleru consimți, iar Bibicu se așează, gata de scris, și ea dictă :

— Eu, Bibicu Bibicescu, abuzînd de profanarea decedatului Gigi Cavaleru... fictivul de la pagina trei, numărul curent optzeci și nouă, din statele întocmite de mine, contra legii... declar că mai am să-i restitui... așaaa... suma pentru care el n-a muncit, fiind mort, dar pe care eu am încasat-o, fiind viu și hoț !

Dar numai ce apucă Bibicu să semneze și să pună data, că Sofia dădu un țipăt și se prăbuși.

Alarmați, chipurile, Lia și Gogu veniră din dormitor, în timp ce Bibicu încerca, disperat, să califice latura penală a ceea ce credea că vede, strigînd :

— Asansinit ! Nu... Asinsanat ! Nu... Asinsinit ! Nu... În sfîrșit, îi reveni în minte un termen salvator, mai pe înțelesul mulțimii, căreia își închipuia probabil că se adresează, și-l rosti sentențios : OMOR !

Normatorul șef se aplecă asupra doamei Cavaleru și își lipi urechea dreaptă de pieptul ei, ascultînd încordat. Văzînd că nu murise de tot, se ridică de lîngă victimă și se adresă lui Dan :

— Criminalule ! Pe urmă ținu să-i explice Ninei, care-l privea nedumerită : Madame, fiul dumitale este un ucigaș ! Și-i arată obiectele aducătoare de moarte, așezate pe masă, în ordinea preferințelor celui pe care-l demascase.

Deodată, aburii neliniștei, spaimelor și flămînzellii care-i încețoșau mintea, deopotrivă, se risipiră ca prin farmec. Și o lumină strălucitoare luă locul întunericului și angoaselor normatorului. Acuma el vedea limpede, știind cu exactitate ceea ce avea de făcut. Apucă telefonul și formă numărul lui Vlad Apostol. Îi răspunse mama contabilului șef (care, bine instruită de fiul său, îl asigură că Vlad tocmai pornise spre el. Așa primise consemnul, și bătrînii sînt foarte con-

știincioși). Puse receptorul pe furcă și își frecă palmele, mulțumit, gîndind că pînă la sosirea contabilului șef, Sofia avea să fi dat ortul popii, iar crima, odată stabilită, îl va scăpa imediat de asasin. Cu Nina o să se descurce el, chiar dacă ar fi trebuit să bea, toată viața, ceai de codița șoricelului. Ce mai, se petrecuse o adevărată minune !

Intuind parcă ceea ce urzea „bărbatul“ ei, Nina întinse o mîină protectoare deasupra lui Dan, șoptindu-i :

— Fugi, puiul mamei ! Ascunde-te !

Tinărul se îndreptă spre cealaltă încăpere, dar normatorul șef, dezlănțuit și sigur de el, îi bară drumul.

— Perfect ! exclamă Nina. În cazul acesta, vom declara că noi am asistat, evident, neputincioși, cum tu ai ucis-o pe doamna Sofia Cavaleru !

Bibicu tresări.

— Și... de ce s-o fi omorît eu ?

Femeia rîse batjocoritor.

— Vrei să zici... mobilul ! Ei bine, mobilul se vede, spuse ea, și luă de pe masă declarația pe care Bibicu o scrisese la ordinul victimei. Șantaj ! tună Nina. Iată mobilul crimei tale, nemernicule ! Ai omorît-o, fiindcă te șantaja !

Descumpănit de întorsătura, pe cît de neașteptată, pe atît de primejdioasă pentru el, normatorul șef se clătină pe picioare. Își aminti apoi că Vlad Apostol urma să sosească din clipă în clipă, și disperarea ce-l cuprinse, amenința să-l prăbușească pentru totdeauna.

— Îți mai dau o șansă, spuse Nina, într-un tîrziu.

La auzul acelei perspective care anunța că încă nu era totul pierdut, Bibicu își aminti o maximă emisă de genialul său prieten, doctorul Marinică Vîrcoleanu :

„Totul e de vînzare“, ori „Totul se plătește“ și se pomeni întrebînd, ca de atîtea alte ori :

— Prețul ! Cît vrei ?

— Parola carnetului tău de cec !

— Care cec ? N-am avut niciodată... cec !

Nina îi arată carnetul de cec care-i alunecase din buzunarul halatului, cînd se aplecase asupra Sofiei, să vadă dacă mai trăia, ori nu.

— Ai înnebunit ? murmură Bibicu. Acolo sînt treizeci de mii de lei...

— Aproape... suma încasată de tine de pe urma fictivilor trecuți în statele pe care le-ai falsificat, interveni Gogu Popescu.

— Parola ! insistă femeia.

Sonerie se făcu auzită, de cîteva ori.

— Parola ! repetă Lia Bold.

Bibicu realizează pe moment că noul venit nu putea fi altul decît contabilul șef, și își spuse că banii erau pierduți ; astfel mărturisii că parola era „Șopîrlița“. Apoi, grăbit, porni să deschidă ușa.

În acest timp, Gogu și Lia au ajutat-o pe Ana Costea să se ridice și să se așeze pe un scaun, în alt colț al camerei. Pe urmă, ascunseră ștreangul, otrava și pistolul.

Normatorul șef reveni însoțit de contabilul șef, căruia îi spunea :

— Iată cadavrul acestei nefericite, ucisă de fiul meu ! Și, observînd că Sofia dispăruse, explică precipitat : Au ars-o ! Au răpit-o ! Vă voi arăta obiectele folosite la crimă ! strigă el. Otravă, ștreang, pistol ! Se răsuci spre Gogu, pentru a-l incrimina, dar observînd-o pe Ana, îl cuprinse o furie de nedescris și, repezindu-se la ea, îi reproșă : De ce n-ai murit ? De ce ? ! Numai așa, ca să-mi faci mie necazuri ? ! Dar, pe măsură ce o privea și realiza eșecul planu-

lui său de a fi scăpat de toți, prin moartea ei, îi veni să plîngă. Ce-aveți cu Bibicu ? o întrebă el pe șanta-jistă. Se uită la Vlad și, luîndu-l drept observator obiectiv al nedreptății căreia îl supusese Sofia Cavaleru, îl întrebă și pe el : Ce-aveți cu Bibicu ? De ce n-a murit ?

— Domnule Bibicescu, spuse contabilul șef, vorbeai de otravă... de pistol... de ștreang... Unde sînt ?

Normatorul șef începu să caute febril, prin sufragerie, asigurîndu-l :

— Imediat ! Aici !... Uite !... Zău, aici erau !

— Foarte bine ! Cînd le găsești, să mi le predai. Nina făcu un pas înaintea lui Vlad :

— Tovarășe contabil șef, deocamdată... să vă predea carnetul de cec, pe care Bibicescu și-a depus banii sustrași cu ajutorul statelor fictive.

Și Bibicu a fost nevoit să predea cecul contabilului șef, care i-a spus :

— Va trebui să-l înmînez organelor pe care le-am sesizat, acum două ore, cu privire la ilegalitățile făptuite de dumneata.

— Adică... ați chemat...

— Da !

— Adică... o să mă... își întregi sensul vorbelor pe care nu îndrăznea, parcă, să le pronunțe, cu un gest de încătușare a mîinilor, după care ciocăni în tăblia mesei, de trei ori, și continuă cu glasul stins : De ce ? De ce dom' Vlăduț ? E frumos să ne știe lumea ? Combinatul nostru... familia noastră... Așa-i frumos ! Spălăm rufele în familie, și gata !

Adept al principiului „După mine, potopul !”, Bibicu începu să cînte aiurea : „La... la... la-la...” și singur trase concluzia asupra purtării sale : Sînt nebun ! Apoi, cu glas pițigăiat, fredonă : „A ruginit frunza

din vii...“, după care îi imploră pe toți : Vreau la balamuc ! Legați-mă !

— De legat... or să te lege cei care vor sosi imediat, dar nu ca să te ducă la balamuc ! Nuuu !...

Auzind răspunsul categoric al contabilului șef, normatorul șef întrebă, candid :

— De ce, dragă ? Vezi bine că sînt nebun... Uite vorbesc cu morții, cu fictivii...

— Ne-ai convins că ești în stare chiar să faci afaceri cu morții. Statele de plată pe care le-ai falsificat constituie cea mai elocventă dovadă. Ești un tip fără prejudecăți, cînd e vorba de bani nemunciți : iei și de la cei morți, ca și de la cei vii !

Normatorul șef încremeni pentru o clipă, apoi se holbă la cei din jur, întrebînd :

— Dar voi... voi, cine dracu sînteți ?

— Artiști amatori din echipa de teatru a combinatului de la care tu ai furat !

— Ce-aveți cu Bibicu ?...

Epilog

În vreme ce ancheta cazului Bibicu Bibicescu mergea cu pași repezi spre definitivare, Gheorghe Postole dona sînge pentru doctorul Marinică Vîrcoleanu, care, operat de profesorul Barbu, după numai două săptămîni de la internare, părăsi spitalul, restabilit aproape pe de-a-ntregul, așa încît, putea să asiste la procesul bunului său prieten și discipol.

Deși convinsă că nu își va afla fericirea decît lîngă fermecătorul Marinică, tehniciana Ana Costea avea să-și schimbe hotărîrea de a se fi căsătorit cu el, avînd revelația adevărului caracter al escrocului irecuperabil care se ascundea la adăpostul unui titlu de medic, cu numai o jumătate de oră mai înainte începerii judecării lui Bibicescu.

— Ană, fii bună și strecoară-i lui Bibicu aceste rînduri, îi ceru doctorul Vîrcoleanu, dîndu-i o foaie de hîrtie împăturită în opt.

Tehniciana se afla pe sala Tribunalului, împreună cu foarte mulți colegi de la combinat. Uluită de apariția medicului pe care îl știa încă la spitalul din Constanța, covîrșită de emoția restabilirii lui atît de rapide, tînăra bîigui cîteva cuvinte și se smulse din loc, gata să împlinească voia celui pe care-l iubea.

De la oarecare distanță, Gheorghe Postole, care observase scena, se repezi la Ana, îi smulse foaia de hîrtie din mînă și, cu glas foarte tare, citi ceea ce scrisese Marin lui Bibicu, astfel că, toți cei aflați acolo, aveau să afle cîte ceva din experiența, abilitatea, onestitatea și, mai ales, experiența penală a domnului doctor Vircoleanu :

„Bibi, ești salvat ! Cu toate că ai căzut în cursa pe care ți-au întins-o, speculînd propriile tale născociri, fraierii ăia ți-au servit, pe tavă, cele mai teribile probe în apărarea ta. N-ai decît să povestești instanței, chestia cu pianul și discuția cu fantoma lui Gigi Cavaleru, și gata : te vor declara nebun ! cum, de altfel, eu te și cred. Apoi, plînge-te completului de judecată, cum că Ana Costea, care i-a instigat pe colegii ei împotriva ta, n-a făcut asta decît ca un act de răzbunare, fiindcă tu, știind cît de mult doream să mă căsătoresc cu ea, ai prevenit-o să înceteze relațiile amoroase cu un infractor de notorietate publică, Gheorghe Postole, pe care l-a adus în combinat“.

Văzînd că Ana părea victima unei halucinații auditive, Gheorghe Postole îi dădu scrisoarea doctorului, adresată lui Bibicu Bibicescu, s-o citească ea însăși.

Tehniciana luă foaia cu un gest nesigur și, abia într-un tîrziu, prinse a murmura ceea ce citea. Cînd isprăvi, își aținti privirile spre Marinică Vircoleanu, și-i spuse :

— Pleacă imediat ! Dar imediat ! Altminteri am...

— Altminteri, ce ? o întrebă escrocul, arătîndu-se stăpîn pe el.

— Altminteri... adică, oricum, hîrtia asta o s-ajungă pe masa judecătorilor !

Meșterul Țonea schiță un gest, și oamenii din echipa lui făcură cerc în jurul medicului.

— Rămii ! șopti Țonea și, indignat, adăugă : Pentru voi, ăștia, care, după ce că furați din pîinea fiecăruia dintre noi, mai și spurcați îmbucătura ce ne-a rămas, nu s-a făcut, încă, legea aia care să vă osîndească după cum meritați. De ! mai

spuse el, înșfăcîndu-l, zdravăn, pe Vircoleanu, norocul tău este că ne aflăm în casa dreptății... Să fi făcut tu asta... pe stradă...

Aprodul anunță începerea dezbaterilor în procesul intentat lui Bibicu Bibicescu, și chemă, spre audiere, primul martor.

Postolea stătea retras, într-un colț, pe culoar, ținîndu-și capul prins în palme, sprijinindu-și coatele pe genunchi, cînd simți că cineva îi mîngîie, timid, haina. Rămase în aceeași poziție și murmură :

— Ce mai vrei ?

— Să mă ierți ! se auzi o șoaptă.

Bărbatul gemu surd, apoi se ridică, cu greu, de pe banca pe care stătuse pînă atunci :

— Aniță, eu n-am ce ierta, nici ție, nici... Tu m-ai adunat din drum, m-ai așezat între oameni... iar eu, ai văzut doar... în loc să stau în raftul meu, m-am găsit să vreau chiar soarele, că... de ! nu-mi ajungeau cărbunii din vatra amărăciunii mele de-odinioară. Da' las' că a văzut băiatu' cum stă chestia, și... orb să fiu, de-oi mai ridica ochii la ce n-am fost ursit să am parte. Du-te surioară, că de Gică Mafoame ai scăpat, da' cînd ți-o fi greu... să-mi bați în geam, că te-oi scoate eu din belele și mai ale dracului ca asta... cu Marinică. Da' atîta !

Luă din mîna Anei, hîrtia cu sfaturile domnului doctor către discipolul său, Bibicu Bibicescu și, fără să fi fost citat, Postolea intră în sala de proces, bombănind :

— Bibi, avocat ca mine n-ai avut și n-o să ai !

Tîrziu, spre seară, salariații combinatului se întorceau la casele lor, mulțumiți că dreptatea se înfăptuise.

Ing. V. TILDORU

Cuprins

O întâmplare ciudată	5
Victima destinului	31
Telefonul fără fir... vorbește	83
O dragoste împlinită	137
Trebuie o carte de vise	170
Totul se plătește	246
Epilog	258

Redactor : GRIGORE DAMIRESCU
Tehnoredactor : MARIA TAMEȘ

Bun de tipar : 15.XI.1983
Coli tipar : 8,25.

Comanda nr. 30 380
Combinatul Poligrafic „Casa Scintei”
București — Piața Scintei nr. 1,
Republica Socialistă România

EDITURA SPORT- TURISM

Lei 9,50